

คู่มือปฏิบัติงาน
ด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถ
ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และกฎหมาย
ว่าด้วยการขนส่งทางบก

ฝ่ายใบอนุญาตขับรถสาธารณะและใบอนุญาตผู้ประจำรถ
ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ
สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ
โทรศัพท์ 0-2272-3612, 0-2272-3633
พ.ศ. 2551

คำนิยม

ด้วยปัจจุบันกรมการขนส่งทางบก ได้มีการพัฒนางานด้านการให้บริการอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถ ส่งผลให้ในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้มีการปรับปรุงข้อกำหนด และระเบียบต่าง ๆ อย่างมากมาย จึงทำให้การปฏิบัติงานของผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความคลาดเคลื่อนและไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนั้น กรมการขนส่งทางบกจึงได้จัดทำคู่มือปฏิบัติงานด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถ เพื่อเผยแพร่แก่ผู้ปฏิบัติงานและบุคลากรของกรมฯ ที่มีความสนใจ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรของกรมฯ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะขององค์กรให้พร้อมที่จะปฏิบัติให้บริการวัตถุประสงค์ ตามข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการพัฒนาการให้บริการที่ดีแก่ประชาชนต่อไป

กรมการขนส่งทางบก หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์สมดังความมุ่งหมายทุกประการ

(นายศิลป์ชัย จารุกษมรัตน์)

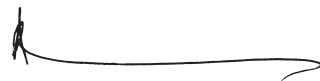
อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ธันวาคม 2550

คำนำ

สืบเนื่องจากการพัฒนากระบวนการให้บริการในด้านต่าง ๆ ของกรมการขนส่งทางบกตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการของกรมการขนส่งทางบกประจำปี พ.ศ. 2548-2551 ที่กำหนดให้การดำเนินการด้านทะเบียนและใบอนุญาตขับรถ ต้องเป็นไปเพื่อบรรลุตามยุทธศาสตร์ที่ 4 “การมุ่งเน้นการพัฒนาการให้บริการประชาชนด้านทะเบียนและใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถเพื่อให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจสูงสุด” โดยมีแนวทางการดำเนินการตามกลยุทธ์ที่ 4 “การพัฒนางานด้านบริการประชาชน” ทำให้ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา กรมฯ มีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการให้บริการด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถอย่างมากมาย เช่น การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการปรับลดขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการในกระบวนการต่าง ๆ ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานให้บริการด้านใบอนุญาตฯ ต้องศึกษาหาความรู้และทำความเข้าใจกฎระเบียบ และข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ซึ่งขัดกับสภาพการทำงานจริงของเจ้าหน้าที่ในปัจจุบันที่ต้องปฏิบัติงานในหลาย ๆ ด้าน จึงไม่มีเวลาที่จะศึกษาระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องได้อย่างถ่องแท้ ทำให้ปฏิบัติงานได้ไม่ถูกต้องตามระเบียบ เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ และประชาชนผู้รับบริการไม่พึงพอใจ คณะผู้จัดทำได้เล็งเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว พร้อมทั้งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรด้านใบอนุญาตขับรถ จึงได้ทำการศึกษาข้อกำหนดและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน พร้อมทั้งรวบรวมไว้เป็นหมวดหมู่ โดยจัดทำขึ้นในลักษณะของคู่มือปฏิบัติงานซึ่งรวบรวมวิธีการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถในด้านต่าง ๆ ไว้เป็นหมวดหมู่ โดยอธิบายขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ และแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างง่าย ๆ ในลักษณะ Flow chart เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติงาน ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ และง่ายต่อการสืบค้นหรืออ้างอิง เนื่องจากได้นำข้อกำหนดและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาพิมพ์ลงในภาคผนวกของคู่มือฉบับนี้ด้วยแล้ว

คณะผู้จัดทำฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้จะสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านใบอนุญาต ให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการให้บริการประชาชนด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถอย่างแท้จริง ประชาชนผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจสูงสุด บรรลุตามยุทธศาสตร์ และสอดคล้องกับกลยุทธ์ที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดต่อไป

(นายพงษ์ไชย เกษมทวีศักดิ์)

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ
ประธานคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรด้านงานใบอนุญาต

สารบัญ

หน้า

คู่มือปฏิบัติงานด้านใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

1. ชนิดของใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์	1
1.1 อายุของผู้ที่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถ	1
1.2 การใช้แทนกันของใบอนุญาต	2
1.3 การกำหนดอายุของใบอนุญาตขับรถ	2
2. การขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์	2
2.1 การขอรับใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถสามล้อ ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว	2
2.1.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ	2
2.1.2 หลักฐานประกอบคำขอ	3
2.1.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	4
- ตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอ และตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม	4
- การดำเนินการอบรมและทดสอบ	5
- จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จรับเงิน	18
2.2 การขอรับใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถสามล้อส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล (ชนิด 5 ปี)	21
2.2.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต	21
2.2.2 หลักฐานประกอบคำขอ	21
2.2.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	22
2.3 การขอรับใบอนุญาตขับรถสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถสามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ	26
2.3.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต	26
2.3.2 หลักฐานประกอบคำขอ	27
2.3.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	27
2.4 การขอรับใบอนุญาตขับรถรถดัดแปลงหรือใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์	32
2.4.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ	32
2.4.2 หลักฐานประกอบคำขอ	32
2.4.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	32
2.5 การขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี	35
2.5.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต	35
2.5.2 หลักฐานประกอบคำขอ	35
2.5.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.6 การดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถสำหรับคนพิการ	39
2.6.1 ชนิดของใบอนุญาตที่สามารถออกให้กับคนพิการได้	39
2.6.2 การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว และรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว	39
(1) คุณสมบัติของผู้ขอ	39
(2) หลักฐานประกอบคำขอ	40
(3) ขั้นตอนการดำเนินการ	41
2.6.3 การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล	41
(1) คุณสมบัติของผู้ขอ	41
(2) หลักฐานประกอบคำขอ	41
(3) ขั้นตอนการดำเนินการ	42
2.6.4 ข้อกำหนดการใช้ใบอนุญาตสำหรับคนพิการ	42
2.7 การออกหนังสือรับรองใบอนุญาตขับรถ	42
2.7.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับหนังสือรับรองใบอนุญาต	42
2.7.2 การออกหนังสือรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทย	43
2.7.3 การออกหนังสือรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาอังกฤษ	43
2.7.4 ขั้นตอนการดำเนินการ	43
2.8 การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ	46
2.8.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ	46
2.8.2 กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะประสงค์จะขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการทัศนาจร	46
2.8.3 กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็กตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ประสงค์จะขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการทัศนาจร	46
2.8.4 ขั้นตอนการดำเนินการ	46
3. การต่ออายุใบอนุญาตขับรถ	51
3.1 การต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ หรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น	51
3.1.1 คุณสมบัติของผู้ขอต่ออายุใบอนุญาต	51
3.1.2 หลักฐานประกอบคำขอ	51
3.1.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2 การต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ	55
3.2.1 คุณสมบัติของผู้ขอ	55
3.2.2 หลักฐานประกอบคำขอ	55
3.2.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	55
4. การดำเนินการด้านอื่น ๆ	58
4.1 การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ	58
4.1.1 คุณสมบัติของผู้ขอ	58
4.1.2 หลักฐานประกอบคำขอ	58
4.1.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	58
4.2 การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะหรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ	59
4.2.1 คุณสมบัติของผู้ขอ	59
4.2.2 หลักฐานประกอบคำขอ	60
4.2.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	60
4.3 การออกใบแทนใบอนุญาตขับรถ	61
4.3.1 คุณสมบัติของผู้ขอ	61
4.3.2 หลักฐานประกอบคำขอ	61
4.3.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	62
4.4 การออกใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ	63
4.4.1 คุณสมบัติของผู้ขอ	63
4.4.2 หลักฐานประกอบคำขอ	63
4.4.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	63
5. การดำเนินการเรื่องทั่วไป	65
5.1 การมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาดำเนินการด้านใบอนุญาตแทนตน	65
5.2 การเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ	65
5.3 การอายัดและการถอนอายัดใบอนุญาตขับรถ	66
5.4 การดำเนินการเมื่อเริ่มต้นและการดำเนินการเมื่อสิ้นสุดวันทำการ	67
5.5 การเชื่อมโยงข้อมูลการกระทำความผิดกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสถานีตำรวจทั่วประเทศ	69
5.6 การเชื่อมโยงข้อมูลผลการอบรมและทดสอบของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ จากโรงเรียนสอนขับรถเอกชนที่กรมการขนส่งทางบกให้คำรับรอง	69

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

คู่มือปฏิบัติงานด้านใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

1. ประเภทของใบอนุญาตผู้ประจำรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก	70
2. ชนิดของใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ	70
3. อายุของใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถ	71
4. คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ	71
4.1 อายุของผู้ที่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตผู้ประจำรถ	71
4.2 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถ	71
5. การขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร ใบอนุญาตเป็นผู้บริการใหม่	72
5.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต	72
5.2 หลักฐานประกอบคำขอ	72
5.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	73
6. การต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ	87
6.1 คุณสมบัติของผู้ขอ	87
6.2 หลักฐานประกอบคำขอ	87
6.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	88
7. การต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ และการออกใบแทนใบอนุญาตที่ชำรุดในสาระสำคัญ สำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถที่ทำงานในต่างประเทศ	90
8. การเปลี่ยนชนิดหรือประเภทใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ	91
8.1 คุณสมบัติของผู้ขอ	91
8.2 หลักฐานประกอบคำขอ	91
8.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	91
9. การออกใบแทนใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ กรณีชำรุด ลบเลือนในสาระสำคัญ หรือสูญหาย	94
9.1 คุณสมบัติของผู้ขอ	94
9.2 หลักฐานประกอบคำขอ	94
9.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	94
10. การแก้ไขรายการในใบอนุญาตผู้ประจำรถ	96
10.1 คุณสมบัติของผู้ขอ	96
10.2 หลักฐานประกอบคำขอ	96
10.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	96

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
11. การออกหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเป็นภาษาต่างประเทศ	98
11.1 คุณสมบัติของผู้ขอ	98
11.2 ขั้นตอนการดำเนินการและเอกสารที่ใช้	98
12. การแปลใบอนุญาตผู้ประจำรถเป็นภาษาอังกฤษ	100
12.1 คุณสมบัติของผู้ขอ	100
12.2 หลักฐานประกอบคำขอ	100
12.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	100
13. การดำเนินการเรื่องทั่วไป	101
13.1 การพักใช้ เพิกถอน การอายัด และการถอนอายัดใบอนุญาตผู้ประจำรถ	101
13.2 การมอบอำนาจดำเนินการด้านใบอนุญาตผู้ประจำรถ	101
13.3 การเชื่อมโยงข้อมูลการกระทำความผิดกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสถานีตำรวจทั่วไป	101
13.4 การดำเนินการเริ่มต้นและการดำเนินการเมื่อสิ้นวันทำการในระบบปฏิบัติงาน	101
เอกสารภาคผนวก	103
1. ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์	
1.1 พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 หมวด 3 ใบอนุญาตขับรถ	105
1.2 กฎกระทรวง	
(1) กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2546	112
(2) กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548	115
(3) กฎกระทรวงกำหนดขนาดความจุของกระบอกสูบของรถจักรยานยนต์ สำหรับผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว พ.ศ. 2548	116
(4) กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุ และการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2548	117
1.3 ระเบียบกรมการขนส่งทางบก	
(1) ระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถ การอบรม และทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์สำหรับคนพิการ พ.ศ. 2547	121
(2) ระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาต เป็นผู้ประจำรถทั่วไป พ.ศ. 2548	129
(3) ระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถ และบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549	131
(4) ระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549	144

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

1.4	ประกาศกรมการขนส่งทางบก	
(1)	ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดแบบใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์	168
1.5	หนังสือชักข้อความเข้าใจ	
(1)	คค 0407.6/ว 281.1 เรื่อง ชักข้อความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถ ลว. 31 ต.ค. 2548	174
(2)	คค 0407.6/ว 042 เรื่อง การดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถตามข้อตกลงระหว่างกรมการขนส่งทางบกกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และการเชื่อมโยงข้อมูลกับโรงเรียนสอนขับรถเอกชน ลว. 15 มี.ค. 2550	180
(3)	คค 0407.6/ว 057 เรื่อง การชักข้อความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549 ลว. 28 มี.ค. 2550	183
(4)	คค 0408.7/ว 136 เรื่อง ชักข้อความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549 ลว. 24 พ.ค. 2549	186
2.	ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก	
2.1	พระราชบัญญัติ	
(1)	พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 หมวด 7 ผู้ประจำรถ	198
(2)	อัตราค่าธรรมเนียม	203
2.2	กฎกระทรวง	
(1)	กฎกระทรวง ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2525) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522	204
(2)	กฎกระทรวง ฉบับที่ 38 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522	206
(3)	กฎกระทรวง ฉบับที่ 43 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522	216
(4)	กฎกระทรวง ฉบับที่ 44 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522	219
(5)	กฎกระทรวง ฉบับที่ 52 (พ.ศ. 2541) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522	221

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.3 ระเบียบกรรมการขนส่งทางบก

- (1) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ และการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถสำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ พ.ศ. 2525 223
- (2) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ และการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถสำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 225
- (3) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ และการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถสำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2537 226
- (4) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาต ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ พ.ศ. 2547 228

คู่มือปฏิบัติงานด้านใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

1. ชนิดของใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ชนิดของใบอนุญาตขับรถ	อายุ ¹ (ปี)	อัตราค่าธรรมเนียม (บาท) ²
1. ใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราว		
- ใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคลชั่วคราว	1	100
- ใบอนุญาตขับรถชนิดสามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว	1	50
- ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว	1	50
2. ใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล	5	500
3. ใบอนุญาตขับรถชนิดสามล้อส่วนบุคคล	5	250
4. ใบอนุญาตขับรถชนิดสาธารณะ	3	300
5. ใบอนุญาตขับรถชนิดสามล้อสาธารณะ	3	150
6. ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล	5	250
7. ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ	3	150
8. ใบอนุญาตขับรถรถคนนอน	5	250
9. ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์	5	250
10. ใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นนอกจาก (1) ถึง (9)	5	100
11. ใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ที่ประเทศไทยเป็นภาคี (ใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศ)	1	500

1.1 อายุของผู้ที่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถ³

- (1) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์
- (2) ใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคลชั่วคราว ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์
- (3) ใบอนุญาตขับรถชนิดสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถชนิดสามล้อสาธารณะ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 22 ปีบริบูรณ์
- (4) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
- (5) ใบอนุญาตขับรถรถคนนอน ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ และใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นตามมาตรา 43 (9) ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์

¹ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 44

² กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2546

³ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 46 มาตรา 49 และมาตรา 51

1.2 การใช้แทนกันของใบอนุญาต⁴

(1) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยสารขนาดเล็ก ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกให้ใช้แทนใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล และใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะได้

(2) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกให้ใช้แทนใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลได้

1.3 การกำหนดอายุของใบอนุญาตขับรถ⁵

(1) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว มีอายุ 1 ปี นับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ

(2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ และใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น มีอายุ 5 ปี นับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ มีอายุ 3 ปี นับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ และอาจขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถได้อีกคราวละ 5 ปี หรือ 3 ปี แล้วแต่กรณี โดยผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตต้องผ่านการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(3) ในกรณีที่วันครบกำหนดอายุใบอนุญาต ไม่ตรงกับวันครบรอบวันเกิดของผู้ได้รับใบอนุญาตให้ขยายอายุใบอนุญาตต่อไปจนถึงวันครบรอบวันเกิดของผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถในปีนั้น หรือในปีถัดไป แล้วแต่กรณี โดยให้ถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ใบอนุญาตขับรถครบกำหนดอายุ

(4) ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถ เกิดในวันที่ 29 กุมภาพันธ์ และในปีที่ใบอนุญาตขับรถครบกำหนดอายุนั้นไม่มีวันที่ 29 กุมภาพันธ์ ให้ถือเอาวันที่ 28 กุมภาพันธ์ เป็นวันครบรอบวันเกิด

2. การขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

2.1 การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว⁶

2.1.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ⁷

(1) มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ แต่ถ้าเป็นผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว สำหรับรถจักรยานยนต์ที่มีขนาดความจุของกระบอกสูบรวมกันไม่เกิน 110 ลูกบาศก์เซนติเมตร ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์⁸

⁴พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 43 ทวิ

⁵พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 44

⁶ระเบียบกรมฯ ว่าด้วยการดำเนินการใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549 ข้อ 8 (1)

⁷พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 46

⁸กฎกระทรวง กำหนดความจุของรถจักรยานยนต์สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว พ.ศ. 2548

- (2) มีความรู้ความสามารถในการขับรถ
- (3) มีความรู้ในข้อบังคับการเดินรถตามพระราชบัญญัติรถยนต์และตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

การจราจรทางบก

- (4) ไม่เป็นผู้มีร่างกายพิการจนเป็นที่เห็นได้ว่าไม่สามารถขับรถได้
- (5) ไม่มีโรคประจำตัวที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ
- (6) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน
- (7) ไม่มีใบอนุญาตขับรถชนิดเดียวกันอยู่แล้ว
- (8) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกยึดหรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

2.1.2 หลักฐานประกอบคำขอ หรือหลักฐานอย่างอื่นที่ขอยกเว้นอบรม ว.88

(1) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่ายในกรณีเป็นชาวต่างชาติให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง (PASSPORT) หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน กรณีที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง (ทะเบียนราษฎร์) ได้ ให้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการเชื่อมโยงนั้นเป็นข้อมูลอ้างอิง แทนหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านหรือภาพถ่าย กรณีเป็นชาวต่างชาติให้ยื่นใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบอนุญาตทำงาน ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง (WORK PERMIT) ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 ปี

(3) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าผู้ขอไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 เดือน

(4) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ที่มีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

(5) เอกสารอื่น ๆ ที่ใช้ประกอบคำขอ (ถ้ามี) ดังนี้

(5.1) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและจบหลักสูตรการอบรมจากกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

(5.2) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก หรือใบอนุญาตขับรถยนต์ทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร พร้อมด้วยภาพถ่าย

(5.3) ใบอนุญาตขับรถของรถประเภทเดียวกันกับที่ขอรับใบอนุญาตซึ่งรัฐบาลของประเทศอื่นออกให้ พร้อมด้วยภาพถ่าย (ในกรณีใบอนุญาตขับรถมิได้มีข้อความเป็นภาษาอังกฤษ ให้สถานทูตแห่งประเทศของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถแปลหรือจัดทำเอกสารรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ภาษาใดภาษาหนึ่ง หรือทั้งสองภาษารวมกัน)

(5.4) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี พร้อมด้วยภาพถ่าย

2.1.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

(1) ตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอ และตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(1.1) ตรวจสอบคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3) จากเอกสารของผู้ขอ

(1.2) เข้าหน้าจอบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบพร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันผู้ที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3) เข้าขอรับใบอนุญาตได้ กรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตจบการศึกษาจากโรงเรียนสอนขับรถนั้น ข้อมูลดังกล่าวก็จะปรากฏขึ้นโดยอัตโนมัติ

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและการตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ

1. ใส่เลขบัตรประจำตัวประชาชน 13 หลัก

2. เลือก “ดำเนินการ” “ออกใบอนุญาตใหม่” และเลือก “ชนิดใบอนุญาตที่ขอ” ตามชนิดใบอนุญาต

3. เลือก “บันทึกพิมพ์คำขอ” เพื่อออกคำขอ ก่อนส่งผู้เข้าอบรมและทดสอบต่อไป

(1.3) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / หน้าช่องออกไปอนุญาตใหม่ และกรอกรหัสประเภทและหรือชนิดของใบอนุญาตที่จะขอรับก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอต่อไป

(2) ให้ผู้ขอทำการตรวจสอบคำขอก่อนลงนาม เพื่อจัดเก็บไว้เป็นหลักฐานเรื่องเดิม

(3) การดำเนินการอบรมและทดสอบ

(3.1) ทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย^{8/1} โดยทำการทดสอบ ดังนี้

(3.1.1) การทดสอบสายตาบอดสี

ทดสอบโดยให้อ่านสีเขียว สีแดง และสีเหลือง จากเครื่องทดสอบหรือแผ่นภาพทดสอบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดหรือเห็นชอบ โดยผู้รับการทดสอบต้องอยู่ห่างจากแผ่นภาพทดสอบไม่น้อยกว่า 3 เมตร และอ่านสีตามที่เจ้าหน้าที่กำหนด สีละ 3 ครั้ง หากอ่านได้ถูกต้องสองในสามครั้งให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

(3.1.2) การทดสอบสายตาทางลึก

ให้ผู้รับการทดสอบนั่งห่างจากเครื่องทดสอบในระยะ 2.5-3 เมตร และให้ทำการเคลื่อนหลักที่กำหนดไว้ ให้ไปหยุดตรงกับจุดที่กำหนดหรือห่างจากจุดดังกล่าวได้ไม่เกินกว่า 1 นิ้ว หากทำได้ตามที่กำหนดสองในสามครั้งให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

(3.1.3) การทดสอบสายตาทางกว้าง

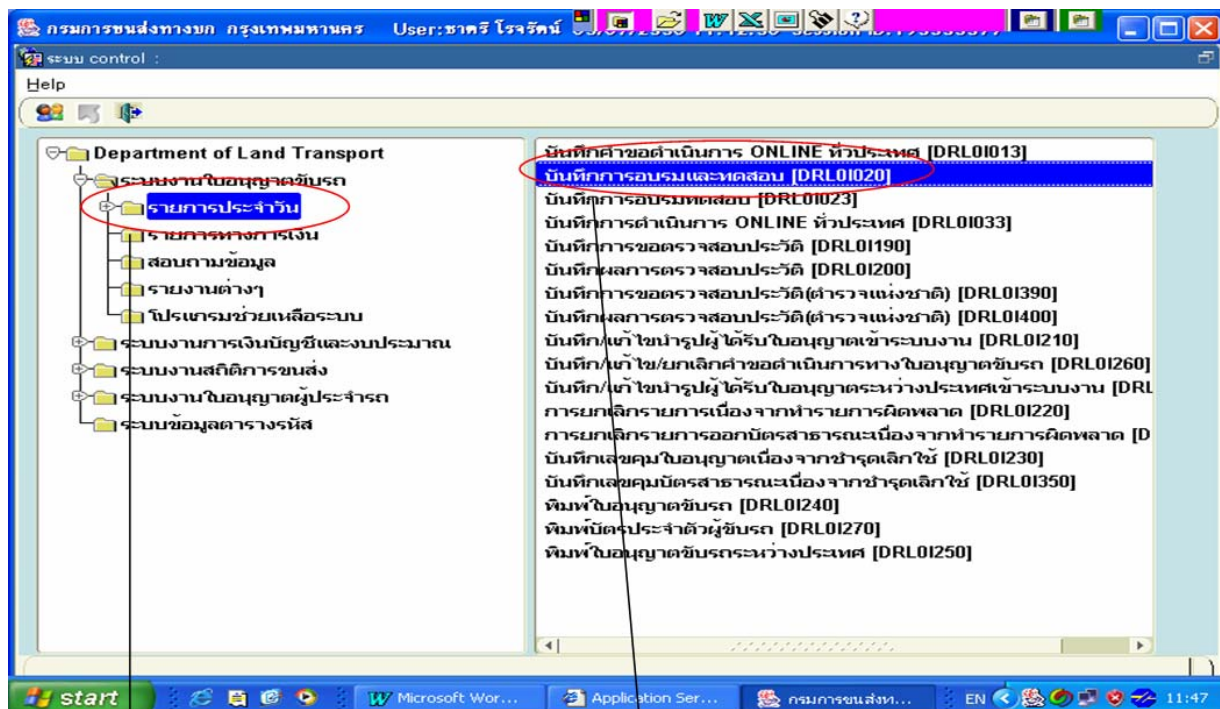
ทดสอบการมองเห็นของดวงตาทางกว้าง ทั้งด้านซ้ายและด้านขวา เป็นมุมกว้างข้างละ 75 องศา โดยผู้รับการทดสอบต้องแนบดั่งจมูกกับเครื่องทดสอบ สายตามองตรงไปยังจุดที่กำหนด และตอบคำถามเจ้าหน้าที่ว่าสีที่ปรากฏทางด้านซ้ายและด้านขวาให้ถูกต้อง หากตอบได้ถูกต้องอย่างน้อยสองในสามครั้งให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

(3.1.4) การทดสอบปฏิกิริยาเท้า

ให้ใช้ความสามารถในการใช้เบรกเท้ารวม 3 ครั้ง โดยในแต่ละครั้งผู้เข้ารับการทดสอบต้องเหยียบเบรกให้ได้ในระยะเวลาไม่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.75 วินาที หากทำได้อย่างน้อยสองในสามครั้งให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

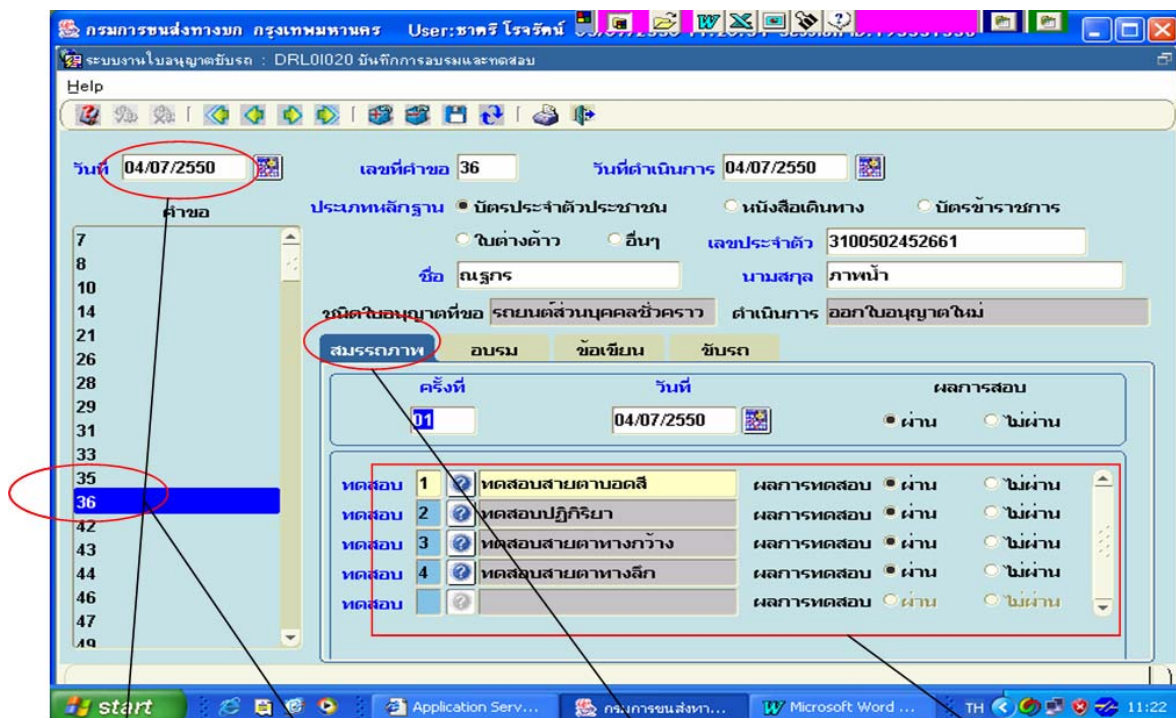
^{8/1} ระเบียบกรมฯ ว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549

หน้าจอระบบปฏิบัติงานการบันทึกคะแนนการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย

1. เลือกรายการประจำวัน

2. เลือกรายการบันทึกการอบรมและทดสอบ

1. เลือกวันที่ยื่นคำขอ
2. เลือกเลขที่คำขอที่ต้องการบันทึกผล

3. เลือกรายการทดสอบ "สมรรถภาพ"
4. บันทึกผลรายการต่างๆ ตามที่ต้องการ

(3.2) เข้ารับการอบรมในหลักสูตรและวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ชนิดใบอนุญาต (ใหม่)	วิชา	ระยะเวลาอบรม
ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ ใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น	- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยทางหลวง และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก) - การขับรถยนต์อย่างปลอดภัย - มารยาทในการขับรถ	2 ชั่วโมง

หน้าจอระบบปฏิบัติงานการบันทึกผลการอบรม

The screenshot shows a web application for recording training results. The interface includes a sidebar with a list of items (7-49), a main form area, and a bottom status bar. Red circles and arrows highlight specific elements corresponding to the numbered steps below:

1. เลือกวันยื่นคำขอ (Select the day of application) - points to the date field '04/07/2550'.
2. เลือกเลขที่คำขอ (Select the request number) - points to the input field '36'.
3. เลือกรายการ "อบรม" (Select the "Training" item) - points to the 'อบรม' button in the 'สมรรถภาพ' section.
4. เลือกวันที่อบรม (Select the training date) - points to the date field '04/07/2550' in the 'วันที่อบรม' section.
5. เลือกสำนักงานที่ดำเนินการ (Select the office performing the action) - points to the dropdown menu showing 'กรมการขนส่งทางบก/สำนักงานขนส่ง'.
6. บันทึกผล (Record result) - points to the 'บันทึกผล' button at the bottom right.

(3.3) การทดสอบข้อเขียน ให้ดำเนินการ ดังนี้

(3.3.1) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบข้อเขียนลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี ที่เข้ารับการทดสอบในสมุดทะเบียนคุมให้ผู้เข้ารับการทดสอบข้อเขียนทดสอบความรู้วิชาต่าง ๆ ที่กำหนดในหลักสูตรตามแบบทดสอบและวัดผลที่กรรมการขนส่งทางบกกำหนด และผู้เข้ารับการทดสอบต้องได้คะแนนรวมตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป จึงให้ถือว่าผ่านการทดสอบข้อเขียน

(3.3.2) กรณีผู้เข้ารับการทดสอบอ่านและเขียนหนังสือไม่ได้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการทดสอบอ่านแบบทดสอบให้ผู้เข้ารับการทดสอบฟัง แล้วให้ผู้เข้ารับการทดสอบตอบด้วยปากเปล่า และทำเครื่องหมายกากบาทลงในกระดาษคำตอบด้วยตัวเอง และให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการทดสอบบันทึกในกระดาษคำตอบว่า “สอบปากเปล่า” พร้อมทั้งลงนามกำกับไว้เป็นหลักฐาน ในการนี้ให้นำระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-exam) มาใช้ในการดำเนินการทดสอบร่วมหรือแทนได้

การใช้งานระบบการทดสอบภาคทฤษฎีด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-exam)

1. การเปิดใช้งานระบบลงทะเบียน

ภายหลังจากทำการเปิดเครื่องควบคุมแม่ข่ายให้ Double Click จากนั้นระบบก็จะให้ผู้ใช้งานเข้าสู่ระบบในขั้นตอนการทำงานถัดไป

DrvLicense

2. การเข้าสู่ระบบ

ให้ผู้ใช้งานกรอกข้อมูลชื่อผู้ใช้งานในช่อง “ชื่อผู้ใช้งาน” และกรอกรหัสผ่านในช่อง “รหัสผ่าน”

หากผู้ใช้งานระบุข้อมูลสำหรับผู้ใช้งานในการเข้าสู่ระบบถูกต้อง ก็จะแสดงหน้าจอเมนูสำหรับผู้ใช้งาน ดังรูป

หมายเหตุ ค่าเริ่มต้นของการเข้าสู่ระบบนั้น จะกำหนดชื่อผู้ใช้งานเริ่มต้น คือ “Admin” และรหัสผ่าน คือ “1234” (ทั้งชื่อผู้ใช้งานและรหัสผ่าน ไม่มีเครื่องหมาย “ ”) ซึ่งเมื่อผู้ควบคุมระบบเข้าสู่ระบบครั้งแรกควรจะมีการเปลี่ยนรหัสผ่านด้วย เพื่อความปลอดภัยของระบบจากผู้ไม่ประสงค์ดี

3. การออกจากระบบ

การออกจากระบบลงทะเบียนสามารถทำการออกได้ โดยไปยังที่เมนู “เพิ่มข้อมูล” >> “ออกจากระบบ” ดังรูป

4. การปิดโปรแกรม

สามารถทำการปิดการทำงานของโปรแกรมได้ โดยไปที่เมนู “เพิ่มข้อมูล” >> “ปิด” ดังรูป

5. ลงทะเบียนผู้เข้าสอบ

เมื่อผู้ใช้เปิดเมนูเลือกที่ “ระบบลงทะเบียน” >> “ลงทะเบียนผู้เข้าสอบ” ดังรูป

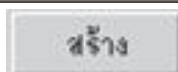
เมื่อผู้ใช้งานระบบทำการกดที่เมนูแล้ว จะแสดงหน้าจอ เพื่อให้ทำการกรอกเลขที่คำขอและวันที่

หากข้อมูลของผู้ขอเข้าสอบถูกต้องแล้วทำการกดปุ่ม
Smart Card” และเลือกที่เครื่องอ่านที่ต้องการใช้งาน ดังรูป

จะแสดง Dialog Box “สร้างบัตร

แล้วทำการเสียบบัตร Smart Card แล้วกดปุ่ม

6. แสดง/พิมพ์ผลสอบ

เมื่อผู้ใช้เปิดเมนู “ผลสอบ” >> “แสดง/พิมพ์ผลสอบ” ดังรูป

จะแสดงหน้าจอ “พิมพ์ผลการสอบ” ดังรูป

ในช่องสำหรับการค้นหาสามารถใส่ข้อมูลตามที่ต้องการค้นหาผลการสอบของผู้เข้าสอบโดย

กดปุ่ม **ค้นหา** เมื่อใส่ข้อมูลสำหรับค้นหา หรือ

กดปุ่ม **แสดงทั้งหมด** เมื่อต้องการให้แสดงผลการสอบทั้งหมด

เมื่อเลือกรายการเสร็จสิ้น และต้องการแสดงผลรายงานทางเครื่องพิมพ์ กดปุ่ม **พิมพ์** จะแสดงรายงานก่อนพิมพ์ ดังรูป

หมายเลขบัตรประชาชน	วันที่และเวลาสอบ	จำนวนเวลาสอบ	จำนวนคำถาม	คะแนนผ่าน	คะแนนสอบ	ผลการสอบ
1000000000001	02/15/1462 8:00	5	10	6	10	ผ่าน
1000000000013	02/16/1462 16:04	2	10	6	5	ไม่ผ่าน
1000000000002	02/15/1462 8:00	5	10	6	10	ผ่าน
1000000000004	02/15/1462 8:00	5	10	6	10	ผ่าน

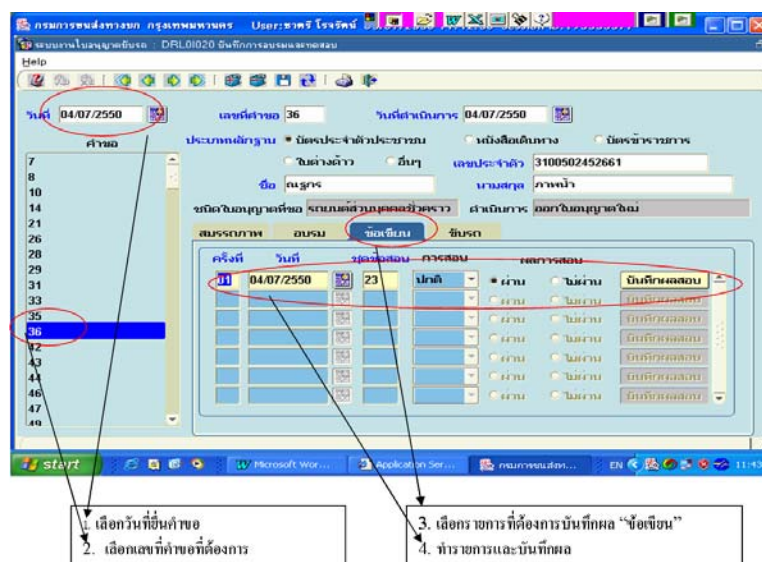
The status bar at the bottom indicates 'Current Page No: 1', 'Total Page No: 1', and 'Zoom Factor: 100%'. The copyright notice 'Copyright (C) 2002 - 2005 Chan Wanich Co., Ltd.' is also present.

กดปุ่ม สำหรับพิมพ์รายงานออกทางเครื่องพิมพ์และกดปุ่ม **OK** สำหรับพิมพ์รายงาน

หมายเหตุ หากต้องการศึกษาการใช้งานโดยละเอียดโปรดอ่านจากคู่มือการใช้งาน

(3.3.3) เมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบให้รีบตรวจและแจ้งผลการทดสอบให้ทราบโดยเร็วและกรณีไม่ผ่านการทดสอบให้ทดสอบแก้ตัวได้อีกหนึ่งครั้งในวันนั้น หากยังไม่ผ่านอีกให้ออกใบนัดมาทำการทดสอบแก้ตัวใหม่ในวันทำการถัดไป นับแต่วันที่สอบไม่ผ่านแต่ไม่เกิน 90 วันนับแต่วันยื่นคำขอ เว้นแต่มีเหตุอันควรให้นายทะเบียนมีอำนาจพิจารณาให้ทดสอบแก้ตัวก่อนระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าวได้ เป็นการเฉพาะราย และหากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ผู้ขอจะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตฉบับใหม่ และจะต้องทดสอบและอบรมใหม่ทั้งหมด

หน้าจอระบบปฏิบัติงานการบันทึกผลการทดสอบข้อเขียน

(3.4) การทดสอบขับรถ

(3.4.1) การปฏิบัติตนก่อนเข้าทำการทดสอบ

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี ที่เข้ารับการทดสอบในสมุดทะเบียนคุม

(ข) ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถขณะดำเนินการทดสอบ ผู้สอบจะต้องคาดเข็มขัดนิรภัย ยกเว้นเฉพาะกรณีที่รถคันดังกล่าวกฎหมายมิได้กำหนดให้ต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัย

(ค) การทดสอบขับรถจักรยานยนต์ขณะดำเนินการทดสอบ ผู้สอบจะต้องสวมหมวกนิรภัย

(3.4.2) การทดสอบขับรถ ให้ปฏิบัติ ดังนี้

(ก) การทดสอบขับรถยนต์ให้ใช้ท่าทดสอบและหลักเกณฑ์ วิธีการทดสอบและวัดผล ดังนี้

ท่าที่ใช้ในการทดสอบ

ท่าที่ 1 การขับรถขึ้นเนินและหยุดรถเทียบทางเท้า ซึ่งมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และการวัดผล ดังนี้

(ก) ผู้เข้ารับการทดสอบต้องขับรถขึ้นเนินอย่างต่อเนื่องไปจนถึงจุดทดสอบที่กำหนดให้หยุดรถ โดยให้หยุดรถได้เพียงครั้งเดียว ณ จุดที่กำหนดให้หยุดเท่านั้น

(ข) เมื่อหยุดรถสนิทแล้ว ด้านซ้ายของรถจะต้องขนานขอบทางและห่างจากขอบทางไม่เกิน 25 เซนติเมตร

(ค) กันชนหน้าหรือล้อหน้าสุดหรือขอบล้อสำหรับรถที่ไม่มีกันชนหน้า ต้องไม่ล้ำเกินจุดหยุดรถข้างทางและต้องอยู่ห่างจากจุดหยุดรถนั้นไม่เกิน 1 เมตร

(ง) ต้องไม่ขับรถปิ่นทางเท้าหรือขอบทาง

ทำที่ 2 การขับรถเดินหน้าและถอยหลังในทางตรง ซึ่งมีหลักเกณฑ์วิธีการ และการวัดผลของแต่ละแบบของการทดสอบ ดังนี้

แบบที่ 1

(ก) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังออกโดยตลอดช่องเดินรถซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งไว้ในแนวตรงขนานกัน 2 แถว มีความยาวประมาณ 10-12 เมตร หลักแต่ละหลักในแถวเดียวกันมีระยะห่าง 1.5 เมตร ส่วนความกว้างของช่องเดินรถเท่ากับความกว้างสุดของตัวรถรวมกระจกมองข้างบวกเพิ่มอีก 0.5 เมตร

(ข) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

(ค) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังได้เพียงครั้งเดียว

(ง) ขณะทำการสอบเครื่องยนต์จะต้องไม่ดับ

แบบที่ 2

(ก) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังออกโดยตลอดช่องเดินรถซึ่งมีความกว้าง 2.5 เมตร ยาว 10-12 เมตร เป็นระยะคงที่ที่ใช้กับรถทุกขนาด

(ข) ล้อรถต้องไม่ทับเส้น หรือไม่ชนหรือเบียดหลัก

(ค) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังได้เพียงครั้งเดียว

(ง) ขณะทำการสอบเครื่องยนต์จะต้องไม่ดับ

ทำที่ 3 การขับรถถอยหลังเข้าจอดและออกจากช่องว่างด้านซ้าย ซึ่งมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และการวัดผล ดังนี้

(ก) ให้ขับรถถอยหลังเข้าจอดในช่องว่างด้านซ้ายซึ่งประกอบด้วยหลักไม่น้อยกว่า 9 หลัก เป็นช่องกว้างเท่ากับความกว้างของตัวรถรวมกระจกมองข้างบวกเพิ่มข้างละ 0.5 เมตร ความยาวของช่องจอดเท่ากับความยาวของตัวรถบวกเพิ่มอีก 2.5 เมตร

(ข) ตั้งแต่เริ่มเข้าเกียร์ขับรถถอยหลังเข้าจอด จนกระทั่งขับรถออกจากช่องว่างด้านซ้ายต้องเข้าเกียร์หรือเปลี่ยนเกียร์ไม่เกิน 7 ครั้ง

(ค) ต้องไม่ชนหรือเบียดหลัก

(ง) ตัวรถต้องขนานกับขอบทางหรือหลักด้านซ้าย และล้อรถต้องไม่ทับเส้นแบ่งช่องทาง

ทำที่ 4 การหยุดรถและออกรถบนทางลาด ซึ่งมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และการวัดผล ดังนี้

(ก) ให้ขับรถขึ้นเนินหรือสะพานโค้งและหยุดบนเชิงลาดของเนินหรือสะพานโค้งนั้น โดยให้กันชนหน้าอยู่ที่จุดหยุดรถและออกรถข้ามเนินหรือสะพานโค้งนั้นไปโดยปลอดภัย

(ข) ต้องไม่ขับรถในลักษณะที่อาจเกิดอันตราย หรือเป็นเหตุให้ตัวรถเคลื่อนถอยจากจุดที่หยุดเกินกว่า 1 เมตร

(ค) ขณะทำการสอบเครื่องขนจะต้องได้ไม่เกิน 2 ครั้ง

ทำที่ 5 การกลับรถ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และการวัดผล ดังนี้

(ก) ให้กลับรถในช่องเดินรถซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งไว้ขนานกัน 2 แถว มีความยาวประมาณ 10-12 เมตร หลักในแต่ละแถวห่างกัน 1.5 เมตร ส่วนความกว้างของช่องเดินรถเท่ากับความยาวของรถเพิ่มอีก 2 เมตร

(ข) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

(ค) ตั้งแต่เริ่มขับรถเพื่อกลับรถจนกระทั่งกลับรถแล้วเสร็จ ต้องเปลี่ยนเกียร์

ไม่เกิน 7 ครั้ง

ทำที่ 6 การขับรถเดินหน้าเข้าจอดในช่องที่เป็นมุมฉาก ซึ่งมีหลักเกณฑ์

วิธีการ และการวัดผล ดังนี้

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถจากจุดเริ่มต้น ให้ขับเดินหน้าเข้าไปในช่องจอดที่เป็นมุมฉาก ซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งเป็นแนวทดสอบ 2 แถว ขนานกันเป็นช่องเดินรถกว้าง 8 เมตร ยาวประมาณ 10-20 เมตร และหลักอีก 2 แถวที่ตั้งเป็นแนวช่องจอดที่เป็นมุมฉากกับช่องเดินรถที่มีความกว้างเท่ากับความกว้างของตัวรถรวมกระจกมองข้างบวกเพิ่มอีกข้างละ 1 เมตร ความยาวเท่ากับความยาวของตัวรถบวกเพิ่มอีก 1 เมตร

(ข) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

(ค) ตั้งแต่เริ่มขับรถเพื่อกลับรถจนกระทั่งกลับรถแล้วเสร็จ ต้องเปลี่ยน

เกียร์ไม่เกิน 7 ครั้ง

ทำที่ 7 การขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร ซึ่งมีหลักเกณฑ์

วิธีการ และการวัดผล ดังนี้

(ก) การขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรไม่น้อยกว่า 8 เครื่องหมาย

คือ

- 1) เครื่องหมายป้ายหยุด
- 2) เครื่องหมายห้ามเลี้ยวซ้ายหรือห้ามเลี้ยวขวา
- 3) เครื่องหมายให้เลี้ยวซ้ายหรือให้เลี้ยวขวา
- 4) เครื่องหมายห้ามหยุดรถ
- 5) เครื่องหมายห้ามเข้า

และเครื่องหมายอื่น ๆ อีก 3 เครื่องหมาย เช่น เส้นแนวหยุดรถ เส้นในทางเส้นทแยง สำหรับทางแยก ป้ายห้ามจอดรถตามสภาพของสนามทดสอบแต่ละแห่ง

(ข) ต้องให้สัญญาณไฟตามจุดต่าง ๆ ได้ถูกต้องทุกแห่ง ดังนี้

- 1) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะเลี้ยวขวา
- 2) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะเลี้ยวซ้าย
- 3) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะหยุดรถ

การทดสอบขับรถให้ทดสอบรวม 3 ท่า คือ ท่าที่ 1 และท่าที่ 2 เป็นท่าบังคับ และเลือกทดสอบอีก 1 ท่า ตามความเหมาะสมของสนามทดสอบแต่ละแห่ง ยกเว้นรถเกียร์อัตโนมัติ ไม่ใช้ท่าที่ 4

หมายเหตุ 1. การทดสอบขับรถแทรกเตอร์ รถบดถนน และรถที่ใช้ในงานเกษตรกรรมให้ใช้ท่าทดสอบท่าที่ 1 และท่าที่ 2

(ข) การทดสอบขับรถจักรยานยนต์ให้ใช้ท่าทดสอบและใช้หลักเกณฑ์

วิธีการทดสอบ และวัดผล ดังนี้

ท่าที่ใช้ในการทดสอบ

ท่าที่ 1 การขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร ซึ่งมีหลักเกณฑ์

วิธีการ และการวัดผล ดังนี้

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร

ไม่น้อยกว่า 5 เครื่องหมาย ดังนี้

- 1) เครื่องหมายป้ายหยุด
- 2) เครื่องหมายห้ามเลี้ยวซ้ายหรือห้ามเลี้ยวขวา
- 3) เครื่องหมายให้เลี้ยวซ้ายหรือให้เลี้ยวขวา
- 4) เครื่องหมายห้ามหยุดรถ
- 5) เครื่องหมายห้ามเข้า

(ข) ต้องให้สัญญาณไฟตามจุดต่าง ๆ ได้ถูกต้องทุกแห่ง ดังนี้

- 1) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะเลี้ยวขวา
- 2) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะเลี้ยวซ้าย
- 3) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะหยุดรถ

ท่าที่ 2 การขับรถทรงตัวบนทางแคบ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และ

การวัดผล ดังนี้

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบ

1) ขับขี่ทรงตัวบนอุปกรณ์ที่ใช้ไม้กระดานกว้าง 30 เซนติเมตร ยาว 15 เมตร หรือใช้คอนกรีตเป็นแนวเส้นตรงตามขนาดดังกล่าวให้สูงประมาณ 2-3 เซนติเมตร โดยให้กำหนดจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดห่างจากไม้กระดานหรือแนวคอนกรีต 8 เมตร

2) ต้องขับขี่ตามข้อ 1) โดยขับผ่านตลอดตั้งแต่ต้นจนจบใช้เวลาไม่น้อยกว่า 10 วินาที โดยเริ่มนับเวลาเมื่อล้อหลังขึ้นอยู่บนอุปกรณ์และสิ้นสุดเมื่อล้อหน้าลงจากอุปกรณ์

(ข) ในระหว่างการขับต้องปฏิบัติ ดังนี้

- 1) เท้าต้องไม่หลุดจากที่ปักเท้า
- 2) ล้อต้องไม่ตกหรือลื่นไถลจากอุปกรณ์
- 3) ใช้ความเร็วอย่างเหมาะสม
- 4) เครื่องต้องไม่ดับระหว่างทดสอบ

วิธีการ และการวัดผล ดังนี้

ท่าที่ 3 การขับรุดผ่านทางโค้งรัศมีแคบรูปตัวแซด ซึ่งมีหลักเกณฑ์

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรุดในทางโค้งรัศมีแคบที่ใช้หลักหรือกรวย หรือใช้แท่นคอนกรีตเป็นรูปตัวแซด (Z) ที่มีช่องเดินรถกว้าง 2 เมตร กรวยหรือหลักห่างกัน 1.5 เมตร ฐานบน และฐานล่างของตัวแซด (Z) ยาว 5 เมตร ความยาวระหว่างฐานบนและฐานล่างของตัวแซด (Z) ยาว 16 เมตร

(ข) ให้ขับรุดช้า ใช้เกียร์ต่ำ และสามารถควบคุมรถขับเลี้ยวขวาและ เลี้ยวซ้ายไปได้ตลอดห้ามล้อไถลหรือรุดล้ม

(ค) ไม่ชนกรวยหรือหลัก

(ง) ขณะทำการทดสอบเครื่องยนต์ต้องไม่ดับ

(จ) ไม่ใช่เท้าแตะพื้น

ท่าที่ 4 การขับรุดผ่านทางโค้งซ้ายและโค้งขวารูปตัวเอส ซึ่งมีหลักเกณฑ์

วิธีการ และการวัดผล ดังนี้

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรุดผ่านทางโค้งซ้ายและโค้งขวาที่ใช้หลัก หรือกรวยหรือใช้คอนกรีตเป็นรูปตัวเอส (S) ที่มีช่องทางเดินรถกว้าง 2 เมตร ยาว 17 เมตร กรวยหรือหลักห่างกัน 1 เมตร

(ข) ให้สามารถควบคุมรถผ่านไปได้ตลอดโดยรถไม่เสียหลักล้อไถล หรือล้ม

(ค) ไม่ชนกรวยหรือหลัก

(ง) เครื่องยนต์ต้องไม่ดับ

(จ) ไม่ใช่เท้าแตะพื้น

ท่าที่ 5 การขับรุดหลบหลีกสิ่งกีดขวาง ซึ่งมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และ

การวัดผล ดังนี้

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับขึ้นด้วยความเร็วที่ 20-30 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ขับรุดหลบหลีกกรวยยางที่ตั้งไว้สำหรับทดสอบไปทางด้านซ้ายและด้านขวาในลักษณะฟันปลา ซึ่งกรวยยางดังกล่าว ให้ตั้งบนพื้นที่ที่มีความกว้าง 3.5 เมตร จำนวน 5 หลัก เป็นเส้นตรงบริเวณกึ่งกลางพื้นที่ที่ใช้ทำการทดสอบ โดยให้กรวยยางแต่ละอันมีระยะห่าง 5 เมตร โดยให้จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดมีระยะห่างจากกรวยยางจำนวน 8 เมตร

(ข) ในระหว่างขับรุดต้องสามารถควบคุมรถได้ดีไม่เสียหลักล้อไถล ไม่เฉี่ยวหรือชนสิ่งกีดขวางหรือขอบทาง

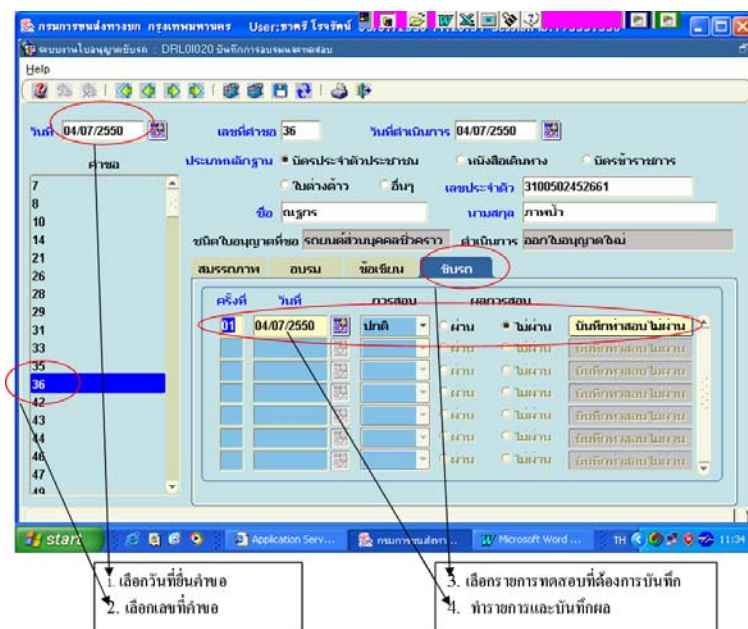
(ค) ขณะทดสอบเครื่องยนต์ต้องไม่ดับ

การทดสอบขับรุดจักรยานยนต์ให้ทดสอบรวม 3 ท่า คือ ท่าที่ 1 เป็นท่าบังคับ และเลือกทดสอบ อีก 2 ท่า ตามความเหมาะสมของสนามทดสอบ

1) ผู้เข้ารับการทดสอบต้องปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังกล่าว แล้วแต่กรณี จึงจะถือว่าผ่านการทดสอบ และให้แจ้งผลการทดสอบขับรุดทันทีเมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบ

2) กรณีที่ผู้เข้ารับการทดสอบไม่ผ่านการทดสอบในท่าใด ให้มาทดสอบแก้ตัวเฉพาะท่าที่ไม่ผ่าน เมื่อพ้นสามวันนับแต่วันที่ทดสอบไม่ผ่าน แต่ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยื่นคำขอ เว้นแต่มีเหตุอันสมควรให้นายทะเบียนมีอำนาจพิจารณาให้ทดสอบแก้ตัวได้ก่อนระยะเวลาที่กำหนดได้เป็นการเฉพาะราย แล้วแต่กรณี หากพ้นกำหนดเก้าสิบวันแล้วผู้ขอจะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตฉบับใหม่ และจะต้องเข้ารับการทดสอบและอบรมใหม่ทั้งหมด

หน้าจอระบบปฏิบัติงานบันทึกผลการทดสอบขับรถ

กรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชนิดชั่วคราวมาแล้วแต่ยังคงมีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ และประสงค์ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวให้ดำเนินการ ดังนี้⁹

- (1) ถ้าใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวเดิมสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี ให้ส่งผู้ขอรับใบอนุญาตเข้ารับการอบรม
- (2) ถ้าใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวเดิมสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี ให้ส่งผู้ขอรับใบอนุญาตเข้ารับการอบรม และทำการทดสอบข้อเขียน

กรณีที่เมื่อเอกสารหลักฐานตามข้อ 2.1.2 (5) (รายละเอียดในหน้าที่ 3) มาแสดง ผู้ขอรับใบอนุญาตจะได้รับการยกเว้นการอบรมและทดสอบ ดังนี้

- (1) นำเอกสารตามข้อ (5.1) (รายละเอียดในหน้าที่ 3) มาแสดง ผู้ขอจะได้รับการยกเว้นการอบรมและทดสอบทั้งหมด โดยจะสามารถชำระค่าธรรมเนียมและรับใบอนุญาตได้เลย
- (2) นำเอกสารตามข้อ(5.2), (5.3) และ (5.4) (รายละเอียดในหน้าที่ 3) มาแสดง ผู้ขอจะได้รับสิทธิให้ทดสอบเฉพาะสมรรถภาพของร่างกายเท่านั้น ก็สามารถชำระค่าธรรมเนียมและรับใบอนุญาตได้เลย

⁹ หนังสือที่ คค 0408.7/ว 136 ลว 24 พ.ศ. 2549

(4) ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และข้อมูลในระบบที่แสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบ

(5) จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

- (5.1) ค่าธรรมเนียมค่าขอ 5 บาท
- (5.2) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ
- รถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว 100 บาท
 - รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว 50 บาท
 - รถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว 50 บาท
 - รถชนิดอื่น 100 บาท

กรณีการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

(1) ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถทุกชนิด สำหรับ

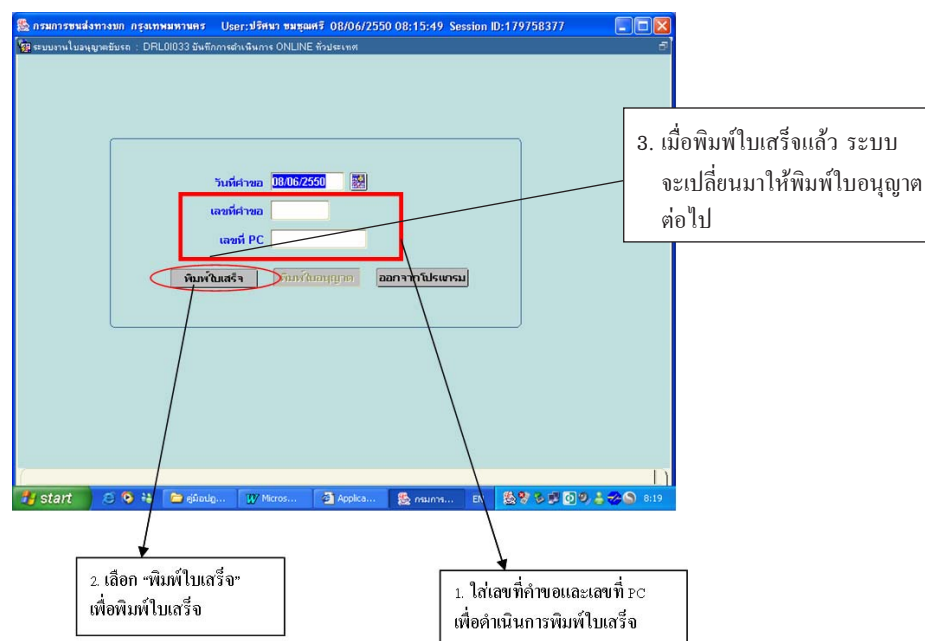
- บุคคลในคณะผู้แทนทางการทูตหรือองค์การระหว่างประเทศ โดยจะต้องมีหนังสือรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(2) ได้รับการยกเว้นเฉพาะค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถ และค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตขับรถ สำหรับ

- ผู้ถือบัตรประจำตัวทหารผ่านศึกนอกประจำการชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2
- ผู้ถือบัตรครอบครัวของทหารผ่านศึกผู้ถือบัตรชั้นที่ 1
- ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญกล้าหาญ
- ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนชั้นที่ 1
- ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชัยสมรภูมิ

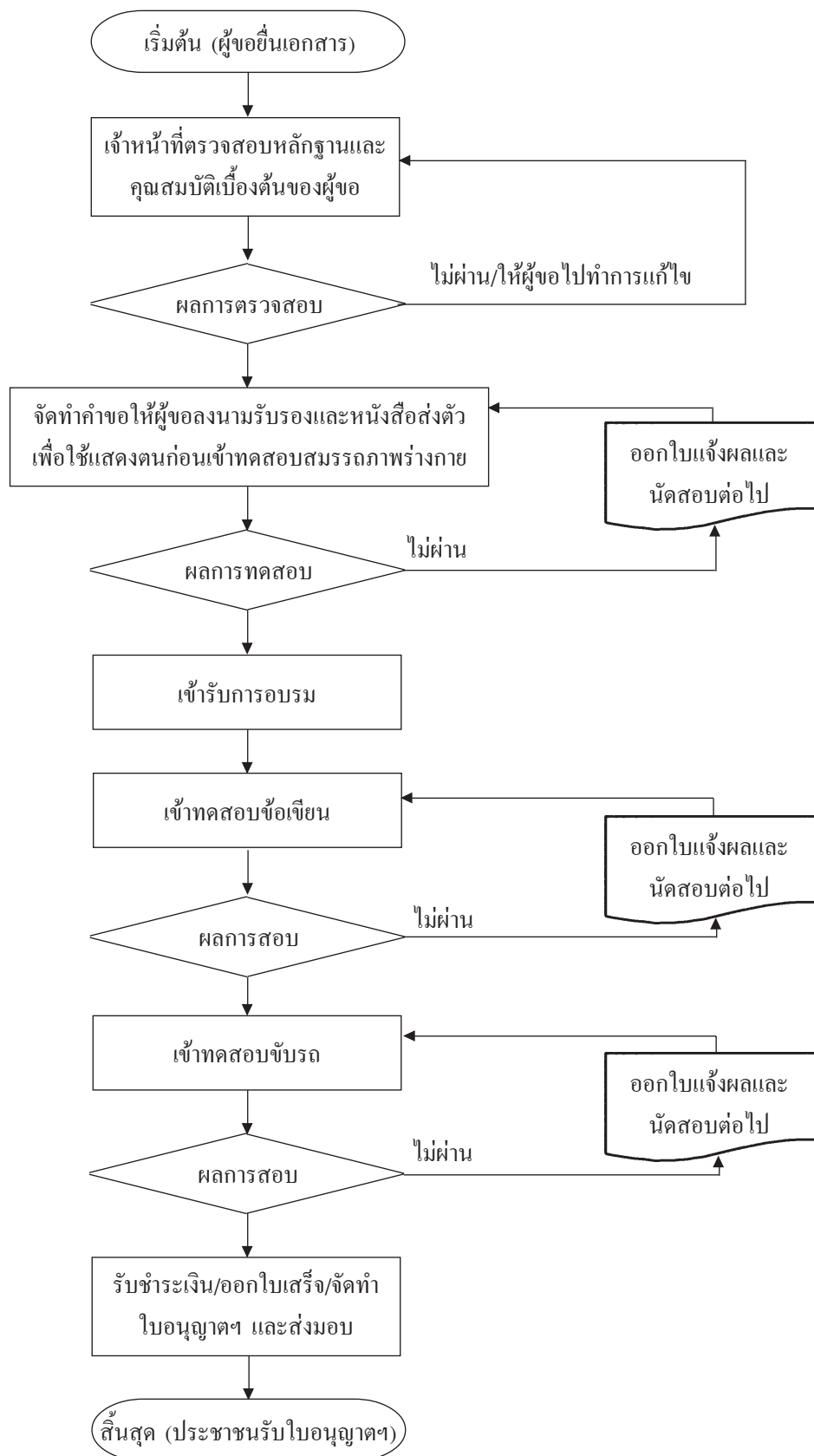
(6) จัดทำใบอนุญาตและต้นขั้ว

หน้าจอระบบปฏิบัติงานการออกใบเสร็จและพิมพ์ใบอนุญาต

(7) จ่ายใบอนุญาตขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

แบบพิมพ์ใบอนุญาตขับรถยนต์/รถจักรยานยนต์/รถยนต์สามล้อ ชนิดชั่วคราว

ด้านหน้า

ฉบับที่	ชนิด
วันอนุญาต	วันสิ้นสุด
ชื่อ	
ที่อยู่	
เกิดวันที่	
เลขประจำตัว	
นายทะเบียนจังหวัด	

ต้นฉบับใบอนุญาตขับรถ กรมการขนส่งทางบก

พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓

นายทะเบียนจังหวัด	วันอนุญาต	
ฉบับที่	ชนิด	วันสิ้นสุด
ชื่อผู้รับอนุญาต		เกิดวันที่
เลขประจำตัวประชาชน		สัญชาติ
ที่อยู่		
ใบอนุญาตเดิมฉบับที่	ชนิด	
ออกโดยนายทะเบียนจังหวัด	วันอนุญาต	วันสิ้นสุด
ใบเสร็จรับเงินเล่มที่	เลขที่	

๘๐๐ บาท ได้รับแล้วคืนสัปดาห์เป็นต้นไป

- ใช้รูปถ่ายขนาด ๒ นิ้ว (ถ่ายไม่เกิน ๖ เดือน)

จำนวน ๒ รูป หรือมอบให้

- ใบรับรองแพทย์ (ไม่เกิน ๑ เดือน)

ด้านหลัง

ข้อจำกัดการใช้ SAMPLE บันทึก	A - 450750
นายอนุชา นาคาศัย ตำแหน่ง นายอนุชา นาคาศัย ตำแหน่ง	

2.2 การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล (ชนิด 5 ปี)

2.2.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต¹⁰

(1) ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว แล้วแต่กรณี มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

(2) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 46 (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(3) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษหรือถูกเจ้าพนักงานเปรียบเทียบปรับตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป สำหรับความผิดเกี่ยวกับการขับรถอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ เว้นแต่จะพ้นโทษครั้งสุดท้ายไม่น้อยกว่าหกเดือนแล้ว

- (ก) ฝ่าฝืนสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจร
- (ข) ในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น
- (ค) ในลักษณะกีดขวางการจราจร
- (ง) ใช้ความเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด
- (จ) โดยประมาทหรือน่าหวาดเสียวอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
- (ฉ) โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น

2.2.2 หลักฐานประกอบคำขอ¹¹

(1) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

ในกรณีเป็นชาวต่างชาติให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง (PASSPORT) หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน กรณีที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง (ทะเบียนราษฎร์) ได้ ให้ใช้ข้อมูลที่เชื่อมโยงข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลอ้างอิงแทนหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านหรือภาพถ่าย¹²

กรณีชาวต่างชาติให้ยื่นใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบอนุญาตทำงาน ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง (WORK PERMIT) ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 ปี

กรณีผู้ขอเป็นชาวต่างชาติตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ต้องไม่ใช่เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นเกมกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร

(3) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าผู้ขอไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถและไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 เดือน

¹⁰ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 47

¹¹ ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2548 ข้อ 8 (2)

¹² ดำเนินการตามหนังสือที่ คค 0407.6/ว.281.1 ลว.31 ต.ค. 2548

(4) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

(5) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ที่ได้รับมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว พร้อมด้วยภาพถ่าย แล้วแต่กรณี

2.2.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

(1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(1.1) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(1.2) เข้าหน้าจอบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ (เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(1.3) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ช่องสี่เหลี่ยมด้านหลังของใบอนุญาตชนิดชั่วคราวที่นำมาเป็นหลักฐาน (ตามข้อกำหนดจะเรียกกรณีนี้ว่าการขอรับใบอนุญาตชนิดใหม่) และทำเครื่องหมาย / ในช่องเปลี่ยนประเภท พร้อมทั้งกรอกรหัสชนิดใบอนุญาตที่ขอรับใหม่ ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอ + ออกใบเสร็จ ต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ

The screenshot shows the Thai Driving License System (กรมการขนส่งทางบก) interface. The user is logged in as 'User: อธิวัฒน์ มาภวดี' with session ID '183187799'. The interface displays various fields for personal information, license details, and application type. Red circles and arrows highlight specific steps in the process:

- 1. กรอกเลขบัตรประจำตัวประชาชน 13 หลัก และทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลัง (Enter 13-digit ID number and mark with / on the back)
- 2. เลือก "เปลี่ยนประเภท" และกรอกรหัสใบอนุญาตใหม่ที่จะขอรับ (Select "Change Category" and enter the new license code to be applied for)
- 3. เลือก "บันทึกพิมพ์คำขอ + ใบเสร็จ" (Select "Record and print application + receipt")

(2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานเรื่องเดิม (โดยกรณีปกติ ผู้ขอไม่ต้องอบรมหรือทดสอบแต่อย่างใด)

(3) จัดเก็บค่าธรรมเนียมและออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

(3.1) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(3.2) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ

- รถยนต์ส่วนบุคคล 500 บาท

- รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล 250 บาท

- รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล 250 บาท

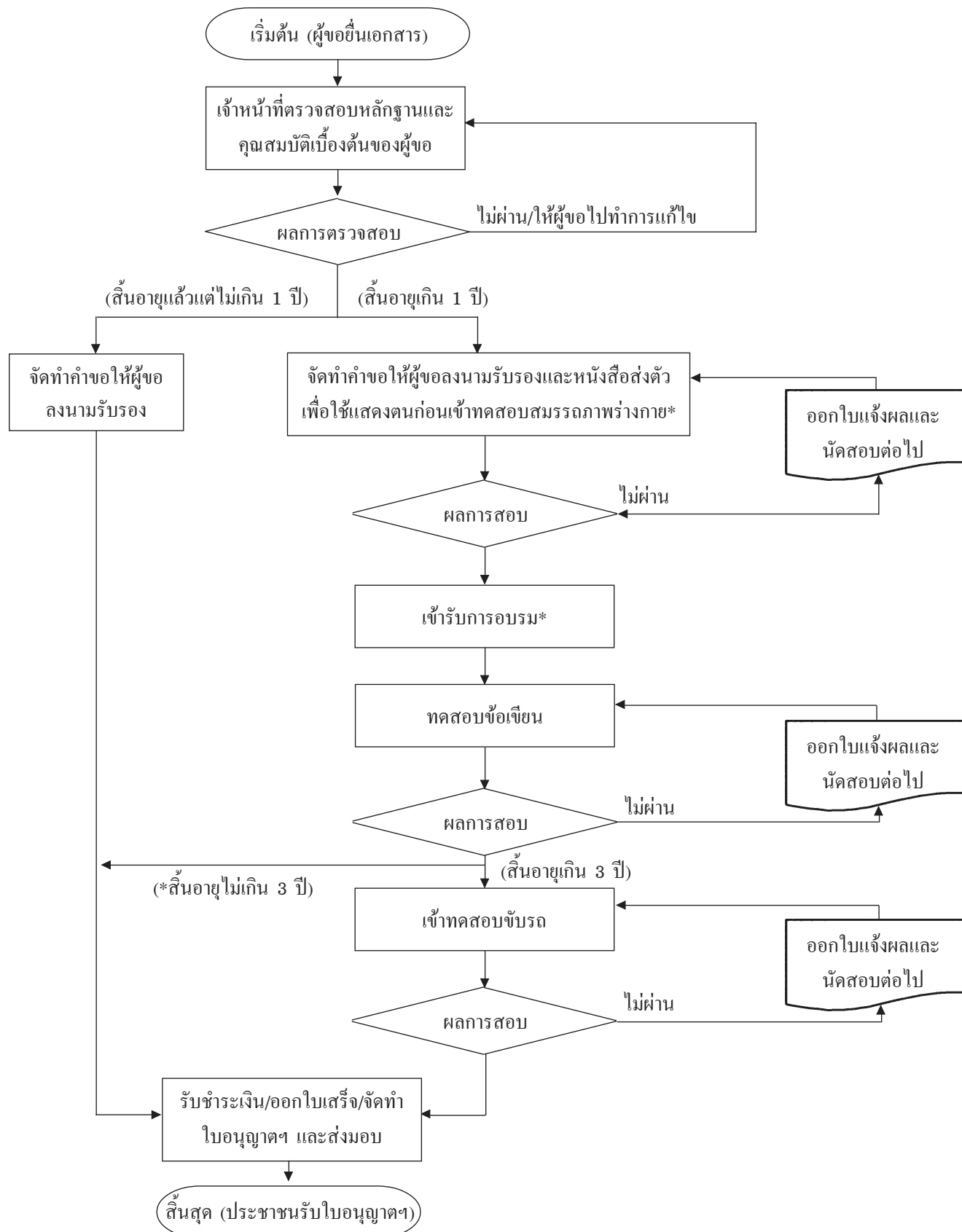
(4) จัดทำต้นขั้วและใบอนุญาตขับรถ

กรณีการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ (รายละเอียดปรากฏตามหน้าที่ 18)

หน้าจอรระบบปฏิบัติงานการออกใบเสร็จและพิมพ์ใบอนุญาต (รายละเอียดปรากฏตามหน้าที่ 18)

(5) จ่ายใบอนุญาตขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

หมายเหตุ * สิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี ให้ชะลอการทดสอบสมรรถภาพร่างกายและอบรมไว้ก่อน¹³

¹³ หนังสือที่ กก 0408.7/ว 136 ลว. 24 พ.ค. 49

แบบพิมพ์ใบอนุญาตขับรถยนต์/รถจักรยานยนต์/รถยนต์สามล้อ ชนิดส่วนบุคคล 5 ปี

ด้านหน้า

ฉบับที่		ชนิด	
วันอนุญาต	วันสิ้นสุด	วันที่	ชนิด
ชื่อ		ชื่อผู้รับอนุญาต	
ที่อยู่		เลขประจำตัวประชาชน	
เกิดวันที่		ที่อยู่	
เลขประจำตัว		ใบอนุญาตเดิมฉบับที่	
นายทะเบียนจังหวัด		ออกโดยนายทะเบียนจังหวัด	
		ใบเสร็จรับเงินเล่มที่	
		วันที่อนุญาต	วันสิ้นสุด
		เลขที่	

() นายทะเบียน () ผู้รับอนุญาต

ด้านหลัง

ข้อจำกัดการใช้ A 884849	SAMPLE
SAMPLE	ใบอนุญาตขับรถ แบบ จ.ต.บ. 10 ข.-1 กรมการขนส่งทางบก A 884849 ผู้รับอนุญาต นายทะเบียน - คออายุต่ำกว่าสิบแปดปีเกิน 3 เดือน - ใช้รูปถ่ายขนาด 1 นิ้ว (ถ่ายไม่เกิน 6 เดือน) จำนวน 2 รูป พร้อมใบขับขี่ - ใบรับรองแพทย์ (ไม่เกิน 1 เดือน)

2.3 การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

2.3.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต¹⁴

(1) ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว แล้วแต่กรณี ที่ได้รับมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

(2) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 46 (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3) แต่ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 22 ปีบริบูรณ์ สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะและใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์

(3) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ หรือถูกเจ้าพนักงานเปรียบเทียบปรับตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป สำหรับความผิดเกี่ยวกับการขับรถอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ เว้นแต่จะพ้นโทษครั้งสุดท้ายไม่น้อยกว่าหกเดือนแล้ว

- (ก) ฝ่าฝืนสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจร
- (ข) ในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น
- (ค) ในลักษณะกีดขวางการจราจร
- (ง) ใช้ความเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด
- (จ) โดยประมาทหรือน่าหวาดเสียวอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
- (ฉ) โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น

(4) มีสัญชาติไทย

(5) รู้จักถนนและทางหลวงในจังหวัดที่ขอรับใบอนุญาตขับรถพอสมควร

(6) ไม่เป็นผู้มีโรคติดต่อร้ายแรงตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(7) ไม่เป็นผู้ติดสุรายาเมาหรือยาเสพติดให้โทษ

(8) ไม่เคยเป็นผู้ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดตามพระราชบัญญัติรถยนต์ หรือความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดต่อชีวิต ความผิดต่อร่างกาย ความผิดต่อเสรีภาพ ความผิดฐานข่มขืน ความผิดฐานรับของโจร และความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ในกรณีที่ เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามข้อ (8) ต้องพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า

(ก) หกเดือนสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือน

(ข) หนึ่งปีสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือนในคดีเกี่ยวกับการใช้รถ

กระทำความผิด หรือ

¹⁴ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 49

(ค) หนึ่งปีหกเดือนสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาเกินสามเดือนแต่ไม่เกินสามปี และไต่ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนโดยชี้แจงถึงเหตุผลที่ตนต้องโทษพร้อมกับแสดงหลักฐานว่าตนเป็นบุคคลที่มีความประพฤติเรียบร้อยควรไว้วางใจให้ขั้บรยณต์สาธารณะหรือรจกรยานยณต์สาธารณะได้ แล้วแต่กรณี ให้นายทะเบียนดำเนินการสอบสวนคำร้องดังกล่าว ถ้าเห็นด้วยกับคำร้องก็ให้อำนาจออกใบอนุญาตขั้บรลให้ได้โดยมิให้นำ (8) มาใช้บังคับ แต่ถ่าไม่เห็นด้วยให้สั่งยกคำร้องและแจ้งให้ผู้ขอทราบ

2.3.2 หลักฐานประกอบคำขอ¹⁵

(1) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน¹⁶

(3) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและจบหลักสูตรการอบรมจากกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

(4) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศานา นิกายของศานา หรือลัทธินิยมของศานาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

(5) ใบอนุญาตขั้บรยณต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขั้บรยณต์สามลื้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขั้บรจกรยานยณต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ที่ได้รับมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ใบอนุญาตขั้บรยณต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขั้บรยณต์สามลื้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขั้บรจกรยานยณต์ส่วนบุคคลหรือใบแทนใบอนุญาตขั้บรดังกล่าว พร้อมด้วยภาพถ่าย แล้วแต่กรณี

(6) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขั้บร และไม่เป็นโรคติดต่อที่น่ารังเกียจตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ไม่เป็นผู้ติดสุรายาเมาหรือยาเสพติดให้โทษ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 เดือน

2.3.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

(1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(1.1) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 3) จากเอกสารและลักษณะภายนอกของผู้ขอ

(1.2) เจ้าหน้าที่จอบันทิกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบพร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

¹⁵ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2546 ข้อ 8 (3)

¹⁶หนังสือที่ คค 0407.6/ว. 281.1 ลว. 31 ต.ค. 2548

(1.3) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ช่องสี่เหลี่ยมด้านหลังของใบอนุญาตที่ต้องการเปลี่ยนชนิด (ตามข้อกำหนดเรียกกรณีนี้ว่าการขอรับใบอนุญาตชนิดใหม่) ทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องออกใบอนุญาตใหม่ ก่อนใส่รหัสชนิดของใบอนุญาตที่จะขอรับใหม่ ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ

The screenshot shows a web application for license management. The top bar indicates the user is 'ปรีชา ชมบุญศรี' with session ID '183216749'. The main form is titled 'ระบบงานใบอนุญาตขับรถ : DRL01013 บันทึกคำขอดำเนินการ ONLINE จังหวัด'.

Key fields and sections include:

- ประเภทใบอนุญาต:** Radio buttons for different license types.
- เลขประจำตัว:** 3100201240177
- คำนำหน้าชื่อ:** 084
- ชื่อ:** ประสิทธิ์
- นามสกุล:** อภิวัฒนากุล
- วันเกิด:** 05/04/2522
- ที่อยู่:** 82/693 ลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
- เลขประจำตัว(ใบอนุญาต):** 3100201240177
- ชื่อ - นามสกุล(ใบอนุญาต):** นายประสิทธิ์ อภิวัฒนากุล
- ที่อยู่(ใบอนุญาต):** 82/693 ซ.ชินนคไทย ลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
- สงวนจังหวัดสาขา:** 00100
- ชนิดใบอนุญาต:** 00100
- เลขที่ใบอนุญาต:** 46007406
- สถานะใบอนุญาต:** ปกติ
- วันใบอนุญาต:** 28/04/2546
- วันสิ้นอายุ:** 99/99/9999
- ดำเนินการ:** Radio buttons for 'ออกใบอนุญาตใหม่' (checked), 'ออกใบแทน', 'ออกใบชั่วคราว', etc.
- ชนิดใบอนุญาตที่ขอ:** 41
- คำขอ:** 00
- ร่างกายปกติ:** Radio buttons for 'ร่างกายปกติ' (checked), 'ร่างกายพิการ', etc.
- เลขที่คำขอ:** [Blank]

1. กรอกเลขบัตรประชาชน 13 หลัก และทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลังใบอนุญาต (เดิม) ที่ขอดำเนินการ
2. เลือกดำเนินการ "ออกใบอนุญาตใหม่"
3. เลือก "ชนิดใบอนุญาตที่ขอ" เพื่อออกใบอนุญาตขับรถ (สาธารณะ) ก่อนบันทึกพิมพ์คำขอ

- (2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานเรื่องเดิม
- (3) ส่งผู้ขอเข้ารับการทดสอบและอบรม ดังนี้
 - ทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 5 และ 6)
 - อบรมตามในวิชาต่าง ๆ โดยแยกตามชนิดของใบอนุญาตที่ขอรับ ดังนี้
 - ทดสอบข้อเขียน (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 8, 9, 10, 11 และ 12)

ชนิดใบอนุญาต (ใหม่)	วิชา	ระยะเวลาอบรม
ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ	- กฎหมาย ระเบียบ และประกาศของทางราชการ ที่เกี่ยวกับการขับรถยนต์สาธารณะหรือรถยนต์สามล้อสาธารณะ - มารยาทสำหรับผู้ขับรถสาธารณะ - กฎหมายจราจรที่ควรทราบ - เทคนิคการขับอย่างปลอดภัย - สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัด	5 ชั่วโมง
ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ	- กฎหมายและระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับผู้ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ - หน้าที่ความรับผิดชอบและมารยาทในการขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ - สถานที่และเส้นทางภายในจังหวัด	3 ชั่วโมง
บัตรประจำตัวคนขับรถเพื่อขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการทัศนาจร	- สถานที่ท่องเที่ยว เส้นทาง การเดินทางและสถานที่สำคัญในจังหวัด - ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ขับรถสาธารณะ	2 ชั่วโมง

(4) ตรวจสอบหลักฐานแสดงว่าผ่านการอบรมและการทดสอบ

(5) ให้จัดทำหนังสือตรวจสอบประวัติอาชญากร หรือความประพฤติ ดังนี้

(5.1) ในกรณีผู้ขอเป็นบุคคลทั่วไป ให้ทำหนังสือตรวจสอบความประพฤติหรือประวัติอาชญากร ไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(5.2) ในกรณีผู้ขอเป็นข้าราชการ ลูกจ้าง หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ให้มอบแบบพิมพ์หนังสือรับรองความประพฤติ ให้ผู้ขอไปให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ขอรับใบอนุญาตซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่ารับรองความประพฤติแทนกรณีหนังสือขอตรวจสอบความประพฤติหรือประวัติอาชญากรรม เมื่อทราบผลการตรวจสอบหรือได้รับการยืนยันความประพฤติแล้วว่าไม่ขาดคุณสมบัติ ก็ให้ดำเนินการต่อไปได้

(6) จัดเก็บค่าธรรมเนียมและออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

(6.1) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(6.2) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ

- ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ 300 บาท

- ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ 150 บาท

- ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ 150 บาท

กรณีการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ (รายละเอียดปรากฏตามหน้าที่ 18)

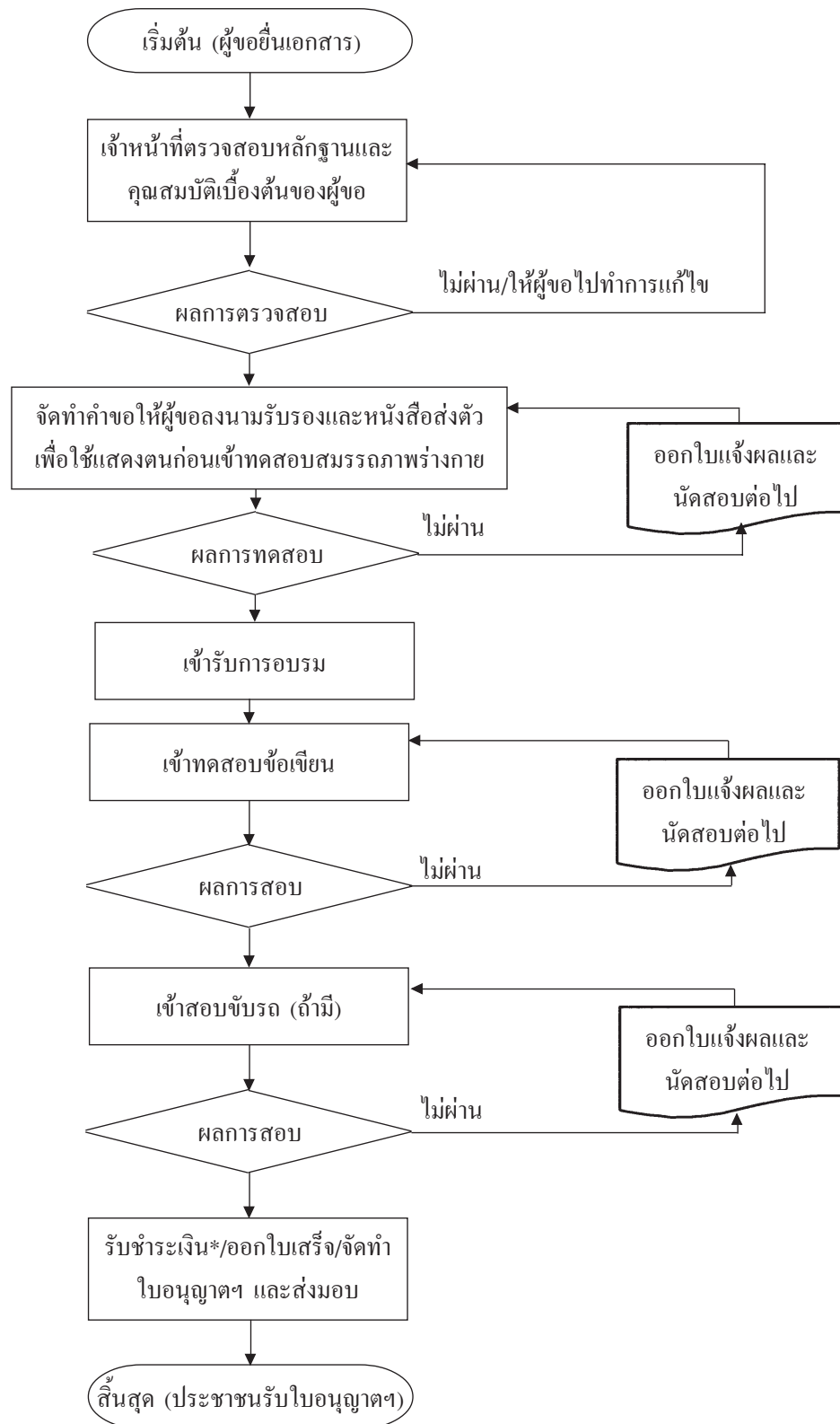
(7) จัดทำใบอนุญาตขับรถและต้นขั้ว

หน้าจอบริษัทงานพิมพ์ใบเสร็จรับเงินและออกใบอนุญาต (ดำเนินการเช่นเดียวกับการออกใบอนุญาตใหม่

หน้าที่ 18)

(8) จ่ายใบอนุญาตขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

หมายเหตุ * ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากรก่อนจึงจะสามารถรับชำระเงินและออกใบอนุญาตขับรถได้

(1) กรณีที่ต้องทดสอบการขับรดให้ดำเนินการตามหนังสือที่ คค 0408.7/ว. 136 ลว.24 พ.ศ. 2549

(2) กรณีการขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะที่ยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้สำนักงานที่รับคำขอจัดส่งคำขอพร้อมหลักฐานให้สำนักงานขนส่งจังหวัดเพื่อดำเนินการต่อไป

แบบพิมพ์ใบอนุญาตขับรถยนต์/จักรยานยนต์/รถยนต์สามล้อสาธารณะ

ด้านหน้า

ด้านหน้า		ด้านหน้า		ด้านหน้า		ด้านหน้า	
ใบอนุญาต		วันสิ้นสุดอายุ		นายทะเบียนจังหวัด		วันอนุญาต	
ชื่อ		วันสิ้นสุดอายุ		ฉบับที่		ชนิด	
ที่อยู่		เกิดวันที่		ชื่อผู้รับอนุญาต		วันสิ้นสุดอายุ	
เกิดวันที่		สัญชาติ		เลขประจำตัวประชาชน		ที่อยู่	
เลขประจำตัว		ใบอนุญาตเดิมฉบับที่		ชนิด		วันอนุญาต	
นายทะเบียนจังหวัด		ออกโดยนายทะเบียนจังหวัด		วันอนุญาต		วันสิ้นสุดอายุ	
รูปถ่าย		ใบเสร็จรับเงินเล่มที่		เลขที่		รูปถ่าย	
		(นายทะเบียน)		(ผู้รับอนุญาต)			

ด้านหลัง

ด้านหลัง		ด้านหลัง	
ข้อจำกัดการใช้		A 105947	
บันทึก		ใบอนุญาตขับรถ	
SAMPLE		กรมการขนส่งทางบก	
		ข้อจำกัดการใช้	
		ข้อจำกัดการใช้ไม่เกิน 3 เดือน	
		รูปถ่าย	
		นายทะเบียน	

2.4 การขอรับใบอนุญาตขับรถคนหรือใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์

2.4.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ¹⁷

(1) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 46 (รายละเอียดปรากฏตามหน้าที่ 2 และ 3)

(2) มีความรู้ความสามารถในการขับรถประเภทนั้น ๆ

2.4.2 หลักฐานประกอบคำขอ¹⁸

(1) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่ายกรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทางหรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) ภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้าน¹⁹

กรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้ยื่นใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 ปี

(3) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าผู้ขอไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 เดือน

(4) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิคมของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

(5) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและจบหลักสูตรการอบรมจากกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

2.4.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

(1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(1.1) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(1.2) เจ้าหน้าที่จบบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกรายละเอียดประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบพร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

¹⁷ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 51

¹⁸ระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2548 ข้อ 8 (4)

¹⁹ หนังสือที่ คค 0407.6/ว. 281.1 ลว. 31 ต.ค. 2548

(1.3) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจกระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องออกใบอนุญาตใหม่ ก่อนใส่รหัสชนิดของใบอนุญาตที่จะขอรับใหม่ (ใบอนุญาตขับรถคนนอน / ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์) ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจกระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ (ดำเนินการเช่นเดียวกับการขอรับใบอนุญาตใหม่ตามรายละเอียดตามหน้าที่ 5)

(2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อเก็บไว้เป็นเรื่องเดิม

(3) ส่งผู้ขอเข้าทำการทดสอบและอบรม ดังนี้

- ทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 5 และ 6)
- อบรม (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 7)
- ทดสอบข้อเขียน (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 8, 9, 10, 11 และ 12)
- ทดสอบขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 12,

13, 14, 15, 16 และ 17)

(4) ตรวจสอบหลักฐานแสดงการผ่านการอบรมและทดสอบ

(5) จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จ ดังนี้

(5.1) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(5.2) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ

- รถคนนอน 250 บาท

- รถแทรกเตอร์ 250 บาท

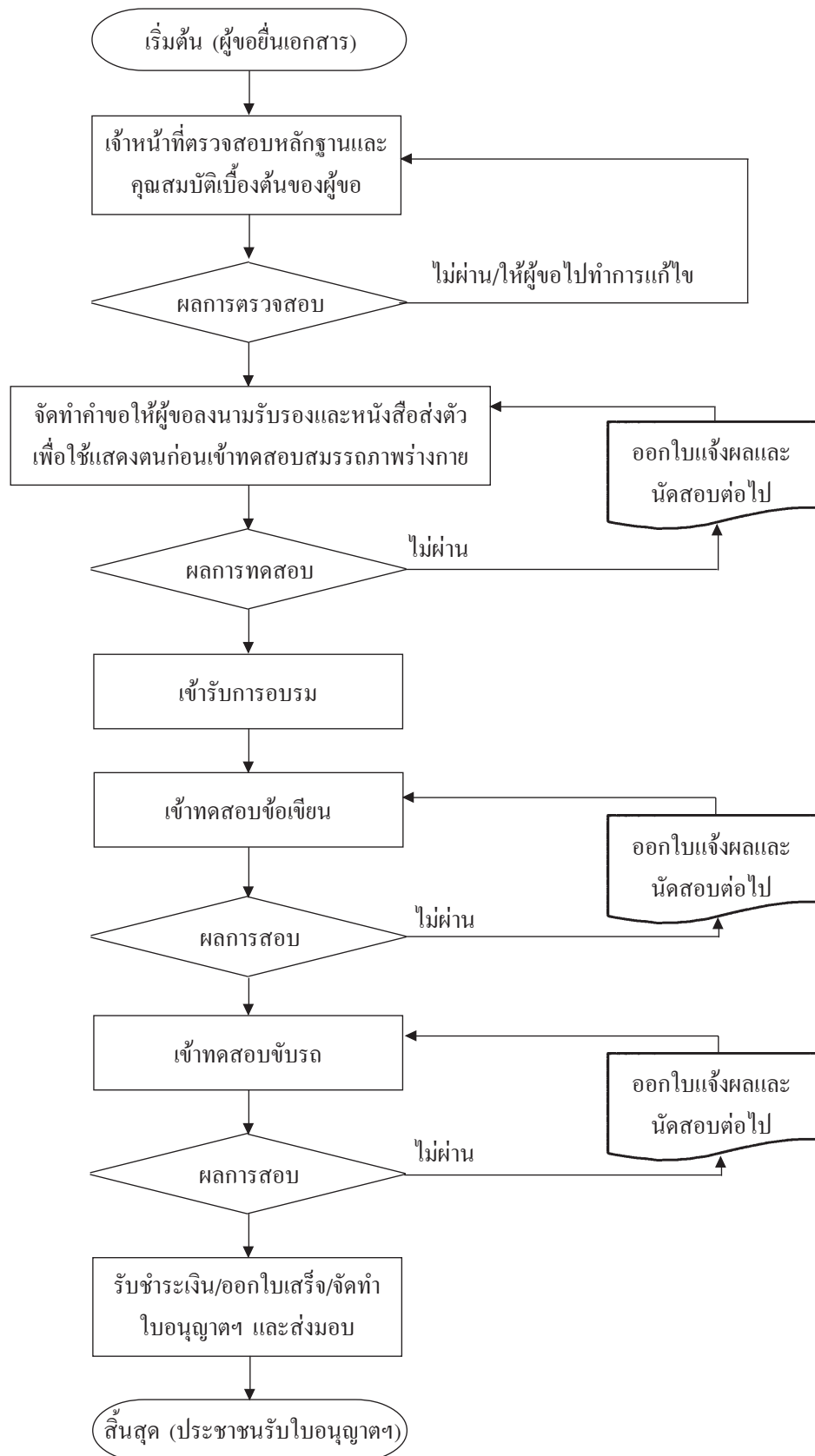
กรณีการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ (รายละเอียดปรากฏตามหน้าที่ 18)

(6) จัดทำใบอนุญาตขับรถและต้นขั้ว

หน้าจกระบบปฏิบัติงานการออกใบเสร็จและพิมพ์ใบอนุญาต (ดำเนินการเช่นเดียวกับการออกใบอนุญาตใหม่ ตามรายละเอียดในหน้าที่ 18)

(7) จ่ายใบอนุญาตขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

2.5 การขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

2.5.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต

- (1) เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ที่ไม่ใช่ใบอนุญาตชนิดชั่วคราวหรือใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกอยู่เดิมแล้ว ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ
- (2) ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม สำหรับผู้ถือใบอนุญาตขับรถชนิดนั้น ๆ

2.5.2 หลักฐานประกอบคำขอ²⁰

- (1) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ชี้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่ายในกรณีเป็นชาวต่างชาติให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง (PASSPORT) หรือเอกสารที่ชี้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย
- (2) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน กรณีที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง (ทะเบียนราษฎร์) ได้ ให้ใช้ข้อมูลที่เชื่อมโยงข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลอ้างอิงแทนหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านหรือภาพถ่าย
กรณีชาวต่างชาติให้ยื่นใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบอนุญาตทำงาน ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง (WORK PERMIT) ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 ปี

กรณีผู้ขอเป็นคนต่างชาติดังกล่าวด้วยคนเข้าเมืองต้องไม่ใช่เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นเกม หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร

- (3) ใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถชนิดสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถชนิดสามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ ใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคลตลอดชีพ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพ ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว หรือภาพถ่าย แล้วแต่กรณี

- (4) รูปถ่าย ขนาด 4 × 6 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศานา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

2.5.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

- (1) กรณีที่ยื่นที่สำนักงานมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ ให้ดำเนินการ ดังนี้
 - (1.1) ตรวจสอบหลักฐาน เมื่อเห็นว่าถูกต้อง ดังนี้
 - (ก) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)
 - (ข) เจ้าหน้าที่จบบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

²⁰ ระเบียบกรมฯ ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2548 ข้อ 11

(ก) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลังของใบอนุญาตที่ผู้ขออ้างอิง เพื่อขอทำใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศ และให้ทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องออกใบอนุญาตระหว่างประเทศ ก่อนใส่รหัสชนิดของใบอนุญาตที่จะขอรับใหม่ และทำการบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอ + ใบเสร็จ ต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ

1. เลือกชนิดใบอนุญาตที่ขอดำเนินการ

2. เลือก “ดำเนินการ” เพื่อออกใบอนุญาตระหว่างประเทศ

3. เลือก “บันทึกพิมพ์คำขอ + ใบเสร็จ” เพื่อออกคำขอและใบเสร็จ

(1.2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบความถูกต้องก่อนลงนาม เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน
เรื่องเดิม

(1.3) จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

- ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท
- ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถ 500 บาท

(1.4) จัดทำต้นขั้วและใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศ

หน้าจอระบบปฏิบัติงานการออกใบเสร็จและพิมพ์ใบอนุญาต

- หน้าจอการออกใบเสร็จรับเงิน (ดำเนินการเช่นเดียวกับการออกใบเสร็จรับเงิน
ในหน้าที่ 18)

- หน้าจอการพิมพ์ใบอนุญาต

บันทึกข้อมูลตามที่ปรากฏในหนังสือเดินทาง เช่น เลขที่หนังสือเดินทาง, คำนำหน้าชื่อ, ชื่อ-สกุล และที่เกิด ก่อนบันทึก ต่อไป

(1.5) จ่ายใบอนุญาตขับรถ

(2) กรณีที่ยื่น ณ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้ดำเนินการ ดังนี้

(2.1) ตรวจสอบหลักฐาน และตรวจสอบความถูกต้องของใบอนุญาตขับรถที่นำมาใช้เป็นหลักฐานประกอบคำขอ เมื่อเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ผู้ขอกรอกคำขอใช้บริการ และจัดส่งใบอนุญาตขับรถกลับทางไปรษณีย์รับประกันด้วย

(2.2) ให้จัดเก็บค่าธรรมเนียม ดังนี้

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถ ให้จัดเก็บเป็นตั๋วแลกเงินหรือตราฟัที่ออกโดยธนาคารซึ่งสั่งจ่ายในนามของหัวหน้าฝ่ายการเงิน

(ข) ค่าใช้บริการจัดส่งใบอนุญาตขับรถหรือส่งหลักฐานต่าง ๆ คืน ในกรณีที่ไม่สามารถออกใบอนุญาตขับรถให้ได้ทางไปรษณีย์รับประกัน

(2.3) ลงรับเรื่องในทะเบียนลงรับ และให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องลงลายมือชื่อในคำขอ พร้อมทั้งออกใบตอบรับคำขอซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบลงลายมือชื่อแล้วให้แก่ผู้ยื่นคำขอเก็บไว้เป็นหลักฐาน

(2.4) จัดทำบันทึกคำขอ พร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ตัวแลกเงินหรือตราฟัที่ออกโดยธนาคารเป็นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถ และค่าใช้บริการจัดส่งใบอนุญาตขับรถไปยังสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ ภายในวันทำการถัดไปทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

(3) เมื่อสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถได้รับเอกสาร ให้ดำเนินการ ดังนี้

(3.1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบคำขอและบันทึกรับเรื่องในทะเบียนลงรับ หากถูกต้องให้ดำเนินการต่อไป กรณีไม่ถูกต้อง ให้จัดส่งค่าธรรมเนียมพร้อมหลักฐานคืนแก่ผู้ยื่นคำขอในวันทำการถัดไปตามที่อยู่ทะเบียนในคำขอทางไปรษณีย์รับประกัน พร้อมแจ้งเหตุผลที่ไม่อาจออกใบอนุญาตขับรถให้ทราบด้วย

(3.2) ออกใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถ

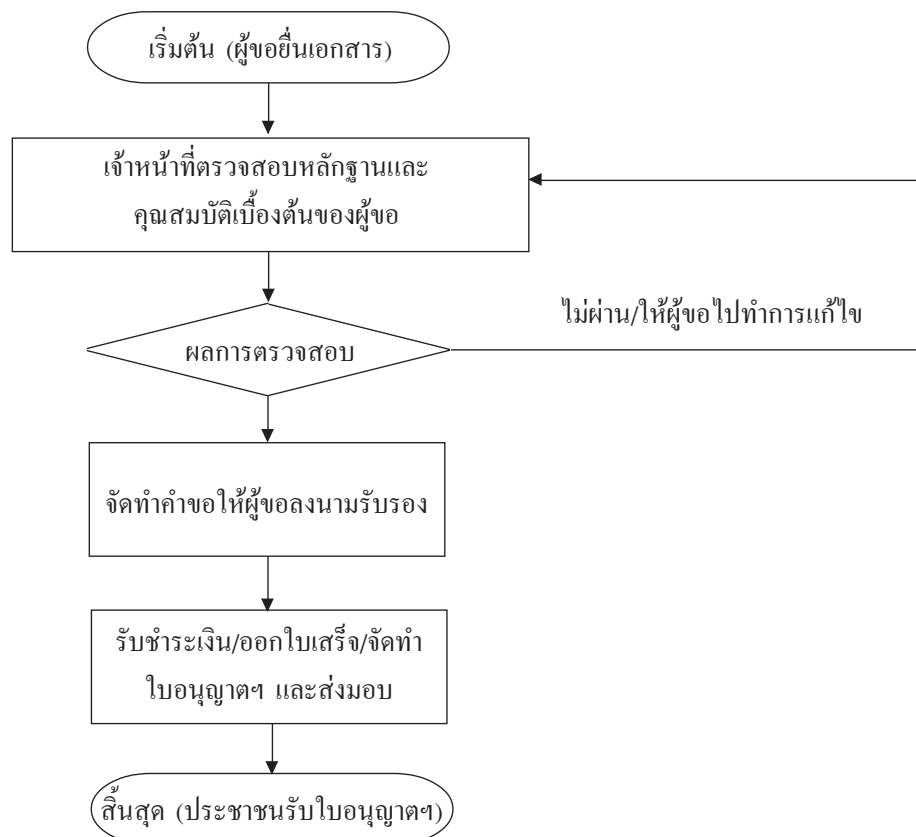
(3.3) ส่งตัวแลกเงินหรือตราฟัที่ออกโดยธนาคารเป็นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถไปยังฝ่ายการเงิน กองคลัง ภายในวันนั้น

(3.4) จัดทำต้นขั้วและใบอนุญาตขับรถ

(3.5) จัดส่งใบอนุญาตขับรถให้กับผู้ยื่นคำขอตามที่อยู่ทะเบียนในคำขอทางไปรษณีย์

รับประกัน

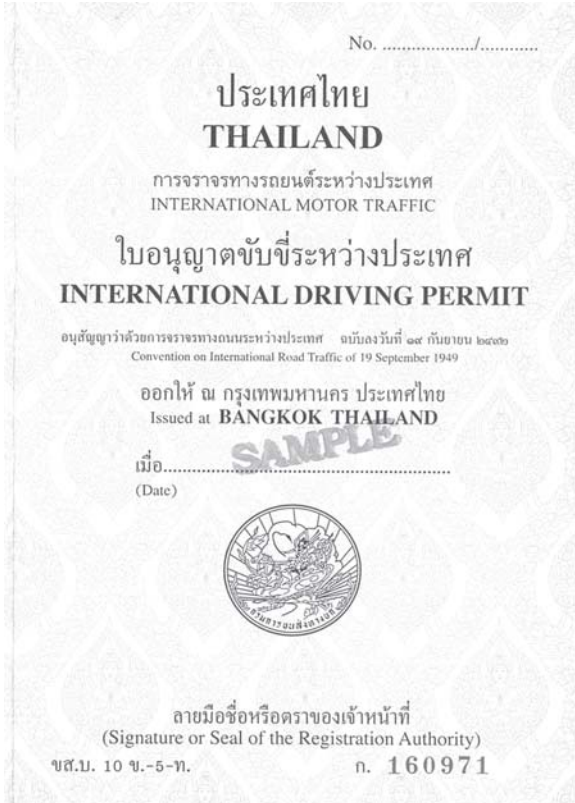
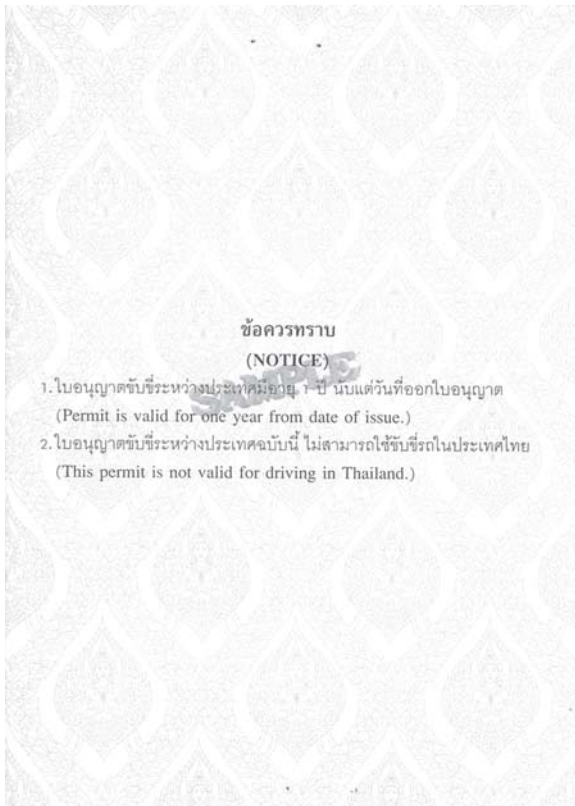
ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

แบบพิมพ์ใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศ

ด้านหน้า

ด้านหลัง

	
--	---

2.6 การดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถสำหรับคนพิการ

2.6.1 ชนิดของใบอนุญาตที่สามารถออกให้กับคนพิการได้ คือ

- (1) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว และรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว
- (2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล และรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล

2.6.2 การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว และรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว

- (1) คุณสมบัติของผู้ขอ (มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้ที่ขอรับใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราว ตามที่ปรากฏในหน้าที่ 3)

(2) หลักฐานประกอบคำขอ

(2.1) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

ในกรณีเป็นชาวต่างชาติให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง (PASSPORT) หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2.2) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน กรณีที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง (ทะเบียนราษฎร์) ได้ ให้ใช้ข้อมูลที่เชื่อมโยงข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลอ้างอิงแทนหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้าน หรือภาพถ่าย

กรณีชาวต่างชาติให้ยื่นใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบอนุญาตทำงาน ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง (WORK PERMIT) ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักร ที่ทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอ ไม่เกิน 1 ปี

(2.3) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าผู้ขอไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอ ไม่เกิน 1 เดือน

(2.4) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิคมของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

(2.5) เอกสารอื่น ๆ ที่ใช้ประกอบคำขอ (ถ้ามี) ดังนี้

(ก) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและจบหลักสูตรการอบรม จากกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

(ข) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกหรือใบอนุญาตขับรถยนต์ที่ทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร พร้อมด้วยภาพถ่าย

(ค) ใบอนุญาตขับรถของรถประเภทเดียวกันกับที่ขอรับใบอนุญาตซึ่งรัฐบาลของประเทศอื่นออกให้ พร้อมด้วยภาพถ่าย (ในกรณีใบอนุญาตขับรถมิได้มีข้อความเป็นภาษาอังกฤษ ให้สถานทูตแห่งประเทศของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถแปลหรือจัดทำเอกสารรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ภาษาใดภาษาหนึ่ง หรือทั้งสองภาษารวมกัน)

(ง) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี พร้อมด้วยภาพถ่าย

หมายเหตุ

1. ถ้านำหลักฐานตามข้อ 2.1.2 (5) ข้อ (5.1) (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 3) มาใช้เป็นหลักฐานประกอบคำขอให้รับชำระค่าธรรมเนียมแล้วออกใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวหรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวโดยไม่ต้องทดสอบใด ๆ

2. ถ้านำหลักฐานตาม (5) ข้อ (5.2), (5.3) และ (5.4) (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 3) มาใช้เป็นหลักฐานประกอบคำขอให้ทดสอบสมรรถภาพร่างกาย และรับชำระค่าธรรมเนียมแล้วออกใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราวได้

3. กรณีคนตาพิการหรือตาบอดหนึ่งข้าง ให้นำใบรับรองจากจักษุแพทย์ยืนยันว่าตาข้างที่ไม่พิการหรือบอด มีสมรรถภาพดี มีระดับสายตาดีกว่าหรือเท่ากับ 6/18 หรือ 20/60 โดยการทดสอบด้วย SNELLEN CHART และมีความกว้างของลานสายตอย่างน้อย 120 องศา ในแนวนอน และอย่างน้อย 20 องศา ในแนวตั้ง (ระเบียบกรมฯ พ.ศ. 2547 ข้อ 13 (2))

4. กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถเคยมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวมาแล้ว และมีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ให้ดำเนินการ ดังนี้

- ถ้าใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี ต้องอบรม
- ถ้าใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี

ต้องอบรมและทดสอบข้อเขียน

5. ถ้าปรากฏว่าผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถไม่ชำระค่าธรรมเนียมภายในหนึ่งปี นับแต่วันยื่นคำขอ ให้ผู้ขอยื่นคำขอรับใบอนุญาตขับรถนั้นพร้อมเอกสารหลักฐานใหม่

(3) ขั้นตอนการดำเนินการ

(ดำเนินการเช่นเดียวกับการดำเนินการขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชนิดชั่วคราว รายละเอียดปรากฏในหน้าที่ 4-20)

2.6.3 การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล

(1) คุณสมบัติของผู้ขอ (มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ตามรายละเอียดในหน้าที่ 21)

(2) หลักฐานประกอบคำขอ

(2.1) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิมหรือใบแทน

(2.2) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2.3) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน กรณีที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง (ทะเบียนราษฎร์) ได้ ให้ใช้ข้อมูลที่เชื่อมโยงข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลอ้างอิงแทนหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้าน หรือภาพถ่าย²¹

กรณีชาวต่างชาติให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย และใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัย ในราชอาณาจักรที่ทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 ปี

²¹ ดำเนินการตามหนังสือที่ คค 0407.6/ว 281.1 ลว. 31 ต.ค. 2548

(2.4) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าผู้ขอไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอ ไม่เกิน 1 เดือน

(2.5) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกาย ของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

หมายเหตุ กรณีคนตาพิการหรือตาบอดหนึ่งข้าง ให้นำใบรับรองจากจักษุแพทย์ ยืนยันว่าตาข้างที่ไม่พิการหรือบอด มีสมรรถภาพดี มีระดับสายตาดีกว่าหรือเท่ากับ 6/18 หรือ 20/60 โดยการทดสอบ ด้วย SNELLEN CHART และมีความกว้างของลานสายตาอย่างน้อย 120 องศา ในแนวนอน และอย่างน้อย 20 องศา ในแนวตั้ง

(3) ขั้นตอนการดำเนินการ (ดำเนินการเช่นเดียวกับการดำเนินการขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ รายละเอียดปรากฏในหน้าที่ 22, 23 และ 24)

หมายเหตุ ก่อนการดำเนินการใดผู้ขอรับใบอนุญาตต้องเข้าทำการทดสอบการควบคุม บังคับรถก่อนทุกครั้ง

2.6.4 ข้อกำหนดการใช้ใบอนุญาตสำหรับคนพิการ

(1) คนพิการทุกลักษณะ ต้องติดเครื่องหมายสัญลักษณ์สำหรับคนพิการที่ตัวรถที่ขับเคลื่อนด้วย

(2) คนหูหนวกหรือหูตึง หรือบุคคลตาพิการหรือตาบอดหนึ่งข้าง ต้องขับรถคันที่มีกระจก มองข้างทั้งด้านซ้ายและด้านขวาของตัวรถหรือรถคันที่มีระบบหรืออุปกรณ์ที่ช่วยในการมองเห็น เพื่อช่วยในการมอง สภาพการจราจรด้านท้ายและด้านข้างนอกจากกระจกมองหลังภายในตัวรถด้วย

(3) คนตาพิการหรือตาบอดหนึ่งข้าง ที่มีปัญหาการมองเห็นและจำเป็นต้องใส่แว่นตา หรือเลนส์สัมผัสขณะเข้ารับการทดสอบการมองเห็น ให้กำหนดข้อกำหนดการใช้ใบอนุญาตขับรถด้วยว่าต้องใส่แว่นตา หรือเลนส์สัมผัสขณะขับรถ

(4) กรณีดัดแปลงรถที่ใช้ รถมานั้นต้องเป็นรถที่ได้จดทะเบียนผ่านการตรวจสอบจาก นายทะเบียนตามกฎหมายแล้ว จึงอนุญาตให้ยื่นคำขอได้ และให้มีข้อกำหนดการใช้ใบอนุญาต คือต้องขับเฉพาะรถคันที่ ดัดแปลงนั้น หรือในกรณีที่เห็นว่าคนพิการนั้นจำเป็นต้องให้ขับเฉพาะรถบางลักษณะเท่านั้น เช่น รถเกียร์อัตโนมัติ หรือพวงมาลัยเพาเวอร์ เป็นต้น ให้กำหนดข้อกำหนดการใช้ใบอนุญาตไว้ด้วย

(5) ให้นายทะเบียนบันทึกลักษณะความพิการ และข้อกำหนดการใช้ใบอนุญาตขับรถ ไว้ด้านหลังคันขั้วใบอนุญาตขับรถ และในใบอนุญาตขับรถให้บันทึกเฉพาะข้อกำหนดการใช้ใบอนุญาตขับรถ โดยด้านหน้าให้ทำเครื่องหมายดอกจัน (*) ต่อจากชนิดใบอนุญาตขับรถ และบันทึกข้อกำหนดใช้ที่ด้านหลัง ใบอนุญาตขับรถ

2.7 การออกหนังสือรับรองใบอนุญาตขับรถ

2.7.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับหนังสือรับรองใบอนุญาต

(1) เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์อยู่เดิมแล้ว ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ

(2) ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ถือใบอนุญาตชนิดนั้น ๆ

2.7.2 การออกหนังสือรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทย (ออก ณ สำนักงานที่ออกใบอนุญาตขับรถ) หลักฐานประกอบคำขอ

- (1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน
- (2) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ที่มีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

2.7.3 การออกหนังสือรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาอังกฤษ (ออกที่สำนักมาตรฐานงานทะเบียน และภาษีรถเท่านั้น)

หลักฐานประกอบคำขอ

- (1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน
- (2) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ที่มีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน
- (3) หนังสือเดินทาง หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

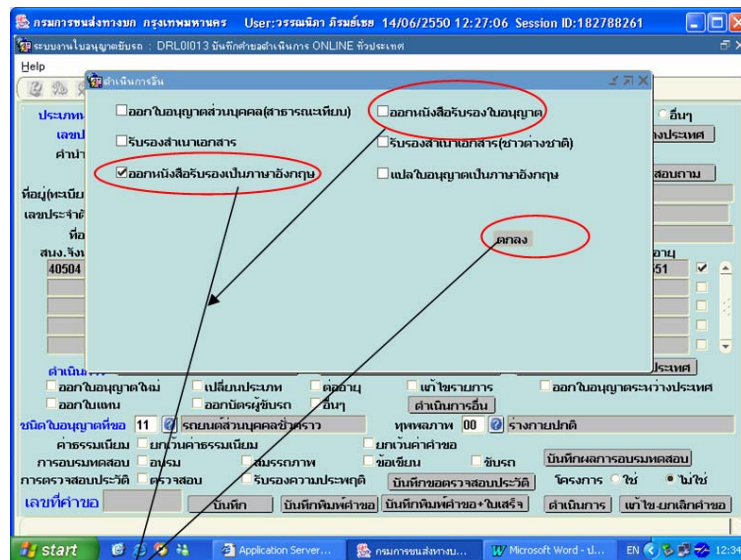
2.7.4 ขั้นตอนการดำเนินการ กรณีตามข้อ 2.7.2 และข้อ 2.7.3

- (1) ตรวจสอบหลักฐานเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้
 - (1.1) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับหนังสือรับรองใบอนุญาต (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 3) จากเอกสารและลักษณะภายนอกของผู้ขอ (กรณีที่มาด้วยตนเอง)
 - (1.2) เจ้าหน้าที่บันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบพร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)
 - (1.3) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ช่องสี่เหลี่ยมด้านหลังของใบอนุญาตที่ผู้อ้างอิง เพื่อขอทำหนังสือรับรองใบอนุญาตขับรถ เลือกหัวข้อ “ดำเนินการอื่น” และให้ทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องออกหนังสือรับรองเป็นภาษาอังกฤษ ก่อนเลือกตกลงระบบจะเข้าสู่หน้าจอบันทึกข้อมูล เช่นเลขที่หนังสือรับรอง ชื่อผู้ขอ และชื่อนายทะเบียน ก่อนที่จะบันทึกและทำการพิมพ์หนังสือต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอดำเนินการ/พิมพ์หนังสือรับรอง

1. เลือกชนิดใบอนุญาตขับรถที่ต้องการออกหนังสือรับรอง

2. เลือก "ดำเนินการอื่น" ตั้งชื่อใบขอออกหนังสือรับรอง

เลือกรายการ “ออกหนังสือรับรองใบอนุญาต หรือออกหนังสือรับรองเป็นภาษาอังกฤษ” ก่อนเลือก “ตกลง” เพื่อออกหนังสือ

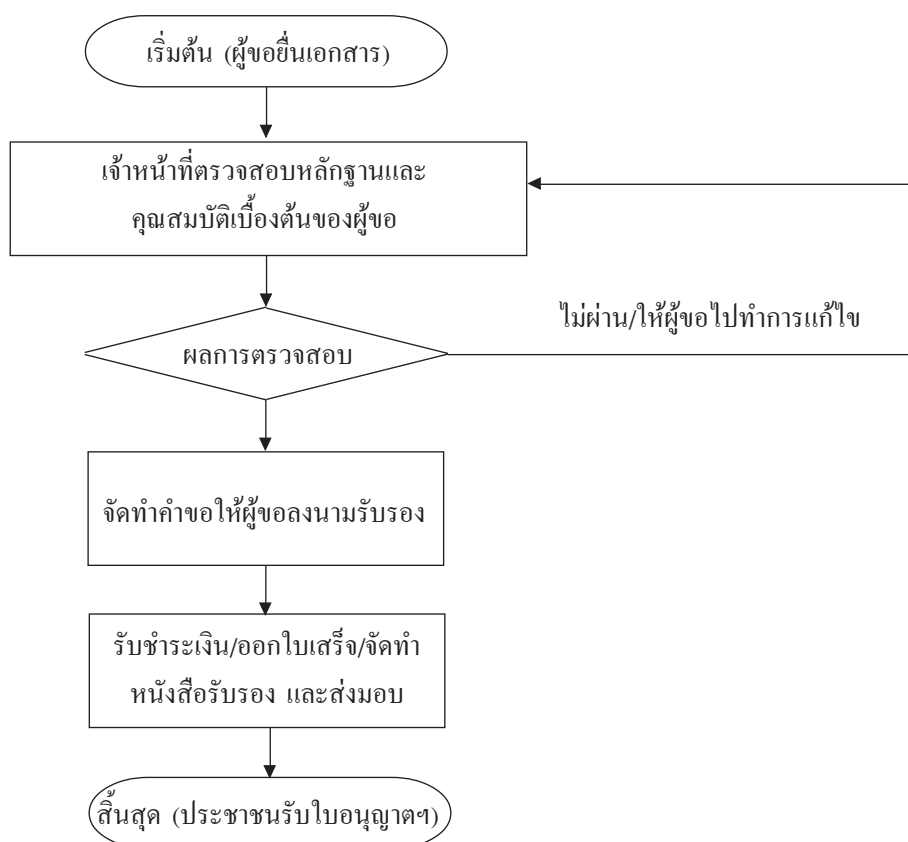
1. บันทึกข้อมูล ได้แก่ เลขที่หนังสือรับรอง, ชื่อ-สกุล ภาษาอังกฤษของผู้ขอรับ, ชื่อสำนักงานที่ออกใบอนุญาต และชื่อ-สกุล นายทะเบียนผู้มีอำนาจลงนามหนังสือรับรอง

2. เลือก “บันทึก” เพื่อพิมพ์หนังสือรับรอง

- (2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนามเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานเรื่องเดิม
- (3) จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้
 - (3.1) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท
 - (3.2) ค่าธรรมเนียมหนังสือรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษ 20 บาท
- (4) จัดทำหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถ พร้อมสำเนา และให้รวมสำเนาหนังสือรับรองไว้กับเรื่องเดิม
- (5) จ่ายหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถแก่ผู้ขอ

หน้าจกระบบปฏิบัติการออกใบเสร็จ (ดำเนินการเช่นเดียวกับการออกใบเสร็จในหน้าที่ 18)

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

2.8 การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ²²

2.8.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ

(1) เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หรือใบอนุญาตขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่ง โดยรถขนาดเล็ก ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกอยู่เดิมแล้ว ซึ่งใบอนุญาตดังกล่าวยังไม่สิ้นอายุ

(2) ผู้ขอ ยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ถือใบอนุญาตชนิดนั้น ๆ

2.8.2 กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ประสงค์จะขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการทัศนาจร

หลักฐานประกอบคำขอ

(1) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบแทน ใบอนุญาตขับรถ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) รูปถ่าย ขนาด 5 × 6.5 เซนติเมตร จำนวน 3 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิคมของศาสนาหรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

2.8.3 กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือ การขนส่งโดยรถขนาดเล็กตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ประสงค์จะขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการทัศนาจร

หลักฐานประกอบคำขอ

(1) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือ การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็กตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือ ใบแทนใบอนุญาตขับรถ พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน²³

(3) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วย ภาพถ่าย รูปถ่าย ขนาด 5 × 6.5 เซนติเมตร จำนวน 3 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวก หรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิคมของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

2.8.4 ขั้นตอนการดำเนินการ

(1) ตรวจสอบหลักฐานเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1.1) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ (ตามรายละเอียด ในหน้าที่ 3) จากเอกสารและลักษณะภายนอกของผู้ขอ

(1.2) เจ้าหน้าที่จบบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัว ประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อ ป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

²²ระเบียบกรมฯ ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549

²³หนังสือที่ คค 0407.6/ว 281.1 ลว. 31 ต.ค. 2548

(1.3) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลังของใบอนุญาตที่ผู้อ้างอิง เพื่อขอทำบัตรประจำตัวคนขับรถ เลือกหัวข้อ “ดำเนินการ” โดยทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องออกบัตรผู้ขับรถ ก่อนที่จะบันทึกและพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติการเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลข้อมูลก่อนดำเนินการ

1. เลือกชนิดใบอนุญาตขับรถที่ต้องการจะขอบัตรประจำตัวคนขับรถ

2. เลือกการดำเนินการ "ออกบัตรผู้ขับรถ" เพื่อออกบัตรประจำตัวคนขับรถ ก่อนบันทึกพิมพ์คำขอ

(2) มอบคำขอให้ผู้อ้างอิงตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อเก็บเข้าไว้เป็นเรื่องเดิม

(3) ส่งตัวผู้อ้างอิงรับการอบรมและทดสอบ ดังนี้²⁴

(3.1) กรณีผู้อ้างอิงมีใบอนุญาตขับรถชนิดสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถชนิดสามล้อสาธารณะ ให้อบรมจำนวน 2 ชั่วโมง

บัตรประจำตัวคนขับรถ	วิชาที่อบรม	ระยะเวลาอบรม
บัตรประจำตัวคนขับรถเพื่อขับรถชนิดสาธารณะ รถชนิดบริการธุรกิจ และรถชนิดบริการทัศนาจร	- สถานที่ท่องเที่ยว เส้นทางรถโดยสารและสถานที่สำคัญในจังหวัด - ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ขับรถสาธารณะ	2 ชั่วโมง

(3.2) กรณีผู้อ้างอิงมีใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยสารขนาดเล็ก ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก อบรมจำนวน 3 ชั่วโมง

²⁴ หนังสือที่ กก. 0408.7/ว 136 ลว. 24 พ.ค. 2549

บัตรประจำตัวคนขับรถ	วิชาที่อบรม	ระยะเวลาอบรม
บัตรประจำตัวคนขับรถเพื่อขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการทัศนาจร (กรณีเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดย รถขนาดเล็ก ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก)	- สถานที่ท่องเที่ยว เส้นทางรถโดยสารและสถานที่สำคัญในจังหวัด - ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ขับรถสาธารณะ - กฎหมาย ระเบียบ และประกาศของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการขับรถยนต์สาธารณะหรือรถยนต์สามล้อสาธารณะ	3 ชั่วโมง

(4) ตรวจสอบหลักฐานการผ่านการทดสอบและอบรม

(5) จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกไปเสร็จรับเงิน ดังนี้

(5.1) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(5.2) ค่าธรรมเนียมอื่น (บัตรประจำตัวคนขับรถ) 20 บาท

หน้าจอระบบปฏิบัติการออกไปเสร็จรับเงิน (ดำเนินการเช่นเดียวกับการออกไปเสร็จในหน้าที่ 17)

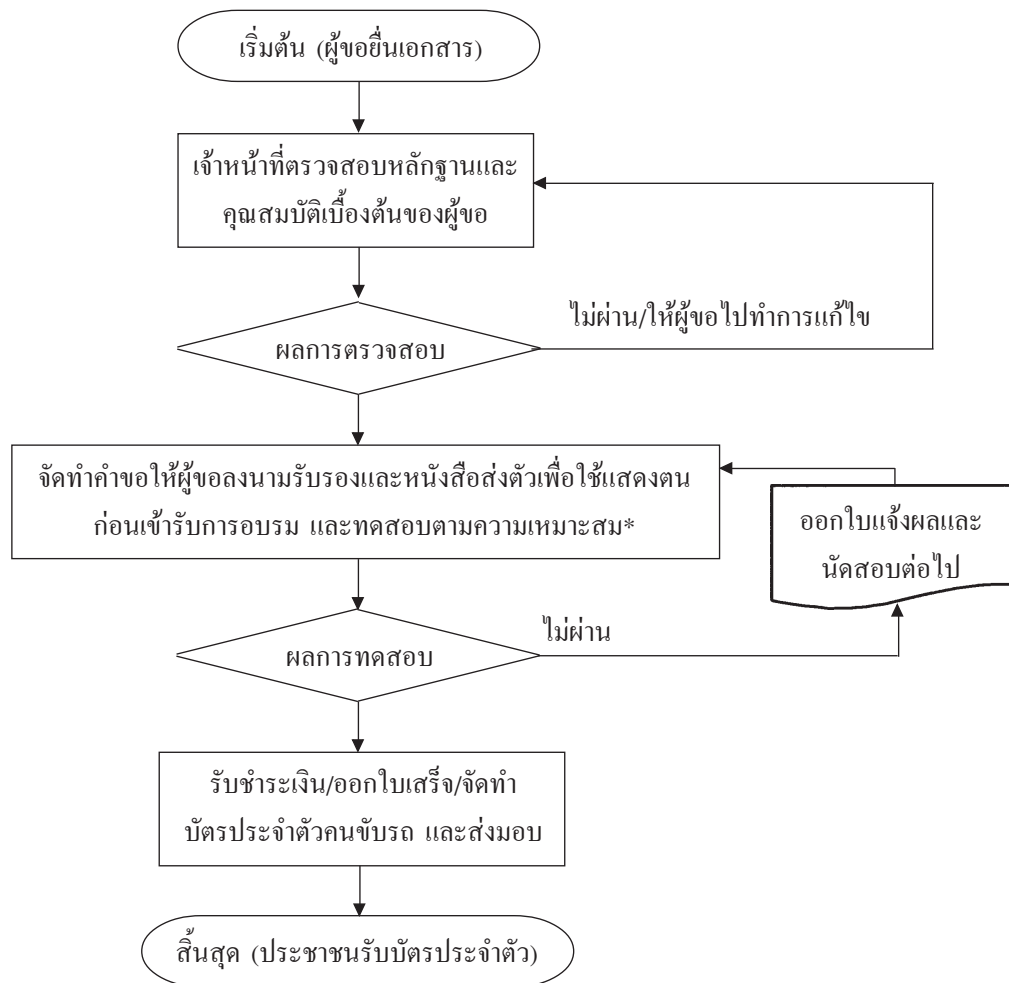
(6) จัดทำบัตรประจำตัวคนขับรถ

หน้าจอระบบปฏิบัติการในการออกบัตรประจำตัวคนขับรถ (พิมพ์บัตร)

บันทึกข้อมูลของผู้ขอรับบัตร ได้แก่ ชื่อ-สกุลของผู้ขอรับบัตร, วันที่ออกบัตร และเลขคู่มือ ก่อนพิมพ์ต่อไป

(7) จ่ายบัตรประจำตัวคนขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

หมายเหตุ * การทดสอบดำเนินการได้ตามความเหมาะสมตามที่นายทะเบียนเห็นสมควร

แบบพิมพ์บัตรประจำตัวคนขับรถ

ด้านหน้า

ผู้โดยสารโปรดจำข้อความข้างล่างนี้เพื่อประโยชน์ของท่าน	
Attention : Please Remember The Information below.	
บัตรประจำตัวผู้ขับรถ ในเขต	
ที่ปิดรูปถ่าย	ชื่อ-สกุล Name Surname รหัส Code
เลขหมายประจำตัวประชาชน	

ด้านหลัง

	แบบ ขส.บ.๑๐ ข.-๑๓
บัตรประจำตัวผู้ขับรถ DRIVER IDENTIFICATION CARD กรมการขนส่งทางบก	
ข้อจำกัดการใช้ 055741	
ใช้ได้เฉพาะในเขต	
ตั้งแต่วันที่	ถึงวันที่
ผู้ได้รับอนุญาต	นายทะเบียน

3. การต่ออายุใบอนุญาตขับรถ

3.1 การต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ หรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น²⁵ (ยื่นก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่เกิน 3 เดือน)

3.1.1 คุณสมบัติของผู้ขอต่ออายุใบอนุญาต

(1) เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ หรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นอยู่เดิมแล้ว

(2) ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ถือใบอนุญาตชนิดนั้น ๆ

3.1.2 หลักฐานประกอบคำขอ

(1) กรณีใบอนุญาตขับรถยังไม่สิ้นอายุ

(1.1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน

(1.2) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิคมของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

(1.3) กรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องมีใช้เป็น ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นเกมกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร ให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย และภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้าน และใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 ปี

(2) กรณีใบอนุญาตขับรถสิ้นอายุแล้วไม่เกิน 3 ปี²⁶

(2.1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน

(2.2) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2.3) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิคมของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน

(2.4) กรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องมีใช้เป็น ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นเกมกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร ให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย และภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้าน และใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 ปี

²⁵ ระเบียบกรมฯ ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549

²⁶ หนังสือที่ คค 0408.7/ว 136 ลว. 24 พ.ค. 2549

(3) กรณีใบอนุญาตขับรถล้นอายุเกิน 3 ปี

(3.1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน

(3.2) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

(3.3) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้า ตรงไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

(3.4) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าผู้ขอไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอ ไม่เกิน 1 เดือน

(3.5) กรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องมีใช้เป็นผู้ได้รับ อนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นเกมกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร ให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย และใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามกฎหมาย ว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การ ระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 ปี

3.1.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

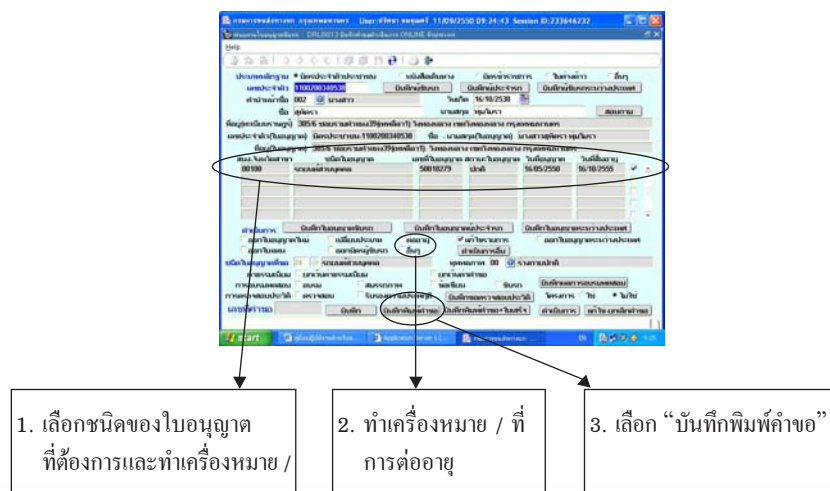
(1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(1.1) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(1.2) เจ้าหน้าที่จบบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัว ประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อ ป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(1.3) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏ ตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลังของใบอนุญาตที่ต้องการต่ออายุ ทำเครื่องหมาย / ที่หน้า ช่องต่ออายุ และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ

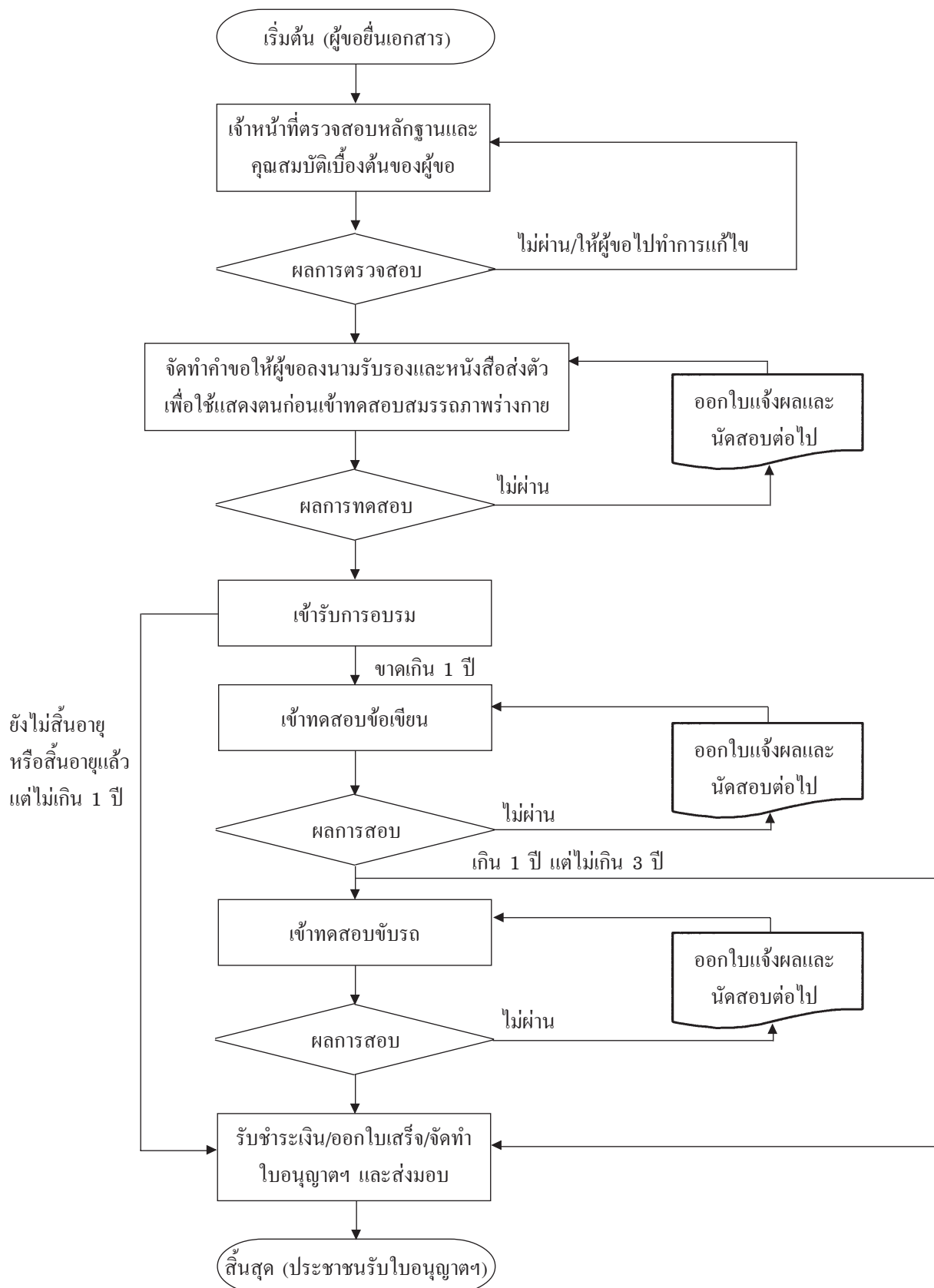

- (2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม ก่อนจัดเก็บไว้เป็นเรื่องเดิม
- (3) ส่งผู้ขอเข้าทำการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย (ดำเนินการทดสอบตามรายละเอียดในหน้าที่ 5 และ 6) และอบรมในวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ชนิดใบอนุญาต (ต่ออายุ)	วิชา	ระยะเวลาอบรม
ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล (เมื่อใบอนุญาตมีอายุครบ 5 ปี)	- การขับรถอย่างปลอดภัย หรือ - มารยาทในการขับรถ	1 ชั่วโมง

- (4) ตรวจสอบหลักฐานแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบ
- (5) จัดเก็บค่าธรรมเนียมและออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้
- (5.1) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท
- (5.2) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ
- รถยนต์ส่วนบุคคล 500 บาท
 - รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล 250 บาท
 - รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล 250 บาท
 - รถบดถนน 250 บาท
 - รถแทรกเตอร์ 250 บาท
 - รถชนิดอื่น 100 บาท
- กรณีการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 18)
- (6) จัดทำใบอนุญาตขับรถและต้นขั้ว
- หน้าจอรระบบปฏิบัติงานออกใบเสร็จรับเงินและใบอนุญาต (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 18)
- (7) จ่ายใบอนุญาตขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

3.2 การต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

3.2.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

- (1) เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะอยู่เดิมแล้ว
- (2) ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ถือใบอนุญาตชนิดนั้น ๆ

3.2.2 หลักฐานประกอบคำขอ

- (1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน
- (2) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย
- (3) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน
- (4) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน²⁷
- (5) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ และไม่เป็นโรคติดต่อที่ร้ายแรงตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ไม่เป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 เดือน

3.2.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

- (1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้
 - (1.1) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3) จากเอกสารและลักษณะภายนอกของผู้ขอ
 - (1.2) เจ้าหน้าที่บันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกรายละเอียดประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบพร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)
 - (1.3) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอรระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ช่องสี่เหลี่ยมด้านหลังของใบอนุญาตที่ต้องการต่ออายุ ทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องต่ออายุ และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอต่อไป
- หน้าจอรระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ (ตัวอย่างหน้าจอมีรายละเอียดเช่นเดียวกับการต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลในหน้าที่ 52)
- (2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อเก็บไว้เป็นเรื่องเดิม
 - (3) ส่งผู้ขอเข้ารับการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย (ดำเนินการอบรมและทดสอบตามรายละเอียดในหน้าที่ 5 และ 6) และจัดทำหนังสือขอตรวจสอบประวัติอาชญากรกับกองทะเบียนประวัติต่อไป

²⁷ หนังสือที่ กก 0407.6/ว. 281.1 ลว. 31 ต.ค. 2548

(4) ดำเนินการอบรม ดังนี้

ชนิดใบอนุญาต (ต่ออายุ)	วิชา	ระยะเวลาอบรม
ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ	- การขับรถยนต์อย่างปลอดภัย หรือ - มารยาทในการขับรถ หรือ - สถานที่ท่องเที่ยว เส้นทางเดินรถและสถานที่สำคัญในจังหวัดหรือภาษาอังกฤษสำหรับผู้ขับรถสาธารณะ	1 ชั่วโมง

(5) ตรวจสอบหลักฐานแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบ และผลประวัตินายวิชา

(6) จัดเก็บค่าธรรมเนียมและออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

(6.1) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(6.2) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ

- รถยนต์สาธารณะ 300 บาท

- รถยนต์สามล้อสาธารณะ 150 บาท

- รถจักรยานยนต์สาธารณะ 50 บาท

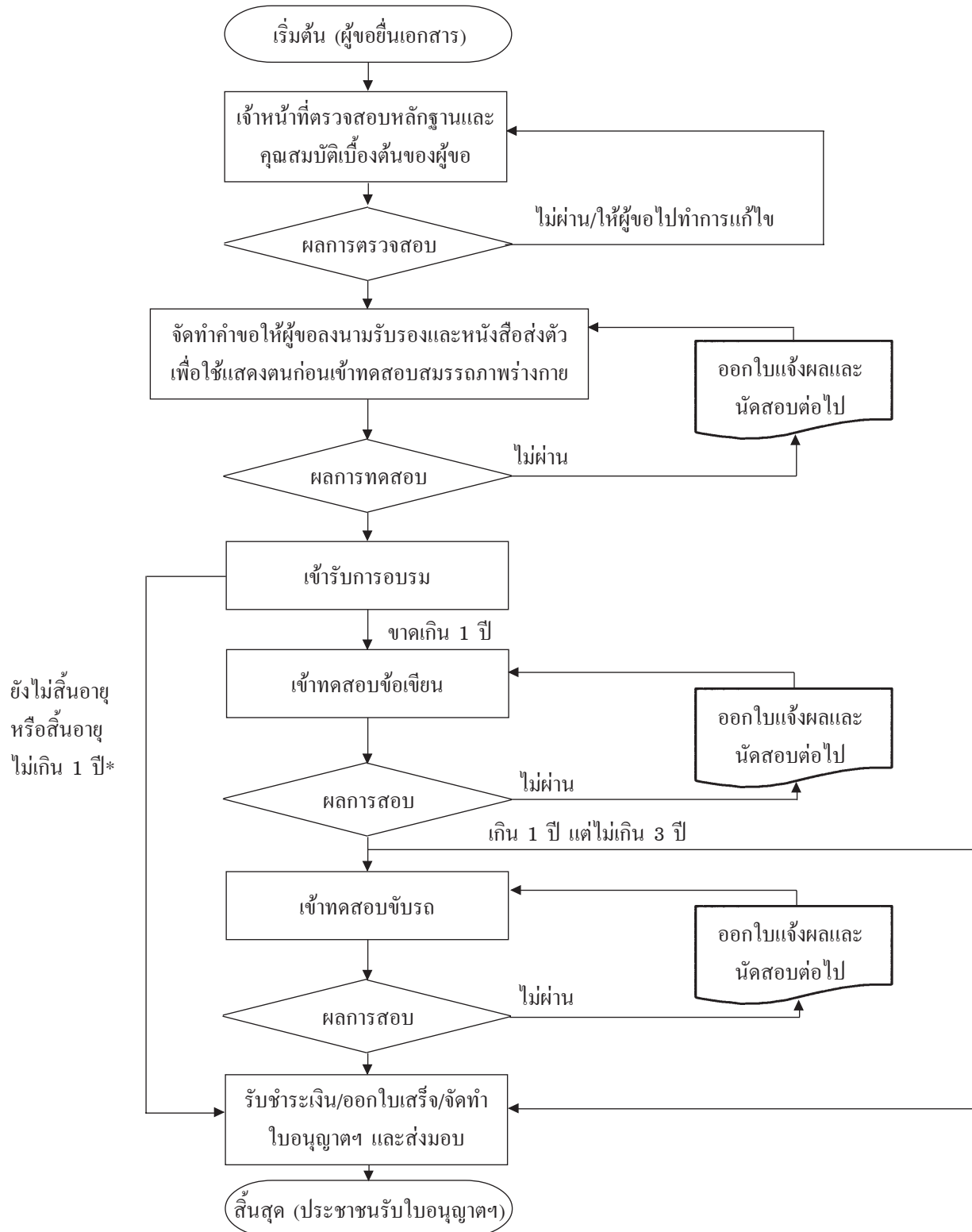
กรณีการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ (รายละเอียดปรากฏตามหน้าที่ 18)

(7) จัดทำต้นขั้วและใบอนุญาตขับรถ

หน้าจอรระบบปฏิบัติงานออกใบเสร็จรับเงินและพิมพ์ใบอนุญาต (มีรายละเอียดการดำเนินการเช่นเดียวกันกับหน้าที่ 18)

(8) จ่ายใบอนุญาตขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

หมายเหตุ 1. การต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้จัดทำหนังสือตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามก่อนจัดเก็บค่าธรรมเนียม

2. กรณีการต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ที่ยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้สำนักงานที่รับคำขอจัดส่งคำขอพร้อมหลักฐานไปยังสำนักงานขนส่งจังหวัด เพื่อดำเนินการต่อไป

4. การดำเนินการด้านอื่น ๆ

4.1 การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ²⁸

4.1.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

- (1) เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์อยู่แล้ว
- (2) ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ถือใบอนุญาตชนิดนั้น ๆ

4.1.2 หลักฐานประกอบคำขอ

- (1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน
- (2) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

ในกรณีที่ผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

- (3) ภาพถ่ายหลักฐานแสดงการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง

(4) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

4.1.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

- (1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้

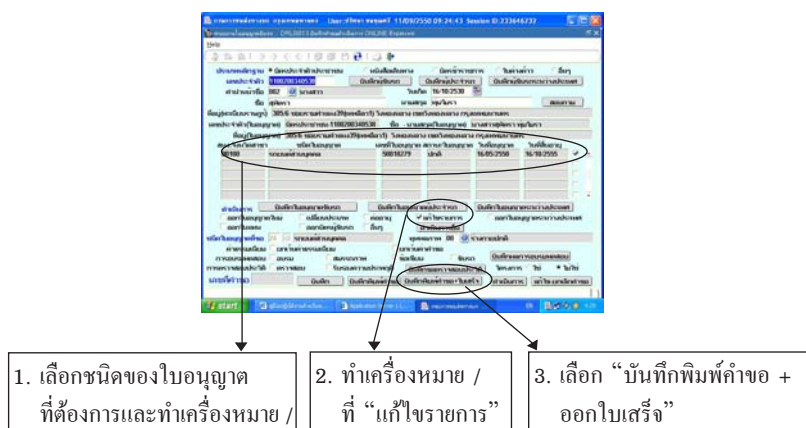
- (ก) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

จากเอกสารและลักษณะภายนอกของผู้ขอ

(ข) เข้าหน้าจอบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกรายละเอียดประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(ค) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอบนหน้าจอบนหน้าปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ช่องสี่เหลี่ยมด้านหลังของใบอนุญาตที่ต้องการแก้ไข ทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องแก้ไขรายการ และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอ + ออกใบเสร็จ ต่อไป

หน้าจอบนหน้าปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ

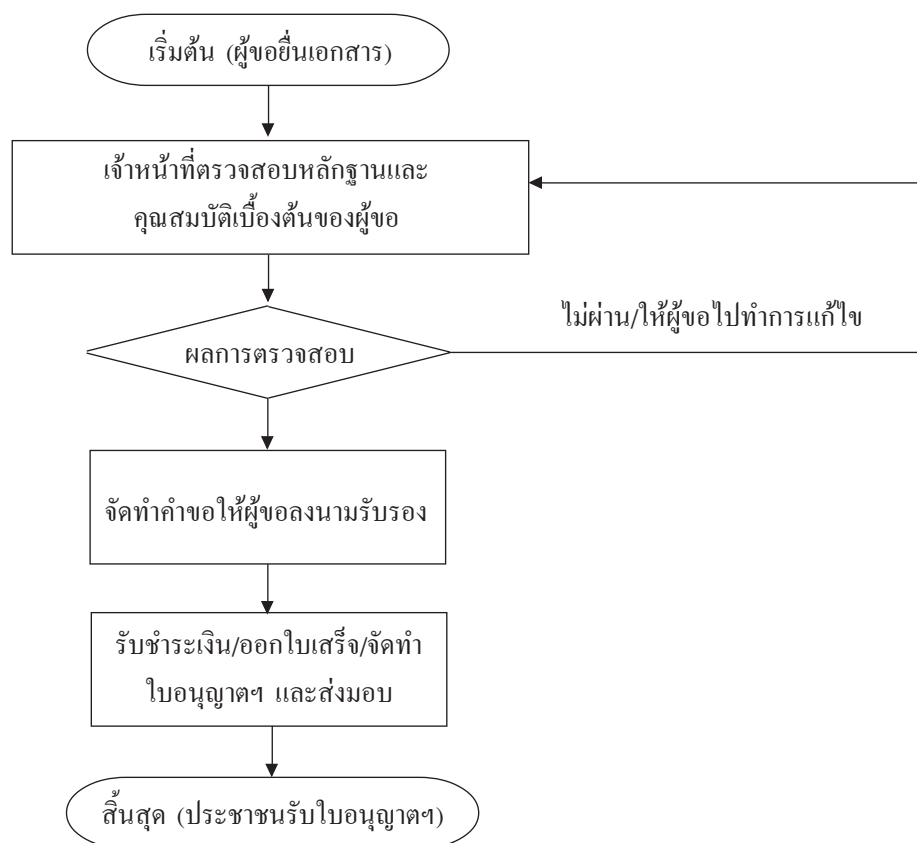
²⁸ ระเบียบกรมฯ ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549 ข้อ 11

- (2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบความถูกต้องก่อนลงนาม เพื่อเก็บเข้าเรื่องเดิม
- (3) จัดเก็บค่าธรรมเนียมและออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้
 - ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท
 - ค่าธรรมเนียมการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ 50 บาท
- (4) จัดทำใบอนุญาตขับรถและคืนตัว

หน้าจอรระบบปฏิบัติงานออกใบเสร็จรับเงินและพิมพ์ใบอนุญาต (มีรายละเอียดการดำเนินการ เช่นเดียวกันกับหน้าที่ 18)

- (5) จ่ายใบอนุญาตขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

4.2 การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ²⁹
(จะต้องแก้ไขรายการในบัตรประจำตัวคนขับรถให้ถูกต้องตรงกันด้วย)

4.2.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

- (1) เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์อยู่เดิมแล้ว
- (2) ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ถือใบอนุญาตชนิดนั้น ๆ

²⁹ ระเบียบกรมฯ ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549

4.2.2 หลักฐานประกอบคำขอ

- (1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน
- (2) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วย

ภาพถ่าย

- (3) ภาพถ่ายหลักฐานการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง
- (4) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

(5) บัตรประจำตัวคนขับรถเดิมหรือใบแทน พร้อมรูปถ่าย ขนาด 5 × 6.5 เซนติเมตร จำนวน 3 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

4.2.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

- (1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้
 - (ก) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

จากเอกสาร และลักษณะภายนอกของผู้ขอ

(ข) เข้าหน้าจอบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกรายละเอียดประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(ค) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอบนระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ช่องสี่เหลี่ยมด้านหลังของใบอนุญาตขับรถสาธารณะที่ต้องการแก้ไข ทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องแก้ไขรายการ และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอบนระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ (ดำเนินการเช่นเดียวกับการดำเนินการแก้ไขรายการในหน้าที่ 58)

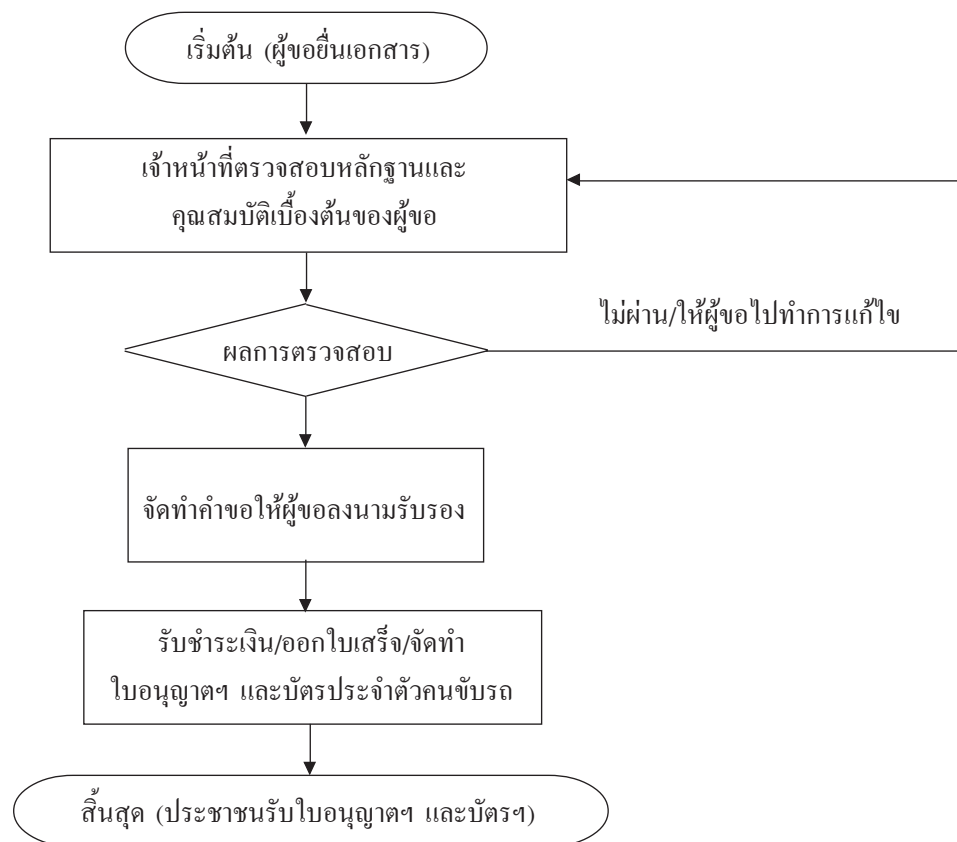
- (2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบความถูกต้องก่อนลงนาม เพื่อเก็บเข้าเรื่องเดิม
- (3) จัดเก็บค่าธรรมเนียมและออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้
 - ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท
 - ค่าธรรมเนียมการแก้ไขรายการใบอนุญาตขับรถ 50 บาท
 - ค่าธรรมเนียมอื่น (สำหรับบัตรประจำตัวคนขับรถ) 20 บาท

- (4) จัดทำใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถพร้อมต้นขั้ว

หน้าจอบนระบบปฏิบัติงานออกใบเสร็จรับเงินและพิมพ์ใบอนุญาต (การออกใบเสร็จรับเงิน การดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 18 สำหรับการพิมพ์บัตรประจำตัวคนขับรถให้ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 48)

- (5) จ่ายใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

4.3 การออกใบแทนใบอนุญาตขับรถ³⁰

4.3.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

- (1) เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์อยู่แล้ว
- (2) ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ถือใบอนุญาตชนิดนั้น ๆ

4.3.2 หลักฐานประกอบคำขอ

(1) กรณีชำรุดหรือเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ

- (ก) ใบอนุญาตขับรถเดิม
- (ข) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วย

ภาพถ่าย กรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

(ค) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ที่มีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

³⁰ระเบียบกรมฯ ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549

(2) กรณีสูญหาย

(ก) บันทึกถ้อยคำกรณีใบอนุญาตขับรถสูญหาย หรือหลักฐานการรับแจ้งความหรือรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจากสถานีตำรวจ

(ข) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย กรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

(ค) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิคมของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

4.3.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

(ก) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(ข) เข้าหน้าจอบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(ค) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ช่องสี่เหลี่ยมด้านหลังของใบอนุญาตขับรถที่ต้องการออกใบแทน ทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องออกใบแทน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอ + ออกใบเสร็จ ต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลเพื่อบันทึกการดำเนินการก่อนออกคำขอ

ชนิดใบอนุญาต	ชนิดใบอนุญาต	ชนิดใบอนุญาต	ชนิดใบอนุญาต	ชนิดใบอนุญาต
00100	รถยนต์ส่วนบุคคล	50018279	ปกติ	16/05/2550

1. เลือกชนิดของใบอนุญาตที่ต้องการและทำเครื่องหมาย /

2. ทำเครื่องหมาย / ที่ช่องสี่เหลี่ยมด้านหลังของใบอนุญาตขับรถที่ต้องการออกใบแทน

3. เลือก “บันทึกพร้อมพิมพ์คำขอ + ออกใบเสร็จ”

- (ง) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อจัดเก็บเข้าเรื่องเดิม
- (จ) จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้
 - ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท
 - ค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตขับรถ 100 บาท
- (ฉ) จัดทำใบอนุญาตขับรถและต้นขั้ว โดยให้ประทับตราข้อความว่า “ใบแทน” ลงในต้นขั้วใบอนุญาตขับรถ

หน้าจอรระบบปฏิบัติงานออกใบเสร็จรับเงินและพิมพ์ใบอนุญาต (ดำเนินการเช่นเดียวกับการดำเนินการในหน้าที่ 17)

- (ซ) จ่ายใบแทนใบอนุญาตขับรถ
- ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ (มีรายละเอียดขั้นตอนเช่นเดียวกับการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถในหน้าที่ 59)

4.4 การออกใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ³¹

4.4.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

- (1) เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ซึ่งได้รับบัตรประจำตัวคนขับรถอยู่เดิมแล้ว
- (2) ผู้ขอยังมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ถือใบอนุญาตชนิดนั้น ๆ

4.4.2 หลักฐานประกอบคำขอ

- (1) กรณีชำรุดหรือลบเลือนในสาระสำคัญ
 - (ก) บัตรประจำตัวคนขับรถเดิม
 - (ข) รูปถ่าย ขนาด 5 × 6.5 เซนติเมตร จำนวน 3 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน
- (2) กรณีสูญหาย
 - (ก) บันทึกล็อกการณบัตรประจำตัวคนขับรถสูญหาย หรือหลักฐานการรับแจ้งความ หรือรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจากสถานีตำรวจ
 - (ข) รูปถ่าย ขนาด 5 × 6.5 เซนติเมตร จำนวน 3 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

4.4.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

- (1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้
 - (ก) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

³¹ ระเบียบกรมฯ ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549

(ข) เจ้าหน้าที่จบบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกรายชื่อประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่างๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(ค) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลังของใบอนุญาตที่ผู้ขออ้างอิง เพื่อขอทำบัตรประจำตัวคนขับรถ เลือกหัวข้อ “ดำเนินการ” โดยทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องออกบัตรประจำตัวคนขับรถ ก่อนที่จะบันทึกและพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ (ดำเนินการเช่นเดียวกับการดำเนินการออกบัตรประจำตัวคนขับรถในหน้าที่ 47)

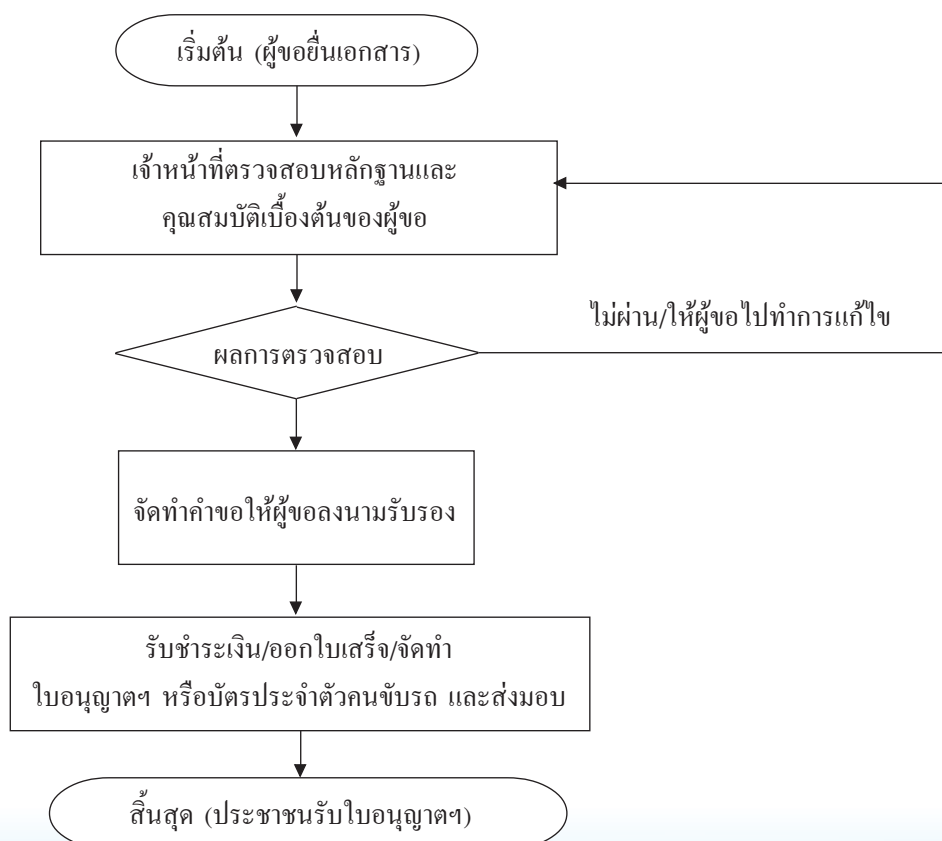
- (2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อเก็บเข้าเรื่องเดิม
- (3) จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จ ดังนี้
 - ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท
 - ค่าธรรมเนียมใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ 20 บาท
- (4) จัดทำบัตรประจำตัวคนขับรถและคันชั่วคราว โดยให้ประทับตราข้อความว่า “ใบแทน”

บัตรประจำตัวคนขับรถ

หน้าจอระบบปฏิบัติงานออกใบเสร็จรับเงิน และพิมพ์บัตรประจำตัว (ดำเนินการเช่นเดียวกับการดำเนินการในหน้าที่ 17 และการพิมพ์บัตรประจำตัวคนขับรถหน้าที่ 48)

- (5) จ่ายบัตรประจำตัวคนขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

5. การดำเนินการเรื่องทั่วไป

5.1 การมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาดำเนินการด้านใบอนุญาตแทนตน สามารถทำได้ในกรณีต่อไปนี้

- (1) การขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี
- (2) การขอหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ
- (3) การขอสำเนาเอกสาร

เอกสารที่ต้องนำมาแสดงเพิ่มเติมจากการดำเนินการปกติ (กรณีผู้ขอมาดำเนินการเอง) ดังนี้

- หนังสือมอบอำนาจ พร้อมติดอากรแสตมป์ จำนวน 10 บาท
- ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ

5.2 การเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

กรณีตรวจพบการซ้ำซ้อนทางข้อมูลจากระบบการปฏิบัติการเชื่อมโยงข้อมูลให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ให้ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ และสำนักงานขนส่งจังหวัด ทุกแห่ง มอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรให้หัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา หรือหัวหน้าฝ่าย หรือหัวหน้างาน และหรือนักวิชาการขนส่ง หรือเจ้าหน้าที่อื่นตามความเหมาะสมเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ และหรือแก้ไขปรับปรุงข้อมูล ยกเลิก เพิกถอน อาศัย และถอนอาศัยใบอนุญาตขับรถในระบบปฏิบัติการข้อมูล

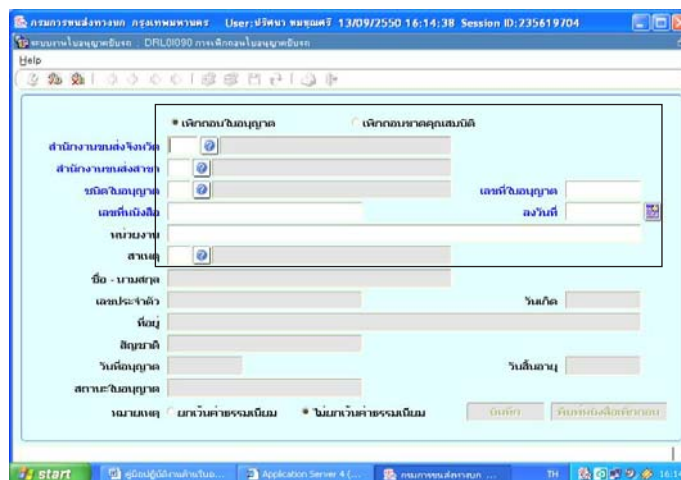
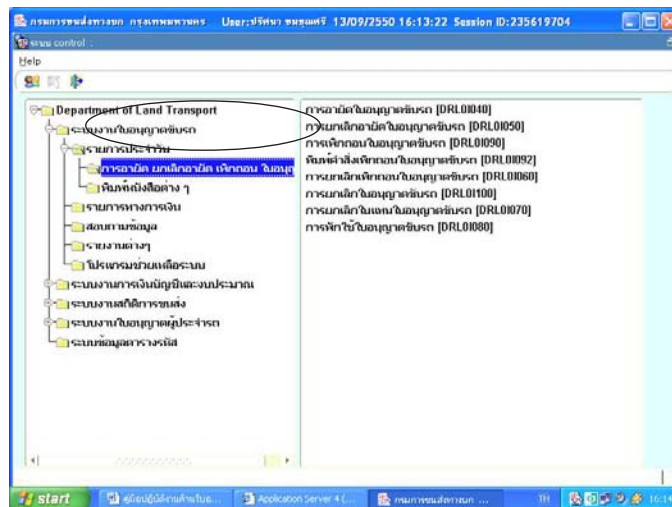
(2) เมื่อมีผู้มาขอดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถ และพบว่ามี การซ้ำซ้อนทางข้อมูลจากระบบการปฏิบัติการ โดยไม่ปรากฏหลักฐานว่าเคยได้รับใบอนุญาตขับรถชนิดนั้น ๆ มาก่อน ให้นายทะเบียนผู้รับคำขอ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียนตามข้อ (1) แจ้งสำนักงานที่ปรากฏอยู่ในระบบงานคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ (1) ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้องก่อนดำเนินการต่อไป

(3) กรณีสำนักงานใดพบว่าได้ออกใบอนุญาตขับรถซ้ำซ้อนกับสำนักงานอื่น ให้ดำเนินการเพิกถอนใบอนุญาตขับรถฉบับที่ซ้ำซ้อนทันที โดยให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ (1) เป็นผู้ดำเนินการเพิกถอนใบอนุญาตขับรถในระบบปฏิบัติการทางข้อมูล

(4) กรณีตรวจสอบพบว่าใบอนุญาตขับรถซ้ำซ้อนให้ดำเนินการเพิกถอนใบอนุญาตขับรถซ้ำซ้อนตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ให้สามารถเพิกถอนแทนกันได้ โดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร ที่ 1/2548 เรื่อง มอบหมายอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่เฉพาะอย่าง ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2548

(5) หลักเกณฑ์การพิจารณาการอบรมทดสอบหรือยกเว้นการอบรมทดสอบ กรณีใบอนุญาตขับรถซ้ำซ้อน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มาติดต่อ ให้พิจารณาใบอนุญาตฉบับสุดท้ายที่ซ้ำซ้อนว่าสิ้นอายุเมื่อใด หากใบอนุญาตดังกล่าวยังไม่ขาดอายุหรือขาดอายุไม่เกิน 1 ปี หรือเกิน 3 ปี ให้ดำเนินการอบรมทดสอบหรือยกเว้นการอบรมทดสอบ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

หน้าจอระบบปฏิบัติงานด้านการเพิกถอนใบอนุญาต

(6) เมื่อสิ้นวัน ให้ดำเนินการ ดังนี้

(ก) ออกคำสั่งการเพิกถอนใบอนุญาตขับรถเสนอนายทะเบียนลงนาม

(ข) ออกรายงานการเพิกถอนใบอนุญาต การอายัดและการถอนอายัดใบอนุญาตไว้เพื่อตรวจสอบพร้อมบันทึกรายการที่เกี่ยวข้องลงในต้นขั้วใบอนุญาต

(ค) ให้ผู้อำนวยการส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ ผู้อำนวยการสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่หรือขนส่งจังหวัด ลงนามในคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

5.3 การอายัดและการถอนอายัดใบอนุญาตขับรถ

(1) ให้ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ และสำนักงานขนส่งจังหวัด ทุกแห่ง มอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรให้หัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา หรือหัวหน้าฝ่าย หรือหัวหน้างาน และหรือนักวิชาการขนส่ง หรือเจ้าหน้าที่อื่นตามความเหมาะสมเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ และหรือแก้ไขปรับปรุงข้อมูล ยกเลิก เพิกถอน อายัด และถอนอายัดใบอนุญาตขับรถในระบบปฏิบัติการข้อมูล

- (2) การอายัดให้สำนักงานที่ออกใบอนุญาตขับรถดำเนินการอายัดโดยผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ (1)
- (3) การถอนอายัดใบอนุญาตขับรถตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ให้สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัดและสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาทุกแห่งเป็นผู้ดำเนินการถอนอายัดแทนกันได้ ตามคำสั่งนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร ที่ 1/2548 เรื่อง มอบหมายอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่เฉพาะอย่าง ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2548 โดยผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ (1) เป็นผู้ดำเนินการถอนอายัดเมื่อได้รับหนังสือแจ้งการถอนอายัด
- (4) ให้สำนักงานที่ออกใบอนุญาตขับรถดำเนินการบันทึกการอายัดหรือการถอนอายัดลงในต้นขั้วใบอนุญาตขับรถนั้นด้วย

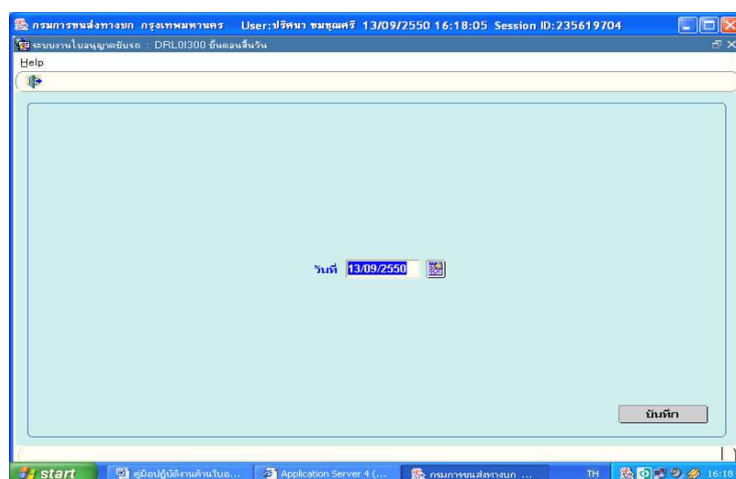
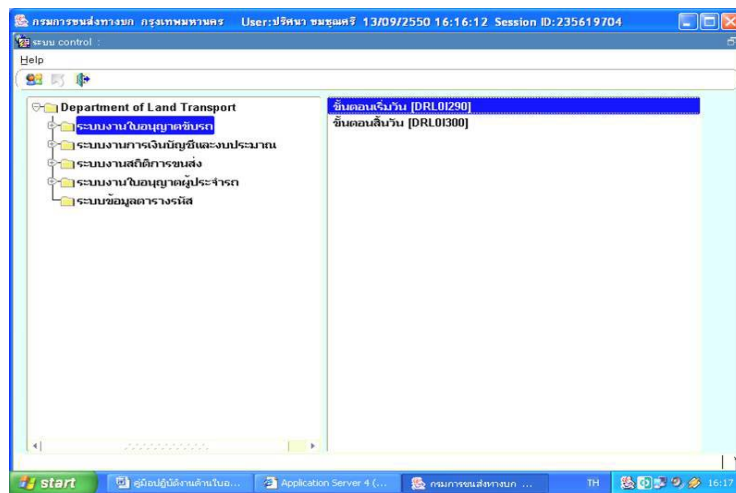
หน้าจอระบบปฏิบัติงานด้านการอายัดและการถอนอายัดใบอนุญาต

The screenshot shows a web application window titled 'กรมการขนส่งทางบก กรุงเทพมหานคร User: ปรีชา ชมธรรมศรี 13/09/2550 16:16:12 Session ID: 235619704'. The main content area is a form for license suspension and withdrawal. It includes fields for 'สำนักงานขนส่งจังหวัด' (Province Office), 'สำนักงานขนส่งสาขา' (Branch Office), 'ชนิดใบอนุญาต' (License Type), 'เลขที่ใบอนุญาต' (License Number), 'เลขที่หนังสือ' (Document Number), 'หน่วยงาน' (Agency), 'สาเหตุ' (Reason), 'ชื่อ - นามสกุล' (Full Name), 'เลขประจำตัว' (ID Number), 'วันเกิด' (Date of Birth), 'ชื่อ' (Name), 'สัญชาติ' (Nationality), 'วันใบอนุญาต' (License Validity Date), 'วันสิ้นอายุ' (Expiration Date), 'สถานะใบอนุญาต' (License Status), and 'หมายเหตุ' (Remarks). There are also checkboxes for 'อายัด' (Suspend) and 'ถอนอายัด' (Withdrawal). A 'บันทึก' (Record) button is at the bottom right.

5.4 การดำเนินการเมื่อเริ่มวันและการดำเนินการเมื่อสิ้นวันทำการ ให้สำนักงานทุกแห่งดำเนินการ ดังนี้

- (1) ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายทำการเข้าระบบงานใบอนุญาตขับรถ และเข้าสู่ขั้นตอนการเริ่มวันก่อนการปฏิบัติงานในทุกวันทำการ
- (2) เมื่อปฏิบัติงานการให้บริการเกี่ยวกับใบอนุญาตประจำวันนั้นเรียบร้อยแล้ว ให้บุคคลผู้ที่ได้รับมอบหมายทำการสิ้นวันในระบบปฏิบัติงาน โดยเข้าระบบงานใบอนุญาตขับรถ และเข้าสู่ขั้นตอนการสิ้นวันซึ่งจะต้องดำเนินการในทุกสิ้นวัน เพื่อการประมวลผลการดำเนินงานในวันนั้น ๆ และป้องกันการเข้าไปแก้ไขข้อมูลโดยไม่ชอบ

หน้าจอระบบปฏิบัติงานด้านใบอนุญาตกรณีเริ่มวันและสิ้นสุดวัน

5.5 การเชื่อมโยงข้อมูลการกระทำความผิดกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสถานีตำรวจทั่วประเทศ³²

(1) ให้ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาทุกแห่ง ใช้ข้อมูลจากระบบปฏิบัติการเชื่อมโยงข้อมูลใบอนุญาตขับรถ ข้อมูลการกระทำความผิด และประวัติคะแนนผู้กระทำความผิดตามกฎหมายจราจร (Point System) ใบสั่ง การยึด และการพักใช้ใบอนุญาตขับรถ ในการตรวจสอบข้อมูลใบอนุญาตขับรถก่อนดำเนินการ

(2) เมื่อมีผู้ขอดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถให้นายทะเบียนเข้าหน้าจอบันทึกคำขอดำเนินการ (Online) ทั่วประเทศ และกรอกข้อมูลเลขบัตรประจำตัวประชาชน

(3) ในกรณีที่ไม่มีข้อมูลการกระทำความผิดและประวัติคะแนนผู้กระทำความผิดตามกฎหมายจราจร (Point System) ใบสั่ง การยึด และการพักใช้ใบอนุญาตขับรถจะปรากฏข้อมูลบนหน้าจอให้เลือก “ยกเลิกดำเนินการ” เพื่อยกเลิกการดำเนินการ

(4) ในกรณีที่ไม่มีข้อมูลการกระทำความผิดและประวัติคะแนนผู้กระทำความผิดตามกฎหมายจราจร (Point System) ใบสั่ง การยึด และการพักใช้ใบอนุญาตขับรถจะปรากฏหน้าจอตามเอกสารแนบ 2 ให้เลือก “ดำเนินการคำขอ” เพื่อดำเนินการต่อ

5.6 การเชื่อมโยงข้อมูลผลการอบรมและทดสอบของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์จากโรงเรียนสอนขับรถเอกชนที่กรมการขนส่งทางบกให้คำรับรอง³³ ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) เมื่อมีผู้ขอดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พร้อมหนังสือรับรองจากโรงเรียนสอนขับรถเอกชน ให้นายทะเบียนเข้าหน้าจอบันทึกคำขอดำเนินการ (online) ทั่วประเทศ และกรอกข้อมูลหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน แล้วเลือกดำเนินการออกใบอนุญาตพร้อมใส่ข้อมูลชนิดใบอนุญาตที่ขอดำเนินการ

(2) ในกรณีที่บุคคลใดผ่านการอบรมและทดสอบจากโรงเรียนสอนขับรถ แล้วจะปรากฏข้อมูลการผ่านหลักสูตรแล้วระบบจะแสดงรายละเอียดของโรงเรียนสอนขับรถ เลขที่หนังสือรับรอง และวันที่ผ่านหลักสูตร

(3) ให้นายทะเบียนตรวจสอบรายละเอียดของโรงเรียนสอนขับรถ เลขที่หนังสือรับรอง และวันเวลาที่ผ่านหลักสูตร แล้วให้เลือก “ตกลง” และเลือก “บันทึกพิมพ์คำขอ + ใบเสร็จ” เพื่อพิมพ์คำขอและออกใบเสร็จ

³² หนังสือที่ คค 0407.6/ว 042 ลว. 15 มี.ค. 2550

³³ คู่มือปฏิบัติงานด้านใบอนุญาตผู้ประจำรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

คู่มือปฏิบัติงานด้านใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

1. ประเภทของใบอนุญาตผู้ประจํารถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ³⁴

- 1.1 ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ
- 1.2 ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร
- 1.3 ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ
- 1.4 ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ

ความหมายของใบอนุญาตผู้ประจํารถแต่ละประเภท

1. ผู้ขับรถ ได้แก่ บุคคลที่มีหน้าที่ขับรถ ควบคุมดูแลรถให้ถึงที่หมายโดยสวัสดิภาพ
2. ผู้เก็บค่าโดยสาร ได้แก่ บุคคลที่ทำหน้าที่เก็บค่าโดยสารจากผู้โดยสาร ตามอัตราที่ทางราชการกำหนด
3. นายตรวจ ได้แก่ บุคคลที่ทำหน้าที่ตรวจว่าผู้โดยสารได้ชำระค่าโดยสารครบถ้วนถูกต้องหรือไม่ ตลอดจนช่วยเหลือและให้บริการอื่น ๆ แก่ผู้โดยสาร
4. ผู้บริการ ได้แก่ บุคคลที่ทำหน้าที่พนักงานต้อนรับ และบริการประจํารถขนส่งผู้โดยสาร

หมายเหตุ ใบอนุญาตแต่ละประเภทจะใช้สับเปลี่ยนกันไม่ได้ เว้นแต่ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ และใบอนุญาตเป็นผู้บริการ สามารถใช้เป็นใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสารได้

2. ชนิดของใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ แบ่งได้ดังนี้

2.1 ตามน้ำหนัก ลักษณะรถ หรือสิ่งของที่บรรทุก หรือจำนวนผู้โดยสารที่บรรทุก แบ่งออกเป็น 4 ชนิด ดังนี้³⁵

2.1.1 ชนิดที่ 1 ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ สำหรับขับรถที่น้ำหนักรถและน้ำหนักบรรทุกรวมกันไม่เกินสามพันห้าร้อยกิโลกรัมที่มีได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือสำหรับรถขนส่งผู้โดยสารไม่เกินยี่สิบคน

2.1.2 ชนิดที่ 2 ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ สำหรับขับรถที่น้ำหนักรถและน้ำหนักบรรทุกรวมกันเกินกว่าสามพันห้าร้อยกิโลกรัมที่มีได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือสำหรับรถขนส่งผู้โดยสารเกินยี่สิบคน

2.1.3 ชนิดที่ 3 ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ สำหรับขับรถซึ่งโดยสภาพใช้สำหรับลากจูงรถอื่นหรือล้อเลื่อนที่บรรทุกสิ่งใด ๆ บนล้อเลื่อนนั้น

2.1.4 ชนิดที่ 4 ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ สำหรับขับรถที่ใช้ขนส่งวัตถุอันตรายตามประเภทหรือชนิดและลักษณะการบรรทุกตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมายเหตุ ใบอนุญาตแต่ละชนิดใช้สับเปลี่ยนกันไม่ได้ เว้นแต่ใบอนุญาตชนิดที่สอง ชนิดที่สาม และชนิดที่สี่ใช้เป็นใบอนุญาตชนิดที่หนึ่งได้ ใบอนุญาตชนิดที่สามและชนิดที่สี่ใช้เป็นใบอนุญาตชนิดที่สองได้ และใบอนุญาตชนิดที่สี่ใช้เป็นใบอนุญาตชนิดที่สามได้

2.2 ตามประเภทของการประกอบการขนส่ง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่³⁶

2.2.1 ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภทส่วนบุคคล หมายถึง ใบอนุญาตที่นำไปใช้ขับรถที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบการขนส่งส่วนบุคคล หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือนำไปใช้ขับรถเพื่อการค้าหรือธุรกิจของตนเองด้วยรถที่มีน้ำหนักเกินกว่าหนึ่งพันห้าร้อยกิโลกรัม โดยไม่ได้นำไปใช้รับจ้าง

³⁴ พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 94

³⁵ พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 95

³⁶ พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 96 และมาตรา 99

2.2.2 ไบโอนูญตเป็นผู้ขับรถ ประเภททุกประเภท หมายถึง ไบโอนูญตที่นำไปใช้ขับรถที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกรขนส่งประจำทาง (การขนส่งเพื่อสินค้าตามเส้นทางที่คณะกรรมการกำหนด) การขนส่งไม่ประจำทาง (การขนส่งเพื่อสินค้าโดยไม่จำกัดเส้นทาง) การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก (การขนส่งคนหรือสิ่งของ หรือคนและสิ่งของร่วมกัน เพื่อสินค้าตามเส้นทางที่คณะกรรมการกำหนดด้วยรถที่มีน้ำหนักบรรทุกและน้ำหนักบรรทุกรวมกันไม่เกินสี่พันกิโลกรัม) รวมถึงการขนส่งส่วนบุคคลตามที่กล่าวไว้ในข้อ 2.2.1 ข้างต้นด้วย

“กล่าวโดยสรุป ไบโอนูญตเป็นผู้ขับรถ ประเภททุกประเภท สามารถนำไปใช้ขับรถรับจ้างและขับรถเพื่อการค้าหรือธุรกิจส่วนตัวได้ด้วย”

3. อายุของไบโอนูญตเป็นผู้ประจำรถ

ไบโอนูญตเป็นผู้ประจำรถมีอายุ 3 ปี³⁷ นับแต่วันที่ออก โดยสามารถขอต่ออายุไบโอนูญตได้ล่วงหน้าก่อนที่ไบโอนูญตจะสิ้นอายุไม่เกิน 6 เดือน

หมายเหตุ การใช้แทนกันของไบโอนูญตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกกับไบโอนูญตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์³⁸

1. ไบโอนูญตเป็นผู้ขับรถ ประเภทส่วนบุคคล ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ใช้แทนไบโอนูญตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ได้

2. ไบโอนูญตเป็นผู้ขับรถ ประเภททุกประเภท ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ใช้แทนไบโอนูญตขับรถยนต์ส่วนบุคคล และไบโอนูญตขับรถยนต์สาธารณะ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ได้

4. คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่ขอรับไบโอนูญตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ

4.1 อายุของผู้ที่ประสงค์จะขอรับไบโอนูญตผู้ประจำรถ³⁹

4.1.1 ผู้ขอรับไบโอนูญตเป็นผู้ขับรถ

- ก) ชนิดที่หนึ่ง ในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี
- ข) ชนิดที่สองและชนิดที่สาม ในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี
- ค) ชนิดที่หนึ่ง ชนิดที่สอง และชนิดที่สาม ในประเภททุกประเภท ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 22 ปี
- ง) ชนิดที่สี่ ในประเภทการขนส่งส่วนบุคคลและประเภททุกประเภท ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี

4.1.2 ผู้ขอรับไบโอนูญตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี

4.1.3 ผู้ขอรับไบโอนูญตเป็นนายตรวจ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี

4.1.4 ผู้ขอรับไบโอนูญตเป็นผู้บริการ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี

4.2 คุณสมบัติของผู้ขอรับไบโอนูญตเป็นผู้ประจำรถ

4.2.1 ผู้ขอรับไบโอนูญตผู้ประจำรถในประเภทส่วนบุคคล (บ)⁴⁰

³⁷ พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 100

³⁸ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 43 ทวิ

³⁹ พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 96

⁴⁰ พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 99

- 1) มีความรู้ความสามารถตามที่กำหนดในกฎกระทรวง⁴¹
- 2) ไม่เป็นผู้ที่มีร่างกายพิการจนเป็นที่เห็นได้ว่า ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วยความสะดวก
- 3) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- 4) ไม่เป็นผู้มีโรคติดต่ออันเป็นที่รังเกียจ
- 5) ไม่เป็นผู้ติดสุรายาเมาหรือยาเสพติดให้โทษ
- 6) ไม่เป็นผู้มีใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถประเภทหรือชนิดเดียวกับที่ได้รับอนุญาตอยู่แล้ว
- 7) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ เว้นแต่การเพิกถอนใบอนุญาตนั้นพ้นกำหนดสามปีแล้วนับแต่วันที่มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต
- 8) ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดอันได้กระทำโดยประมาทที่มีโทษเกี่ยวกับการใช้รถในการกระทำผิด หรือได้พ้นโทษมาแล้วเกินสามปี
- 9) ไม่เป็นผู้เคยถูกควบคุมตัวเพราะมีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคมหรือเป็นอันตราย เว้นแต่ได้พ้นจากการควบคุมตัวมาแล้วเกินหนึ่งปี

4.2.2 ผู้ขอรับใบอนุญาตผู้ประจำรถ ในประเภททุกประเภท (ท)⁴² ต้องมีสัญชาติไทย และต้องมีคุณสมบัติตามข้อ 4.2.1 อีกด้วย

5. การขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร ใบอนุญาตเป็นผู้บริการใหม่

5.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต

1. ผู้ขอต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 96 และมาตรา 99 แล้วแต่กรณี

2. ผู้ขอมีอายุเป็นไปตามกำหนดในกฎกระทรวงฉบับที่ 52 (พ.ศ. 2514)

5.2 หลักฐานประกอบคำขอ

1. บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมภาพถ่าย
2. สำเนาทะเบียนบ้านหรือภาพถ่าย หรือเอกสารแสดงถิ่นที่อยู่⁴³
3. รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาสีเข้ม ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายไว้ก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป
4. ใบรับรองแพทย์ ซึ่งออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 เดือน
5. ประกาศนียบัตรหรือหนังสือรับรองว่าได้เคยผ่านการศึกษาและจบหลักสูตรจากโรงเรียนการขนส่งของกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง (ถ้ามี)
6. ประกาศนียบัตรหรือหนังสือรับรองของกรมการขนส่งทางบกกว่าเป็นผู้มีความรู้และความสามารถตามกฎกระทรวง ออกตามความในมาตรา 96 (2) ในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 (ถ้ามี)

⁴¹ กฎกระทรวงฉบับที่ 44 (พ.ศ. 2537)

⁴² พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 96

⁴³ ดำเนินการตามหนังสือที่ คค 0407.6/ว. 281.1 ลว. 31 ต.ค. 2548

5.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

5.3.1 ตรวจสอบหลักฐานที่ใช้ประกอบคำขอ

5.3.2 ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72)

5.3.3 เข้าหน้าจอบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ (เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72)

5.3.4 ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / หน้าช่องออกใบอนุญาตใหม่ และกรอกรหัสข้อมูลชนิดใบอนุญาตที่ขอ ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอรบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและการตรวจสอบข้อมูล ก่อนกรอกรายการขอดำเนินการและ
ออกคำขอ

1. กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก

2. กรอกข้อมูลการขอดำเนินการ “ออกใหม่” และประเภทใบอนุญาตที่ขอ

3. เลือก “บันทึกพิมพ์คำขอ”

5.3.5 มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อเก็บเข้าเรื่องเดิม

5.3.6 ส่งเข้ารับการอบรมและทดสอบ ดังนี้

1) ทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย (เฉพาะผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ) ดังนี้

ก) การทดสอบสายตาบอดสี

ดำเนินการเช่นเดียวกับการทดสอบสายตาบอดสี สำหรับผู้ขอดำเนินการด้านใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 5)

ข) การทดสอบสายตาทางลึก

ดำเนินการเช่นเดียวกับการทดสอบสายตาทางลึก สำหรับผู้ขอดำเนินการด้านใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 5)

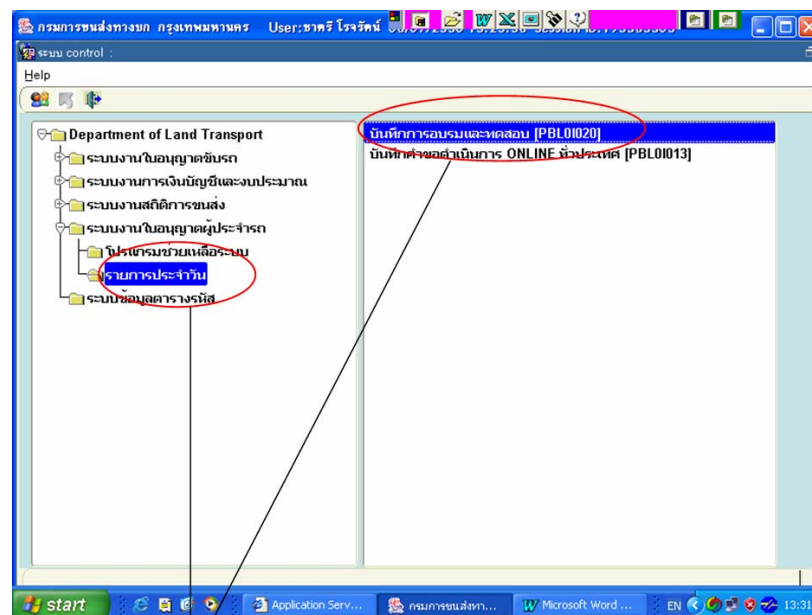
ค) การทดสอบสายตาทางกว้าง

ดำเนินการเช่นเดียวกับการทดสอบสายตาทางกว้าง สำหรับผู้ขอดำเนินการด้านใบอนุญาต ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 5)

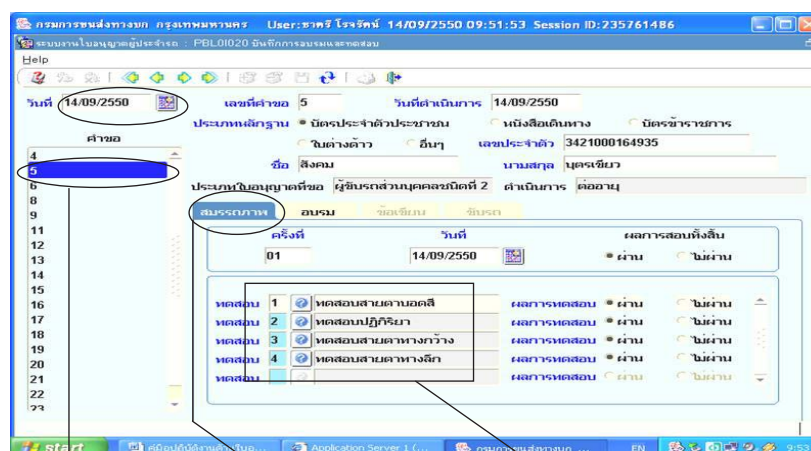
ง) การทดสอบปฏิกิริยาเท้า

ดำเนินการเช่นเดียวกับการทดสอบปฏิกิริยาเท้า สำหรับผู้ขอดำเนินการด้านใบอนุญาต ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 5)

หน้าจอระบบปฏิบัติงานบันทึกผลการทดสอบสมรรถภาพร่างกาย

คลิกเลือก รายการประจำวัน และเลือกการบันทึกการอบรมและทดสอบ

1. เลือกวันที่ผู้ยื่นคำขอ
และเลขที่คำขอ

2. เลือกรายการดำเนินการ
"ทดสอบสมรรถภาพ"

3. เลือกชนิด
การทดสอบ ก่อนบันทึกผล

2) การอบรมดำเนินการตามประเภทและชนิดของใบอนุญาตที่ขอ ดังนี้

ชนิดใบอนุญาต (ใหม่)	วิชา	ระยะเวลาอบรม
ใบอนุญาตขับรถชนิดที่ 1 และชนิดที่ 2	- กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกและกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ - กฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก - กฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา - เทคนิคการขับรถอย่างปลอดภัย - หน้าที่ผู้ขับรถและการบำรุงรักษารถ - มนุษยสัมพันธ์และมารยาทในการขับรถ - การส่งเสริมสุขภาพพลานามัย - หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ขับรถ - หัวใจของการบริการทางการขนส่ง - การตรวจความพร้อมของรถก่อนและหลังการใช้งาน	12 ชั่วโมง
ใบอนุญาตขับรถชนิดที่ 3	- ความรู้เกี่ยวกับรถลากจูงและการขับรถลากจูงอย่างปลอดภัย	3 ชั่วโมง
ใบอนุญาตขับรถชนิดที่ 4	- ความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย - ความรู้เกี่ยวกับรถบรรทุกวัตถุอันตรายและความรู้เกี่ยวกับหลักการบรรทุกวัตถุอันตราย	6 ชั่วโมง
- ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร - ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ - ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ	- ความรู้ด้านปฏิบัติหน้าที่ (ผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจผู้บริการ) - ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกและกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก - ความรู้เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ สำหรับผู้ประจำรถ - ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพพลานามัย	4 ชั่วโมง

- หมายเหตุ
1. ผู้ขอรับใบอนุญาตชนิดที่ 3 จะต้องผ่านการอบรมในหัวข้อวิชาตามชนิดที่ 1 และ 2 ก่อน
 2. ผู้ขอรับใบอนุญาตชนิดที่ 4 จะต้องผ่านการอบรมในหัวข้อวิชาตามชนิดที่ 1, 2 และ 3 ก่อน

หน้าจอระบบปฏิบัติงานบันทึกผลการอบรม

1. เลือกวันที่ผู้ขอขึ้นคำขอและเลขที่คำขอ

2. เลือกรายการดำเนินการ “อบรม”

3. เลือกวันดำเนินการและหลักสูตรการอบรม ก่อนบันทึกผลต่อไป

3) ทดสอบข้อเขียน (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 8 และ 12)

หน้าจอระบบปฏิบัติงานบันทึกผลการทดสอบข้อเขียน

1. เลือกวันที่ผู้ขอยื่นคำขอ และเลขที่คำขอ

2. เลือกรายการดำเนินการ “ข้อเขียน”

3. เลือกวันดำเนินการและบันทึกผลคะแนน ก่อนบันทึกผลสอบต่อไป

4) ทดสอบขับรถ (ดำเนินการเฉพาะผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเท่านั้น)

(ก) ให้ผู้เข้าการทดสอบขับรถลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี ที่เข้ารับการทดสอบในสมุดทะเบียนคุม

(ข) ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถต้องคาดเข็มขัดนิรภัย เว้นแต่เป็นรถที่ไม่ได้มีการติดตั้งเข็มขัดนิรภัยตามที่กฎหมายกำหนด

(ค) ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถตามที่กำหนดไว้สำหรับใบอนุญาตที่ขอรับแต่ละชนิด ดังนี้

1. ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ 1 ทดสอบขับรถด้วยรถที่มีน้ำหนักกรรและน้ำหนักบรรทุกรวมกันไม่เกิน 3,500 กิโลกรัม ที่มีได้ใช้ขนส่งผู้โดยสารหรือรถขนส่งผู้โดยสารไม่เกิน 20 คน
2. ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ 2 ทดสอบขับรถด้วยรถที่มีน้ำหนักกรรและน้ำหนักบรรทุกรวมกันเกินกว่า 3,500 กิโลกรัม ที่มีได้ใช้ขนส่งผู้โดยสารหรือรถขนส่งผู้โดยสารเกินกว่า 20 คน
3. ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ 3 ทดสอบขับรถด้วยรถลากจูงพร้อมรถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วง

หมายเหตุ ชนิดที่ 4 มิต้องทำการทดสอบการขับรถเพิ่มเติมแต่อย่างใดเนื่องจากระเบียบได้กำหนดให้ต้องผ่านการอบรมทดสอบตามหลักสูตรของชนิดที่ 1, 2 และชนิดที่ 3 มาแล้ว (สอบรถลากจูงแล้ว)

(ง) ทำทดสอบขับรถและหลักเกณฑ์วิธีการทดสอบและวัดผล ดังนี้

ทำที่ 1 การขับรถขึ้นเนินและหยุดรถเทียบทางเท้า การทดสอบทำนี้ผู้เข้ารับการทดสอบต้องขับรถขึ้นเนินตั้งแต่เริ่มขับอย่างต่อเนื่องไปจนถึงจุดทดสอบที่กำหนดให้หยุดรถ โดยให้หยุดรถเพียงครั้งเดียว ณ จุดที่กำหนดให้หยุดเท่านั้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ด้านซ้ายของรถต้องขนานกับขอบทางและห่างจากขอบทางไม่เกิน 25 เซนติเมตร
- 2) กันชนหน้าหรือล้อหน้าสุดหรือขอบล้อสำหรับรถที่ไม่มีกันชนหน้า ต้องไม่ล้ำเกินจุดหยุดรถข้างทาง และต้องอยู่ห่างจากจุดหยุดรถนั้นไม่เกิน 1 เมตร
- 3) ต้องไม่ขับรถปีนทางเท้า หรือขอบทาง

ทำที่ 2 การขับรถขึ้นเนินและถอยหลังในทางตรง สามารถเลือกทำการทดสอบได้สองแบบตามความเหมาะสม

แบบที่ 1

- 1) ให้ขับรถขึ้นเนินและถอยหลังออกโดยตลอดช่องเดินรถ ซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งไว้ในแนวตรงขนานกัน 2 แถว มีความยาวประมาณ 20 เมตร หลักแต่ละหลักในแนวเดียวกันมีระยะห่าง 1.5 เมตร ส่วนความกว้างของช่องทางเดินรถเท่ากับความกว้างสุดของตัวรถรวมกระจกมองข้างบวกเพิ่มอีก 0.5 เมตร
- 2) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก
- 3) ให้ขับรถขึ้นเนินและถอยหลังได้เพียงครั้งเดียว
- 4) เครื่องยนต์ต้องไม่ดับ

แบบที่ 2

- 1) ให้ขับรถขึ้นเนินและถอยหลังออกโดยตลอดช่องเดินรถ ซึ่งมีขนาดความกว้าง 4 เมตร ยาว 20 เมตร เป็นระยะคงที่ไว้กับรถทุกขนาด
- 2) ล้อรถต้องไม่ทับเส้น หรือไม่ชนหรือเบียดหลัก
- 3) ให้ขับรถขึ้นเนินและถอยหลังได้เพียงครั้งเดียว
- 4) เครื่องยนต์ต้องไม่ดับ

ทำที่ 3

 การขับรถถอยหลังเข้าจอดและออกจากช่องว่างด้านซ้าย

- 1) ให้ขับรถถอยหลังเข้าจอดในช่องว่างด้านซ้ายซึ่งประกอบด้วยหลักไม่น้อยกว่า 9 หลัก เป็นช่องกว้างเท่ากับความกว้างของตัวรถรวมกระจกมองข้างบวกเพิ่มอีกข้างละ 0.5 เมตร ความยาวของช่องจอดเท่ากับความยาวของตัวรถบวกเพิ่มอีก 4 เมตร สำหรับผู้ขับรถชนิดที่ 1 และที่ 2 บวกเพิ่มอีก 6 เมตร สำหรับชนิดที่ 3
- 2) ตั้งแต่เริ่มเข้าเกียร์ขับรถถอยหลังเข้าจอดจนกระทั่งขับรถเข้าช่องว่างด้านซ้ายต้องเข้าเกียร์หรือเปลี่ยนเกียร์ไม่เกิน 7 ครั้ง
- 3) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก
- 4) ตัวรถต้องขนานกับขอบทางหรือหลักด้านซ้าย และล้อรถต้องไม่ทับเส้นแบ่งช่องทาง

ทำที่ 4

 การหยุดรถและออกรถบนทางลาด (สำหรับรถเกียร์ธรรมดาเท่านั้น)

- 1) ให้ขับรถขึ้นเนินหรือสะพานโค้งและหยุดรถบนทางลาดของเนินหรือสะพานโค้งนั้น โดยให้กันชนหน้าอยู่ที่จุดหยุดรถ และออกรถข้ามเนินหรือสะพานโค้งนั้นไปโดยปลอดภัย
- 2) ต้องไม่ขับรถในลักษณะที่อาจเกิดอันตรายหรือเป็นเหตุให้ตัวรถเคลื่อนออกจากจุดที่หยุดเกิน 1 เมตร

ท่าที่ 5 การกลับรถ

1) ให้กลับรถในช่องทางเดินรถซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งไว้ขนานกัน 2 แถว มีความยาวไม่น้อยกว่า 20 เมตร หลักในแต่ละแถวห่างกัน 4 เมตร ส่วนความกว้างของช่องเดินรถเท่ากับความยาวของรถบวกเพิ่มอีก 6 เมตร

2) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

3) ตั้งแต่เริ่มขับรถเพื่อกลับรถจนกระทั่งกลับรถเสร็จ ต้องเปลี่ยนเกียร์ไม่เกิน 7 ครั้ง

ท่าที่ 6 การขับรถเดินหน้าเข้าจอดในช่องที่เป็นมุมฉาก

1) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถจากจุดเริ่มต้นขับเดินหน้าเข้าไปในช่องจอดที่เป็นมุมฉาก ซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งเป็นแนวทดสอบ 2 แถว ขนานกันเป็นช่องเดินรถกว้าง 10 เมตร ยาวประมาณ 10-20 เมตร และหลักอีก 2 แถว ที่ตั้งเป็นแนวช่องจอดที่เป็นมุมฉากกับช่องเดินรถที่มีความกว้างเท่ากับความกว้างของตัวรถรวมกับกระจกมองข้างบวกเพิ่มอีกข้างละ 1 เมตร ความยาวเท่ากับความยาวของตัวรถบวกเพิ่มอีก 1 เมตร

2) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

3) ให้ขับรถเดินหน้าเข้าช่องจอดได้เพียงครั้งเดียว

4) ตัวรถต้องขนานกับขอบทางหรือหลักทั้งสองด้าน

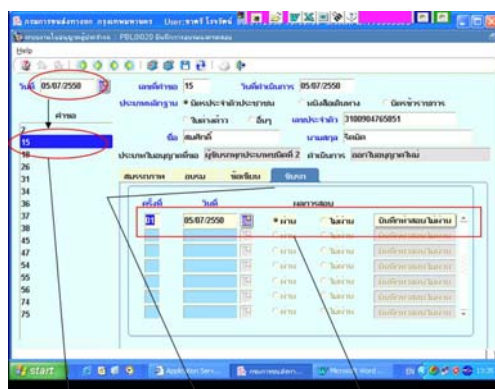
(จ) ผู้เข้ารับการทดสอบต้องปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ดังกล่าวแล้วแต่กรณี จึงจะถือว่าผ่านการทดสอบ และให้แจ้งผลการทดสอบขับรถทันทีเมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบ

(ฉ) การทดสอบขับรถให้ทดสอบรวม 3 ท่า คือ ท่าที่ 1 และท่าที่ 2 เป็นท่าบังคับ และเลือกทดสอบอีก 1 ท่า ตามความเหมาะสมของสนามทดสอบแต่ละแห่ง

(ช) การทดสอบขับรถลากจูง รถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วงให้ทดสอบท่าที่ 1 ท่าที่ 2 และท่าที่ 3

(ซ) กรณีผู้เข้ารับการทดสอบไม่ผ่านท่าทดสอบใดให้ทดสอบได้เฉพาะท่าที่ไม่ผ่านเมื่อพ้นกำหนด 3 วัน นับแต่วันที่ทดสอบไม่ผ่าน แต่ไม่เกิน 90 วัน เว้นแต่มีเหตุอันสมควรให้นายทะเบียนมีอำนาจพิจารณาให้สอบแก้ตัวก่อนระยะเวลาที่กำหนดได้เป็นการเฉพาะรายแล้วแต่กรณี หากพ้นกำหนด 90 วัน นับแต่วันที่ทดสอบไม่ผ่านครั้งแรก ผู้ขอต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่

หน้าจอระบบปฏิบัติงานบันทึกผลการทดสอบขับรถ

1. เลือกวันที่ผู้ขอยื่นคำขอ
และเลขที่คำขอ

2. เลือกรายการ
ดำเนินการ "ขับรถ"

3. เลือก "บันทึกพิมพ์
คำขอ"

5.3.7 ตรวจสอบหลักฐานแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบ

5.3.8 จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จ ดังนี้

- ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ และใบอนุญาตเป็นนายตรวจ 200 บาท
- ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร และใบอนุญาตเป็นผู้บริการ 100 บาท

กรณีใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภททุกประเภท (ท) ผู้ขอจะต้องผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมก่อนรับชำระเงิน

กรณีการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

ทหารผ่านศึกนอกประจำการ และครอบครัวทหารผ่านศึกซึ่งเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ จะได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นนายตรวจ

5.3.9 จัดทำใบอนุญาตและต้นขั้ว

หน้าจอระบบปฏิบัติงานออกใบเสร็จรับเงินและออกใบอนุญาต

กรมการขนส่งทางบก กรุงเทพมหานคร User:ปรีชา คงพิทักษ์ 11/09/2550 16:01:01 Session ID:233646232

ระบบงานใบอนุญาตผู้ประจำรถ : PBL01033 บันทึกการดำเนินการ ONLINE จังหวัดระยอง

วันที่คำขอ 11/09/2550

เลขที่คำขอ

เลขที่ PC

พิมพ์ใบเสร็จ พิมพ์ใบอนุญาต ออกจากโปรแกรม

1. พิมพ์ใบสำเร็จและพิมพ์ใบอนุญาต

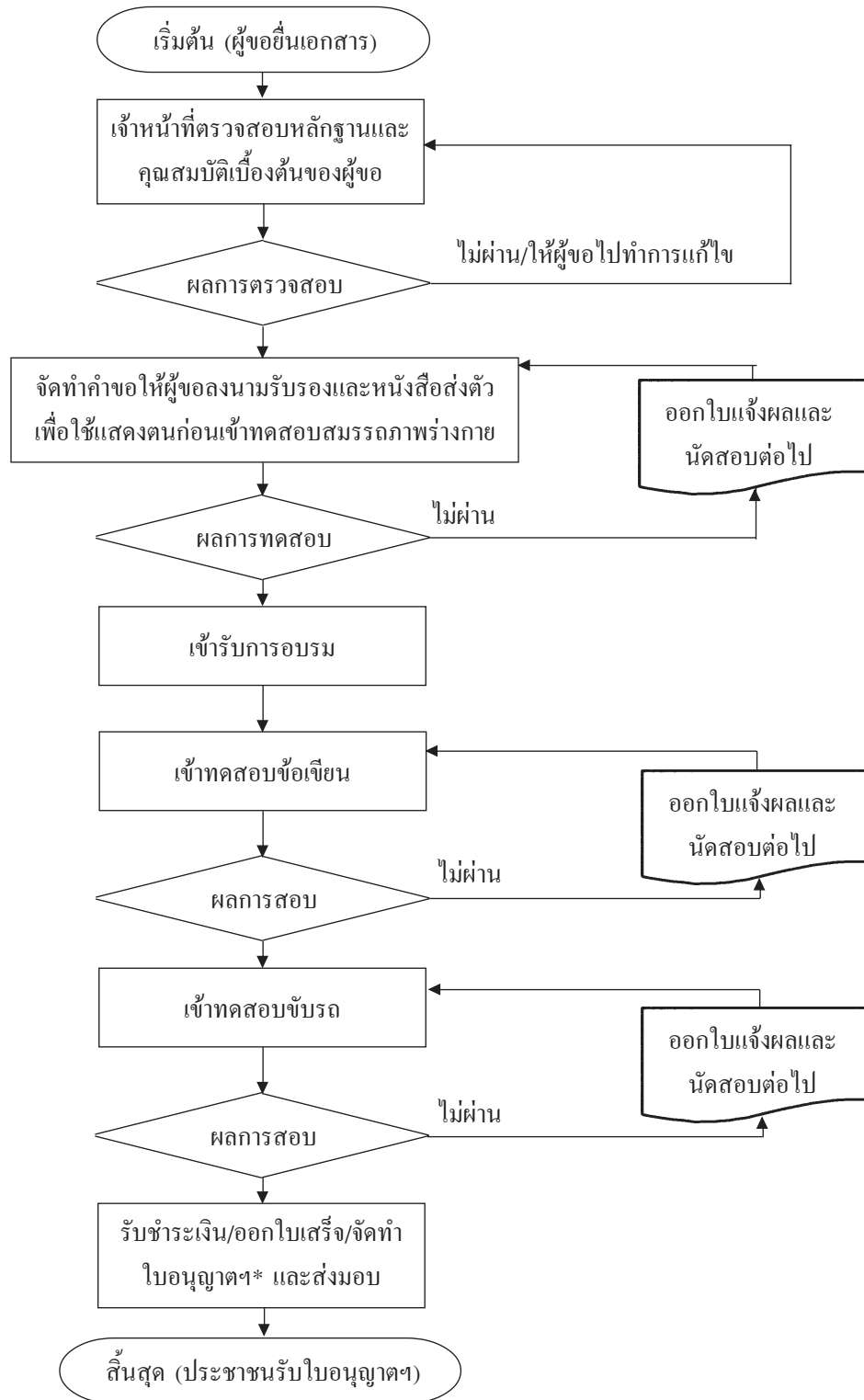
2. กรอกเลขที่คำขอและหมายเลข pc

1. เลือกวันยื่นคำขอ

5.3.10 จ่ายใบอนุญาต

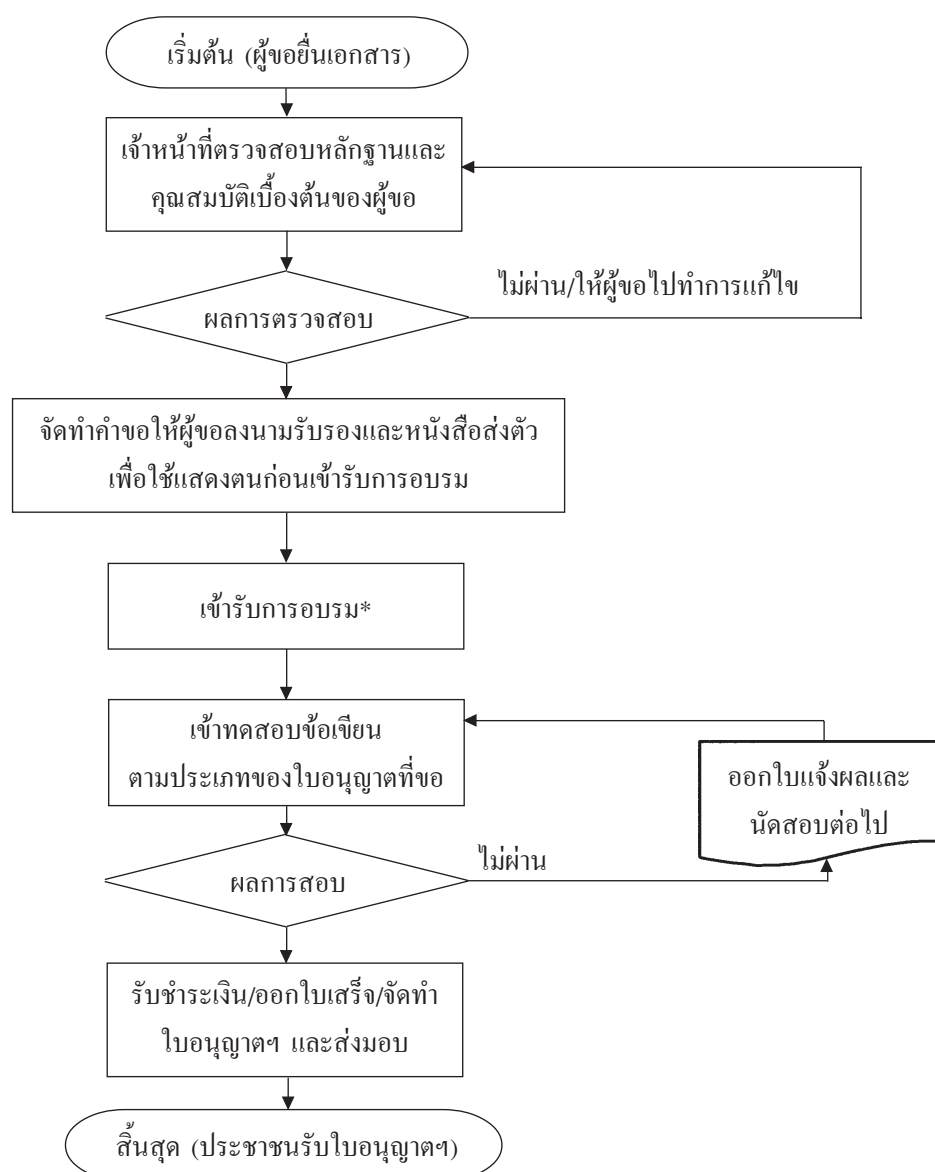
ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

1. ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ

หมายเหตุ * กรณีที่ขอรับใบอนุญาตในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทางหรือการขนส่งโดยสารขนาดเล็ก (ประเภท ท.) ผู้ขอจะต้องผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากรก่อนออกใบอนุญาต

2. ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร

หมายเหตุ * กรณีที่ผู้ขอมีใบอนุญาตเป็นนายตรวจ หรือใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร หรือใบอนุญาตเป็นผู้บริการ อย่างใดอย่างหนึ่งอยู่แล้วแต่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตประเภทอื่นที่ต่างจากเดิม จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องเข้ารับการอบรม

แบบพิมพ์ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภทส่วนบุคคลชนิดที่ 3 (บ.3)

ด้านหน้า

ด้านหลัง

แบบพิมพ์ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภทส่วนบุคคลชนิดที่ 4 (บ.4)

ด้านหน้า

ด้านหลัง

ด้านหน้า

[illegible]

การต่ออายุ			
เลขฐาน	ชื่อฐาน	วันที่รับใบ	เลขที่ใบ
		เลขที่	
		เลขที่	
		เลขที่	
การต่ออายุ			

012245

012245

ด้านหน้า

[illegible]

การคำนวณ

ชื่อรุ่น	ชื่อรุ่น	รายละเอียด	หมายเหตุ
	รุ่น 1	รุ่น 1	
	รุ่น 2	รุ่น 2	
	รุ่น 3	รุ่น 3	
ค่าขายสุทธิ			

No. 50- 153853

แบบพิมพ์ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภททุกประเภทชนิดที่ 3 (ท.3)

ด้านหน้า

ด้านหลัง

แบบพิมพ์ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภททุกประเภทชนิดที่ 4 (ท.4)

ด้านหน้า

ด้านหลัง

แบบพิมพ์ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร

ด้านหน้า

ด้านหลัง

แบบพิมพ์ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ

ด้านหน้า

ด้านหลัง

แบบพิมพ์ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ

ด้านหน้า

The front view of the license form is titled "ด้านใบอนุญาตเป็นผู้บริการ" (License for Service Personnel). It contains fields for "เลขที่" (Number) and "ชื่อ" (Name). Below these, there are checkboxes for "ใบอนุญาต" (License) and "ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ" (License for Service Personnel). There are also fields for "อายุ" (Age) and "วันหมดอายุ" (Expiration Date). The form is marked with a large "ตัวอย่าง" (Sample) watermark.

ด้านหลัง

The back view of the license form is titled "การต่ออายุ" (Renewal). It contains a table with columns for "ชื่อผู้รับใบอนุญาต" (Licensee Name), "วันหมดอายุ" (Expiration Date), "ใบอนุญาต" (License), and "ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ" (License for Service Personnel). Below the table, there is a section for "การย้ายที่อยู่" (Change of Address) and a section for "การขอใบรับรอง" (Request for Certificate). The form is marked with a large "ตัวอย่าง" (Sample) watermark.

6. การต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ

6.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

6.1.1 เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตผู้ประจำรถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในประเภทและหรือชนิดนั้น ๆ อยู่เดิมแล้ว

6.1.2 ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ถือใบอนุญาตนั้น ๆ

6.2 หลักฐานประกอบคำขอ

กรณีที่ 1 ใบอนุญาตยังไม่ขาดอายุ หรือขาดอายุแล้วแต่ไม่เกิน 3 ปี

6.2.1 ใบอนุญาตฉบับเดิมหรือใบแทน

6.2.2 ประกาศนียบัตรหรือหนังสือรับรองของกรมการขนส่งทางบกกว่าเป็นผู้มีความรู้และความสามารถตามกฎหมายกระทรวง ออกตามความในมาตรา 96 (2) ในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 (ถ้ามี)

6.2.3 รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาคำ ขนาด 3 x 4 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายไว้ก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป

กรณีที่ 2 ใบอนุญาตขาดต่ออายุเกิน 3 ปี

ผู้ขอต้องยื่นเอกสารเช่นเดียวกับการขอรับใบอนุญาตใหม่พร้อมใบอนุญาตฉบับเดิมหรือใบแทน

6.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

6.3.1 ตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอ

6.3.2 ตรวจสอบคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72)

6.3.3 เข้าหน้าจอบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกรายการประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ (เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72) และตรวจสอบคุณสมบัติที่เกี่ยวกับอายุของผู้ขอรับใบอนุญาต

6.3.4 ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ในช่องสี่เหลี่ยมด้านหลังใบอนุญาตที่ต้องการต่ออายุ และให้ทำเครื่องหมาย / ในช่องต่ออายุ และกรอกรหัสข้อมูลชนิดใบอนุญาตที่ขอ ก่อนบันทึกพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและการตรวจสอบข้อมูลก่อนกรอกรายการขอดำเนินการและออกคำขอ

ประเภทใบอนุญาต	ประเภทใบอนุญาต	เลขที่ใบอนุญาต	วันเริ่มอายุ	วันสิ้นสุดอายุ
ใบอนุญาตขับรถ	ใบอนุญาตขับรถ	88017582	10/08/2548	01/01/2554
ใบอนุญาตขับรถ	ใบอนุญาตขับรถ	89014255	12/09/2549	12/09/2550
ใบอนุญาตขับรถ	ใบอนุญาตขับรถ	0007448	25/01/2548	24/01/2551

1. กรอกรายการประจำตัวประชาชน 13 หลัก

3. เลือกรายการ “บันทึกพิมพ์คำขอ”

2. ทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลังใบอนุญาตที่ต้องการต่ออายุ และที่ช่องการต่ออายุ

6.3.5 มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อเก็บเข้าเรื่อง

6.3.6 ส่งผู้ขอเข้ารับการอบรมและทดสอบ⁴⁴

6.3.7 ตรวจสอบหลักฐานแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบ (ถ้ามี)

6.3.8 จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

- ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ และใบอนุญาตเป็นนายตรวจ 200 บาท
- ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร และใบอนุญาตเป็นผู้บริการ 100 บาท

กรณีการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

ทหารผ่านศึกนอกประจำการ และครอบครัวทหารผ่านศึกซึ่งเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ จะได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นนายตรวจ

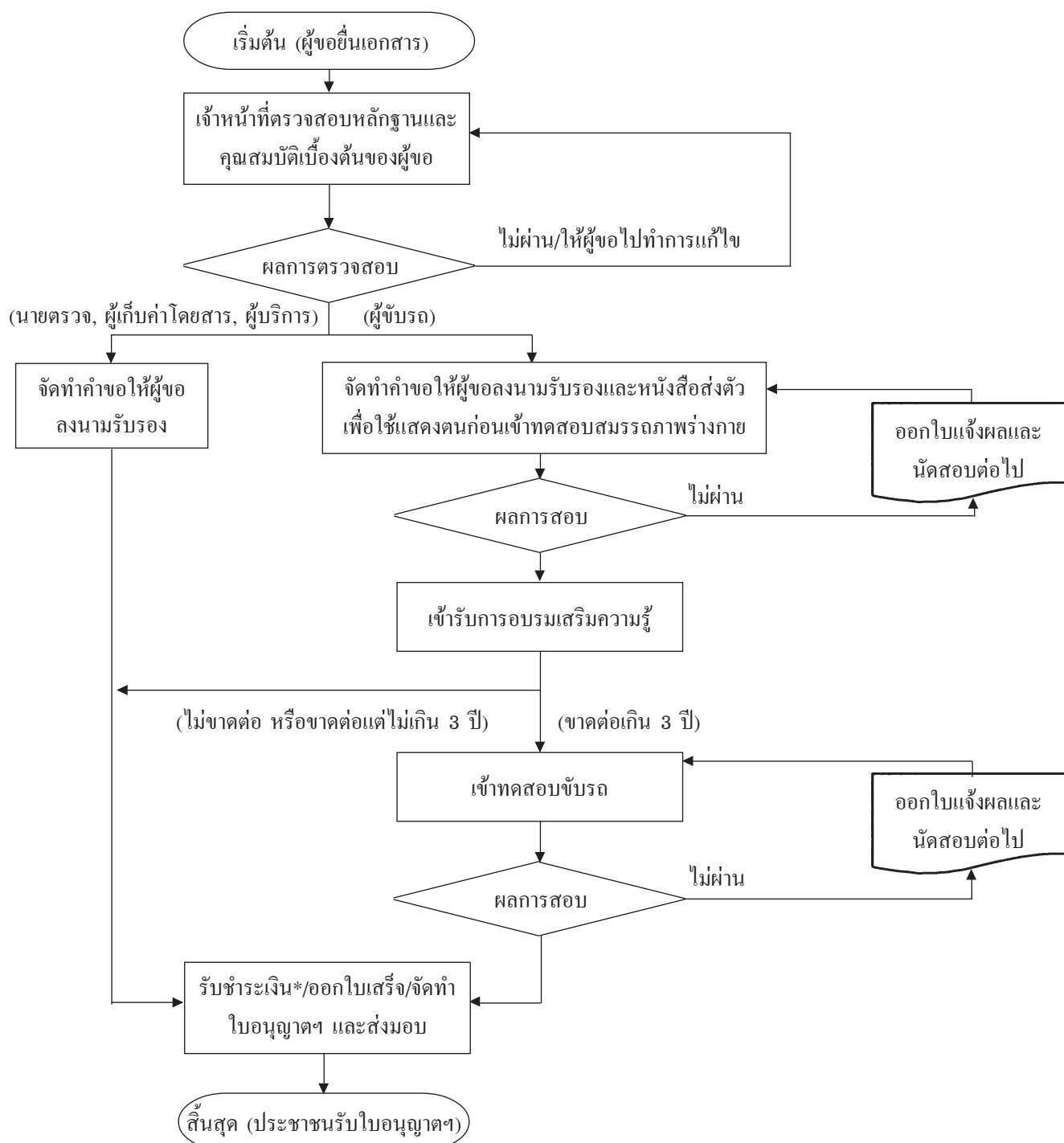
6.3.9 จัดทำใบอนุญาตและต้นขั้ว

⁴⁴ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการศึกษาอบรมและทดสอบผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ผู้ประจำรถ พ.ศ. 2547

หน้าจกระบบปฏิบัติงานพิมพ์ใบเสร็จรับเงินและออกใบอนุญาต (ดำเนินการเช่นเดียวกับการออกใบอนุญาตใหม่ตามรายละเอียดในหน้าที่ 79)

6.3.10 จ่ายใบอนุญาต

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

หมายเหตุ * กรณีที่ขอรับใบอนุญาตในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทางหรือการขนส่งโดยสารขนาดเล็ก (ประเภท ท.) ที่ขาดต่ออายุมาเป็นเวลานานเกินกว่า 3 ปี จะต้องทำการตรวจสอบประวัติอาชญากรก่อนจึงจะสามารถออกใบอนุญาตให้ได้

7. การต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ และการออกใบแทนใบอนุญาตที่ชำรุดในสาระสำคัญ สำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถที่ทำงานในต่างประเทศ (ดำเนินการเฉพาะส่วนกลางเท่านั้น)

7.1 การดำเนินการของผู้ขอที่ยื่นหลักฐานและค่าธรรมเนียม ณ สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ในประเทศที่ตนทำงานอยู่

กรณีที่ 1 ขอต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ

ก. ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถที่ทำงานในต่างประเทศ ซึ่งประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ยื่นคำขอตามแบบพิมพ์ที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด พร้อมสำเนา 2 ชุด ณ สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่แล้วแต่กรณี ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุได้ไม่เกิน 6 เดือน พร้อมหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

- 1) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถหรือใบแทน
- 2) หลักฐานการทำงานกับนายจ้าง
- 3) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าที่ตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาดำ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายไว้

ก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป

ข. ค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ จำนวน 200 บาท

กรณีที่ 2 ขอรับใบแทนใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถที่ชำรุดหรือลบบเลือนในสาระสำคัญ

ก. ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถที่ทำงานในต่างประเทศ ซึ่งประสงค์จะขอรับใบแทนใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ยื่นคำขอตามแบบพิมพ์ที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด พร้อมสำเนา 2 ชุด ณ สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ แล้วแต่กรณี พร้อมหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

- 1) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถหรือใบแทนที่ชำรุดหรือลบบเลือนในสาระสำคัญ
- 2) หลักฐานการทำงานกับนายจ้าง
- 3) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าที่ตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาดำ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายไว้

ไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป

ข. ค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ จำนวน 30 บาท

7.2 การดำเนินการของสถานเอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุลใหญ่หลังจากรับคำขอ

1. รับคำขอพร้อมหลักฐานประกอบคำขอและตรวจสอบความถูกต้อง
2. จัดเก็บเงินค่าธรรมเนียมรวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามที่ระบุไว้แล้วแต่กรณี
3. รวบรวมหลักฐานตามข้อ 1 และเงินค่าธรรมเนียมรวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามข้อ 2

จัดส่งให้สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ กรมการขนส่งทางบก โดยผ่านกระทรวงต่างประเทศ (โดยเก็บสำเนาคำขอ เก็บไว้ที่สถานเอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุลใหญ่ 1 ชุด)

7.3 การดำเนินการของส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ

- ก. ตรวจสอบเอกสารหลักฐานและค่าธรรมเนียมก่อนออกคำขอ
- ข. รับชำระค่าธรรมเนียม พร้อมออกใบเสร็จและออกใบอนุญาตฯ
- ค. จัดส่งใบอนุญาตฯ ให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการต่อไป

8. การเปลี่ยนชนิดหรือประเภทใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ

8.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

1. เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกอยู่เดิมแล้ว
2. ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม สำหรับผู้รับใบอนุญาตชนิดและหรือประเภทที่มีอยู่เดิม และใบอนุญาตที่จะขอรับใหม่
3. มีอายุตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฉบับที่ 52 (พ.ศ. 2514) สำหรับใบอนุญาตชนิดใหม่

8.2 หลักฐานประกอบคำขอ

- 1) ผู้ขอต้องยื่นเอกสารเช่นเดียวกับการขอรับใบอนุญาตใหม่
- 2) ใบอนุญาตฉบับเดิมหรือใบแทน
- 3) ประกาศนียบัตรหรือหนังสือรับรองของกรมการขนส่งทางบกกว่าเป็นผู้มีความรู้และความสามารถตามกฎกระทรวง ออกตามความในมาตรา 96 (2) ในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 (ถ้ามี)

8.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

8.3.1 ตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอ

8.3.2 ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72)

8.3.3 เจ้าหน้าที่บันทึกคำขอคำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ (เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72) และตรวจสอบคุณสมบัติเกี่ยวกับอายุของผู้ขอรับใบอนุญาต กรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตจบการศึกษาจากโรงเรียนสอนขับรถให้ยกเว้นการอบรมและทดสอบ

8.3.4 ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลังรายการใบอนุญาตที่ต้องการเปลี่ยนประเภทหรือเปลี่ยนชนิด ทำเครื่องหมาย / ช่องเปลี่ยนประเภท และกรอกรหัสข้อมูลชนิดใบอนุญาตที่ขอใหม่ ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงข้อมูลและตรวจสอบ ก่อนบันทึกรายการที่ขอดำเนินการและออกคำขอ

1. กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก

3. กรอกรหัสของใบอนุญาตที่จะขอใหม่ ก่อน “บันทึกพิมพ์คำขอ”

2. ทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลังใบอนุญาตที่ต้องการเปลี่ยนประเภทหรือชนิด และทำเครื่องหมาย / ที่รายการเปลี่ยนประเภท

8.3.5 มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อน เพื่อเก็บเข้าเรื่องเดิม

8.3.6 ส่งผู้ขอเข้ารับการอบรมและทดสอบ (ดำเนินการอบรมและทดสอบเฉพาะส่วนที่ยังขาดตามรายละเอียดในหน้าที่ 73-78 แล้วแต่กรณี)

8.3.7 ตรวจสอบหลักฐานแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบ

8.3.8 จัดเก็บค่าธรรมเนียมและออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

- ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ 200 บาท

กรณีการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

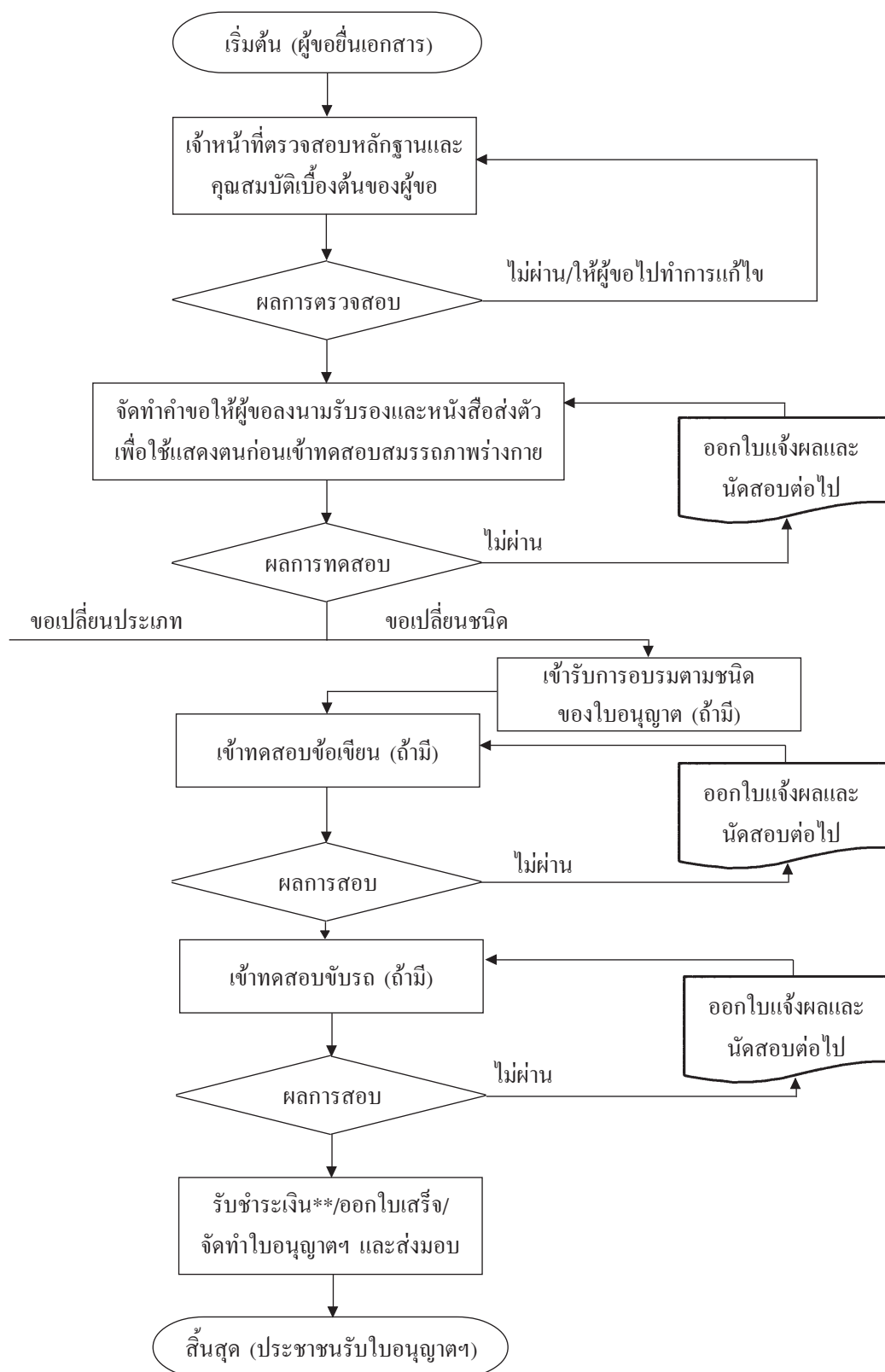
ทหารผ่านศึกนอกประจำการ และครอบครัวทหารผ่านศึกซึ่งเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นนายตรวจ

8.3.9 จัดทำใบอนุญาตและต้นขั้ว

หน้าจอรระบบปฏิบัติงานพิมพ์ใบเสร็จ และออกใบอนุญาต (ดำเนินการเช่นเดียวกับการออกใบอนุญาตใหม่ตามรายละเอียดในหน้าที่ 79)

8.3.10 จ่ายใบอนุญาต

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

หมายเหตุ * ประเภทของการประกอบการขนส่ง (ประเภทส่วนบุคคลและประเภททุกประเภท)

** สำหรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภททุกประเภท ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากรแล้ว จึงสามารถรับชำระเงินและออกใบอนุญาตฯ ได้

9. การออกใบแทนใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ กรณีชำรุด ลบเลือนในสาระสำคัญ หรือสูญหาย

9.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

1. เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในประเภทและหรือชนิดนั้น ๆ อยู่เดิมแล้ว
2. ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ถือใบอนุญาตในประเภทและหรือชนิดนั้น ๆ

9.2 หลักฐานประกอบคำขอ

- (1) บัตรประจำตัวประชาชน พร้อมภาพถ่าย
- (2) ใบอนุญาตฉบับเดิมหรือใบแทน (กรณีชำรุด)
- (3) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาคำ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายไว้ไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป
- (4) บันทึกประจำวันกรณีเอกสารสูญหายจากสถานีตำรวจท้องที่ (กรณีใบอนุญาตสูญหาย)

9.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

9.3.1 ตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอ

9.3.2 ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72)

9.3.3 เจ้าหน้าที่บันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกรายละเอียดประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ (เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72) และตรวจสอบคุณสมบัติที่เกี่ยวกับอายุของผู้ขอรับใบอนุญาต

9.3.4 ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลังของใบอนุญาตที่จะขอรับใบแทน ทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องออกใบแทน และกรอกรหัสข้อมูลชนิดใบอนุญาตที่จะขอรับใบแทน ก่อนเลือกรายการบันทึกพิมพ์คำขอ + ออกใบเสร็จ ต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงข้อมูลและตรวจสอบ ก่อนบันทึกรายการที่ขอดำเนินการและออกคำขอ

ประเภทใบอนุญาต	ประเภทประชาชน	ประเภทใบอนุญาต	ประเภทใบอนุญาต	ประเภทใบอนุญาต
ใบอนุญาตขับรถ	ใบอนุญาตขับรถ	ใบอนุญาตขับรถ	ใบอนุญาตขับรถ	ใบอนุญาตขับรถ
ใบอนุญาตขับรถ	ใบอนุญาตขับรถ	ใบอนุญาตขับรถ	ใบอนุญาตขับรถ	ใบอนุญาตขับรถ
ใบอนุญาตขับรถ	ใบอนุญาตขับรถ	ใบอนุญาตขับรถ	ใบอนุญาตขับรถ	ใบอนุญาตขับรถ

1. กรอกรายละเอียดประชาชน 13 หลัก

3. กรอกรหัสของใบอนุญาตที่จะขอใบแทนก่อน “บันทึกพิมพ์คำขอ + ออกใบเสร็จ”

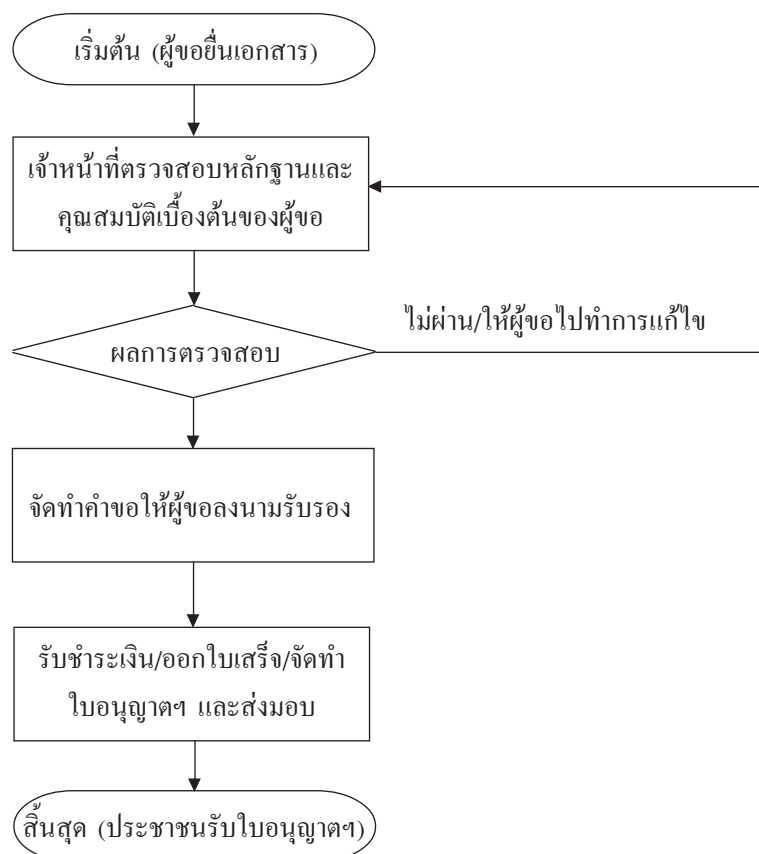
2. ทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลังใบอนุญาตที่ต้องการจะออกใบแทน และทำเครื่องหมาย / ที่รายการออกใบแทน

- 9.3.5 มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อเก็บเป็นเรื่องเดิม
- 9.3.6 บันทึกถ้อยคำกรณีใบอนุญาตสูญหาย
- 9.3.7 จัดเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตผู้ประจำรถ จำนวน 30 บาท
- 9.3.8 จัดทำใบอนุญาตและต้นข้าว

หน้าจกระบบปฏิบัติงานออกใบเสร็จรับเงินและพิมพ์ใบอนุญาต (ดำเนินการเช่นเดียวกับการออกใบอนุญาตใหม่ตามรายละเอียดในหน้าที่ 79)

- 9.3.9 จ่ายใบอนุญาต

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

10. การแก้ไขรายการในใบอนุญาตผู้ประจำรถ

10.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

1. เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกอยู่เดิมแล้ว
2. ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ถือใบอนุญาตในประเภทและหรือชนิดนั้น ๆ

10.2 หลักฐานประกอบคำขอ

1. ใบอนุญาตฯ ฉบับเดิมหรือใบแทน
2. บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย
3. รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน
4. สำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ ที่แจ้งหรือแสดงการเปลี่ยนแปลงในเรื่องนั้น ๆ

10.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

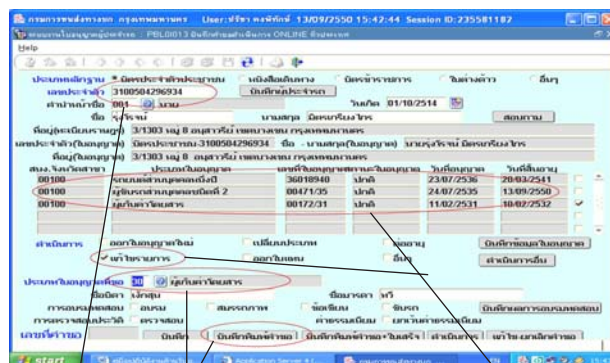
10.3.1 ตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอ

10.3.2 ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72)

10.3.3 เจ้าหน้าที่จบบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกรายการประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ (เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72) และตรวจสอบคุณสมบัติที่เกี่ยวกับอายุของผู้ขอรับใบอนุญาต กรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตจบการศึกษาจากโรงเรียนสอนขับรถข้อมูลดังกล่าวก็จะปรากฏขึ้น โดยอัตโนมัติ

10.3.4 ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ด้านหลังใบอนุญาตที่จะขอแก้ไขรายการ ทำเครื่องหมาย / ที่ช่องแก้ไขรายการ และกรอกรหัสข้อมูลชนิดใบอนุญาตที่ขอแก้ไข ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงข้อมูลและตรวจสอบ ก่อนบันทึกรายการที่ขอดำเนินการ และออกคำขอ

1. กรอกรายการประจำตัวประชาชน 13 หลัก

3. กรอกรหัสของใบอนุญาตที่จะขอแก้ไขก่อน “บันทึกพิมพ์คำขอ”

2. ทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลังใบอนุญาตที่ต้องการจะแก้ไขรายการ และทำเครื่องหมาย / ที่รายการแก้ไขรายการ

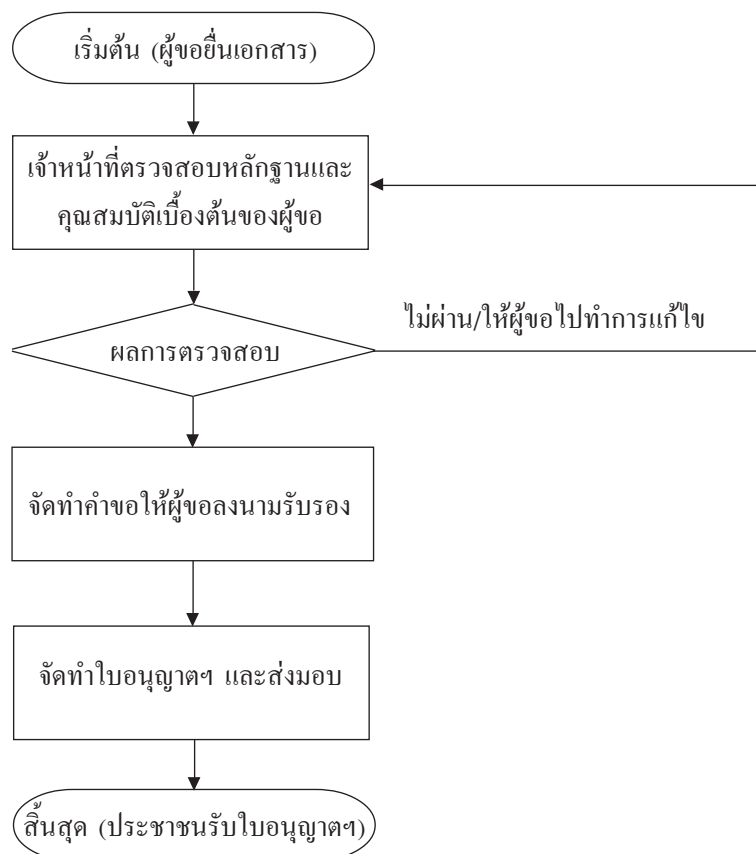
10.3.5 มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อเก็บเข้าเรื่องเดิม

10.3.6 จัดทำใบอนุญาตและต้นขั้ว

หน้าจอรระบบปฏิบัติงานออกใบเสร็จและพิมพ์ใบอนุญาต (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 79)

10.3.7 จ่ายใบอนุญาต

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

11. การออกหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเป็นภาษาต่างประเทศ

11.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

1. เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในประเทศและหรือชนิดนั้น ๆ อยู่เดิมแล้ว
2. ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ถือใบอนุญาตในประเทศและหรือชนิดนั้น ๆ

11.2 ขั้นตอนการดำเนินการและเอกสารที่ใช้

กรณีที่ 1 ผู้ขอมาดำเนินการเอง

1. ผู้ขอยื่นเรื่องขอรับหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ (ภาษาไทย) กับสำนักงานผู้ออกใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถนั้น พร้อมเอกสาร ดังนี้
 - 1.1 ใบอนุญาตฉบับเดิมหรือใบแทน พร้อมภาพถ่าย
 - 1.2 รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาคำ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายไว้ก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป
2. สำนักงานผู้รับเรื่อง ทำการตรวจสอบหลักฐานและข้อมูลที่เกี่ยวข้องหากพบว่าถูกต้องให้ดำเนินการออกหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ (ภาษาไทย) พร้อมสำเนา 2 ฉบับ โดยมอบต้นฉบับหนังสือรับรองให้ผู้ขอ 1 ฉบับ และจัดส่งสำเนาหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ (ภาษาไทย) ดังกล่าว 1 ฉบับ ไปให้งานใบอนุญาตผู้ประจำรถ ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถโดยทางไปรษณีย์ภายในวันนั้นหรืออย่างช้าในวันทำการถัดไป
3. ผู้ขอไปดำเนินการต่อทำงานใบอนุญาตผู้ประจำรถ ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ พร้อมด้วยเอกสาร ดังนี้
 - 3.1 ใบอนุญาตฉบับเดิมหรือใบแทน พร้อมภาพถ่าย
 - 3.2 ภาพถ่ายหนังสือเดินทางที่มีรูปถ่ายและรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ชื่อสกุล วัน เดือน ปีเกิด ภูมิถิ่นกำเนิด พร้อมหน้าต่ออายุหนังสือเดินทาง (ถ้ามี) โดยผู้ขอต้องแสดงต้นฉบับกับเจ้าหน้าที่ด้วย
 - 3.3 รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาคำ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายไว้ก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป (ต่อหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเป็นภาษาต่างประเทศ 1 ฉบับ)
 - 3.4 ต้นฉบับหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ (ภาษาไทย) ที่ได้รับจากสำนักงานผู้ออกใบอนุญาต
4. งานใบอนุญาตผู้ประจำรถ ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถทำการตรวจสอบหลักฐานและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหากพบว่าถูกต้องให้ดำเนินการ ดังนี้
 - 4.1 ออกใบรับหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเป็นภาษาต่างประเทศ (ใบนี้รับหนังสือ) มอบให้แก่ผู้ยื่นคำขอ โดยกำหนดวันและสถานที่รับหนังสือรับรองฯ ที่ฝ่ายสัญชาติและนิติกรณ์ กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ หลังครบกำหนด 7 วัน นับแต่วันยื่นคำขอทำงานใบอนุญาตผู้ประจำรถเป็นต้นไป
 - 4.2 เมื่อได้รับสำเนาหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ (ภาษาไทย) จากสำนักงานผู้ออกใบอนุญาตให้ทำการตรวจสอบความถูกต้องก่อนดำเนินการออกหนังสือใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเป็นภาษาต่างประเทศ พร้อมสำเนาจัดส่งให้ฝ่ายสัญชาติและนิติกรณ์ กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศเพื่อรับรองก่อนมอบให้ผู้ขอต่อไป

กรณีที่ 2 ผู้ขอมอบให้หน่วยราชการดำเนินการให้

1. ผู้ขอไปยื่นเรื่องขอรับหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเป็นภาษาต่างประเทศกับสำนักงาน
ผู้ออกใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถนั้น พร้อมเอกสาร ดังนี้

1.1 ใบอนุญาตฉบับเดิมหรือใบแทน พร้อมภาพถ่าย

1.2 สำเนาหนังสือเดินทางที่มีรูปถ่ายและรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ชื่อสกุล วัน เดือน ปีเกิด
ภูมิลาเนา พร้อมหน้าต่ออายุหนังสือเดินทาง (ถ้ามี) โดยผู้ขอต้องแสดงต้นฉบับกับเจ้าหน้าที่ด้วย

1.3 รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาคำ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายไว้ก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป (ต่อหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเป็นภาษาต่างประเทศ 1 ฉบับ)

1.4 กรณีมอบอำนาจให้ผู้อื่นดำเนินการแทนให้นำหลักฐานใบมอบอำนาจ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชน และภาพถ่ายทะเบียนบ้านมาประกอบเพิ่มเติมด้วย

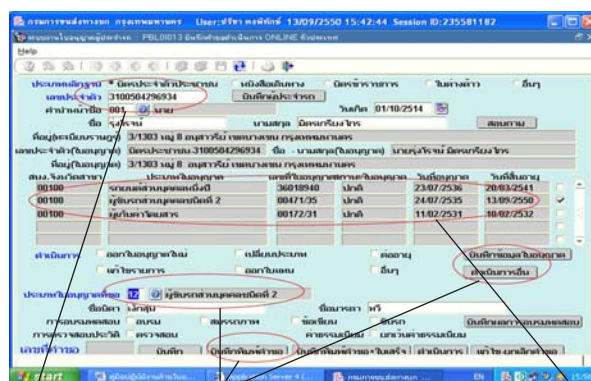
2. สำนักงานผู้รับเรื่อง ทำการตรวจสอบหลักฐานและข้อมูลที่เกี่ยวข้องหากพบว่าถูกต้องให้ดำเนินการ

2.1 ออกใบรับหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเป็นภาษาต่างประเทศ (ใบนี้ได้รับหนังสือ) มอบให้แก่ผู้ยื่นคำขอ โดยกำหนดวันและสถานที่รับหนังสือรับรองฯ ที่ฝ่ายสัญญาชาติและนิติกรรม กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ หลังครบกำหนด 15 วัน นับแต่วันยื่นคำขอเป็นต้นไป

2.2 จัดทำบันทึกนำส่งคำขอพร้อมหลักฐานประกอบคำขอที่ได้รับส่งให้งานใบอนุญาต
ผู้ประจํารถ ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจํารถโดยทางไปรษณีย์ภายในวันนั้น หรืออย่างช้าในวันถัดไป

3. งานใบอนุญาตผู้ประจํารถ ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจํารถ สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ เมื่อได้รับคำขอพร้อมหลักฐานประกอบคำขอจากสำนักงานขนส่งผู้ออกใบอนุญาตแล้ว ให้ทำการตรวจสอบหลักฐานและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หากพบว่าถูกต้องให้ดำเนินการออกหนังสือใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเป็นภาษาต่างประเทศพร้อมสำเนาจัดส่งให้ฝ่ายสัญญาและนิติกรณั้ กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศเพื่อรับรองก่อนมอบให้ผู้ขอต่อไป

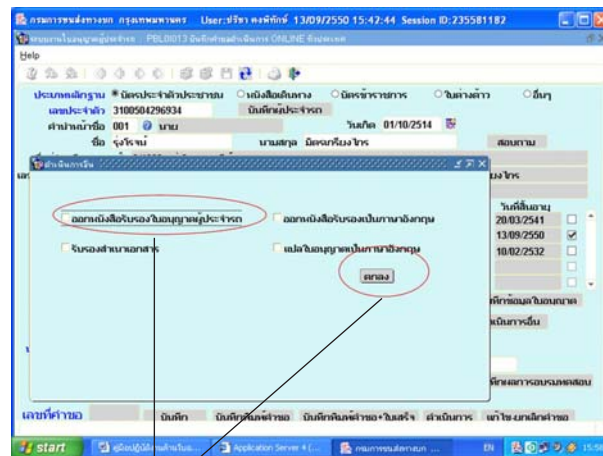
หน้าจอรระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงข้อมูลและตรวจสอบ ก่อนบันทึกรายการที่ขอดำเนินการและออกคำขอ

1. กรอกเลขประจำตัว
ประชาชน 13 หลัก

3. กรอกรหัสของใบอนุญาตที่จะขอ
หนังสือรับรอง ก่อนเลือกรายการ
ดำเนินการอื่นและ “บันทึกพิมพ์คำขอ”

2. ทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลัง
ใบอนุญาตที่ต้องการจะขอ
หนังสือรับรอง

1. เลือกการดำเนินการ “ออกหนังสือรับรองใบอนุญาตผู้ประจํารถ” ก่อนที่จะ “ตกลง”

12. การแปลใบอนุญาตผู้ประจํารถเป็นภาษาอังกฤษ

12.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

1. เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประจํารถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในประเภทและหรือชนิดนั้น ๆ อยู่เดิมแล้ว
2. ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ถือใบอนุญาตในประเภทและหรือชนิดนั้น ๆ

12.2 หลักฐานประกอบคำขอ

- (1) ใบอนุญาตฉบับเดิมหรือใบแทน พร้อมภาพถ่าย
- (2) หนังสือเดินทางหรือเอกสารแทนหนังสือเดินทาง พร้อมภาพถ่าย
- (3) กรณีมอบอำนาจให้ผู้อื่นมาดำเนินการแทนจะต้องแนบภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนและหนังสือมอบอำนาจ ซึ่งติดอากรแสตมป์ จำนวน 10 บาท

12.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ตรวจสอบหลักฐานและคุณสมบัติตามที่กำหนด ออกคำขอให้ผู้ขอลงนาม
2. จัดทำหนังสือแปลพร้อมเสนอนายทะเบียนลงนาม
3. จ่ายหนังสือแปล

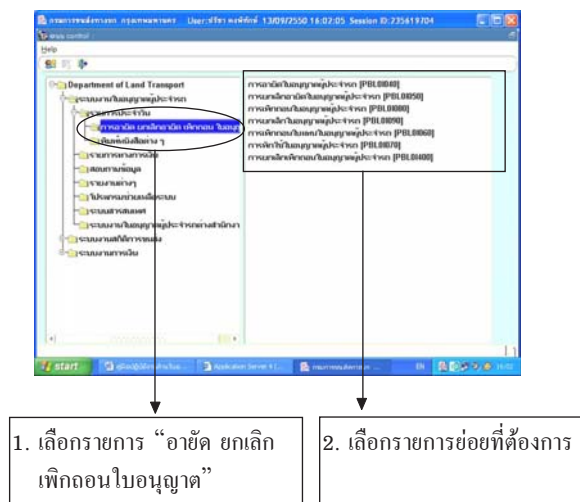
หน้าจอบบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงข้อมูลและตรวจสอบ ก่อนบันทึกรายการที่ขอดำเนินการและออกคำขอ (ดำเนินการเช่นเดียวกับการขอรับหนังสือรับรองรายละเอียดในหน้าที่ 99 และ 100)

13. การดำเนินการเรื่องทั่วไป

13.1 การพักใช้ เพิกถอน การอายัด และการถอนอายัดใบอนุญาตผู้ประจำรถ⁴⁵

- การดำเนินการพักใช้ใบอนุญาตผู้ประจำรถ การเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประจำรถ และการอายัดใบอนุญาตผู้ประจำรถเป็นอำนาจเฉพาะของสำนักงานที่ออกใบอนุญาตไม่สามารถดำเนินการแทนกันได้

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงข้อมูลและตรวจสอบ ก่อนบันทึกรายการที่ขอดำเนินการและออกคำขอ

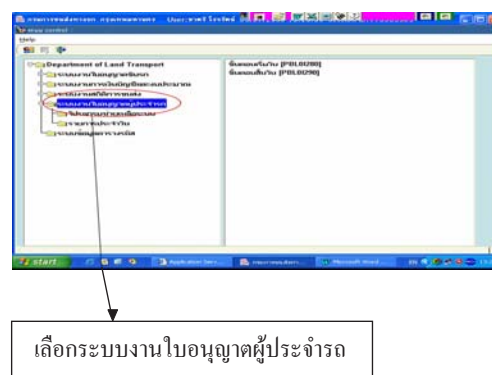
13.2 การมอบอำนาจดำเนินการด้านใบอนุญาตผู้ประจำรถ สามารถดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. การขอรับบริการข้อมูลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
2. การขอรับหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นภาษาต่างประเทศ
3. การขอแปลใบอนุญาตเป็นภาษาอังกฤษ

13.3 การเชื่อมโยงข้อมูลการกระทำความผิดกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสถานีตำรวจทั่วประเทศ ดำเนินการในแนวทางเดียวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

13.4 การดำเนินการเริ่มวันและการดำเนินการเมื่อสิ้นวันทำการในระบบปฏิบัติงาน ดำเนินการเช่นเดียวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเริ่มวันและสิ้นวัน

⁴⁵ ดำเนินการตามหนังสือที่ คค. 0407.6/ว.281.1 ลว. 31 ต.ค. 2548

เอกสารภาคผนวก
คู่มือปฏิบัติงานด้านใบอนุญาตขับรถ
และใบอนุญาตผู้ประจำรถ

พระราชบัญญัติ
รณนต พ.ศ. 2522

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2522
เป็นปีที่ 34 ในรัชกาลปัจจุบัน

หมวด 3
ใบอนุญาตขับรถ

มาตรา 42 ผู้ขับรถต้องได้รับใบอนุญาตขับรถและต้องมีใบอนุญาตขับรถและสำเนาภาพถ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถในขณะขับหรือควบคุมผู้ฝึกหัดขับรถเพื่อแสดงต่อเจ้าพนักงานได้ทันที เว้นแต่ผู้ฝึกหัดขับรถนตตามมาตรา 57⁽⁷³⁾

⁽⁷⁴⁾ ในกรณีที่ผู้ขับรถเป็นคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ผู้ขับรถซึ่งเป็นคนต่างด้าวนั้นจะใช้ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 42 ทวิ ขับรถในราชอาณาจักรได้ และในกรณีนี้จะต้องมีใบอนุญาตขับรถดังกล่าว พร้อมด้วยเอกสารตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญา และหรือความตกลงที่มีอยู่ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ เพื่อแสดงต่อเจ้าพนักงานได้ทันที

⁽⁷⁵⁾ **มาตรา 42 ทวิ** ในกรณีที่มีความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลต่างประเทศว่าด้วยการยอมรับใบอนุญาตขับรถภายในประเทศซึ่งกันและกัน คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และมีใบอนุญาตขับรถที่ออกโดยพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสมาคมยานยนต์ที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลของประเทศที่มีความตกลงดังกล่าวกับรัฐบาลไทย อาจใช้ใบอนุญาตขับรถของประเทศนั้นขับรถในราชอาณาจักรได้ตามประเภทและชนิดของรถที่ระบุไว้ในใบอนุญาตขับรถนั้น แต่ต้องปฏิบัติตามอนุสัญญา และหรือความตกลงที่มีอยู่ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ และตามบทบัญญัติทั้งหลายในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ขับรถตามพระราชบัญญัตินี้

⁽⁷³⁾ ดูบันทึกเรื่อง การตีความมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติรณนต พ.ศ. 2522 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีคำวินิจฉัยกรณีที่ผู้ขับรถต้องมีสำเนาภาพถ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถในขณะขับรถว่าไม่น่าไปใช้กับรถที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

⁽⁷⁴⁾ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนต (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2530

⁽⁷⁵⁾ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนต (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2530

⁽⁷⁶⁾ **มาตรา 43** ใบอนุญาตขับรถ มีดังนี้

- (1) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว
- (2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล
- (3) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล
- (4) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ
- (5) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ
- (6) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล
- (6/1) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ
- (7) ใบอนุญาตขับรถบดถนน
- (8) ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์
- (9) ใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นนอกจาก (1) ถึง (8)
- (10) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

ใบอนุญาตขับรถตาม (1) ใช้สำหรับขับรถบริการให้เช่า เฉพาะในกรณีที่ผู้ขับรถเป็นผู้เช่าได้ด้วย ใบอนุญาตขับรถตาม (2) ใช้สำหรับขับรถบริการให้เช่าได้ด้วย ใบอนุญาตขับรถตาม (4) ใช้สำหรับขับรถบริการและใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (2) ได้ด้วย ใบอนุญาตขับรถตาม (5) ใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (3) ได้ด้วย และใบอนุญาตขับรถตาม (6/1) ใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (6) ได้ด้วย นอกนั้นใช้แทนกันไม่ได้

⁽⁷⁷⁾ **มาตรา 43 ทวิ** ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ให้ใช้แทนใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตามมาตรา 43 (2) และใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะตามมาตรา 43 (4) ได้

ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ให้ใช้แทนใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตามมาตรา 43 (2) ได้

⁽⁷⁸⁾ **มาตรา 44** ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (1) มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ

⁽⁷⁹⁾ ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (2) (3) (6) (7) (8) และ (9) มีอายุห้าปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (4) (5) และ (6/1) มีอายุสามปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ และอาจขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถได้อีกคราวละห้าปีหรือสามปี แล้วแต่กรณี โดยผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตต้องผ่านการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง⁽⁸⁰⁾

ในกรณีที่วันครบกำหนดอายุใบอนุญาตตามวรรคสองไม่ตรงกับวันครบรอบวันเกิดของผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถ ให้ขยายอายุใบอนุญาตต่อไปจนถึงวันครบรอบวันเกิดของผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถในปีนั้นหรือในปีถัดไป แล้วแต่กรณี โดยให้ถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ใบอนุญาตขับรถครบกำหนดอายุ

⁽⁷⁶⁾ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

⁽⁷⁷⁾ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2537

⁽⁷⁸⁾ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546

⁽⁷⁹⁾ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

⁽⁸⁰⁾ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2548

ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถเกิดในวันที่ 29 กุมภาพันธ์ และในปีที่ใบอนุญาตขับรถครบกำหนดอายุตามวรรคสองนั้นไม่มีวันที่ 29 กุมภาพันธ์ ให้ถือเอาวันที่ 28 กุมภาพันธ์ เป็นวันครบรอบวันเกิด

การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ และการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง⁽⁸¹⁾

มาตรา 45 ผู้ใดประสงค์จะขอใบอนุญาตขับรถ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ และยื่นคำขอต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาหรือมีถิ่นที่อยู่

การขอใบอนุญาตขับรถและการออกใบอนุญาตขับรถ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง⁽⁸²⁾

มาตรา 46 ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (1) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้⁽⁸³⁾

(1) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ถ้าเป็นผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวสำหรับรถจักรยานยนต์ที่มีขนาดความจุของกระบอกสูบรวมกันไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวง ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์

(2) มีความรู้ความสามารถในการขับรถ

(3) มีความรู้ในข้อบังคับการเดินรถตามพระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

(4) ไม่เป็นผู้มีร่างกายพิการจนเป็นที่เห็นได้ว่าไม่สามารถขับรถได้

(5) ไม่มีโรคประจำตัวที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ

(6) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน

(7) ไม่มีใบอนุญาตขับรถชนิดเดียวกันอยู่แล้ว

(8) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกยึดหรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

⁽⁸⁴⁾ **มาตรา 47** ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (2) (3) (4) (5) (6) หรือ (6/1) ต้อง

(1) ได้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (1) มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(2) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 46 และ

(3) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษหรือถูกเจ้าพนักงานเปรียบเทียบปรับตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปสำหรับความผิดเกี่ยวกับการขับรถอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ เว้นแต่จะพ้นโทษครั้งสุดท้ายไม่น้อยกว่าหกเดือนแล้ว

(ก) ฝ่าฝืนสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจร

(ข) ในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น

(ค) ในลักษณะกีดขวางการจราจร

(ง) ใช้ความเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด

(จ) โดยประมาทหรือน่าหวาดเสียวอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

(ฉ) โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น

⁽⁸¹⁾ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2548

⁽⁸²⁾ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2548

⁽⁸³⁾ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

⁽⁸⁴⁾ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

(85) **มาตรา 48** (ยกเลิก)

(86) **มาตรา 49** ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (4) (5) หรือ (6/1) ต้อง

- (1) ได้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (1) มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
- (2) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 46 แต่ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบสองปีบริบูรณ์ สำหรับผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (4) หรือ (5) และยี่สิบปีบริบูรณ์ สำหรับผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (6/1)
- (3) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 47 (3)
- (4) มีสัญชาติไทย
- (5) รู้จักถนนและทางหลวงในจังหวัดที่ขอรับใบอนุญาตขับรถพอสมควร
- (6) ไม่เป็นผู้มีโรคติดต่ออันตรายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (7) ไม่เป็นผู้ติดสุรายาเมาหรือยาเสพติดให้โทษ
- (8) ไม่เคยเป็นผู้ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดต่อชีวิต ความผิดต่อร่างกาย ความผิดต่อเสรีภาพ ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์ ความผิดฐานกรรโชก รีดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ ความผิดฐานยักยอก ความผิดฐานรับของโจร และความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

(87) **มาตรา 50** ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (4) (5) หรือ (6/1) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 49 (8) แต่พ้นโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่า

- (1) หกเดือนสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือน
- (2) หนึ่งปีสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือนในคดีเกี่ยวกับการใช้รถกระทำความผิด หรือ
- (3) หนึ่งปีหกเดือนสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาเกินสามเดือนแต่ไม่เกินสามปี

และได้ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียน โดยชี้แจงถึงเหตุผลที่ตนต้องโทษพร้อมกับแสดงหลักฐานว่าตนเป็นบุคคลที่มีความประพฤติเรียบร้อยควรไว้วางใจให้ขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะได้ แล้วแต่กรณีให้นายทะเบียนดำเนินการสอบสวนคำร้องดังกล่าว ถ้าเห็นด้วยกับคำร้องก็ให้มีอำนาจออกใบอนุญาตขับรถให้ได้ โดยมิให้นำบทบัญญัติมาตรา 49 (8) มาใช้บังคับ แต่ถ้าไม่เห็นด้วยให้สั่งยกคำร้องและแจ้งให้ผู้ขอทราบ

ผู้ขอมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่ออธิบดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำสั่งยกคำร้องจากนายทะเบียน คำสั่งของอธิบดีให้เป็นที่สุด

มาตรา 51 ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (7) (8) หรือ (9) ต้อง

- (1) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 46 และ
- (2) มีความรู้ความสามารถในการขับรถประเภทนั้น ๆ เป็นอย่างดี

(85) ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546

(86) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

(87) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

(88) **มาตรา 51/1** ผู้มีใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (2) (4) (5) (6) และ (6/1) มีสิทธิขอรับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (10)

มาตรา 52 ให้นายทะเบียนแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง⁽⁸⁹⁾ ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา 46 มาตรา 47 มาตรา 48 มาตรา 49 และมาตรา 51

มาตรา 53 ผู้ใดได้รับใบอนุญาตขับรถประเภทใดแล้ว หากปรากฏในภายหลังว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถประเภทนั้น ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถนั้น

(90) ให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถมาตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามได้ หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดไว้สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถประเภทนั้น

(91) **มาตรา 53/1** ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับรถได้คราวละไม่เกินหกเดือน

ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะกระทำความผิด ในกรณีดังต่อไปนี้ นายทะเบียนจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถเสียก็ได้

(1) กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ซ้ำในข้อหาเดียวกันกับความผิดครั้งก่อนภายในเวลาหนึ่งเดือน นับแต่วันที่มีความผิดครั้งก่อนเกิดขึ้น

(2) ไม่มารายงานตนต่อนายทะเบียนตามที่นายทะเบียนสั่งเป็นหนังสือไปแล้วไม่น้อยกว่าสองครั้ง โดยมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน ทั้งนี้ โดยไม่มีเหตุสมควร

(3) เรียกเก็บค่าโดยสารหรือค่าบริการอื่นเกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

(92) **มาตรา 53/2** ผู้ซึ่งถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่ออธิบดีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากนายทะเบียน

ให้อธิบดีวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์ ถ้าไม่วินิจฉัยชี้ขาดภายในเวลาดังกล่าวให้ถือว่าอธิบดีวินิจฉัยไม่ให้พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถตามหนังสืออุทธรณ์ของผู้ขับรถ

คำสั่งของอธิบดีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

(93) **มาตรา 53/3** ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถส่งคืนใบอนุญาตนั้นแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

มาตรา 54 ผู้ใดได้รับใบอนุญาตขับรถแล้ว หากปรากฏว่า

(1) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

(2) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

(88) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

(89) กฎกระทรวง ฉบับที่ 16 (พ.ศ. 2526) และกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2531)

(90) และ (91) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

(92) และ (93) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

(3) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดฐานขับรถ หรือกระทำการใด ๆ อันน่าจะเป็นภัยต่อประชาชน หรือ

(4) มีผู้กล่าวโทษว่าทำลายความสงบสุขของประชาชนในถนนหรือทางหลวงโดยขู่เข็ญ คุกคาม รั้งแกหรือรบกวนคนขับรถด้วยกันหรือผู้โดยสาร

นายทะเบียนมีอำนาจเรียกใบอนุญาตขับรถมายึดไว้ได้ แต่ห้ามมิให้ยึดเกินหนึ่งปี

(94) ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (4) (5) หรือ (6/1) เป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาตามที่ระบุไว้ในมาตรา 49 (8) ให้นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมายยึดใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (4) (5) หรือ (6/1) ตั้งแต่วันยื่นฟ้องต่อศาลจนถึงเวลาที่คำพิพากษาถึงที่สุด และในระหว่างเวลานั้นห้ามมิให้นายทะเบียนต่ออายุใบอนุญาตขับรถดังกล่าว

ในการยึดใบอนุญาตขับรถ ให้ผู้ยึดบันทึกการยึดไว้ในใบอนุญาตขับรถด้วย

มาตรา 55 ในกรณีที่ใบอนุญาตขับรถสูญหายหรือชำรุดในสาระสำคัญให้ผู้รับใบอนุญาตขับรถยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบเหตุนั้น และในกรณีที่ได้ใบอนุญาตขับรถที่สูญหายคืน ให้ส่งใบแทนใบอนุญาตขับรถนั้นแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้คืน

การขอใบแทนใบอนุญาตขับรถ และการออกใบอนุญาตขับรถตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 56 ภายใต้บังคับมาตรา 43 และมาตรา 57 ห้ามมิให้เจ้าของรถหรือคนขับรถยินยอมให้ผู้ซึ่งไม่มีใบอนุญาตขับรถ หรือมีใบอนุญาตขับรถประเภทอื่นที่ใช้แทนกันไม่ได้เข้าขับรถของตนหรือรถที่ตนเป็นคนขับ

มาตรา 57 ผู้ใดฝ่าฝืนห้ามขับรถยนต์ ต้องมีผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์มาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีควบคุมอยู่ด้วย

ในการฝ่าฝืนห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากผู้ฝึกหัดและผู้ควบคุมอยู่ในรถ ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้น ผู้ควบคุมต้องรับผิดชอบแพ่ง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าผู้ฝึกหัดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสอนในเวลาที่ขับอยู่นั้น

(95) **มาตรา 57 ทวิ** ให้ผู้ตรวจการมีอำนาจสั่งให้ผู้ขับรถหยุดรถเพื่อทำการตรวจสอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กับมีอำนาจสั่งให้บุคคลใดปฏิบัติกรทำที่จำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบนั้นได้ และเมื่อพบว่าผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จะว่ากล่าวตักเตือนหรือสั่งเป็นหนังสือให้ผู้นั้นไปรายงานต่อนายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีคำสั่งเพื่อดำเนินการเปรียบเทียบปรับก็ได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่ความผิดดังกล่าวมิโทษจำคุก ให้ผู้ตรวจการนำตัวผู้นั้นส่งพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจเพื่อดำเนินคดีต่อไป

ในการออกคำสั่งให้ไปรายงานต่อนายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ผู้ตรวจการจะเรียกเก็บใบอนุญาตขับรถของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้ แต่ต้องรับใบอนุญาตขับรถที่เรียกเก็บไว้ไปส่งมอบแก่นายทะเบียนภายในแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ออกคำสั่ง และให้ถือว่าคำสั่งนั้นเป็นใบอนุญาตขับรถชั่วคราว ภายในกำหนดเวลาที่ให้ไปรายงานตင်กล่าว

คำสั่งให้ไปรายงานต่อนายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด

(96) **มาตรา 57 ตร** ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้ตรวจการแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้องบัตรประจำตัวผู้ตรวจการ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

(94) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

(95) และ (96) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542

(97) **มาตรา 57 จัตวา** ในขณะที่อยู่ในระหว่างการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ผู้ขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะจะปฏิเสธไม่รับจ้างบรรทุกคนโดยสารมิได้ เว้นแต่การบรรทุกนั้นน่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ตนหรือแก่คนโดยสาร

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะที่ปฏิเสธรับจ้างบรรทุกคนโดยสารนอกเส้นทางหรือนอกท้องที่ในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร

(98) **มาตรา 57 เบญจ** ผู้ขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะต้องพาคนโดยสารไปยังสถานที่ที่จ้างตามเส้นทางที่สั้นหรือถึงที่หมายเร็วที่สุด หรือเส้นทางที่ไม่อ้อมเกินควร และต้องส่งคนโดยสาร ณ สถานที่ตามที่ตกลงกันได้

ห้ามมิให้ผู้ขับรถตามวรรคหนึ่ง พาคนโดยสารไปทอดทิ้งระหว่างทางไม่ว่าด้วยประการใด ๆ

(99) **มาตรา 57 ฉ** ในขณะที่ขับรถ ผู้ขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะ ต้อง

- (1) ไม่สูบบุหรี่ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ในลักษณะที่ก่อความรำคาญให้แก่คนโดยสาร
- (2) ไม่กล่าววาจาไม่สุภาพ เสียดสี ดูหมิ่น ก้าวร้าวหรือแสดงกิริยาในลักษณะดังกล่าวต่อคนโดยสาร
- (3) ไม่เสพหรือเมาสุราหรือของมึนเมาอย่างอื่น
- (4) ไม่เสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ
- (5) ไม่เสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท
- (6) ไม่ขับรถในขณะที่หย่อนความสามารถในอันที่จะขับ
- (7) ปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารตามที่กำหนดใน

กฎกระทรวง⁽¹⁰⁰⁾

(97) และ (98) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

(99) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

(100) กฎกระทรวงกำหนดความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารของผู้ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. 2548

กฎกระทรวง
กำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
พ.ศ. 2546

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 (17) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกกฎกระทรวง (พ.ศ. 2523) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522

ข้อ 2 ให้กำหนดค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้

(1) ค่าขอ	ฉบับละ	5 บาท
(2) ใบคู่มือจดทะเบียนรถ	ฉบับละ	100 บาท
(3) แผ่นป้ายทะเบียนรถ	แผ่นละ	100 บาท
(4) การขอใช้หมายเลขทะเบียนรถ		
(ก) การขอใช้หมายเลขทะเบียนที่ออกให้ สำหรับรถคันหนึ่งมาใช้กับรถอีกคันหนึ่ง	ครั้งละ	500 บาท
(ข) การขอใช้หมายเลขทะเบียนซึ่งยังไม่เคยออกให้สำหรับรถคันใด มาใช้กับรถที่จดทะเบียนแล้ว	ครั้งละ	500 บาท
(ค) การขอใช้หมายเลขทะเบียนที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษ ที่ได้จากการประมูลตามมาตรา 10/1 กับกรณีตาม (ก) หรือ (ข)	ครั้งละ	1,500 บาท
(5) การขอคืนทะเบียนรถหรือขอแก้ไขเพิ่มเติมรายการในทะเบียนรถ และใบคู่มือจดทะเบียนรถ		
(ก) รถจักรยานยนต์	ครั้งละ	10 บาท
(ข) รถอื่นนอกจาก (ก)	ครั้งละ	50 บาท
(6) การโอนทะเบียนรถ	ครั้งละ	100 บาท
(7) การย้ายรถ		
(ก) รถยนต์	ครั้งละ	50 บาท
(ข) รถอื่นนอกจาก (ก)	ครั้งละ	20 บาท
(8) การตรวจสภาพรถ		
(ก) รถจักรยานยนต์	ครั้งละ	10 บาท
(ข) รถอื่นนอกจาก (ก)	ครั้งละ	50 บาท

(9) ใบอนุญาตตามมาตรา 23	ฉบับละ	1,000 บาท
(10) ใบอนุญาตตามมาตรา 27	ฉบับละ	1,000 บาท
(11) เครื่องหมายพิเศษตามมาตรา 27	อันละ	100 บาท
(12) สมุดคู่มือประจำรถตามมาตรา 27	เล่มละ	100 บาท
(13) ใบอนุญาตรถยนต์ตามอนุสัญญาว่าด้วยการจราจรทางถนน ทำ ณ นครเจนีวา ค.ศ. 1949 ซึ่งประเทศไทยได้ภาคยานุวัติ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2505	ฉบับละ	1,000 บาท
(14) ใบอนุญาตขับรถยนต์ตามอนุสัญญาว่าด้วยการจราจรทางถนน ทำ ณ นครเจนีวา ค.ศ. 1949 ซึ่งประเทศไทยได้ภาคยานุวัติ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2505	ฉบับละ	500 บาท
(15) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว	ฉบับละ	100 บาท
(16) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว	ฉบับละ	50 บาท
(17) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว	ฉบับละ	50 บาท
(18) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล	ฉบับละ	500 บาท
(19) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล	ฉบับละ	250 บาท
(20) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ	ฉบับละ	300 บาท
(21) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ	ฉบับละ	150 บาท
(22) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์	ฉบับละ	250 บาท
(23) ใบอนุญาตขับรถบดถนน	ฉบับละ	250 บาท
(24) ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์	ฉบับละ	250 บาท
(25) ใบอนุญาตขับรถนอกจาก (15) ถึง (24)	ฉบับละ	100 บาท
(26) การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ	ฉบับละ	50 บาท
(27) หนังสืออนุญาตตามมาตรา 17 วรรคสอง หรือมาตรา 18	ฉบับละ	50 บาท
(28) ใบแทนใบคู่มือจดทะเบียนรถ	ฉบับละ	50 บาท
(29) ใบแทนใบอนุญาต ครั้งหนึ่งของค่าธรรมเนียมใบอนุญาต แต่ไม่เกิน	ฉบับละ	100 บาท
(30) ใบแทนเครื่องหมายการเสียภาษีประจำปี	ฉบับละ	20 บาท
(31) ใบแทนหนังสืออนุญาต	ฉบับละ	25 บาท
(32) ค่าธรรมเนียมอื่น	ฉบับละ	20 บาท
(33) การรับรองสำเนาเอกสาร	แผ่นละ	20 บาท
(34) การต่ออายุใบอนุญาตขับรถ ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตขับรถแต่ละฉบับ		

ให้ไว้ ณ วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2546

นิกร จำนง

(นายกรัฐมนตรี)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่ม 120 ตอนที่ 73 ก วันที่ 28 กรกฎาคม 2546)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
พ.ศ. 2546

หลักการ
ปรับปรุงกฎกระทรวง (พ.ศ. 2523) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522
เหตุผล

เนื่องจากพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 ได้ยกเลิกการออกใบอนุญาตขับรถตลอดชีพ และปรับปรุงอายุของใบอนุญาตขับรถทั้งหมด รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถ นอกจากนี้ได้กำหนดให้มีอัตราค่าธรรมเนียมการขอใช้หมายเลขทะเบียนรถ และโดยที่มาตรา 5 (17) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติ ดังนั้น จึงสมควรปรับปรุงกฎกระทรวง (พ.ศ. 2523) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการใหม่ตามพระราชบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติม และสมควรปรับปรุงรูปแบบของกฎกระทรวงเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบของกฎกระทรวงในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง
กำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2548¹

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 (17) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกความใน (17) ของข้อ 2 แห่งกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2546 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(17) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับละ 50 บาท”

ข้อ 2 ให้ยกเลิกความใน (22) ของข้อ 2 แห่งกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2546 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(22) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ฉบับละ 250 บาท”

ข้อ 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้อย่าง (22/1) ของข้อ 2 แห่งกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2546

“(22/1) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ฉบับละ 150 บาท”

ให้ไว้ ณ วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2548

ชัยนันท์ เจริญศิริ

(พลเอก ชัยนันท์ เจริญศิริ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา 43 และมาตรา 46 (1) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547 กำหนดให้มีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลและใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2546 เพื่อกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตดังกล่าวจึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

¹รก. 2548/98ก/4/19 ตุลาคม 2548

กฎกระทรวง

กำหนดขนาดความจุของกระบอกสูบของรถจักรยานยนต์ สำหรับผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว

พ.ศ. 2548¹

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 46 (1) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 รถจักรยานยนต์สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์ ต้องมีขนาดความจุของกระบอกสูบรวมกันไม่เกินหนึ่งร้อยสิบลูกบาศก์เซนติเมตร

ข้อ 2 ให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวและใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวสำหรับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่มีขนาดความจุของกระบอกสูบรวมกันไม่เกินเก้าสิบลูกบาศก์เซนติเมตรที่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ สามารถใช้ใบอนุญาตดังกล่าวขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่มีขนาดความจุของกระบอกสูบตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ได้ จนกว่าใบอนุญาตนั้นจะสิ้นอายุ

ให้ไว้ ณ วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2548

ชัยนันท์ เจริญศิริ

(พลเอก ชัยนันท์ เจริญศิริ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันอุตสาหกรรมรถจักรยานยนต์ได้เพิ่มขนาดความจุของกระบอกสูบให้สูงขึ้น ประกอบกับมาตรา 46 (1) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547 กำหนดให้ผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์สามารถขับรถจักรยานยนต์ที่มีขนาดความจุของกระบอกสูบรวมกันไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวงได้ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

¹รก. 2548/98ก/1/19 ตุลาคม 2548

กฎกระทรวง

กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ

พ.ศ. 2548¹

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 (18) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 44 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547 มาตรา 44 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 และมาตรา 45 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2546

ข้อ 2 ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นตามมาตรา 43 (9) ให้ยื่นคำขอตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด พร้อมด้วยหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(1) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่ายในกรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทางหรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน ในกรณีที่ผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองให้ยื่นใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว พร้อมด้วยภาพถ่าย

(3) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหนึ่งเดือน

(4) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและจบหลักสูตรการอบรม

¹ รก. 2548/98ก/7/9 ตุลาคม 2548

จากกรรมการขนส่งทางบกหรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรรมการขนส่งทางบกรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

(5) รูปถ่าย ขนาด 3×4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรงไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน

(6) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกหรือใบอนุญาตพิเศษให้ขับรถยนต์ทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร (ถ้ามี) พร้อมด้วยภาพถ่าย

(7) ใบอนุญาตขับรถของรถประเภทเดียวกันกับที่ขอรับใบอนุญาตซึ่งรัฐบาลของประเทศอื่นออกให้ (ถ้ามี) พร้อมด้วยภาพถ่าย

(8) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี (ถ้ามี) พร้อมด้วยภาพถ่าย

ข้อ 3 ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ให้ยื่นคำขอตามแบบที่กรรมการขนส่งทางบกกำหนดพร้อมด้วยหลักฐานตามข้อ 2 (1) (2) (3) และ (5) และใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว พร้อมด้วยภาพถ่ายแล้วแต่กรณี

ในกรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องมีใช้เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นเกมกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร

ข้อ 4 ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้ยื่นคำขอตามแบบที่กรรมการขนส่งทางบกกำหนดพร้อมด้วยหลักฐานตามข้อ 2 (1) (2) (4) และ (5) พร้อมด้วยหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(1) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว พร้อมด้วยภาพถ่าย แล้วแต่กรณี

(2) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ และไม่มีเป็นผู้มีโรคติดต่อที่น่ารังเกียจตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ไม่เป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหนึ่งเดือน

ข้อ 5 ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถรถถนน หรือใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ ให้ยื่นคำขอตามแบบที่กรรมการขนส่งทางบกกำหนดพร้อมด้วยหลักฐานตามข้อ 2 (1) (2) (3) (4) และ (5)

ข้อ 6 ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ให้ยื่นคำขอตามแบบที่กรรมการขนส่งทางบกกำหนดพร้อมด้วยหลักฐานตามข้อ 2 (1) และ (2) พร้อมด้วยหลักฐานดังต่อไปนี้

(1) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าวหรือภาพถ่าย แล้วแต่กรณี

(2) รูปถ่าย ขนาด 4 × 6 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรงไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน

ในกรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นเกมกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร

ข้อ 7 ผู้ใดประสงค์จะต่ออายุใบอนุญาตขั้บรณนค์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขั้บรณนค์สามลื้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขั้บรณนค์จรรยาณนค์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขั้บรณนค์คนน ใบอนุญาตขั้บรณนค์แทรกเตอร์ หรือใบอนุญาตขั้บรณนค์อื่นตามมาตรา 43 (9) ให้ยื่นคำขอตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดพร้อมด้วยหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(1) กรณีใบอนุญาตนั้นยังไม่สิ้นอายุ

(ก) ใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน

(ข) รูปถ่ายตามที่กำหนดในข้อ 2 (5)

ในกรณีที่ผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นเกมกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร และให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือหนังสือเดินทางหรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทางและใบสำคัญอื่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) กรณีใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุแล้วไม่เกินสามปี

(ก) ใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน

(ข) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

(ค) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน

(ง) รูปถ่ายตามที่กำหนดในข้อ 2 (5)

(3) กรณีใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุแล้วเกินกว่าสามปี

(ก) ใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน

(ข) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

(ค) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน

(ง) ใบรับรองแพทย์และรูปถ่ายตามที่กำหนดในข้อ 2 (3) และ (5)

ในกรณีที่ผู้ขอต่อใบอนุญาตตาม (2) และ (3) เป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นเกมกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักรและให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือหนังสือเดินทางหรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทางแทนบัตรประจำตัวประชาชน และใบสำคัญอื่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวแทนสำเนาทะเบียนบ้าน

ข้อ 8 ผู้ใดประสงค์จะต่ออายุใบอนุญาตขั้บรณนค์สาธารณะ ใบอนุญาตขั้บรณนค์สามลื้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขั้บรณนค์จรรยาณนค์สาธารณะ ให้ยื่นคำขอตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดพร้อมด้วยหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(1) ใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน

(2) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

- (3) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน
- (4) รูปถ่ายตามที่กำหนดในข้อ 2 (5)
- (5) ใบรับรองแพทย์ตามที่กำหนดในข้อ 4 (2)

ข้อ 9 การยื่นคำขอตามกฎหมายกระทรวงนี้ ให้ยื่นต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนา หรือมีถิ่นที่อยู่ ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้

(1) กรมการขนส่งทางบก สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา

(2) สถานที่อื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ 10 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ หรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถต้องผ่านการอบรมและทดสอบตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ดังต่อไปนี้

(1) การอบรมความรู้เกี่ยวกับการขับรถและมารยาทในการขับรถ

(2) การทดสอบความรู้ความสามารถในการขับรถและความรู้ในข้อบังคับการเดินรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก

(3) การทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย ซึ่งอย่างน้อยต้องทำการทดสอบความสามารถของปฏิกิริยา และสายตา

ข้อ 11 ใบอนุญาตขับรถ ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้ไว้ ณ วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2548

ชัยนันท์ เจริญศิริ

(พลเอก ชัยนันท์ เจริญศิริ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา 43 และมาตรา 46 (1) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547 กำหนดให้มีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ทำให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถตามที่กำหนดไว้เดิมไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมาย สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

¹ รก. 2548/98ก/7/19 ตุลาคม 2548

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถ การอบรมและทดสอบ
ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์สำหรับคนพิการ
พ.ศ. 2547

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 12 แห่งกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอ และการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2546 ออกตามความ ในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 กรมการขนส่งทางบก จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถ การอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์สำหรับคนพิการ พ.ศ. 2547

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2547 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมาย ว่าด้วยรถยนต์สำหรับคนพิการ พ.ศ. 2541 ลงวันที่ 26 พฤศจิกายน 2541

ข้อ 4 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่มีไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้ง กับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 5 ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด 1
บททั่วไป

ข้อ 6 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถตามระเบียบนี้ หมายถึง คนพิการ ดังต่อไปนี้

- (1) คนหูหนวกหรือหูตึง
- (2) คนตาพิการหรือตาบอดหนึ่งข้าง
- (3) คนพิการที่แขน ขา หรือลำตัว ตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวกท้ายระเบียบนี้

ทั้งนี้ ไม่รวมถึงคนพิการทางสมองหรือบุคคลที่แพทย์วินิจฉัยว่ามีสภาพพิการจนไม่สามารถขับรถได้

ข้อ 7 การยื่นคำขอ หลักฐานประกอบคำขอ และการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามระเบียบนี้ หากไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาต ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ข้อ 8 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ต้องผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการขับรถและความรู้ในข้อบังคับการเดินรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก และการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายตามที่กำหนดในระเบียบนี้ ยกเว้นใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศสำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลหรือรถจักรยานยนต์

ข้อ 9 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ จะต้องปฏิบัติตนในระหว่างที่เข้ารับการอบรมหรือทดสอบ ดังนี้

- (1) ต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อย
- (2) ต้องเข้าและออกจากห้องอบรมตามเวลา
- (3) ไม่ส่งเสียงดัง แสดงกิริยา หรือวาจาเสียดสี ดูหมิ่น ก้าวร้าวหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนผู้อื่น
- (4) ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้อุปกรณ์หรือสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการอบรมหรือทดสอบชำรุดเสียหาย และหากเกิดความเสียหายด้วยเหตุประการใด ๆ ก็ตาม ให้ชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้น
- (5) ไม่สูบบุหรี่ รับประทานอาหาร หรือดื่มเครื่องดื่ม ดื่มสุรา หรือของมีเมา หรือยาเสพติดให้โทษ และวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท หรือมีอาการมีเมา

หมวด 2

การอบรม

ข้อ 10 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์สำหรับคนพิการ ต้องเข้ารับการอบรมตามหลักสูตรและชนิดของใบอนุญาตขับรถที่จะขอรับและต้องปฏิบัติตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ข้อ 11 เมื่อผ่านการอบรมตามข้อ 10 แล้วจะต้องเข้ารับการอบรมหรือรับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับหลักการหรือข้อควรปฏิบัติในการขับรถอย่างปลอดภัย หรือข้อแนะนำเกี่ยวกับการใช้หรือติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติม เพื่อความปลอดภัยเบื้องต้น ทั้งนี้ เพื่อให้การขับรถมีความปลอดภัยทั้งต่อตนเองและผู้ใช้รถใช้ถนนร่วมกันก่อนรับใบอนุญาตขับรถ

หมวด 3

การทดสอบ

ข้อ 12 การทดสอบความรู้ความสามารถในการขับรถและความรู้ในข้อบังคับการเดินรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก และการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย ให้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

- (1) ทดสอบสมรรถภาพร่างกาย
- (2) ทดสอบข้อเขียน
- (3) ทดสอบขับรถ

ข้อ 13 การทดสอบสมรรถภาพร่างกาย ให้เป็นไปตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ คือ

(1) คนหูหนวกหรือหูตึง

ให้ทดสอบโดยการสนทนาตามปกติ หากผู้เข้ารับการทดสอบไม่สามารถได้ยิน หรือไม่สามารถสื่อสารกับนายทะเบียนได้ แม้ว่าจะใช้เครื่องช่วยฟังหรือไม่ก็ตาม ให้ถือว่าเป็นคนที่หูหนวกหรือหูตึง แล้วจึงทำการทดสอบสมรรถภาพร่างกาย ทดสอบข้อเขียน และทดสอบขับรถต่อไป

กรณีที่ผู้เข้ารับการทดสอบโต้แย้งว่าตนมิได้เป็นคนหูหนวกหรือหูตึง ให้นำใบรับรองแพทย์จากแพทย์เฉพาะทางมาแสดงยืนยันได้

(2) คนตาพิการหรือตาบอดหนึ่งข้าง

ต้องมีใบรับรองจากจักษุแพทย์ยืนยันว่าตาข้างที่ไม่พิการหรือบอด มีสมรรถภาพดี มีระดับสายตาดีกว่าหรือเท่ากับ 6/18 หรือ 20/60 โดยการทดสอบด้วย SNELLEN CHART และมีความกว้างของลานสายตาอย่างน้อย 120 องศา ในแนวนอน และอย่างน้อย 20 องศา ในแนวตั้ง และให้ดำเนินการทดสอบ ดังนี้

(ก) ทดสอบสายตาบอดสี

(ข) ทดสอบสายตาทางกว้างเฉพาะข้างที่ไม่พิการหรือบอด

(ค) ทดสอบปฏิกิริยา

การทดสอบตาม (ก) (ข) และ (ค) ให้เป็นไปตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ทั้งนี้ ให้ยกเว้นการทดสอบสายตาทางลึก

(3) คนพิการที่แขน ขา หรือลำตัว

ให้นายทะเบียนพิจารณาสภาพร่างกายและทำการทดสอบความสามารถของร่างกายในการควบคุมบังคับรถก่อน หากเห็นว่าสามารถควบคุมบังคับรถได้อย่างปลอดภัย จึงทำการทดสอบสมรรถภาพร่างกายตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ต่อไป

ข้อ 14 การทดสอบข้อเขียนและทดสอบขับรถ ให้เป็นไปตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ข้อ 15 หลักเกณฑ์ วิธีการ และการวินิจฉัยผลการทดสอบ หรือยกเว้นการทดสอบ ให้เป็นไปตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ข้อ 16 การทดสอบคนหูหนวกหรือหูตึงที่ไม่สามารถสื่อสารทางวาจาและอ่านหนังสือไม่ได้ให้ผู้เข้ารับการทดสอบจัดหาล่ามภาษามือเพื่อช่วยให้สามารถดำเนินการทดสอบได้และในการทดสอบข้อเขียนให้ล่ามแปลข้อสอบแล้วให้ผู้เข้ารับการทดสอบตอบโดยการทำเครื่องหมายลงในกระดาษคำตอบด้วยตนเอง และให้ผู้ทำการทดสอบบันทึกในกระดาษคำตอบว่า “สอบโดยใช้ล่ามภาษามือ” พร้อมทั้งลงนามกำกับไว้เป็นหลักฐาน

หมวด 4

การอนุญาตและข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาต

ข้อ 17 ชนิดของใบอนุญาตที่ออกให้สำหรับคนพิการตามระเบียบนี้ คือ

- (1) ใบอนุญาตขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ชนิดชั่วคราว
- (2) ใบอนุญาตขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ชนิดส่วนบุคคล

ข้อ 18 การต่ออายุใบอนุญาตขับรถสำหรับคนพิการทุกครั้ง ต้องเข้ารับการอบรมและทดสอบตามที่กำหนดไว้ในข้อ 11 และข้อ 13 (1) (2) (3) แล้วแต่กรณี

ข้อ 19 ข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาต

(1) คนพิการทุกลักษณะซึ่งได้รับใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราวหรือชนิดส่วนบุคคลต้องติดเครื่องหมายตราสัญลักษณ์สำหรับคนพิการที่ตัวรถที่ขับด้วย

แบบ ขนาด และตำแหน่งที่ติดเครื่องหมายตราสัญลักษณ์สำหรับคนพิการ ให้เป็นไปตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดแนบท้ายระเบียบนี้

(2) คนหูหนวกหรือหูตึง หรือบุคคลตาพิการหรือตาบอดหนึ่งข้างต้องขับรถคันที่มีกระจกมองข้างทั้งที่ด้านซ้ายและด้านขวาของตัวรถ หรือรถคันที่มีระบบหรืออุปกรณ์ที่ช่วยในการมองเห็น เพื่อช่วยในการมองสภาพการจราจรด้านท้ายและด้านข้าง นอกจากกระจกมองหลังภายในตัวรถด้วย

(3) คนตาพิการหรือตาบอดหนึ่งข้างที่มีปัญหาการมองเห็นและจำเป็นต้องใส่แว่นตาหรือเลนส์สัมผัส ขณะเข้ารับการทดสอบการมองเห็นตามข้อ 13 (2) จึงสามารถผ่านการทดสอบ ให้กำหนดข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาตขับรถด้วยว่าต้องใส่แว่นตาหรือเลนส์สัมผัสขณะขับรถ

(4) ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถได้ดัดแปลงรถที่ใช้ให้มีความเหมาะสมกับสภาพร่างกายของตนเอง รถนั้นต้องเป็นรถที่ได้จดทะเบียนผ่านการตรวจสภาพจากนายทะเบียนตามกฎหมายแล้วจึงอนุญาตให้ยื่นคำขอได้ และให้มีข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาต คือ ต้องขับเฉพาะรถคันที่ดัดแปลงนั้นหรือในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่าคนพิการนั้นจำเป็นต้องให้ขับรถเฉพาะรถบางลักษณะเท่านั้น เช่น ขับเฉพาะรถเกียร์อัตโนมัติ หรือพวงมาลัยพาวเวอร์ เป็นต้น ให้กำหนดข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาตไว้ด้วย

ข้อ 20 ให้นายทะเบียนบันทึกลักษณะความพิการของผู้ขอและข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาตขับรถไว้ด้วย โดยให้บันทึกไว้ด้านหลังต้นขั้วใบอนุญาตขับรถ ส่วนในใบอนุญาตขับรถให้บันทึกเฉพาะข้อจำกัดในการใช้ใบอนุญาตขับรถ โดยด้านหน้าใบอนุญาตขับรถให้ทำเครื่องหมายดอกจัน (*) ต่อจากชนิดใบอนุญาตขับรถ และบันทึกข้อจำกัดการใช้ที่ด้านหลังใบอนุญาตขับรถ

ประกาศ ณ วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2547

ปิยะพันธ์ จัมปาสุต

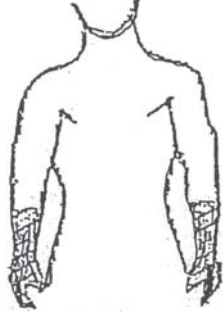
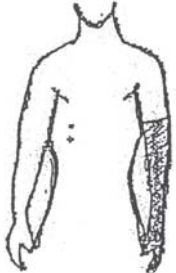
(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

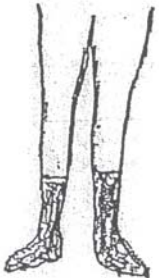
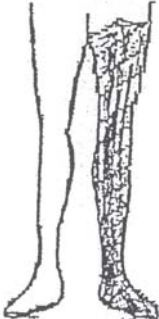
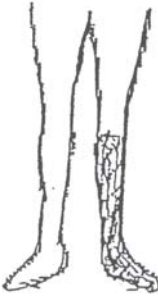
ภาคผนวก

ข้อกำหนดรายละเอียดความพิการ

การออกใบอนุญาตขับรถให้กับคนพิการแขน ขา ลำตัวให้ออกให้ผู้พิการที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

อวัยวะที่พิการ	ลักษณะ	ลักษณะของรถที่เหมาะสม	ข้อบังคับการใช้
1. แขนและมือ	1. แขนขาดทั้ง 2 ข้าง ตั้งแต่ข้อศอกหรือใช้งานไม่ได้ 	รถยนต์เกียร์อัตโนมัติหรือรถที่ดัดแปลงให้เหมาะสมกับร่างกาย	1. ใช้แขน (มือ) เทียม และต้องเป็นแขน (มือ) ที่มีประสิทธิภาพสำหรับการขับรถ 2. ใช้อุปกรณ์เสริมที่ดัดแปลงสำหรับการทำงานของมือ
	2. แขนขาดหนึ่งข้าง ขาดตรงบริเวณระหว่างหัวไหล่กับข้อศอกหรือการพิการหรือด้อยสมรรถนะ ซึ่งมีผลทำนองเดียวกับการที่แขนขาดในบริเวณข้างต้น 	1. รถยนต์เกียร์อัตโนมัติหรือรถที่ดัดแปลงให้เหมาะสมกับร่างกาย 2. รถจักรยานยนต์ต้องมี 3 ล้อ หรือ 4 ล้อ	1. ใช้แขน (มือ) เทียมที่มีประสิทธิภาพสำหรับการขับรถ 2. ใช้อุปกรณ์ช่วยจับที่มือ 3. ใช้อุปกรณ์เสริมที่ดัดแปลงสำหรับการทำงานของมือ
	3. แขนขาดหนึ่งข้างบริเวณต่ำกว่าข้อศอกหรือการพิการหรือด้อยสมรรถนะ ซึ่งมีผลทำนองเดียวกับการที่แขนขาดในบริเวณข้างต้น 	1. รถยนต์ที่ใช้เกียร์อัตโนมัติ 2. รถจักรยานยนต์	1. ใช้แขนเทียม 2. ใช้อุปกรณ์สำหรับเสริมการทำงานของมือ

อวัยวะที่พิการ	ลักษณะ	ลักษณะของรถที่เหมาะสม	ข้อบังคับการใช้
2. มือ	1. นิ้วมือขาดทุกนิ้วทั้ง 2 ข้าง หรือใช้งานไม่ได้ 	รถเกียร์อัตโนมัติดัดแปลงให้เหมาะสมกับความพิการพวงมาลัยพาวเวอร์	1. มีอุปกรณ์เสริมช่วยการจับพวงมาลัยหรือการบังคับรถที่มือ 2. ใช้มือเทียมที่มีประสิทธิภาพ
	2. นิ้วมือขาดทั้งหมดข้างเดียว หรือใช้งานไม่ได้ 	รถเกียร์อัตโนมัติ พวงมาลัยพาวเวอร์หรือรถดัดแปลงพิเศษให้เหมาะสมกับสภาพร่างกาย	1. มีอุปกรณ์เสริมช่วยการจับพวงมาลัยหรือการบังคับรถที่มือ 2. ใช้มือเทียมที่มีประสิทธิภาพ
	3. นิ้วมือขาดมากกว่า 2 นิ้ว ข้างเดียวหรือ 2 ข้าง นิ้วใดก็ได้ ยกเว้นนิ้วหัวแม่มือ หรือการพิการหรือด้อยสมรรถนะของการใช้มือ ซึ่งมีผลทำนองเดียวกับการที่นิ้วขาดตามข้อ 1	รถเกียร์ธรรมดาหรือเกียร์อัตโนมัติ	กรณีมีปัญหาให้นายทะเบียนทดสอบว่าสามารถใช้มือควบคุมพวงมาลัยได้อย่างปลอดภัยหรือไม่ หากเห็นว่าปลอดภัยจึงออกใบอนุญาตให้
	4. นิ้วมือขาด 1 นิ้ว ข้างใดข้างหนึ่งหรือทั้ง 2 ข้าง นิ้วใดก็ได้ 	รถเกียร์ธรรมดาหรือเกียร์อัตโนมัติ	

อวัยวะที่พิการ	ลักษณะ	ลักษณะของรถที่เหมาะสม	ข้อบ่งชี้การใช้
3. ขา	1. ขาขาดทั้งสองข้างตั้งแต่เหนือหัวเข่าหรือใช้งานไม่ได้ 	1. รถที่ใช้การบังคับเบรกและคันเร่งด้วยมือ 2. รถจักรยานยนต์ต้องมี 3 ล้อหรือ 4 ล้อ	ใช้ขาเทียมที่มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อน
	2. ขาขาดทั้งสองข้างตั้งแต่ใต้หัวเข่าหรือใช้งานไม่ได้ 	รถที่ใช้เกียร์อัตโนมัติด้วยมือตามสภาพของร่างกายหรือความชำนาญในการขับรถ	1. ใช้ขาเทียม 2. ใช้อุปกรณ์เสริมสำหรับขา
	3. ขาขาดหนึ่งข้างเหนือหัวเข่าหรือใช้งานไม่ได้ 	1. รถยนต์ที่ใช้เกียร์อัตโนมัติ 2. รถจักรยานยนต์ต้องมี 3 ล้อหรือ 4 ล้อ	ใช้ขาเทียมหากผู้ขับรถสามารถรักษาสมดุลของร่างกายได้ตามสภาพของร่างกาย สภาพของขาเทียมไม่จำเป็น
	4. ขาขาดหนึ่งข้างใต้หัวเข่าหรือใช้งานไม่ได้ 	รถยนต์เกียร์อัตโนมัติใช้ได้ตามเงื่อนไขทางด้านร่างกายหรือทักษะการขับขี่	1. ใช้ขาเทียม 2. ใช้อุปกรณ์ช่วยเสริมตามขา

อวัยวะที่พิการ	ลักษณะ	ลักษณะของรถที่เหมาะสม	ข้อบังคับการใช้
4. พิการทางร่างกาย (ลำตัวหรือความสูง)	สูงต่ำกว่า 140 เซนติเมตร	รถดัดแปลงหรือเสริมอุปกรณ์ ให้เหมาะสมกับสภาพร่างกาย ให้สามารถขับรถได้อย่าง ปลอดภัย	

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถทั่วไทย
พ.ศ. 2548

เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน กรมการขนส่งทางบก จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถ
และใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถทั่วไทย พ.ศ. 2548”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2548 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

(1) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถ
ต่างภูมิลำเนา พ.ศ. 2546 ลงวันที่ 23 กรกฎาคม 2546

(2) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถ
ต่างภูมิลำเนา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2547 ลงวันที่ 28 มิถุนายน 2547

(3) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถ
ต่างภูมิลำเนา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2547 ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2547

(4) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถ
ต่างภูมิลำเนา (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 20 เมษายน 2548

ข้อ 4 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่มีไว้แล้ว ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้
ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 5 ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบกรักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ 6 ในระเบียบนี้ สำนักงาน หมายความว่า ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่
สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี

ข้อ 7 ผู้ที่ประสงค์จะยื่นคำขอดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถกับสำนักงาน
นอกเขตพื้นที่ตามสำเนาทะเบียนบ้าน ให้ยื่น ณ ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่
สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาทุกแห่งทั่วประเทศ

ข้อ 8 การดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตตามระเบียบนี้ ให้ดำเนินการได้ ดังนี้

- (1) การออกใบอนุญาต
- (2) การต่ออายุใบอนุญาต

- (3) การเปลี่ยนชนิดหรือเปลี่ยนประเภทใบอนุญาต
- (4) การแก้ไขรายการในใบอนุญาต
- (5) การออกใบแทนใบอนุญาต

ยกเว้นใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตลอดชีพ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลตลอดชีพ ใบอนุญาตขับรถบดถนน และใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ (3 ปี) ให้ดำเนินการได้เฉพาะตาม (4) และ (5)”

ข้อ 9 ประเภทใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถ ดังต่อไปนี้ ให้สามารถดำเนินการตามระเบียบนี้ได้

(1) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว

(2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล

(3) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตลอดชีพ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลตลอดชีพ

(4) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ

(5) ใบอนุญาตขับรถบดถนน รถแทรกเตอร์ ใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นตามมาตรา 43 (9)

(6) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภทส่วนบุคคล ชนิดที่ 1-4

(7) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภททุกประเภท ชนิดที่ 1-4

(8) ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร

(9) ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ

(10) ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ

ข้อ 10 การยื่นคำขอ หลักฐานประกอบคำขอ และการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถตามระเบียบนี้ หากไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หรือระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี

ให้ไว้ ณ วันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2548

ปิยะพันธ์ จัมปาสุต

(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถ
ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์เสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 55 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอ และการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2548 และ กฎกระทรวงกำหนดเครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย ประวัติคนขับรถ บัตรประจำตัวคนขับรถ และการแสดงบัตร ประจำตัวคนขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการทัศนาจร และรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. 2548 ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547 กรมการขนส่งทางบกวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถ และบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

(1) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2547 ลงวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2547

(2) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2548

ข้อ 4 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่มีไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับ ระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 5 ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบกรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด 1
บททั่วไป

ข้อ 6 การขอดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามระเบียบนี้ ถ้ามิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นให้ยื่นคำขอ ต่อนายทะเบียนตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด ณ สำนักงานมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่ง เขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา

ข้อ 7 ใบอนุญาตชั่วคราว มีดังนี้

- (1) ใบอนุญาตชั่วคราวชั่วคราว ได้แก่
 - (ก) ใบอนุญาตชั่วคราวส่วนบุคคลชั่วคราว
 - (ข) ใบอนุญาตชั่วคราวสามลื้อส่วนบุคคลชั่วคราว
 - (ค) ใบอนุญาตชั่วคราวจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว
- (2) ใบอนุญาตชั่วคราวส่วนบุคคล
- (3) ใบอนุญาตชั่วคราวสาธารณะ
- (4) ใบอนุญาตชั่วคราวสามลื้อส่วนบุคคล
- (5) ใบอนุญาตชั่วคราวสามลื้อสาธารณะ
- (6) ใบอนุญาตชั่วคราวจักรยานยนต์ส่วนบุคคล
- (7) ใบอนุญาตชั่วคราวจักรยานยนต์สาธารณะ
- (8) ใบอนุญาตชั่วคราวรถคน
- (9) ใบอนุญาตชั่วคราวรถมอเตอร์
- (10) ใบอนุญาตชั่วคราวชนิดอื่นนอกจาก (1) ถึง (9)
- (11) ใบอนุญาตชั่วคราวตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

หมวด 2

การขอรับใบอนุญาตชั่วคราว

ข้อ 8 การขอรับใบอนุญาตชั่วคราว ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอในแต่ละกรณี ดังนี้

(1) การขอรับใบอนุญาตชั่วคราวส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตชั่วคราวสามลื้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตชั่วคราวจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว หรือใบอนุญาตชั่วคราวชนิดอื่น ตามข้อ 7 (10)

(ก) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่ายในกรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือหนังสือเดินทาง (PASSPORT) หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

(ข) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน ในกรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองให้ยื่นใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว (WORK PERMIT) ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหนึ่งปี

(ค) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าผู้ขอไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถและไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนดแต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหนึ่งเดือน

(ง) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและจบหลักสูตรการอบรมจากกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

(จ) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน

(ฉ) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกหรือใบอนุญาตพิเศษให้ขับรถยนต์ทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ (ถ้ามี) พร้อมด้วยภาพถ่าย

(ช) ใบอนุญาตขับรถของรถประเภทเดียวกันกับที่ขอรับใบอนุญาตซึ่งรัฐบาลของประเทศอื่นออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ (ถ้ามี) พร้อมด้วยภาพถ่าย

ในกรณีใบอนุญาตขับรถมีข้อมูลความเป็นภาษาอังกฤษให้สถานทูตแห่งประเทศของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถแปลหรือจัดทำเอกสารรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ภาษาใดภาษาหนึ่ง หรือทั้งสองภาษารวมกัน

(ซ) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ (ถ้ามี) พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) การขอรับใบอนุญาตขับรถส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถสามล้อส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล

(ก) หลักฐานตามข้อ 8 (1) (ก) (ข) (ค) และ (จ)

ในกรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องมีใช่เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นเกมกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร

(ข) ใบอนุญาตขับรถส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถสามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่ได้รับมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ใบอนุญาตขับรถสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถสามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว พร้อมด้วยภาพถ่าย แล้วแต่กรณี

(3) การขอรับใบอนุญาตขับรถสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถสามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(ก) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

(ข) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน

(ค) หลักฐานตามข้อ 8 (1) (ง) และ (จ)

(ง) ใบอนุญาตขับรถส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถสามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่ได้รับมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ใบอนุญาตขับรถส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถสามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว พร้อมด้วยภาพถ่าย แล้วแต่กรณี

(จ) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถและไม่มีผู้มีโรคติดต่อที่น่ารังเกียจตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ไม่เป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหนึ่งเดือน

(4) การขอรับใบอนุญาตขับรถรถคนนอน หรือใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ ให้ใช้หลักฐานตามข้อ 8 (1) (ก) (ข) (ค) (ง) และ (จ)

ข้อ 9 เมื่อได้รับคำขอตามข้อ 8 ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ตรวจสอบหลักฐาน ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม

กรณีการขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะหรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะที่ยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้สำนักงานที่รับคำขอจัดส่งคำขอพร้อมหลักฐานให้สำนักงานขนส่งจังหวัดเพื่อดำเนินการต่อไป

(2) ตรวจสอบหลักฐานแสดงว่าผ่านการอบรมและการทดสอบตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้ดำเนินการต่อไป

(3) จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ ถ้าปรากฏว่าผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถไม่ชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าวภายในหนึ่งปี นับแต่วันยื่นคำขอให้ผู้ขอยื่นคำขอรับใบอนุญาตขับรถนั้น พร้อมเอกสารหลักฐานใหม่

(4) กรณีการขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้จัดทำหนังสือตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(ก) ในกรณีผู้ขอเป็นบุคคลทั่วไป ให้ทำหนังสือตรวจสอบความประพฤติหรือประวัติอาชญากรไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(ข) ในกรณีผู้ขอเป็นข้าราชการ ลูกจ้าง หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ให้มอบแบบพิมพ์หนังสือรับรองความประพฤติ ให้ผู้ขอนำไปให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ขอรับใบอนุญาต ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่ารับรองความประพฤติแทนการมีหนังสือขอตรวจสอบความประพฤติหรือประวัติอาชญากรตาม (ก)

เมื่อได้รับผลการตรวจสอบในกรณีตาม (ก) หรือ (ข) แล้วปรากฏว่า ไม่ขาดคุณสมบัติหรือไม่มีลักษณะต้องห้ามในการขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ จึงจัดเก็บค่าธรรมเนียม

(5) จัดทำคั่นชั่วคราวและใบอนุญาตขับรถ

(6) จ่ายใบอนุญาตขับรถ

หมวด 3

การขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

ข้อ 10 การขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน ณ สถานที่ ดังนี้

(1) สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ หรือ

(2) สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา

กรณียื่นคำขอ ณ สถานที่ตาม (2) ให้สำนักงานที่รับคำขอจัดส่งคำขอพร้อมหลักฐานให้สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ

สำหรับการยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดให้ออกใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ให้สำนักงานขนส่งจังหวัดนั้นดำเนินการออกใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีได้ และในกรณีที่ยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาในเขตจังหวัดดังกล่าว ให้สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาส่งคำขอให้สำนักงานขนส่งจังหวัดนั้นออกใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

ข้อ 11 การขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(1) หลักฐานตามข้อ 8 (1) (ก) และ (ข)

ในกรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องมีไซ้เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นเกมกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร

(2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถสามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตลอดชีพ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพ ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว หรือภาพถ่าย แล้วแต่กรณี

(3) รูปถ่าย ขนาด 4 × 6 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวก หรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน

ข้อ 12 กรณีที่สำนักงานมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดให้สามารถออกใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีได้รับคำขอตามข้อ 11 ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ตรวจสอบหลักฐาน เมื่อเห็นว่าถูกต้อง ให้จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

(2) ให้กำหนดประเภทของรถที่อนุญาตให้ขับได้ ดังนี้

(ก) ผู้ที่นำใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะมาเป็นหลักฐานให้กำหนดประเภทรถในใบอนุญาตประเภท ก.

(ข) ผู้ที่นำใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตลอดชีพ ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกประเภทส่วนบุคคล หรือประเภททุกประเภท ชนิดที่หนึ่ง ให้กำหนดประเภทรถในใบอนุญาตประเภท ข.

(ค) ผู้ที่นำใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในประเภทส่วนบุคคล หรือประเภททุกประเภท ชนิดที่สอง ให้กำหนดประเภทรถในใบอนุญาตประเภท ข. ค. และ ง.

(ง) ผู้ที่นำใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในประเภทส่วนบุคคล หรือประเภททุกประเภท ชนิดที่สาม หรือชนิดที่สี่ ให้กำหนดประเภทรถในใบอนุญาตประเภท ข. ค. ง. และ จ.

(3) จัดทำต้นขั้วและใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

(4) จ่ายใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

ข้อ 13 กรณีที่สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ หรือสำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ยกเว้นสำนักงานตามข้อ 12 รับคำขอตามข้อ 11 ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ตรวจสอบหลักฐานและตรวจสอบความถูกต้องของใบอนุญาตขับรถที่นำมาใช้เป็นหลักฐานประกอบคำขอ เมื่อเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ผู้ขอกรอกคำขอใช้บริการจัดส่งใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีกลับทางไปรษณีย์รับประกันด้วย

(2) ให้จัดเก็บค่าธรรมเนียม ดังนี้

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขั้บรตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ให้จัดเก็บเป็นตัวแลกเงินหรือตราฟั้ที่ออกโดยธนาคาร ซึ่งส่งจ่ายในนามของหัวหน้าฝ่ายการเงิน หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดตามข้อ 10 วรรคสอง แล้วแต่กรณี

(ข) ค่าใช้บริการจัดส่งใบอนุญาตขั้บรตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือส่งหลักฐานต่าง ๆ คื้น ในกรณีที่ไม่สามารถออกใบอนุญาตขั้บรตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีให้ได้ ทางไปรษณีย์รับประกัน

(3) ลงรับเรื่องในทะเบียนลงรับ และให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องลงลายมือชื่อในคำขอ พร้อมทั้งออกใบตอบรับคำขอ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบลงลายมือชื่อแล้วให้แก่ผู้ยื่นคำขอเก็บไว้เป็นหลักฐาน

(4) จัดทำบันทึกส่งคำขอ พร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ตัวแลกเงินหรือตราฟั้ที่ออกโดยธนาคารเป็นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขั้บร และค่าใช้บริการจัดส่งใบอนุญาตขั้บรตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีไปยังสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรั้ด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดตามข้อ 10 วรรคสอง แล้วแต่กรณี ภายในวันทำการถัดไป ทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

ข้อ 14 เมื่อสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรั้ด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดตามข้อ 10 วรรคสอง แล้วแต่กรณี ได้รับเอกสารตามข้อ 13 ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบคำขอและบันทึกรับเรื่องในทะเบียนลงรับ หากถูกต้องให้ดำเนินการต่อไป กรณีไม่ถูกต้อง ให้จัดส่งค่าธรรมเนียมพร้อมหลักฐานคืนแก่ผู้ยื่นคำขอในวันทำการถัดไปตามที่อยู่ระบุในคำขอทางไปรษณีย์รับประกัน พร้อมแจ้งเหตุผลที่ไม่อาจออกใบอนุญาตขั้บรให้ทราบด้วย

(2) ออกใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขั้บรตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

(3) ให้ปฏิบัติตามข้อ 12 (2)

(4) ส่งตัวแลกเงินหรือตราฟั้ที่ออกโดยธนาคารเป็นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขั้บรตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีไปยังฝ่ายการเงิน กองคลัง หรืองานบริหารทั่วไปของสำนักงานขนส่งจังหวัด แล้วแต่กรณี ภายในวันนั้น

(5) จัดทำต้นขั้วและใบอนุญาตขั้บรตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

(6) จัดส่งใบอนุญาตขั้บรตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีให้กับผู้ยื่นคำขอตามที่อยู่ระบุในคำขอ ทางไปรษณีย์รับประกัน

หมวด 4

การต่ออายุใบอนุญาตขั้บร

ข้อ 15 การขอต่ออายุใบอนุญาตขั้บร ให้ยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่เกินสามเดือน พร้อมหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(1) การขอต่ออายุใบอนุญาตขั้บรยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขั้บรยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขั้บรจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขั้บรรถคนนน ใบอนุญาตขั้บรแทรกเตอร์ หรือใบอนุญาตขั้บรชนิดอื่นตามข้อ 7 (10)

(ก) กรณีใบอนุญาตนั้นยังไม่สิ้นอายุ หลักฐานตามข้อ 8 (1) (จ) และใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน
(ข) กรณีใบอนุญาตครบสิ้นอายุแล้วไม่เกินสามปี หลักฐานตามข้อ 8 (1) (จ) และข้อ 8 (3) (ก) และ (ข) และใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน

(ค) กรณีใบอนุญาตครบสิ้นอายุแล้วเกินสามปี หลักฐานตามข้อ 8 (1) (ค) และ (จ) และข้อ 8 (3) (ก) และ (ข) และใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน

ในกรณีที่ผู้ขอต่อใบอนุญาตตาม (ก) (ข) และ (ค) เป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ต้องมิใช่เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นเกมกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร และให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือหนังสือเดินทางหรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง (PASSPORT) แทนบัตรประจำตัวประชาชน และใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว (WORK PERMIT) ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหนึ่งปี แทนสำเนาทะเบียนบ้าน พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) การขอต่ออายุใบอนุญาตขั้บรณยณ์์ส้าธรรณะใบอนุญาตขั้บรณยณ์์ส้าลือส้าธรรณะ หรือใบอนุญาตขั้บรณยณ์์ส้าธรรณะ หลักฐานตามข้อ 8 (1) (จ) และข้อ 8 (3) (ก) (ข) และ (จ) และใบอนุญาตขั้บรณยณ์์ส้าธรรณะเดิมหรือใบแทน

ข้อ 16 เมื่อได้รับคำขอตามข้อ 15 ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ตรวจสอบหลักฐาน ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม

กรณีการขอต่ออายุใบอนุญาตขั้บรณยณ์์ส้าธรรณะ หรือใบอนุญาตขั้บรณยณ์์ส้าลือส้าธรรณะที่ยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้สำนักงานที่รับคำขอจัดส่งคำขอพร้อมหลักฐานไปยังสำนักงานขนส่งจังหวัดเพื่อดำเนินการต่อไป

(2) ตรวจสอบหลักฐานแสดงว่าผ่านการอบรมและการทดสอบตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขั้บรณยณ์์ส้าลือส้าธรรณะ เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้ดำเนินการต่อไป

(3) จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอ และค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตขั้บรณยณ์์ส้าลือส้าธรรณะ

กรณีการขอต่ออายุใบอนุญาตขั้บรณยณ์์ส้าธรรณะ ใบอนุญาตขั้บรณยณ์์ส้าลือส้าธรรณะ หรือใบอนุญาตขั้บรณยณ์์ส้าธรรณะ ให้จัดทำหนังสือตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามก่อนจัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอ และค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตขั้บรณยณ์์ส้าลือส้าธรรณะ โดยให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในข้อ 9 (4) วรรคหนึ่งและวรรคสอง

(4) จัดทำต้นขั้วและใบอนุญาตขั้บรณยณ์์ส้าลือส้าธรรณะ

(5) จ่ายใบอนุญาตขั้บรณยณ์์ส้าลือส้าธรรณะ

หมวด 5

การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขั้บรณยณ์์ส้าลือส้าธรรณะ

ข้อ 17 การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขั้บรณยณ์์ส้าลือส้าธรรณะ ให้ดำเนินการในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขั้บรณยณ์์ส้าลือส้าธรรณะ มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนชื่อ ชื่อสกุล กำน่าน้ำชื่อ ยศ วัน เดือน ปีเกิด ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่และประสงค์จะขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาตขั้บรณยณ์์ส้าลือส้าธรรณะ

ข้อ 18 การขอแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

- (1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน
- (2) หลักฐานตามข้อ 8 (1) (ก) และ (จ)
- (3) สำเนาหรือภาพถ่ายหลักฐานการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง

กรณีการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ให้แนบบัตรประจำตัวคนขับรถเดิมหรือใบแทนพร้อมรูปถ่ายขนาด 5×6.5 เซนติเมตร จำนวน 3 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตนและถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน สำหรับติดบัตรประจำตัวคนขับรถที่ต้องออกให้ใหม่ได้

(4) กรณีขอดำเนินการภายหลังได้รับใบอนุญาตขับรถมาแล้วเกินสามปีให้ยื่นหลักฐานประกอบคำขอเพิ่มเติมตามข้อ 8 (1) (ข)

ข้อ 19 เมื่อได้รับคำขอตามข้อ 18 ให้ดำเนินการ ดังนี้

- (1) ตรวจสอบหลักฐาน เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ และค่าธรรมเนียมอื่น (สำหรับบัตรประจำตัวคนขับรถ)
- (2) จัดทำต้นขั้วและใบอนุญาตขับรถ และหรือบัตรประจำตัวคนขับรถ
- (3) จ่ายใบอนุญาตขับรถ และหรือบัตรประจำตัวคนขับรถ

หมวด 6

การออกหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถ

ข้อ 20 การขอหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ให้ยื่นคำขอ ณ สถานที่ ดังนี้

(1) กรณีเป็นการขอหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทย ให้ยื่น ณ สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาที่ออกใบอนุญาตขับรถ แล้วแต่กรณี

(2) กรณีเป็นการขอหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาอังกฤษ ให้ยื่น ณ สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ

ข้อ 21 การขอหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

- (1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน
- (2) หลักฐานตามข้อ 8 (1) (จ)
- (3) หนังสือเดินทาง (PASSPORT) หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทางพร้อมด้วยภาพถ่ายเฉพาะกรณีที่ยื่นขอหนังสือรับรองเป็นภาษาอังกฤษ

ข้อ 22 เมื่อได้รับคำขอตามข้อ 21 ให้ดำเนินการ ดังนี้

- (1) ตรวจสอบหลักฐานเมื่อเห็นว่าถูกต้อง ให้จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมอื่น
- (2) จัดทำหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถพร้อมสำเนา และให้รวมสำเนาหนังสือรับรองไว้กับเรื่องเดิม
- (3) จ่ายหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถ

หมวด 7

การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ

ข้อ 23 การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ ให้ยื่นคำขอ ณ สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา

กรณีขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถที่ยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้สำนักงานที่รับคำขอจัดส่งคำขอพร้อมหลักฐานให้สำนักงานขนส่งจังหวัดเพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ 24 การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(1) การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถในกรณีผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะหรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ประสงค์จะใช้ใบอนุญาตขับรถดังกล่าว เพื่อขับรถยนต์สาธารณะรถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการทัศนาจร

(ก) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะหรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะหรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว ซึ่งยังไม่สิ้นอายุพร้อมด้วยภาพถ่าย

(ข) รูปถ่ายขนาด 5 × 6.5 เซนติเมตร จำนวน 3 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตนและถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน

(2) การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถในกรณีผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็กตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกประสงค์จะใช้ใบอนุญาตขับรถดังกล่าว เพื่อขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการทัศนาจร

(ก) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทางหรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็กตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว พร้อมด้วยภาพถ่าย

(ข) หลักฐานตาม (1) (ข) และตามข้อ 8 (3) (ก) (ข)

ข้อ 25 เมื่อได้รับคำขอตามข้อ 24 ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ตรวจสอบหลักฐานและหลักฐานแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบตามระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้ดำเนินการต่อไป

(2) จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมอื่น (บัตรประจำตัวคนขับรถ)

(3) จัดทำบัตรประจำตัวคนขับรถ

(4) จ่ายบัตรประจำตัวคนขับรถ

ข้อ 26 บัตรประจำตัวคนขับรถให้มีวันสิ้นอายุตรงกับวันสิ้นอายุของใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็กตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี

หมวด 8

การออกใบแทนใบอนุญาตขับรถและใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ

ข้อ 27 การขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถ ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(1) กรณีใบอนุญาตขับรถชำรุดหรือลบเลือนในสาระสำคัญ

(ก) ใบอนุญาตขับรถเดิม

(ข) หลักฐานตามข้อ 8 (1) (จ)

(2) กรณีใบอนุญาตขับรถสูญหาย

(ก) ให้บันทึกถ้อยคำผู้ขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถ กรณีใบอนุญาตขับรถสูญหายแนบไว้กับเรื่อง เว้นแต่มีหลักฐานการรับแจ้งความหรือรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจากสถานีตำรวจยื่นประกอบคำขอ

(ข) หลักฐานตามข้อ 8 (1) (จ)

(3) กรณีขอดำเนินการภายหลังได้รับใบอนุญาตขับรถมาแล้วเกินสามปี ให้ยื่นหลักฐานประกอบคำขอเพิ่มเติมตามข้อ 8 (1) (ก) และ (ข)

ข้อ 28 การขอรับใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(1) กรณีบัตรประจำตัวคนขับรถชำรุดหรือลบเลือนในสาระสำคัญ

(ก) บัตรประจำตัวคนขับรถเดิม

(ข) หลักฐานตามข้อ 24 (1) (ข)

(2) กรณีบัตรประจำตัวคนขับรถสูญหาย

(ก) ให้บันทึกถ้อยคำผู้ขอรับใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ กรณีบัตรประจำตัวคนขับรถสูญหายแนบไว้กับเรื่อง เว้นแต่มีหลักฐานการรับแจ้งความหรือรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจากสถานีตำรวจยื่นประกอบคำขอ

(ข) หลักฐานตามข้อ 24 (1) (ข)

ข้อ 29 เมื่อได้รับคำขอตามข้อ 27 หรือ 28 ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ตรวจสอบหลักฐานเมื่อเห็นว่าถูกต้อง ให้จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตขับรถและหรือใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ

(2) จัดทำต้นขั้วและใบอนุญาตขับรถและหรือบัตรประจำตัวคนขับรถ โดยให้ประทับตราข้อความว่า “ใบแทน” ลงในต้นขั้วใบอนุญาตขับรถ หรือบัตรประจำตัวคนขับรถด้วย

(3) จ่ายใบอนุญาตขับรถและหรือบัตรประจำตัวคนขับรถ

ข้อ 30 กรณีที่มีการออกใบแทนใบอนุญาตขับรถหรือใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถไปแล้วหากปรากฏในภายหลังว่าผู้ขอใบแทนได้รับใบอนุญาตขับรถหรือบัตรประจำตัวคนขับรถที่สูญหายคืน หรือการออกใบแทนใบอนุญาตขับรถหรือใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้นายทะเบียนมีคำสั่งยกเลิกใบแทนใบอนุญาตขับรถหรือใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถนั้น

หมวด 9

การเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

ข้อ 31 การเพิกถอนใบอนุญาตขับรถให้กระทำได้ ณ สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา

ข้อ 32 การเพิกถอนใบอนุญาตขับรถให้ดำเนินการในกรณีที่พบว่าผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดไว้สำหรับผู้รับใบอนุญาตขับรถประเภทนั้น

ข้อ 33 เมื่อนายทะเบียนตรวจพบว่าผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 32 ให้ดำเนินการ ดังนี้

- (1) ให้สำนักงานที่ตรวจพบดำเนินการเพิกถอนใบอนุญาตขับรถทันที
- (2) จัดทำคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถนำเสนอนายทะเบียนลงนาม
- (3) ให้ผู้ถูกเพิกถอนลงนามรับทราบคำสั่งเพิกถอน เว้นแต่ผู้ถูกเพิกถอนไม่สามารถลงนามรับทราบได้ ให้มีหนังสือแจ้งคำสั่งการเพิกถอนใบอนุญาตขับรถไปยังผู้ถูกเพิกถอนภายในเจ็ดวันนับแต่วันออกคำสั่ง และกำหนดระยะเวลาการอุทธรณ์คำสั่ง ภายใน 15 วัน นับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งการเพิกถอนไว้ในหนังสือแจ้งคำสั่งการเพิกถอนใบอนุญาตขับรถดังกล่าวด้วย
- (4) ให้ทุกสำนักงานจัดพิมพ์รายงานการออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถรวมทั่วประเทศทุกสิ้นวัน
- (5) ให้สำนักงานที่ออกใบอนุญาตขับรถบันทึกคำสั่งเพิกถอนลงในต้นขั้วใบอนุญาตขับรถที่ถูกเพิกถอน

หมวด 10

ค่าธรรมเนียม

ข้อ 34 ให้จัดเก็บเงินค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงออกตามความในกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ สำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถ ดังนี้

- (1) การขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่
 - (ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท
 - (ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ
- (2) การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ
 - (ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท
 - (ข) ค่าธรรมเนียมอื่น 20 บาท
- (3) การขอเปลี่ยนชนิดใบอนุญาตขับรถ โดยใบอนุญาตขับรถฉบับเดิมชำรุดหรือสูญหายหรือไม่ก็ตาม
 - (ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท
 - (ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ
 - (ค) ค่าธรรมเนียมการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ (ถ้ามี) 50 บาท

(4) การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ โดยใบอนุญาตขับรถฉบับเดิมชำรุดหรือสูญหายหรือไม่ก็ตาม

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ

(ค) ค่าธรรมเนียมการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ (ถ้ามี) 50 บาท

(5) การขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถหรือใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ

(ค) ค่าธรรมเนียมการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ (ถ้ามี) 50 บาท

(ง) ค่าธรรมเนียมอื่น (บัตรประจำตัวคนขับรถ) (ถ้ามี) 20 บาท

(6) การขอแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(ข) ค่าธรรมเนียมการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ (ถ้ามี) 50 บาท

(ค) ค่าธรรมเนียมอื่น (บัตรประจำตัวคนขับรถ) (ถ้ามี) 20 บาท

(7) การขอหนังสือรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(ข) ค่าธรรมเนียมอื่น 20 บาท

(8) การขอรับรองสำเนาเอกสาร

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(ข) ค่ารับรองสำเนาเอกสารแผ่นละ 20 บาท

ข้อ 35 การยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถ มีดังต่อไปนี้

(1) ผู้ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถทุกชนิด คือ บุคคลในคณะผู้แทนทางการทูตหรือองค์การระหว่างประเทศโดยมีหนังสือรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(2) ผู้ได้รับการยกเว้นเฉพาะค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถและค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตขับรถ คือ

(ก) ผู้ถือบัตรประจำตัวทหารผ่านศึกนอกประจำการชั้นที่ 1

(ข) ผู้ถือบัตรประจำตัวทหารผ่านศึกนอกประจำการชั้นที่ 2

(ค) ผู้ถือบัตรครอบครัวของทหารผ่านศึกผู้ถือบัตรชั้นที่ 1

(ง) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญกล้าหาญ

(จ) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนชั้นที่ 1

(ฉ) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชัยสมรภูมิ

หมวด 11

บทสุดท้าย

ข้อ 36 การขอดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตลอดชีพ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลตลอดชีพ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพ ให้กระทำได้เฉพาะกรณีการขอแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถและการขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถเท่านั้น และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหมวด 10 แล้วแต่กรณี

ข้อ 37 ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถสามารถมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาขึ้นคำขอดำเนินการแทนตนเองได้ในกรณีดังนี้

- (1) การขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี
- (2) การขอหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ
- (3) การขอสำเนาเอกสาร
- (4) กรณีอื่นตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

ทั้งนี้ จะต้องมิหนังสือมอบอำนาจและภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบและผู้รับมอบอำนาจเป็นหลักฐานประกอบคำขอด้วย

ข้อ 38 ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่ออกให้ผู้ที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์ ให้ประทับข้อความ “110 ซี.ซี.” ในข้อจำกัดการใช้ด้านหลังใบอนุญาตขับรถและต้นขั้วใบอนุญาตขับรถด้วยหมึกสีแดง

ข้อ 39 การประทับรอยตรากรมการขนส่งทางบกและการประทับข้อความ “ใบแทน” หรือรอยตราอื่นวัน เดือน ปี ให้ดำเนินการ ดังนี้

- (1) ให้ประทับรอยตรากรมการขนส่งทางบกและข้อความ “ใบแทน” โดยใช้สีแดง
- (2) ให้ประทับรอยตราชื่อตัว-ชื่อสกุล และตำแหน่งของนายทะเบียน โดยใช้สีน้ำเงินหรือสีม่วง

ข้อ 40 การรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานประจำวันให้ดำเนินการ ดังนี้

- (1) ออกรายงานการดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถทุกสิ้นวัน
- (2) ตรวจสอบต้นขั้วใบอนุญาตขับรถกับรายงานตาม (1)
- (3) จัดเก็บรายงาน ต้นขั้วใบอนุญาตขับรถ และเรื่องเดิม

ประกาศ ณ วันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

ปิยะพันธ์ จัมปาสุต

(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ระเบียบกรรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
พ.ศ. 2549

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 10 แห่งกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถและการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2548 และข้อ 12 แห่งกฎกระทรวงกำหนดเครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย ประวัติคนขับรถ บัตรประจำตัวคนขับรถ และการแสดงบัตรประจำตัวคนขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการทัศนาจร และรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. 2548 ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547 กรรมการขนส่งทางบกจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

(1) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2547

(2) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548

ข้อ 4 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่มีไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 5 ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด 1
บททั่วไป

ข้อ 6 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ต้องผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการขับรถ มารยาทในการขับรถ และการทดสอบความสามารถในการขับรถ และความรู้ในข้อควรปฏิบัติ หรือข้อบังคับการเดินรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก และต้องผ่านการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย ตามที่กำหนดในระเบียบนี้

สำหรับผู้ที่มีหนังสือรับรองแสดงว่าได้ผ่านการอบรมและทดสอบความรู้ความสามารถในการขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกจากโรงเรียนการขนส่ง กรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง ให้ถือว่าผ่านการศึกษอบรมและทดสอบตามระเบียบนี้

ข้อ 7 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ จะต้องปฏิบัติตนในระหว่างที่เข้ารับการอบรม ดังนี้

- (1) ต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อย
- (2) ต้องเข้าและออกจากห้องอบรมตามเวลาที่กำหนด
- (3) ไม่ส่งเสียงดังหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนผู้อื่นในขณะอบรม
- (4) ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้ห้องอบรม อุปกรณ์หรือสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการอบรม ชำรุดเสียหาย และหากเกิดความเสียหายด้วยเหตุประการใด ๆ ให้ชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้น
- (5) ต้องแสดงกิริยาจาสุภาพเรียบร้อย ให้เกียรติและเคารพ ไม่พูดจาเสียสปี ดูหมิ่น ก้าวร้าว หรือรบกวนผู้อบรม
- (6) ในขณะอบรมต้องไม่สูบบุหรี่ รับประทานอาหาร ดื่มเครื่องดื่ม ดื่มสุราหรือของมีนเมา หรือยาเสพติด ให้โทษและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทหรือมีอาการมีนเมา

หมวด 2

การอบรม

ข้อ 8 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ และใบอนุญาตขับรถใช้งานเกษตรกรรม หรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นตามมาตรา 43 (9) ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตร ดังนี้

วิชา	ระยะเวลาอบรม (ชั่วโมง)
(1) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยทางหลวง และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก)	2
(2) การขับรถอย่างปลอดภัย	
(3) มารยาทในการขับรถ	

ข้อ 9 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่เคยได้รับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวมาแล้ว และมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรวิชาจิตสำนึกและการขับรถให้ปลอดภัยเป็นเวลา 1 ชั่วโมง

ข้อ 10 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตร ดังนี้

วิชา	ระยะเวลาอบรม (ชั่วโมง)
(1) กฎหมาย ระเบียบ และประกาศของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการขั้บรถยนต์สาธารณะ หรือรถยนต์สามล้อสาธารณะ (2) มารยาทสำหรับผู้ขับรดสาธารณะ (3) กฎหมายจราจรที่ควรทราบ (4) เทคนิคการขับรดอย่างปลอดภัย	5

ข้อ 11 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรดจักรยานยนต์สาธารณะ ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตร ดังนี้

วิชา	ระยะเวลาอบรม (ชั่วโมง)
(1) กฎหมาย ระเบียบ และประกาศของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการขับรดจักรยานยนต์ สาธารณะ (2) หน้าที่ความรับผิดชอบและมารยาทของผู้ขับรดจักรยานยนต์สาธารณะ (3) สถานที่และเส้นทางภายในจังหวัด	3

ข้อ 12 ผู้ขอรับบัตรประจำตัวคนขับรด เพื่อขับรถยนต์สาธารณะ รดยนต์บริการธุรกิจ และรดยนต์บริการ
 ทักษนาจร ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตร ดังนี้

วิชา	ระยะเวลาอบรม (ชั่วโมง)
(1) สถานที่ท่องเที่ยว เส้นทางกรเดินรดและสถานที่สำคัญในจังหวัด (2) ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ขับรดสาธารณะ	2

กรณีทีผู้ขอรับบัตรประจำตัวคนขับรดเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรดในประเภทกรขนส่งประจำทาง
 กรขนส่งไม่ประจำทาง หรือกรขนส่งโดยรดขนาดเล็กตามกฎหมายว่าด้วยกรขนส่งทางบก ต้องผ่านการอบรม
 ตามหลักสูตรวิชากฎหมาย ระเบียบ และประกาศของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการขับรถยนต์สาธารณะหรือรถยนต์
 สามล้อสาธารณะเพิ่มเติมอีก 1 ชั่วโมง

ข้อ 13 ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล (เมื่อครบห้าปี) ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตร ดังนี้

วิชา	ระยะเวลาอบรม (ชั่วโมง)
(1) การขับรถยนต์อย่างปลอดภัย หรือ (2) มารยาทในการขับรถ	1

ข้อ 14 ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตร ดังนี้

วิชา	ระยะเวลาอบรม (ชั่วโมง)
(1) การขับรถยนต์อย่างปลอดภัย หรือ (2) มารยาทในการขับรถ หรือ (3) สถานที่ท่องเที่ยว เส้นทางเดินรถและสถานที่สำคัญในจังหวัด หรือภาษาอังกฤษ สำหรับผู้ขับรถสาธารณะ	1

ข้อ 15 ผู้ขอดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถซึ่งมีหลักฐานดังที่ระบุไว้ในภาคผนวก 1 ถือว่าได้ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการขับรถและมารยาทในการขับรถตามระเบียบนี้แล้ว โดยให้จัดทำหลักฐานการรับรองโดยใช้ข้อความว่า “รับรองว่าผ่านการอบรมและจบหลักสูตรการอบรมแล้ว” และให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบลงนามกำกับไว้

หมวด 3

การทดสอบ

ข้อ 16 การทดสอบ หมายความว่า การทดสอบความสามารถในการขับรถ ความรู้ในข้อควรปฏิบัติหรือข้อบังคับการเดินรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก และความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับรถสาธารณะ และการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย ซึ่งได้แก่

- (1) การทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย
- (2) การทดสอบข้อเขียน
- (3) การทดสอบขับรถ

ข้อ 17 ผู้ขอดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถดังต่อไปนี้ ต้องผ่านการทดสอบตามข้อ 16

- (1) การขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่ทุกชนิด ยกเว้นใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี
- (2) การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถทุกชนิด

ส่วนที่ 1

การทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย

ข้อ 18 การทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย ให้ทำการทดสอบปฏิกิริยาและการทดสอบสายตา

ข้อ 19 ให้ผู้เข้ารับการทดสอบปฏิกิริยาทำการทดสอบความสามารถในการใช้เบรกเท้ารวม 3 ครั้ง หากสามารถเหยียบเบรกได้ในระยะเวลาน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.75 วินาที สองในสามครั้ง ให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

ข้อ 20 ให้ผู้เข้ารับการทดสอบสายตาดำเนินการ ดังนี้

(1) ทดสอบสายตาทางกว้าง ถ้าสามารถมองเห็นทั้งด้านซ้ายและด้านขวาเป็นมุมกว้างข้างละ 75 องศา สองในสามครั้ง ให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

(2) ทดสอบสายตาทางลึก ให้ทดสอบการมองเห็นในระยะ 2.50-3.50 เมตร รวม 3 ครั้ง หากผลการทดสอบห่างจุดที่กำหนดไม่เกินกว่า 1 นิ้ว สองในสามครั้ง ให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

(3) ทดสอบสายตาบอดสี ให้ดูสีเขียว สีแดง และสีเหลืองจากเครื่องทดสอบหรือแผ่นภาพทดสอบ ที่กรรมการขนส่งทางบกกำหนดหรือเห็นชอบ โดยอยู่ห่างจากแผ่นภาพทดสอบในระดับสายตา ระยะไม่น้อยกว่า 3 เมตร แล้วอ่านสีตามที่เจ้าหน้าที่กำหนดสีละ 3 ครั้ง หากอ่านได้ถูกต้องสองในสามครั้ง ให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

ข้อ 21 ในกรณีที่ผู้เข้ารับการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายแล้วไม่ผ่านการทดสอบ ให้มีสิทธิทดสอบแก้ตัวเฉพาะส่วนที่ทดสอบไม่ผ่านได้อีกหนึ่งครั้งในวันนั้น หากยังไม่ผ่านการทดสอบนั้นอีก ให้มาทำการทดสอบแก้ตัวใหม่ในวันทำการถัดไปนับแต่วันที่สอบไม่ผ่านแต่ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันยื่นคำขอ เว้นแต่มีเหตุอันสมควรให้นายทะเบียนมีอำนาจพิจารณาให้ทดสอบแก้ตัวก่อนระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าวได้เป็นการเฉพาะราย แล้วแต่กรณี และหากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่

ส่วนที่ 2

การทดสอบข้อเขียน

ข้อ 22 ให้ผู้เข้ารับการทดสอบข้อเขียนดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(1) ลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี ที่เข้ารับการทดสอบในทะเบียนคุมผู้เข้ารับการทดสอบ

(2) ทดสอบความรู้ในข้อควรปฏิบัติ หรือข้อบังคับการเดินรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก ตามแบบทดสอบและหลักเกณฑ์ที่กรรมการขนส่งทางบกกำหนด และต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

กรณีการทดสอบเพื่อขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถตามข้อ 12 อาจทดสอบโดยการสัมภาษณ์หรือวิธีอื่นที่นายทะเบียนเห็นสมควร

ข้อ 23 ในกรณีที่ผู้เข้ารับการทดสอบข้อเขียนอ่านและเขียนหนังสือไทยไม่ได้ ให้ผู้ดำเนินการทดสอบอ่านคำถามให้ฟัง แล้วให้ผู้เข้ารับการทดสอบข้อเขียนตอบด้วยปากเปล่าและทำเครื่องหมายลงในกระดาษคำตอบด้วยตนเอง และให้ผู้ดำเนินการทดสอบบันทึกในกระดาษคำตอบว่า “สอบปากเปล่า” พร้อมทั้งลงนามกำกับไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ 24 ให้คณะกรรมการรับตรวจคำตอบและประกาศผลการทดสอบให้ทราบโดยเร็ว

ในกรณีที่ผู้เข้ารับการทดสอบข้อเขียนแล้วไม่ผ่านการทดสอบ ให้มีสิทธิทดสอบแก้ตัวได้อีกหนึ่งครั้งในวันนั้น หากยังไม่ผ่านการทดสอบอีก ให้ออกใบนัดมาทำการทดสอบแก้ตัวใหม่ในวันทำการถัดไปนับแต่วันที่สอบไม่ผ่านแต่ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยื่นคำขอ เว้นแต่มีเหตุอันสมควรให้นายทะเบียนมีอำนาจพิจารณาให้ทดสอบแก้ตัวก่อนระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าวได้เป็นการเฉพาะราย และหากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่

ส่วนที่ 3

การทดสอบขับรถ

ข้อ 25 ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี ที่เข้ารับการทดสอบในทะเบียนคุมผู้เข้ารับการทดสอบขับรถ

ข้อ 26 ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถต้องปฏิบัติ ดังนี้

(1) การทดสอบขับรถยนต์ต้องคาดเข็มขัดนิรภัย เว้นแต่เป็นรถยนต์ที่ไม่ต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยตามที่กฎหมายกำหนด

(2) การทดสอบขับรถจักรยานยนต์ต้องสวมหมวกนิรภัย

ข้อ 27 การทดสอบการขับรถยนต์หรือรถยนต์สามล้อ ให้ใช้ท่าทดสอบ หลักเกณฑ์ วิธีการทดสอบ และวัดผลดังต่อไปนี้

(1) ท่าที่ใช้ในการทดสอบ

ท่าที่ 1 การขับรถเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า

ท่าที่ 2 การขับรถเดินหน้าและถอยหลังในทางตรง

ท่าที่ 3 การขับรถถอยหลังเข้าจอดและออกจากช่องว่างด้านซ้าย

ท่าที่ 4 การหยุดรถและออกรถบนทางลาด

ท่าที่ 5 การถอยรถ

ท่าที่ 6 การขับรถเดินหน้าเข้าจอดในช่องที่เป็นมุมฉาก

ท่าที่ 7 การขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร

การทดสอบขับรถให้ทดสอบรวม 3 ท่า คือ ท่าที่ 1 และท่าที่ 2 เป็นท่าบังคับ และเลือกทดสอบอีก 1 ท่า ตามความเหมาะสมของสนามทดสอบแต่ละแห่ง ยกเว้นรถเกียร์อัตโนมัติไม่ใช้ท่าที่ 4

(2) หลักเกณฑ์ วิธีการทดสอบ และวัดผล แต่ละท่าให้เป็นไป ดังนี้

ท่าที่ 1 การขับรถเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า

(ก) ผู้เข้ารับการทดสอบต้องขับรถเดินหน้าตั้งแต่เริ่มขับรถอย่างต่อเนื่องไปจนถึงจุดทดสอบที่กำหนดให้หยุดรถ โดยให้หยุดรถได้เพียงครั้งเดียว ณ จุดที่กำหนดให้หยุดเท่านั้น

(ข) ด้านซ้ายของรถต้องขนานขอบทางและห่างจากขอบทางไม่เกิน 25 เซนติเมตร

(ค) กันชนหน้าหรือล้อหน้าสุด หรือขอบล้อสำหรับรถที่ไม่มีกันชนหน้า ต้องไม่ล้ำเกินจุดหยุดรถข้างทาง และต้องอยู่ห่างจากจุดหยุดรถนั้นไม่เกิน 1 เมตร

(ง) ต้องไม่ขับรถปีนทางเท้าหรือขอบทาง

ท่าที่ 2 การขับรถเดินหน้าและถอยหลังในทางตรง ให้เลือกทดสอบแบบใดแบบหนึ่ง ดังนี้

แบบที่ 1

(ก) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังออกโดยตลอดช่องเดินรถ ซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งไว้ในแนวตรงขนานกัน 2 แถว มีความยาวประมาณ 10-12 เมตร หลักแต่ละหลักในแถวเดียวกัน มีระยะห่าง 1.5 เมตร ส่วนความกว้างของช่องเดินรถเท่ากับความกว้างสุดของตัวรถรวมกระจกมองข้างบวกเพิ่มอีก 0.5 เมตร

(ข) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

(ค) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังได้เพียงครั้งเดียว

(ง) เครื่องยนต์ต้องไม่ดับ

แบบที่ 2

(ก) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังออกโดยตลอดช่องเดินรถ ซึ่งมีขนาดความกว้าง 2.5 เมตร ยาว 10-12 เมตร เป็นระยะคงที่ให้กับรถทุกขนาด

(ข) ล้อรถต้องไม่ทับเส้น หรือไม่ชนหรือเบียดหลัก

(ค) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังได้เพียงครั้งเดียว

(ง) เครื่องยนต์ต้องไม่ดับ

ท่าที่ 3 การขับรถถอยหลังเข้าจอดและออกจากช่องว่างด้านซ้าย

(ก) ให้ขับรถถอยหลังเข้าจอดในช่องว่างด้านซ้าย ซึ่งประกอบด้วยหลักไม่น้อยกว่า 9 หลัก เป็นช่องกว้างเท่ากับความกว้างของรถรวมกระจกมองข้างบวกเพิ่มข้างละ 0.5 เมตร ความยาวของช่องจอดเท่ากับ ความยาวของตัวรถบวกเพิ่มอีก 2.5 เมตร

(ข) ตั้งแต่เริ่มเข้าเกียร์ขับรถถอยหลังเข้าจอดจนกระทั่งขับออกจากช่องว่างด้านซ้ายต้องเข้าเกียร์ หรือเปลี่ยนเกียร์ไม่เกิน 7 ครั้ง

(ค) ต้องไม่ชนหรือเบียดหลัก

(ง) ตัวรถต้องขนานกับขอบทางหรือหลักด้านซ้าย และล้อรถต้องไม่ทับเส้นแบ่งช่องทาง

ท่าที่ 4 การหยุดรถและออกรถบนทางลาด (สำหรับรถเกียร์ธรรมดา)

(ก) ให้ขับรถขึ้นเนินหรือสะพานโค้งแล้วหยุดรถบนเชิงลาดของเนินหรือสะพานโค้งนั้น โดยให้กันชนหน้าอยู่ที่จุดหยุดรถแล้วออกรถข้ามเนินหรือสะพานโค้งนั้นไปโดยปลอดภัย

(ข) ต้องไม่ขับรถในลักษณะที่อาจเกิดอันตรายหรือเป็นเหตุให้ตัวรถเคลื่อนถอยจากจุดที่หยุด เกินกว่า 1 เมตร

(ค) เครื่องดับไม่เกิน 2 ครั้ง

ท่าที่ 5 การกลับรถ

(ก) ให้กลับรถในช่องเดินรถ ซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งไว้ขนานกัน 2 แถว มีความยาว ประมาณ 10-12 เมตร หลักในแต่ละแถวห่างกัน 1.5 เมตร ส่วนความกว้างของช่องเดินรถเท่ากับความยาวของรถ บวกเพิ่มอีก 2 เมตร

(ข) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

(ค) ตั้งแต่เริ่มขับรถเพื่อกลับรถจนกระทั่งกลับรถแล้วเสร็จ ต้องเปลี่ยนเกียร์ไม่เกิน 7 ครั้ง

ท่าที่ 6 การขับรถเดินหน้าเข้าจอดในช่องที่เป็นมุมฉาก

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถจากจุดเริ่มต้นให้ขับเดินหน้าเข้าไปในช่องจอดที่เป็นมุมฉาก ซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งเป็นแนวทดสอบ 2 แถว ขนานกันเป็นช่องเดินรถกว้าง 8 เมตร ยาวประมาณ 10-20 เมตร และหลักอีก 2 แถวที่ตั้งเป็นแนวช่องจอดที่เป็นมุมฉากกับช่องเดินรถที่มีความกว้างเท่ากับความกว้างของตัวรถรวมกับ กระจกมองข้างบวกเพิ่มอีกข้างละ 1 เมตร ความยาวเท่ากับความยาวของตัวรถบวกเพิ่มอีก 1 เมตร

(ข) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

(ค) ให้ขับรถเดินหน้าเข้าช่องจอดได้เพียงครั้งเดียว

(ง) ตัวรถต้องขนานกับขอบทางหรือหลักทั้งสองด้าน

ทำที่ 7 การขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร

(ก) การขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรไม่น้อยกว่า 8 เครื่องหมาย คือ

- 1) เครื่องหมายป้ายหยุด
- 2) เครื่องหมายห้ามเลี้ยวซ้ายหรือห้ามเลี้ยวขวา
- 3) เครื่องหมายให้เลี้ยวซ้ายหรือให้เลี้ยวขวา
- 4) เครื่องหมายห้ามหยุดรถ
- 5) เครื่องหมายห้ามเข้า

และเครื่องหมายอื่น ๆ อีก 3 เครื่องหมาย เช่น เส้นแนวหยุด เส้นให้ทาง เส้นทแยงสำหรับทางแยก ป้ายห้ามจอดรถ ตามสภาพของสนามทดสอบแต่ละแห่ง

(ข) ต้องให้สัญญาณไฟตามจุดต่าง ๆ ได้ถูกต้องทุกแห่ง ดังนี้

- 1) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะเลี้ยวขวา
- 2) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะเลี้ยวซ้าย
- 3) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะหยุดรถ

ข้อ 28 การทดสอบขับรถแทรกเตอร์ รถบดถนน และรถที่ใช้ในงานเกษตรกรรม ให้ใช้ทำทดสอบ หลักเกณฑ์ วิธีการทดสอบ และวัดผล ตามทำที่ 1 และทำที่ 2 ของข้อ 27

ข้อ 29 การทดสอบขับรถจักรยานยนต์ ให้ใช้ทำทดสอบ หลักเกณฑ์ วิธีการทดสอบ และวัดผล ดังต่อไปนี้

(1) ทำที่ใช้ในการทดสอบ

ทำที่ 1 การขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร

ทำที่ 2 การขับรถทรงตัวบนทางแคบ

ทำที่ 3 การขับรถผ่านทางโค้งรัศมีแคบรูปตัวแซด

ทำที่ 4 การขับรถผ่านทางโค้งซ้ายและโค้งขวารูปตัวเอส

ทำที่ 5 การขับรถหลบหลีกสิ่งกีดขวาง

การทดสอบขับรถจักรยานยนต์ให้ทดสอบรวม 3 ทำ คือ ทำที่ 1 เป็นทำบังคับ และเลือกทดสอบอีก 2 ทำ ตามความเหมาะสมของสนามทดสอบ

(2) หลักเกณฑ์ วิธีการทดสอบ และวัดผล แต่ละทำให้เป็นไป ดังนี้

ทำที่ 1 การขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรไม่น้อยกว่า 5 เครื่องหมาย ดังนี้

- 1) เครื่องหมายป้ายหยุด
- 2) เครื่องหมายห้ามเลี้ยวซ้ายหรือห้ามเลี้ยวขวา
- 3) เครื่องหมายให้เลี้ยวซ้ายหรือให้เลี้ยวขวา
- 4) เครื่องหมายห้ามหยุดรถ
- 5) เครื่องหมายห้ามเข้า

(ข) ต้องให้สัญญาณไฟตามจุดต่าง ๆ ได้ถูกต้องทุกแห่ง ดังนี้

- 1) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะเลี้ยวขวา
- 2) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะเลี้ยวซ้าย
- 3) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะหยุดรถ

ท่าที่ 2 การขับรถทรงตัวบนทางแคบ

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบ

1) ขับขี่โดยทรงตัวบนอุปกรณ์ที่ใช้ไม้กระดานกว้าง 30 เซนติเมตร ยาว 15 เมตร หรือใช้คอนกรีตเป็นแนวเส้นตรงตามขนาดดังกล่าวให้สูงประมาณ 2-3 เซนติเมตร โดยให้กำหนดจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดห่างจากไม้กระดานหรือแนวคอนกรีต 8 เมตร

2) ต้องขับขี่ตาม 1) โดยขับผ่านตลอดตั้งแต่ต้นจนจบใช้เวลาไม่น้อยกว่า 10 วินาที และเริ่มนับเวลาเมื่อล้อหลังขึ้นอยู่บนอุปกรณ์และสิ้นสุดเมื่อล้อหน้าลงจากอุปกรณ์

(ข) ในระหว่างขับต้องปฏิบัติ ดังนี้

- 1) เท้าต้องไม่หลุดจากที่ปักเท้า
- 2) ล้อต้องไม่ตกหรือลื่นไถลจากอุปกรณ์
- 3) ใช้ความเร็วอย่างเหมาะสม
- 4) เครื่องต้องไม่ดับระหว่างทดสอบ

ท่าที่ 3 การขับรถผ่านทางโค้งรัศมีแคบรูปตัวแซดให้ปฏิบัติ ดังนี้

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถในทางโค้งรัศมีแคบที่ใช้หลัก หรือกรวยหรือใช้คอนกรีต

เป็นรูปตัวแซด (Z) ที่มีช่องเดินรถกว้าง 2 เมตร กรวยหรือหลักห่างกัน 1.5 เมตร ฐานบนและฐานล่างของตัวแซด (Z) ยาว 5 เมตร ความยาวระหว่างฐานบนและฐานล่างของตัวแซด (Z) ยาว 16 เมตร

(ข) ให้ขับรถช้า ใช้เกียร์ต่ำ และสามารถควบคุมรถขับเลี้ยวขวาและเลี้ยวซ้ายไปได้ตลอด ห้ามลื่นไถลหรือรถล้ม

- (ค) ไม่ชนกรวยหรือหลัก
- (ง) เครื่องยนต์ต้องไม่ดับ
- (จ) ไม่ใช่เท้าแตะพื้น

ท่าที่ 4 การขับรถผ่านทางโค้งซ้ายและโค้งขวารูปตัวเอส

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถผ่านทางโค้งซ้ายและโค้งขวาที่ใช้หลักหรือกรวย หรือใช้

คอนกรีตเป็นรูปตัวเอส (S) ที่มีช่องทางเดินรถกว้าง 2 เมตร ยาว 17 เมตร กรวยหรือหลักห่างกัน 1 เมตร

- (ข) ให้สามารถควบคุมรถผ่านไปได้ตลอดโดยรถไม่เสียหลักลื่นไถลหรือล้ม
- (ค) ไม่ชนกรวยหรือหลัก
- (ง) เครื่องยนต์ต้องไม่ดับ
- (จ) ไม่ใช่เท้าแตะพื้น

ท่าที่ 5 การขับรถหลบหลีกสิ่งกีดขวางให้ปฏิบัติ ดังนี้

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับขี่ด้วยความเร็วที่ 20-30 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ขับรถหลบหลีก

กรวยยางที่ตั้งไว้สำหรับทดสอบไปทางด้านซ้ายและด้านขวาในลักษณะสลับฟันปลา ซึ่งกรวยยางดังกล่าวให้ตั้งบนพื้นที่ที่มีความกว้าง 3.5 เมตร จำนวน 5 หลัก เป็นเส้นตรงบริเวณกึ่งกลางของพื้นที่ที่ใช้ทำการทดสอบ โดยให้กรวยยางแต่ละอันมีระยะห่าง 5 เมตร โดยให้จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดมีระยะห่างจากกรวยยาง จำนวน 8 เมตร

(ข) ในระหว่างขับรถต้องสามารถควบคุมรถได้ดี ไม่เสียหลัก ลื่นไถล ไม่เลี้ยวหรือชนสิ่งกีดขวางหรือขอบทาง

- (ค) เครื่องยนต์ต้องไม่ดับในขณะขับรถ

ข้อ 30 ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถต้องปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อ 27 ข้อ 29 และข้อ 30 แล้วแต่กรณี จึงจะถือว่าผ่านการทดสอบ

ให้คณะกรรมการแจ้งผลการทดสอบขับรถแก่ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถทันทีเมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบ

ในกรณีที่ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถแล้วไม่ผ่านการทดสอบในท่าใด ให้มีสิทธิทดสอบแก้ตัวเฉพาะท่าที่ไม่ผ่าน เมื่อพ้นกำหนดสามวันนับแต่วันที่ทดสอบไม่ผ่านแต่ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยื่นคำขอ เว้นแต่มีเหตุอันสมควร ให้นายทะเบียนมีอำนาจพิจารณาให้ทดสอบแก้ตัวก่อนระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าวได้เป็นการเฉพาะราย แล้วแต่กรณี และหากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่

ข้อ 31 ผู้ขอดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถซึ่งมีหลักฐานดังที่ระบุในภาคผนวก 2 ถือว่าได้ผ่านการทดสอบความสามารถในการขับรถและความรู้ในข้อควรปฏิบัติ หรือข้อบังคับการเดินรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก และการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายหรือผ่านการทดสอบบางรายการตามที่กำหนดในระเบียบนี้

หมวด 4

คณะกรรมการดำเนินการทดสอบ

ข้อ 32 ให้ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ ผู้อำนวยการสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ หรือขนส่งจังหวัด หรือหัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี แต่งตั้งข้าราชการภายในสำนักงานจำนวนไม่น้อยกว่าสองคนเป็นคณะกรรมการดำเนินการทดสอบ ดังนี้

- (1) คณะกรรมการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย ทดสอบข้อเขียนและตรวจข้อสอบ
- (2) คณะกรรมการทดสอบขับรถ

ในกรณีที่สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขามีเหตุจำเป็น เนื่องจากอัตรากำลังไม่เพียงพอ ให้แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ข้าราชการภายในสำนักงานบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้ทดสอบได้

ข้อ 33 การบันทึกผลการทดสอบและลงนามในแบบบันทึกผลทดสอบให้ดำเนินการ ดังนี้

- (1) การทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย การทดสอบข้อเขียน และการทดสอบขับรถ ให้คณะกรรมการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายบันทึกผลการทดสอบและลงนามในแบบบันทึกผลการทดสอบด้วย
- (2) การทดสอบขับรถ ให้คณะกรรมการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายบันทึกผลการทดสอบพร้อมระบุหมายเลขทะเบียนรถที่ใช้ในการทดสอบไว้ในแบบบันทึกผลการทดสอบและลงนามในแบบบันทึกผลการทดสอบทุกทำด้วยแบบบันทึกผลการทดสอบให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2549

ปิยะพันธุ์ จัมปาสุต

(นายปิยะพันธุ์ จัมปาสุต)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ภาคผนวก 1

ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถซึ่งมีเอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขออย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดไว้ แล้วแต่กรณี ถือว่าได้ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการขับรถและมารยาทในการขับรถตามข้อ 15

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขออย่างใดอย่างหนึ่งแล้วแต่กรณี
1. การขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่ ดังนี้ (1) การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว (2) การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว (3) การขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว (4) การขอรับใบอนุญาตขับรถบดถนน (5) การขอรับใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ (6) การขอรับใบอนุญาตขับรถใช้งานเกษตรกรรมหรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น	1) หลักฐานการรับรองแสดงว่าได้ผ่านการอบรมและทดสอบความรู้ความสามารถในการขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก หรือตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์จากโรงเรียนการขนส่งของกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง 2) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าได้ผ่านการอบรมและจบหลักสูตรการอบรมจากโครงการอบรมเสริมความรู้ให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ หรือโครงการอบรมอื่นของกรมการขนส่งทางบก 3) ใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ซึ่งยังไม่สิ้นอายุหรือสิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี 4) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว แล้วแต่กรณี ซึ่งยังไม่สิ้นอายุหรือสิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี 5) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือสิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี 6) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือสิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี 7) ใบอนุญาตขับรถใช้งานเกษตรกรรม หรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือสิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี 8) ใบอนุญาตขับรถชนิดเดียวกัน ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ 9) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขออย่างใดอย่างหนึ่งแล้วแต่กรณี
2. การขอรับใบอนุญาตขับรถอายุ 5 ปี - การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถสามล้อส่วนบุคคล และ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล 5 ปี 3. การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ - การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถสามล้อส่วนบุคคล และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ ที่มีอายุ 1 ปี เป็น 5 ปี	10) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ 11) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือสิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี 1) หนังสือรับรองแสดงว่าได้ผ่านการอบรมและทดสอบความรู้ความสามารถในการขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก หรือตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์จากโรงเรียนการขนส่งของกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง 2) ใบอนุญาตขับรถส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถสามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว หรือ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว แล้วแต่กรณี ที่สิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี 1) หนังสือรับรองแสดงว่าได้ผ่านการอบรมและทดสอบความรู้ความสามารถในการขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก หรือตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์จากโรงเรียนการขนส่งของกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง 2) ใบอนุญาตขับรถส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถสามล้อส่วนบุคคล และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ แล้วแต่กรณี ที่สิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี

ภาคผนวก 2

ผู้ขอดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถซึ่งมีเอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขออย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดไว้ แล้วแต่กรณี ถือว่าได้ผ่านการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย การทดสอบข้อเขียน หรือการทดสอบขับรถทุกรายการหรือบางรายการตามข้อ 31

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขออย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ดีว่าผ่านการทดสอบ (X) กรณีที่ต้องทดสอบ (✓)		
		สมรรถภาพ ของร่างกาย	ข้อเขียน	ขับรถ
1. การขอรับใบอนุญาตขับรถ				
(1) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว	1) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบจากโรงเรียนการขนส่งของกรมการขนส่งทางบก หรือจากโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง	X	X	X
	2) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบจากโครงการอบรมเสริมความรู้ให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ หรือโครงการอบรมอื่นของกรมการขนส่งทางบก หรือของหน่วยงานอื่นที่อธิบดีกรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบให้ผู้ผ่านการอบรมและทดสอบนำหลักฐานไปขอรับใบอนุญาตขับรถได้	X	X	X
	3) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	X
	4) ใบอนุญาตขับรถชนิดเดียวกันตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	X
	5) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	X
	6) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมกับนำหนังสือรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	X	X	X

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขอ อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ถือว่าผ่านการทดสอบ (X) กรณีที่ต้องทดสอบ (✓)		
		สมรรถภาพ ของร่างกาย	ข้อเขียน	ขับรถ
(2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ ส่วนบุคคลชั่วคราว (กรณีที่ผู้ยื่นคำขอเป็น คนต่างด้าวตามกฎหมาย ว่าด้วยคนเข้าเมือง ซึ่ง เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือ การเดินทางผ่าน ราชอาณาจักร และ เคยได้รับใบอนุญาต ขับรถส่วนบุคคล ชั่วคราว และสิ้นอายุ)	7) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	X
	8) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์ สามล้อส่วนบุคคลตลอดชีพ	✓	X	✓
	9) ใบอนุญาตขับรถรถคนนอน รถแทรกเตอร์ และรถใช้งานเกษตรกรรม ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	✓
	1) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี	✓	X	X
	2) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	✓	✓	X
	3) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งสิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓	✓	✓
	4) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับ ที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	X
	5) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับ ที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมกับการนำหนังสือรับรองจากกระทรวง การต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้อง	X	X	X
	1) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรม และทดสอบจากโรงเรียนการขนส่ง ของกรมการขนส่งทางบก หรือจากโรงเรียน สอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง	X	X	X
	(3) ใบอนุญาตขับรถยนต์ สามล้อส่วนบุคคล ชั่วคราว			

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขอ อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ถือว่าผ่านการทดสอบ (×) กรณีที่ต้องทดสอบ (✓)		
		สมรรถภาพ ของร่างกาย	ข้อเขียน	ขับรถ
(4) ใบอนุญาตขับรถ จักรยานยนต์ส่วนบุคคล ชั่วคราว	2) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรม และทดสอบจากโครงการอบรมเสริมความรู้ให้แก่ ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือโครงการอบรมอื่นของกรมการขนส่งทางบก หรือของหน่วยงานอื่นที่อธิบดีกรมการขนส่ง ทางบกให้ความเห็นชอบให้ผู้ผ่านการอบรมและ ทดสอบนำหลักฐานไปขอรับใบอนุญาตขับรถได้	×	×	×
	3) ใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วย รถยนต์ทหาร ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	×	×
	4) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับ ที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	×	×
	5) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับ ที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมทั้งนำหนังสือรับรองจากกระทรวง การต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้อง	×	×	×
	6) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	×	×
	7) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตลอดชีพ	✓	×	✓
	8) ใบอนุญาตขับรถดถนน รถแทรกเตอร์ รถใช้งานเกษตรกรรม ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	×	✓
	1) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรม และทดสอบจากโรงเรียนการขนส่ง ของกรมการขนส่งทางบก หรือจากโรงเรียน สอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง	×	×	×

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขอ อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ถือว่าผ่านการทดสอบ (X) กรณีที่ต้องทดสอบ (✓)		
		สมรรถภาพ ของร่างกาย	ข้อเขียน	ข้อปฏิบัติ
(5) ใบอนุญาตขับรถ จักรยานยนต์ส่วนบุคคล ชั่วคราว (กรณีที่ยื่น คำขอเป็นคนต่างด้าว ตามกฎหมายว่าด้วย คนเข้าเมือง ซึ่งเป็น ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามา เพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือ การเดินทางผ่าน ราชอาณาจักรและ	2) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรม และทดสอบจากโครงการอบรมเสริมความรู้ ให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ หรือ โครงการอบรมอื่นของกรมการขนส่งทางบก หรือของหน่วยงานอื่นที่อธิบดีกรมการขนส่งทางบก ให้ความเห็นชอบให้ผู้ผ่านการอบรมและทดสอบ นำหลักฐานไปขอรับใบอนุญาตขับรถได้	X	X	X
	3) ใบอนุญาตขับรถทหารตามกฎหมายว่าด้วย รถยนต์ทหาร ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	X
	4) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับ ที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	X
	5) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับ ที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมทั้งนำหนังสือรับรองจากกระทรวง การต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้อง	X	X	X
	6) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	X
	1) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี	✓	X	X
	2) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	✓	✓	X
	3) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งสิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓	✓	✓
	4) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับ ที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	X
	5) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับ ที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมทั้งนำหนังสือรับรองจากกระทรวง การต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้อง	X	X	X

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขอ อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ถือว่าผ่านการทดสอบ (×) กรณีที่ต้องทดสอบ (✓)		
		สมรรถภาพ ของร่างกาย	ข้อเขียน	ปฏิบัติ
เคยได้รับใบอนุญาตขับรถ จักรยานยนต์ส่วนบุคคล ชั่วคราวและสิ้นอายุ)				
(6) ใบอนุญาตขับรถ จักรยานยนต์ส่วนบุคคล ชั่วคราว (กรณีผู้ขอ เคยได้รับใบอนุญาต ขับรถจักรยานยนต์ ชั่วคราวหรือใบอนุญาต ขับรถจักรยานยนต์ ส่วนบุคคลชั่วคราว มาแล้ว และมีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์)	1) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี 2) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี 3) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งสิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓ ✓ ✓	× ✓ ✓	× × ✓
(7) ใบอนุญาต ขับรถส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถ สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถ จักรยานยนต์ส่วนบุคคล กรณีที่ผู้ยื่นคำขอเป็น บุคคลในขณะผู้แทน ทางการทูตหรือองค์การ ระหว่างประเทศ	- หนังสือรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	×	×	×
(8) ใบอนุญาต ขับรถส่วนบุคคล (กรณีผู้ขอเคยได้รับ ใบอนุญาตขับรถยนต์ ส่วนบุคคลชั่วคราว มาแล้ว และสิ้นอายุ)	1) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรม และทดสอบจากโรงเรียนการขนส่ง หรือโรงเรียน สอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง 2) ใบอนุญาตขับรถส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี	×	×	×
		✓	×	×

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขอ อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ถือว่าผ่านการทดสอบ (X) กรณีที่ต้องทดสอบ (✓)		
		สมรรถภาพ ของร่างกาย	ข้อเขียน	ขับรถ
(9) ใบอนุญาตขับ รถยนต์สามล้อ ส่วนบุคคล (กรณีผู้ขอ เคยได้รับใบอนุญาต ขับรถยนต์สามล้อ ส่วนบุคคลชั่วคราว มาแล้ว และสิ้นอายุ)	- ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	✓	✓	X
	- ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓	✓	✓
	3) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วย การขนส่งทางบก ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	X
	4) ใบอนุญาตขับรถทหารตามกฎหมายว่าด้วย รถยนต์ทหาร ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	X
	5) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับ ที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	X
	6) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	X
	7) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	X	X	X
	8) ใบอนุญาตขับรถบดถนน รถแทรกเตอร์ รถใช้งานเกษตรกรรม ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	✓
	9) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์ สามล้อส่วนบุคคลตลอดชีพ	✓	X	✓
	1) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี	✓	X	X
	- ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	✓	✓	X
	- ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓	✓	✓

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขอ อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ถือว่าผ่านการทดสอบ (×) กรณีที่ต้องทดสอบ (✓)		
		สมรรถภาพ ของร่างกาย	ข้อเขียน	ขับรถ
(10) ใบอนุญาตขับรถ จักรยานยนต์ส่วนบุคคล (กรณีผู้ขอเคยได้รับ ใบอนุญาตขับรถ จักรยานยนต์ชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถ จักรยานยนต์ส่วนบุคคล ชั่วคราวมาแล้ว และสิ้นอายุ)	2) ใบอนุญาตขับรถประเภทเดียวกันตามกฎหมาย ว่าด้วยรถยนต์ทหาร ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	×	×
	3) ใบอนุญาตขับรถประเภทเดียวกันกับที่ขอรับ ใบอนุญาต ซึ่งรัฐบาลของประเทศอื่นออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	×	×
	4) ใบอนุญาตขับรถประเภทเดียวกันตามความตกลง ระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	×	×
	5) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตลอดชีพ	✓	×	✓
	6) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	×	×	×
	7) ใบอนุญาตขับรถบดถนน รถแทรกเตอร์ รถใช้งานเกษตรกรรม ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	×	✓
	1) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรม และทดสอบจากโรงเรียนการขนส่งหรือโรงเรียน สอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง	×	×	×
	2) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว หรือ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี	✓	×	×
	- ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว หรือ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	✓	✓	×
	- ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว หรือ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓	✓	✓

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขอ อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ถือว่าผ่านการทดสอบ (X) กรณีที่ต้องทดสอบ (✓)		
		สมรรถภาพ ของร่างกาย	ข้อเขียน	ข้อปฏิบัติ
(11) ใบอนุญาต ขับรถสาธารณะ	3) ใบอนุญาตขับรถชนิดเดียวกันตามกฎหมาย ว่าด้วยรถยนต์ทหาร ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	X
	4) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับ ที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	X
	5) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	X
	6) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	X	X	X
	1) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วย การขนส่งทางบก ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✓	X
	2) ใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งมีอายุ ไม่น้อยกว่า 1 ปี ใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือสิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี หรือใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคลตลอดชีพ	✓	✓	X
(12) ใบอนุญาต ขับรถสามล้อ สาธารณะ	3) ใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคลชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล ที่สิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓	✓	✓
	1) ใบอนุญาตขับรถชนิดสามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งมีอายุไม่น้อยกว่า 1 ปี ใบอนุญาตขับรถชนิด สามล้อส่วนบุคคล ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือ สิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี หรือใบอนุญาตขับรถชนิด สามล้อส่วนบุคคลตลอดชีพ	✓	✓	X
	2) ใบอนุญาตขับรถชนิดสามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถชนิดสามล้อส่วนบุคคล ที่สิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓	✓	✓

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขอ อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ดีื่อว่าผ่านการทดสอบ (×) กรณีที่ต้องทดสอบ (✓)		
		สมรรถภาพ ของร่างกาย	ข้อเขียน	ขับรถ
(13) ใบอนุญาตขับรถ จักรยานยนต์สาธารณะ	1) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว หรือ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งมีอายุไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือใบอนุญาตขับรถ จักรยานยนต์ส่วนบุคคล ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือ สิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี หรือใบอนุญาตขับรถ จักรยานยนต์ตลอดชีพ	✓	✓	×
	2) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว หรือ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ที่สิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓	✓	✓
(14) ใบอนุญาตขับรถ บดถนน ใบอนุญาต ขับรถแทรกเตอร์ ใบอนุญาตขับรถ ใช้งานเกษตรกรรม	1) ใบอนุญาตขับรถชนิดเดียวกันตามกฎหมาย ว่าด้วยรถยนต์ทหาร ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	×	×
	2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตลอดชีพ	✓	×	✓
	3) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์ สามล้อส่วนบุคคลตลอดชีพ	✓	×	✓
2. การขอต่ออายุ ใบอนุญาตขับรถ (1) การขอต่ออายุ ใบอนุญาตขับรถ กรณีที่ผู้ยื่นคำขอเป็น บุคคลในคณะผู้แทน ทางการทูตหรือองค์การ ระหว่างประเทศ	- หนังสือรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	×	×	×

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขอ อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ถือว่าผ่านการทดสอบ (X) กรณีที่ต้องทดสอบ (✓)		
		สมรรถภาพ ของร่างกาย	ข้อเขียน	ขับรถ
(2) การขอต่ออายุ ใบอนุญาตขับรถยนต์ ส่วนบุคคล ใบอนุญาต ขับรถยนต์สามล้อ ส่วนบุคคล และ ใบอนุญาตขับรถ จักรยานยนต์ที่มีอายุ 1 ปี เป็น 5 ปี	1) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรม และทดสอบจากโรงเรียนการขนส่ง หรือโรงเรียน สอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง	X	X	X
	2) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี	✓	X	X
	3) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	✓	✓	X
	4) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งสิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓	✓	✓
(3) การขอต่ออายุ ใบอนุญาตขับรถยนต์ ส่วนบุคคล ใบอนุญาต ขับรถยนต์สามล้อ ส่วนบุคคล และ ใบอนุญาตขับรถ จักรยานยนต์ส่วนบุคคล ที่มีอายุ 5 ปี	1) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรม และทดสอบจากโรงเรียนการขนส่งหรือโรงเรียน สอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง	X	X	X
	2) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	X
	3) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งสิ้นอายุแล้ว	✓	✓	✓
(4) การขอต่ออายุ ใบอนุญาตขับรถ นอกจาก (1), (2) และ (3)	1) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	X	X
	2) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งสิ้นอายุแล้ว	✓	✓	✓

แบบบันทึกผลการทดสอบข้อเขียนและทดสอบขับรถ

ชื่อผู้รับการทดสอบ.....

1. การทดสอบข้อเขียน

วัน/เดือน/ปี	ครั้งที่	ผลการทดสอบ		เจ้าหน้าที่
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
	1			
	2			
	3			
	4			
	5			

2. การทดสอบขับรถ

วัน/เดือน/ปี	ครั้งที่	ท่าที่ทดสอบ							ผลการทดสอบ		ประธาน	กรรมการ	กรรมการ
		1	2	3	4	5	6	7	ผ่าน	ไม่ผ่าน			
	1												
	2												
	3												
	4												
	5												

หมายเลขทะเบียนรถ.....

แบบบันทึกผลการทดสอบสมรรถภาพร่างกาย

ชื่อผู้รับการทดสอบ.....วันที่.....

ให้ ✓ ลงในช่อง “ผ่าน” หรือ “ไม่ผ่าน”

1. การทดสอบสายตาดูดสี			
ครั้งที่	ผลการทดสอบ		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	สรุปผล
1			☐ ผ่าน
2			
3			☐ ไม่ผ่าน

2. การทดสอบสายตาทางกว้าง					
ครั้งที่	ตาทางขวา		ตาทางซ้าย		สรุปผล
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1					☐ ผ่าน
2					
3					☐ ไม่ผ่าน

ผู้ทดสอบ.....

ผู้ทดสอบ.....

3. การทดสอบสายตาทางลึก			
ครั้งที่	ผ่าน	ไม่ผ่าน	สรุปผล
1			☐ ผ่าน
2			
3			☐ ไม่ผ่าน

4. การทดสอบปฏิกิริยา			
ครั้งที่	ผ่าน	ไม่ผ่าน	สรุปผล
1			☐ ผ่าน
2			
3			☐ ไม่ผ่าน

ผู้ทดสอบ.....

ผู้ทดสอบ.....

สรุปผลการทดสอบทั้งหมดแล้วปรากฏว่า

☐ ผ่าน

☐ ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....

(.....)

ลงชื่อกรรมการผู้สรุป

ประกาศกรมการขนส่งทางบก
เรื่อง กำหนดแบบใบอนุญาตขับรถ
ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ตามที่ได้มีประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดแบบใบอนุญาตขับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ประกาศ ณ วันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2548 ไว้แล้ว นั้น

โดยที่แบบใบอนุญาตขับรถที่ใช้ในปัจจุบัน เป็นแบบที่มีได้กำหนดให้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (แบบกระดาษ) และปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลกระทำการปลอมแปลงใบอนุญาตขับรถแบบดังกล่าวเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นแบบที่สามารถลอกเลียนแบบได้โดยง่ายและมีต้นทุนต่ำ ซึ่งการกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทั้งทางราชการและประชาชนที่ถูกหลอกลวงและหลงเชื่อว่าเป็นใบอนุญาตขับรถที่ออกโดยถูกต้องจากทางราชการ และนำไปใช้โดยผิดกฎหมาย ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว และเพื่อความสะดวกในการเก็บรักษา ตรวจสอบ ป้องกันการชำรุดเสียหาย ตลอดจนพัฒนาระบบการออกใบอนุญาตขับรถให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการใช้งานและเทคโนโลยีในปัจจุบัน จึงเห็นสมควรนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการออกใบอนุญาตขับรถอีกแบบหนึ่ง (แบบพลาสติก) อาศัยอำนาจตามความในข้อ 11 แห่งกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2548 ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 อธิบดีกรมการขนส่งทางบก ประกาศกำหนดแบบใบอนุญาตขับรถไว้ ดังนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดแบบใบอนุญาตขับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ประกาศ ณ วันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2548

ข้อ 2 ใบอนุญาตขับรถมี 2 แบบ คือ

(1) ใบอนุญาตขับรถที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ตามแบบ ขส.บ. 10 ข.-1 และแบบ ขส.บ. 10 ข.-3 ท้ายประกาศนี้

(2) ใบอนุญาตขับรถที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ตามแบบ ขส.บ. 10 ข.-1/1 และแบบ ขส.บ. 10 ข.-3/1 ท้ายประกาศนี้

ข้อ 3 ใบอนุญาตขับรถให้ใช้แบบใบอนุญาตท้ายประกาศ ดังต่อไปนี้

(1) ใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถชนิดสามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถชนิดสามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถชนิดสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถชนิดสามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ และใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น ตามมาตรา 43 (9) ให้ใช้แบบ ขส.บ. 10 ข.-1 หรือแบบ ขส.บ. 10 ข.-1/1

(2) ใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถชนิดสามล้อส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ ซึ่งมีอายุตลอดชีพ ให้ใช้แบบ ขส.บ. 10 ข.-3 หรือแบบ ขส.บ. 10 ข.-3/1

(3) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดตามอนุสัญญาว่าด้วยการจราจรทางถนน ทำ ณ นครเจนีวา ค.ศ. 1949

ข้อ 4 การใช้แบบใบอนุญาตขับรถที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ จะดำเนินการในท้องที่ใดหรือจังหวัดใดให้เป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

เมื่อได้กำหนดให้เขตท้องที่ใดหรือจังหวัดใดใช้แบบใบอนุญาตขับรถที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ตามวรรคหนึ่งแล้ว การออกใบอนุญาตขับรถจะใช้แบบที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์หรือแบบที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ให้เป็นไปตามความประสงค์ของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ

ประกาศ ณ วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2549

ปิยะพันธ์ จัมปาสุต

(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ใบอนุญาตขับรถที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์

(ด้านหน้า)

ฉบับที่	ชนิด
วันอนุญาต.....วันสิ้นอายุ..... ชื่อ..... ที่อยู่..... เกิดวันที่..... เลขประจำตัว..... นายทะเบียนจังหวัด.....	

รูปถ่าย

ตรากรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม

ขนาด: 8.5 ซม. x 5.3 ซม.

(ด้านหลัง)

 แบบ ขส.บ. 10 ข.-1 ใบอนุญาตขับรถ กรมการขนส่งทางบก	
ข้อจำกัดการใช้	
ผู้รับอนุญาต	นายทะเบียน

ตรากรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม

ขนาด: 8.5 ซม. x 5.3 ซม.

ใบอนุญาตขับรถที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์

(ด้านหน้า)

ประเทศไทย Kingdom Of Thailand		ใบอนุญาตขับรถ Driving License	
  รูปถ่าย	ฉบับที่ No.	ชนิด Type	5.4 ซม. 5.4 ซม.
	วันอนุญาต ชื่อ	สัญญา วันเกิด	
	เลขประจำตัวประชาชน		
Issue Name		ID No.	
Birthdate			

8.6 ซม.

(ด้านหลัง)

แบบ ขส.บ. 10 ข.-1/1	00000099
	
ข้อจำกัดการใช้/Restriction of use	
5.4 ซม. 5.4 ซม.	
นายทะเบียน/Authorize	

8.6 ซม.

ใบอนุญาตขับรถที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์

(ด้านหน้า)

ฉบับที่	ชนิด
วันอนุญาต..... ชื่อ..... ที่อยู่..... เกิดวันที่..... เลขประจำตัว..... นายทะเบียนจังหวัด..... รูปถ่าย	

8.5 ซม.

5.3 ซม.

ตรากรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม

(ด้านหลัง)

แบบ ขส.บ. 10 ข.-3	
 ใบอนุญาตขับรถ กรมการขนส่งทางบก	
ข้อจำกัดการใช้	
ผู้รับอนุญาต	 นายทะเบียน

8.5 ซม.

5.3 ซม.

ตรากรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม

ใบอนุญาตขับรถที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์

(ด้านหน้า)

 ประเทศไทย Kingdom Of Thailand		ใบอนุญาตขับรถ Driving License			
 รูปถ่าย	<table border="1"> <tr> <td>ฉบับที่ No.</td> <td>ชนิด Type</td> </tr> </table>			ฉบับที่ No.	ชนิด Type
	ฉบับที่ No.	ชนิด Type			
	<table border="1"> <tr> <td>วันอนุญาต ชื่อ</td> </tr> <tr> <td>วันเกิด</td> </tr> <tr> <td>เลขประจำตัวประชาชน</td> </tr> </table>			วันอนุญาต ชื่อ	วันเกิด
วันอนุญาต ชื่อ					
วันเกิด					
เลขประจำตัวประชาชน					
<table border="1"> <tr> <td>Issue Name Birthdate</td> <td>ID No.</td> </tr> </table>			Issue Name Birthdate	ID No.	
Issue Name Birthdate	ID No.				

8.6 ซม. 5.4 ซม.

(ด้านหลัง)

แบบ ขส.บ. 10 ข.-3/1	00000055
ข้อจำกัดการใช้/Restriction of use	
นายทะเบียน/Authorize	

8.6 ซม. 5.4 ซม.

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ โทร. 0-2272-3636

ที่ คค 0407.6/ว 281.1

วันที่ 31 ตุลาคม 2548

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถ

เรียน ชนผ., ผอ.สำนักทุกสำนัก, ผอ.กองทุกกอง, ตรข., ลนท., ผกน., ผพร., ผสพ. 1, 2, 3, 4, ขสจ.ทุกจังหวัด, หสข.ทุกสาขา และ นสค.ทุกสถานี

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้นำระบบคอมพิวเตอร์แบบใหม่ (Oracle) มาใช้ในการปฏิบัติงานและสามารถเชื่อมโยงข้อมูล (Online) ได้ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 21 มิถุนายน 2548 นั้น

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและให้การดำเนินงานด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอชักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาทุกแห่ง ดำเนินการปรับฐานข้อมูลใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถให้เป็นปัจจุบัน

2. กรณีตรวจสอบพบการซ้ำซ้อนทางข้อมูลจากระบบการปฏิบัติการเชื่อมโยงข้อมูล ให้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 ให้ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ และสำนักงานขนส่งจังหวัดทุกแห่ง มอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรให้หัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา หรือหัวหน้าฝ่าย และหรือหัวหน้างาน และหรือนักวิชาการขนส่ง หรือเจ้าหน้าที่อื่นตามความเหมาะสม เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ และหรือแก้ไขปรับปรุงข้อมูล ยกเลิก เพิกถอน อายุค และถอนอายุคใบอนุญาตขับรถในระบบปฏิบัติการข้อมูล

2.2 เมื่อมีผู้มาขอดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถและพบว่ามี การซ้ำซ้อนทางข้อมูลจากระบบการปฏิบัติการ โดยไม่ปรากฏหลักฐานว่าเคยได้รับใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถชนิดนั้น ๆ มาก่อน ให้นายทะเบียนผู้รับคำขอหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียนตามข้อ 2.1 แจ้งสำนักงานที่ปรากฏอยู่ในระบบงานคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ 2.1 ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้องก่อนดำเนินการต่อไป

3. กรณีสำนักงานใดพบว่าได้ออกใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถซ้ำซ้อนกับสำนักงานอื่น ให้ดำเนินการเพิกถอนใบอนุญาตฉบับที่ซ้ำซ้อนทันที โดยให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ 2.1 เป็นผู้ดำเนินการเพิกถอนใบอนุญาตในระบบปฏิบัติการทางข้อมูล

4. กรณีตรวจสอบพบใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถซ้ำซ้อน ให้ดำเนินการ ดังนี้

4.1 การเพิกถอนใบอนุญาตขับรถซ้ำซ้อนตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ให้สามารถเพิกถอนแทนกันได้ โดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร ที่ 1/2548 เรื่อง มอบหมายอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่เฉพาะอย่าง ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2548

ตัวอย่างที่ 1 นาย ก. มีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวฉบับแรกที่จังหวัดนนทบุรีและมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว ฉบับที่ 2 ที่จังหวัดปทุมธานี ได้ไปติดต่อขอเปลี่ยนประเภทเป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ ส่วนบุคคลที่กรุงเทพมหานคร และนำใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวที่ออกโดยสำนักงานขนส่งจังหวัดปทุมธานี เป็นหลักฐานประกอบคำขอ นายทะเบียนกรุงเทพมหานครตรวจสอบ พบว่ามีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวซ้ำซ้อน กรณีนี้ ให้นายทะเบียนกรุงเทพมหานครเพิกถอนใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว

ที่ออกโดยสำนักงานขนส่งจังหวัดปทุมธานี และนำข้อมูลใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวของสำนักงานขนส่งจังหวัดนนทบุรีมาเป็นฐานข้อมูล และเปลี่ยนประเภทใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวเป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลต่อไป

4.2 การเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประจำรถเข้าซ้อนตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ให้สำนักงานที่พบแจ้งสำนักงานที่ออกใบอนุญาตฉบับที่เข้าซ้อนให้นายทะเบียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียนตามข้อ 2.1 ทำการเพิกถอนใบอนุญาตฉบับดังกล่าวก่อนดำเนินการต่อไป

ตัวอย่างที่ 2 นาย ข. มีใบอนุญาตผู้ประจำรถฉบับแรกที่จังหวัดนนทบุรีและมีใบอนุญาตผู้ประจำรถประเภทหรือชนิดเดียวกันฉบับที่ 2 ที่จังหวัดเชียงใหม่ ได้นำใบอนุญาตผู้ประจำรถ ฉบับที่ 2 มาดำเนินการที่สำนักงานขนส่งจังหวัดนครราชสีมา พบว่ามีใบอนุญาตผู้ประจำรถเข้าซ้อน กรณีนี้ ให้สำนักงานขนส่งจังหวัดนครราชสีมา แจ้งสำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ให้เพิกถอนใบอนุญาตผู้ประจำรถ ฉบับที่ 2 โดยให้สำนักงานขนส่งจังหวัดนครราชสีมา ใช้ข้อมูลใบอนุญาตผู้ประจำรถฉบับแรกเป็นฐานข้อมูลแล้วดำเนินการต่อไป

4.3 ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ 2.1 เพิกถอนใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถชนิดหรือประเภทเดียวกัน ซึ่งออกให้ภายหลังเฉพาะฉบับที่เข้าซ้อน และให้ใช้ใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถฉบับแรก พร้อมทั้งปรับฐานแก้ไขข้อมูลการอ้างอิงเลขที่ใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถเป็นฉบับแรกแทน

ตัวอย่างที่ 3 นาย ค. มีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวและใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ 1 ปี ที่กรุงเทพมหานคร และมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว ฉบับที่ 2 ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ 1 ปี ฉบับที่ 2 และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพที่จังหวัดภูเก็ต ต่อมาได้มาขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพที่สำนักงานขนส่งจังหวัดภูเก็ต พบว่ามีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวและใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ 1 ปี เข้าซ้อน กรณีนี้ ให้นายทะเบียนจังหวัดภูเก็ตเพิกถอนใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว ฉบับที่ 2 และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ 1 ปี ฉบับที่ 2 และปรับฐานแก้ไขข้อมูลอ้างอิงเลขที่ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพ โดยให้ใช้ข้อมูลใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ 1 ปี ฉบับแรกเป็นฐานข้อมูลและออกใบแทนใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพต่อไป

หลักเกณฑ์การพิจารณาการอบรมทดสอบหรือยกเว้นการอบรมทดสอบ กรณีใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถเข้าซ้อน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มาติดต่อ ให้พิจารณาใบอนุญาตฉบับสุดท้ายที่เข้าซ้อนว่าสิ้นอายุเมื่อใด หากใบอนุญาตดังกล่าวยังไม่ขาดอายุหรือขาดอายุไม่เกิน 1 ปี หรือขาดอายุเกิน 1 ปี หรือเกิน 3 ปี ให้ดำเนินการอบรมทดสอบหรือยกเว้นการอบรมทดสอบโดยถือปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

ตัวอย่างที่ 4 นาย ง. มีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวฉบับแรกออกโดยนายทะเบียนจังหวัดนนทบุรี วันอนุญาต 12 มีนาคม 2540 วันสิ้นอายุ 12 มีนาคม 2541 และมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับที่ 2 ออกโดยนายทะเบียนจังหวัดปทุมธานี วันอนุญาต 20 สิงหาคม 2547 วันสิ้นอายุ 20 สิงหาคม 2548 ได้นำใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับที่ 2 มาเปลี่ยนประเภทเป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่กรุงเทพมหานคร ในวันที่ 22 สิงหาคม 2548 (ขาดอายุไม่เกิน 1 ปี) นายทะเบียนกรุงเทพมหานครตรวจสอบ พบว่ามีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวเข้าซ้อน ให้นายทะเบียนกรุงเทพมหานคร เพิกถอนใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับที่ 2 และให้ใช้ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่ออกโดยนายทะเบียนจังหวัดนนทบุรีเป็นฐานข้อมูล ก่อนดำเนินการเปลี่ยนประเภทเป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลต่อไป ทั้งนี้ ให้ได้รับยกเว้นการอบรมทดสอบ

ตัวอย่างที่ 5 นาย จ. มีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวฉบับแรกออกโดยนายทะเบียนจังหวัดขอนแก่น วันอนุญาต 12 มกราคม 2539 วันสิ้นอายุ 12 มกราคม 2540 และมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับที่ 2 ออกโดยนายทะเบียนจังหวัดพัทลุง วันอนุญาต 15 มีนาคม 2545 วันสิ้นอายุ 15 มีนาคม 2546 ได้นำใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับที่ 2 มาเปลี่ยนประเภทเป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่สำนักงานขนส่งจังหวัดปัตตานี ในวันที่ 19 สิงหาคม 2548 (ขาดอายุเกิน 1 ปี) นายทะเบียนจังหวัดปัตตานีตรวจสอบ พบว่ามีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวซ้ำซ้อน ให้นายทะเบียนจังหวัดปัตตานีเพิกถอนใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับที่ 2 แล้วดำเนินการทดสอบข้อเขียนเพิ่มเติม โดยปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ก่อนดำเนินการเปลี่ยนประเภทเป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลต่อไป

ตัวอย่างที่ 6 นาย ช. มีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวฉบับแรกออกโดยนายทะเบียนจังหวัดชลบุรี วันอนุญาต 5 กุมภาพันธ์ 2535 วันสิ้นอายุ 5 กุมภาพันธ์ 2536 และมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับที่ 2 ออกโดยนายทะเบียนจังหวัดตราด วันอนุญาต 15 มีนาคม 2543 วันสิ้นอายุ 15 มีนาคม 2544 ได้นำใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับที่ 2 มาเปลี่ยนประเภทเป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่สำนักงานขนส่งจังหวัดระยอง ในวันที่ 25 สิงหาคม 2548 (ขาดอายุเกิน 3 ปี) นายทะเบียนจังหวัดระยองตรวจสอบ พบว่ามีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวซ้ำซ้อน ให้นายทะเบียนจังหวัดระยองเพิกถอนใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับที่ 2 ก่อนดำเนินการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายอบรม ทดสอบข้อเขียนและทดสอบขับรถโดยปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ก่อนดำเนินการเปลี่ยนประเภทเป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลต่อไป

6. การอายัดและการถอนอายัดใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถ ให้ดำเนินการ ดังนี้

6.1 การอายัด ให้สำนักงานที่ออกใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถดำเนินการอายัดโดยผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ 2.1

6.2 การถอนอายัดใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถ

6.2.1 การถอนอายัดใบอนุญาตขับรถตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ให้สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัดและสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาทุกแห่งเป็นผู้ดำเนินการถอนอายัดแทนกันได้ ตามคำสั่งนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร ที่ 1/2548 เรื่อง มอบหมายอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่เฉพาะอย่าง ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2548 โดยผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ 2.1 เป็นผู้ดำเนินการถอนอายัดเมื่อได้รับหนังสือแจ้งการถอนอายัด

6.2.2 การถอนอายัดใบอนุญาตผู้ประจำรถตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ให้ดำเนินการโดยผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ 2.1 ของสำนักงานผู้ออกใบอนุญาตผู้ประจำรถนั้น

6.3 ให้สำนักงานที่ออกใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถ ดำเนินการบันทึกการอายัดหรือการถอนอายัดลงในต้นขั้วใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถนั้นด้วย

ตัวอย่างที่ 7 สถานีตำรวจนครบาลภาษีเจริญส่งหนังสือถึงนายทะเบียนจังหวัดตราด ขอให้อายัดใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่ออกโดยนายทะเบียนจังหวัดชลบุรี ให้นายทะเบียนจังหวัดตราดจัดส่งหนังสือขออายัดให้นายทะเบียนจังหวัดชลบุรีเพื่อดำเนินการต่อไป พร้อมแจ้งสถานีตำรวจนครบาลภาษีเจริญให้ดำเนินการแจ้งอายัดไปยังสำนักงานที่เป็นผู้ออกใบอนุญาตขับรถโดยตรงในโอกาสต่อไปด้วย

ตัวอย่างที่ 8 สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองจังหวัดสมุทรปราการส่งหนังสือถึงนายทะเบียนจังหวัดตราด ขอให้ถอนอายุคำใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่ออกโดยนายทะเบียนจังหวัดชลบุรี กรณีนี้ ให้นายทะเบียนจังหวัดตราดดำเนินการถอนอายุคำใบอนุญาตขับรถยนต์ในระบบงาน และเมื่อสิ้นวันให้สำนักงานขนส่งจังหวัดชลบุรี นำรายงานการถอนอายุคำใบประจำวันมาบันทึกข้อมูลการถอนอายุคำใบลงในต้นขั้วใบอนุญาตขับรถที่เกี่ยวข้องต่อไป

ตัวอย่างที่ 9 สถานีตำรวจนครบาลภาษีเจริญส่งหนังสือถึงนายทะเบียนจังหวัดขอนแก่น ขอให้ถอนอายุคำใบอนุญาตผู้ประจำรถที่ออกโดยนายทะเบียนจังหวัดชลบุรี กรณีนี้ ให้นายทะเบียนจังหวัดขอนแก่นแจ้งนายทะเบียนจังหวัดชลบุรีเพื่อดำเนินการถอนอายุคำใบต่อไป

7. เมื่อสิ้นวันทำการ ให้สำนักงานทุกแห่งดำเนินการ ดังนี้

7.1 ออกคำสั่งการเพิกถอนใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถเสนอนายทะเบียนลงนาม

7.2 ออกรายงานการเพิกถอนใบอนุญาตการอาศัยและการถอนอายุคำใบอนุญาตไว้เพื่อตรวจสอบพร้อมบันทึกรายการที่เกี่ยวข้องลงในต้นขั้วใบอนุญาต

7.3 ให้ผู้อำนวยการส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ ผู้อำนวยการสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ หรือขนส่งจังหวัด ลงนามในคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถตามข้อ 7.1 และให้หัวหน้าฝ่ายในส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือหัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา เป็นผู้ลงนามในรายงานตามข้อ 7.2 และให้ใช้รายงานดังกล่าวเป็นหนังสือแจ้งเวียนเพื่อทราบแทนการเวียนคำสั่งเพิกถอน

8. การใช้ข้อมูลรายการบุคคลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางเป็นหลักฐานประกอบคำขอดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถ ให้ดำเนินการ ดังนี้

8.1 กรณีสามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง (ทะเบียนราษฎร์) ได้ให้ใช้ข้อมูลที่เชื่อมโยงนั้นเป็นข้อมูลอ้างอิง แทนหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านหรือภาพถ่าย โดยระบุข้อความ “ข้าพเจ้าขอรับรองว่ามีชื่อ-สกุล และที่อยู่ในทะเบียนบ้านตรงตามที่ปรากฏในคำขอข้างต้นจริง” แล้วให้ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถลงนามรับรองตามเอกสารแนบ 1 หรือกรณีที่สำนักงานใดใช้คำขอแบบเดิม ให้จัดทำตารางข้อความดังกล่าวประทับลงในคำขอและให้ผู้ขอลงนามรับรองตามเอกสารแนบ 2

กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตยืนยันว่าข้อมูลซึ่งเชื่อมโยงจากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง (ทะเบียนราษฎร์) ไม่ตรงกับสำเนาทะเบียนบ้านตามความเป็นจริงในปัจจุบันและประสงค์จะขอใช้ที่อยู่ตามสำเนาทะเบียนบ้าน ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตแนบสำเนาทะเบียนบ้านหรือภาพถ่ายดังกล่าว พร้อมยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในคำขอก่อนปรับแก้ข้อมูลที่อยู่ในใบอนุญาตให้ตรงกับที่อยู่ดังกล่าว

8.2 กรณีไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับฐานข้อมูลทะเบียนกลาง (ทะเบียนราษฎร์) ได้ ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตแนบภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้านและหรือบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมภาพถ่าย แล้วแต่กรณี เป็นเอกสารประกอบคำขอและให้ใช้ที่อยู่ตามที่ปรากฏในเอกสารดังกล่าวเป็นที่อยู่ของผู้ขอรับใบอนุญาต พร้อมทั้งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในคำขอด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

สมศักดิ์ วัฒนชีวินปกรณ์

(นายสมศักดิ์ วัฒนชีวินปกรณ์)

รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

กรมการขนส่งทางบก
แบบคำขอรับใบอนุญาต

เลขที่คำขอ 250

วันที่ 28/10/2548

รถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว

เรียนนายทะเบียน

ข้าพเจ้า MRS.QI DING หนังสือเดินทาง 02-G03058992

วันเกิด 12/01/2513

อายุ 35 ปี

สัญชาติ จีน

ที่อยู่เลขที่ 1087/102

ถนน เพชรบุรีตัดใหม่

แขวง/ตำบล มักกะสัน

เขต/อำเภอ ราชเทวี

จังหวัด กรุงเทพมหานคร

มีความประสงค์ออกใบอนุญาตใหม่ ชนิดใบอนุญาตรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว และข้าพเจ้า
ขอรับรองว่า มีชื่อ-สกุล และที่อยู่ในทะเบียนบ้านตรงตามที่ปรากฏในคำขอข้างต้นจริง

ลงชื่อ.....ผู้ขอ

โทร.

ตรวจสอบเอกสารหลักฐานแล้วถูกต้อง

ผู้รับคำขอ นางสาวนันทรา ตรีสิงห์พิทักษ์ (08:58:22)

ลงนามแล้ว

.....

นายทะเบียน

...../...../.....

เอกสารแนบ 2

คำขอที่.....
รับวันที่.....
เวลา.....
ผู้รับ.....

กรมการขนส่งทางบก
แบบคำขอดำเนินการใบอนุญาตขับรถ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรียน นายทะเบียน

ข้าพเจ้า.....สัญชาติ.....อายุ.....ปี

เลขประจำตัวประชาชน/เลขที่หนังสือเดินทาง.....โทรศัพท์.....

มีความประสงค์ขอดำเนินการใบอนุญาตขับรถ ดังนี้

- ☐ ขอรับใบอนุญาต ☐ ขอต่ออายุใบอนุญาต ☐ ขอแก้ไขรายการในใบอนุญาต.....
☐ ขอใบแทนใบอนุญาต ☐ ขอย้ายใบอนุญาต..... ☐ อื่น ๆ.....

- ชนิด ☐ รถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ☐ รถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ☐ รถจักรยานยนต์ชั่วคราว
☐ รถยนต์ส่วนบุคคล ☐ รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ☐ รถจักรยานยนต์
☐ รถยนต์สาธารณะ ☐ รถยนต์สามล้อสาธารณะ ☐ รถจักรยานยนต์สาธารณะ
☐ รถระหว่างประเทศ ☐ รถอื่น ๆ.....

พร้อมได้แนบหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

- ☐ บัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมภาพถ่าย
☐ สำเนาทะเบียนบ้านหรือภาพถ่าย ☐ หนังสือเดินทาง (กรณีขอรับใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศ)
☐ หนังสือเดินทางพร้อมหลักฐานการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและหลักฐานแสดงถิ่นที่อยู่ พร้อมภาพถ่าย (กรณีคนต่างชาติ)
☐ ใบรับรองแพทย์ กรณีขอรับใบอนุญาตขับรถสาธารณะ ผู้ขอจะต้องไม่เป็นโรคติดต่อที่น่ารังเกียจตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ไม่เป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ทั้งนี้ ใบรับรองแพทย์ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหนึ่งเดือน
☐ รูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ที่มีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน
☐ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป หรือ
☐ ขนาด 5 × 6.5 เซนติเมตร จำนวน 3 รูป สำหรับบัตรประจำตัวผู้ขับรถสาธารณะ หรือ
☐ ขนาด 4 × 6 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป สำหรับใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศ
☐ ใบอนุญาตขับรถภายในประเทศฉบับเดิม
☐ อื่น ๆ.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า

- (1) ไม่มีใบอนุญาตขับรถชนิดเดียวกันอยู่แล้ว
(2) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกยึดหรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ
(3) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 47 (3)
(4) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 49 (8) (เฉพาะการขอรับและต่ออายุใบอนุญาตขับรถสาธารณะ)
(5) อื่น ๆ.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า มีชื่อ-สกุล และที่อยู่ในทะเบียนบ้านตรงตามที่ปรากฏในคำขอข้างต้นจริง

ลงชื่อ.....ผู้ขอ/ผู้ยื่นคำขอ

(.....)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ โทร. 0-2272-3618

ที่ คค 0407.6/ว 042

วันที่ 15 มีนาคม 2550

เรื่อง การดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถตามข้อตกลงระหว่างกรมการขนส่งทางบกกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และการเชื่อมโยงข้อมูลกับโรงเรียนสอนขับรถเอกชน

เรียน ชนผ., ผอ.สำนักทุกสำนัก, ผอ.กองทุกกอง, ตรข., ลนค., ผกน., ผพร., ผสพ. 1, 2, 3 และ 4, ขสจ.ทุกจังหวัด, หสข.ทุกสาขา และ นสค.ทุกสถานี

ด้วยกรมการขนส่งทางบกได้มีข้อตกลงกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการจัดทำระบบเชื่อมโยงข้อมูลประวัติ ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถและบันทึกคะแนนผู้กระทำความผิดตามกฎหมายจราจร โดยมีการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิด การบันทึกคะแนนผู้กระทำความผิดตามกฎหมายจราจร (Point System) การออกไปสั่ง การยึด และการพักใช้ ใบอนุญาตขับรถของผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถ รวมทั้งได้เชื่อมโยงข้อมูลกับโรงเรียนสอนขับรถเอกชนที่กรมการขนส่งทางบกให้การรับรองเกี่ยวกับผลการอบรมและทดสอบของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ โดยจะดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 เป็นต้นไป

เพื่อให้การดำเนินงานด้านใบอนุญาตขับรถเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอชักชวนความเข้าใจวิธีปฏิบัติ ดังนี้

1. กรณีการใช้ข้อมูลจากการเชื่อมโยงข้อมูลใบอนุญาตขับรถ ข้อมูลการกระทำความผิดและประวัติ คะแนนผู้กระทำความผิดตามกฎหมายจราจร (Point System) ไปสั่ง การยึด และการพักใช้ใบอนุญาตขับรถระหว่างกรมการขนส่งทางบก และสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสถานีตำรวจทั่วประเทศให้ปฏิบัติ ดังนี้

1.1 ให้ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาทุกแห่ง ใช้ข้อมูลจากระบบการปฏิบัติการเชื่อมโยงข้อมูลใบอนุญาตขับรถ ข้อมูลการกระทำความผิดและประวัติ คะแนนผู้กระทำความผิดตามกฎหมายจราจร (Point System) ไปสั่ง การยึด และการพักใช้ใบอนุญาตขับรถ ในการตรวจสอบข้อมูลใบอนุญาตขับรถก่อนดำเนินการ

1.2 เมื่อมีผู้ขอดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถ ให้นำทะเบียนเข้าหน้าจอบันทึกคำขอดำเนินการ ONLINE ทั่วประเทศ และกรอกข้อมูลหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน

1.3 ในกรณีที่ไม่มีข้อมูลการกระทำความผิดและประวัติ คะแนนผู้กระทำความผิดตามกฎหมายจราจร (Point System) ไปสั่ง การยึด และการพักใช้ใบอนุญาตขับรถ จะปรากฏหน้าจอตามเอกสารแนบ 1 ให้เลือก “ยกเลิกดำเนินการคำขอ” เพื่อยกเลิกการดำเนินการ

1.4 ในกรณีที่ไม่มีข้อมูลการกระทำความผิดและประวัติ คะแนนผู้กระทำความผิดตามกฎหมายจราจร (Point System) ไปสั่ง การยึด และการพักใช้ใบอนุญาตขับรถ จะปรากฏหน้าจอตามเอกสารแนบ 2 ให้เลือก “ดำเนินการคำขอ” เพื่อดำเนินการต่อ

2. กรณีการใช้ข้อมูลจากการเชื่อมโยงผลการอบรมและทดสอบของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์จากโรงเรียนสอนขับรถเอกชนที่กรมการขนส่งทางบกให้การรับรองให้ปฏิบัติ ดังนี้

2.1 เมื่อมีผู้มาขอดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พร้อมหนังสือรับรองจากโรงเรียนสอนขับรถเอกชน ให้นายทะเบียนเข้าหน้าจอบันทึกคำขอดำเนินการ ONLINE ทั่วประเทศ และกรอกข้อมูลหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน แล้วเลือกดำเนินการออกใบอนุญาตพร้อมใส่ข้อมูลชนิดใบอนุญาตที่ขอดำเนินการ

2.2 ในกรณีที่บุคคลใดผ่านการอบรมและทดสอบจากโรงเรียนสอนขับรถแล้ว จะปรากฏหน้าจอตามเอกสารแนบ 3 ถ้าผู้ขอรับใบอนุญาตผ่านหลักสูตรแล้วระบบจะแสดงรายละเอียดของโรงเรียนสอนขับรถ เลขที่หนังสือรับรอง และวันที่ผ่านหลักสูตร

2.3 ให้นายทะเบียนตรวจสอบรายละเอียดของโรงเรียนสอนขับรถ เลขที่หนังสือรับรองและวันเวลาที่ผ่านหลักสูตร แล้วให้เลือก “ตกลง” และเลือก “บันทึกพิมพ์คำขอ+ใบเสร็จ” เพื่อพิมพ์คำขอและออกใบเสร็จ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ชัยรัตน์ สงวนชื่อ

(นายชัยรัตน์ สงวนชื่อ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

เอกสารแนบ 1

Help

ประเภทการจดทะเบียน * 1100100001243

วันที่จดทะเบียน 18/12/2549

ประเภทการจดทะเบียน (Circled)

Record: 1/1

เอกสารแนบ 2

Help

ประเภทการจดทะเบียน * 1100100001243

วันที่จดทะเบียน 18/12/2549

ประเภทการจดทะเบียน (Circled)

Record: 1/1

เอกสารแนบ 3

Help

ประเภทการจดทะเบียน * 1100100001243

วันที่จดทะเบียน 18/12/2549

ประเภทการจดทะเบียน (Circled)

Record: 1/1

ท่านกรณณกรกรฤทธการสมณชัยธนาค จาจร.โรงเรียนจตุรรม 1
ขอรับใบจดทะเบียน 000001/2549 วันที่ 13/12/2549

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ โทร. 0-2272-3618

ที่ คค 0407.6/ว 057

วันที่ 28 มีนาคม 2550

เรื่อง การชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถ และบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549

เรียน ชนผ., ผอ.สำนักทุกสำนัก, ผอ.กองทุกกอง, ตรข., ดนท., ผกน., ผพร., ผสพ. 1, 2, 3 และ 4, ขสจ.ทุกจังหวัด, หสข.ทุกสาขา และ นสค.ทุกสถานี

ด้วยกรมการขนส่งทางบกได้ออกระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถ และบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549 เพื่อให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2548 และกฎกระทรวงกำหนดเครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย ประวัติคนขับรถ บัตรประจำตัวคนขับรถ และการแสดงบัตรประจำตัวคนขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการทัศนาจร และรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. 2548 ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 นั้น

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและให้การดำเนินงานด้านใบอนุญาตขับรถมีประสิทธิภาพ และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอยกเลิกหนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค 0407.6/ว 252 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2547 และขอชักซ้อมความเข้าใจวิธีการปฏิบัติ ดังนี้

1. กรณีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชนิดชั่วคราวของบุคคลที่มีอายุยังไม่ครบ 18 ปีบริบูรณ์ สิ้นอายุ และมีความประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชนิดชั่วคราวใหม่ ให้ยื่นคำขอพร้อมใบอนุญาตขับรถฉบับเดิมหรือใบแทน บัตรประจำตัวประชาชน รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป และใบรับรองแพทย์ เป็นหลักฐานประกอบคำขอ เว้นแต่กรณีที่มีการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถให้นำหลักฐานการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเป็นเอกสารเพิ่มเติม

2. กรณีใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราวของคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองซึ่งเข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร สิ้นอายุ และมีความประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราวใหม่ ให้ยื่นคำขอพร้อมหลักฐานประกอบคำขอเหมือนกับกรณีการขอรับใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราวครั้งแรก และใบอนุญาตขับรถฉบับเดิมหรือใบแทน เป็นหลักฐานประกอบคำขอ

3. กรณีขอเปลี่ยนชนิดใบอนุญาตขับรถจากใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราวเป็นใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล (5 ปี) ให้ยื่นคำขอพร้อมใบอนุญาตขับรถฉบับเดิมหรือใบแทน บัตรประจำตัวประชาชน รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป และใบรับรองแพทย์ เป็นหลักฐานประกอบด้วยคำขอ เว้นแต่

3.1 กรณีขอเปลี่ยนชนิดใบอนุญาตขับรถภายหลังจากที่ใบอนุญาตขับรถเดิมสิ้นอายุเกินกว่า 1 ปี ให้แนบหลักฐานบัตรประจำตัวประชาชนหรือภาพถ่าย เป็นเอกสารเพิ่มเติม

3.2 กรณีที่มีการแก้ไขรายการใบอนุญาตขับรถพร้อมกับเปลี่ยนชนิดใบอนุญาตขับรถ ให้แนบหลักฐานการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเป็นเอกสารเพิ่มเติม

4. กรณีการขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ให้ปฏิบัติตามหนังสือกรมการขนส่งทางบกที่ คค 0407.6/ว.34 ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2549 เว้นแต่

4.1 กรณีคำนำหน้าชื่อ หรือยศ หรือชื่อ หรือสกุล หรือที่อยู่ไม่ตรงกับใบอนุญาตขับรถที่นำมาเป็นหลักฐานประกอบคำขอ ให้ยื่นเอกสารหลักฐานการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเป็นเอกสารเพิ่มเติม

4.2 กรณีการขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีสถูหายสามารถมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมายื่นคำขอดำเนินการแทนตนเองได้ โดยยื่นคำขอพร้อมรูปถ่าย ขนาด 4 × 6 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชน หลักฐานการรับแจ้งความหรือรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจากสถานีตำรวจ หนังสือมอบอำนาจและภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจซึ่งรับรองสำเนาถูกต้องแล้วเป็นเอกสารเพิ่มเติม

กรณีไม่มีหลักฐานการรับแจ้งความหรือรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจากสถานีตำรวจ ให้ผู้รับมอบอำนาจเป็นผู้ให้ถ้อยคำแทนผู้มอบอำนาจได้

4.3 กรณีที่มีการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ให้แนบหลักฐานการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเป็นเอกสารเพิ่มเติม

4.4 กรณีที่ไม่มีภาพถ่ายหนังสือเดินทาง (PASSPORT) เป็นเอกสารประกอบคำขอให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับเลขที่หนังสือเดินทาง (PASSPORT) ชื่อ สกุล และสถานที่เกิดเป็นภาษาอังกฤษแล้วให้ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถรับรองว่าข้อมูลดังกล่าวตรงตามที่ระบุไว้ในหนังสือเดินทางจริงพร้อมลงนามรับรองไว้เป็นหลักฐาน

5. การดำเนินการเกี่ยวกับบัตรประจำตัวคนขับรถ ให้สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด รับคำขอและดำเนินการออกบัตรประจำตัวคนขับรถหรือใบแทน

กรณีสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้รับคำขอและดำเนินการเฉพาะการตรวจสอบเอกสารแล้วจัดส่งเอกสารหลักฐานให้สำนักงานขนส่งจังหวัดดำเนินการต่อไป โดยให้ปฏิบัติตามหนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค 0407.6/ว.75 ลงวันที่ 19 มีนาคม 2547

6. การจัดเก็บค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตขับรถ ให้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2546

7. ใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก หรือใบแทนใบอนุญาตดังกล่าว ซึ่งยังไม่สิ้นอายุใบอนุญาตขับรถตลอดชีพหรือใบแทนที่มีอายุนับจากวันที่ออกใบอนุญาตหรือออกใบแทนไม่เกิน 6 ปี ให้ใช้เป็นหลักฐานประกอบคำขอดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถแทนบัตรประจำตัวประชาชนได้ แต่มิให้ใช้แทนใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง (PASSPORT) หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง

8. กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักรให้ออกใบอนุญาตได้เฉพาะใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราว และหากคนต่างด้าวนั้นเป็นผู้เคยได้รับใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคลมาก่อน ให้ยกเลิกใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคลนั้นแล้วจึงดำเนินการออกใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราวให้แก่ผู้ยื่นคำขอต่อไป

กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ซึ่งมีได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร ซึ่งเดิมเคยได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นชนิด NON-QUATA IMMIGRANT VISA และเปลี่ยนชนิดเป็น NON-IMMIGRANT VISA แล้ว และเคยได้รับใบอนุญาตขับรถชนิดตลอดชีพมาก่อน ให้ยกเลิกใบอนุญาตขับรถชนิดตลอดชีพนั้นแล้วจึงดำเนินการออกใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคลให้แก่ผู้ยื่นคำขอต่อไป

9. การดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถที่ต้องนำใบอนุญาตขับรถฉบับเดิมแนบเป็นเอกสารประกอบคำขอ ถ้าผู้ขอรับใบอนุญาตมีความประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถฉบับเดิมหรือใบแทนคืน ให้แนบภาพถ่ายใบอนุญาตขับรถฉบับดังกล่าวประกอบคำขอแล้วให้ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถรับรองว่าได้รับใบอนุญาตขับรถฉบับจริงคืนแล้วพร้อมลงนามรับรองไว้เป็นหลักฐานก่อนดำเนินการเจาะรูทำลายใบอนุญาตขับรถฉบับที่นำมายื่นประกอบคำขอ และส่งคืนแก่ผู้ยื่นคำขอต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ชัยรัตน์ สงวนชื่อ
(นายชัยรัตน์ สงวนชื่อ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักวิศวกรรมและความปลอดภัย โทร. 0-2272-3260

ที่ คค 0408.7/ว 136

วันที่ 24 พฤษภาคม 2549

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549

เรียน รอว., รอก., รอบ., ชนพ./ตรข.ทุกเขต, ผอ.สำนักทุกสำนัก, ผอ.กองทุกกอง, ลนท., ผณ., ผพร., ผสพ. 1, 2, 3 และ 4, ขสจ.ทุกจังหวัด และ หสข.ทุกสาขา

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือ ที่ คค 0408.7/ว 88 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2549 นำส่งระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549 ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547 นั้น

เพื่อให้การดำเนินการอบรมและทดสอบการขอรับและขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549 เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ประกอบกับปัญหาความไม่พร้อมด้านอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน สถานที่ และเครื่องอุปกรณ์ทดสอบ จึงขอชักซ้อมแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. การดำเนินการอบรมและทดสอบ การขอรับและขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549 ให้ดำเนินการตามเอกสารแนบท้าย 1

2. กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่เคยได้รับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวหรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวมาแล้ว และมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ ซึ่งต้องอบรมหลักสูตรวิชาจิตสำนึกและการขับรถให้ปลอดภัย 1 ชั่วโมงนั้น ให้ใช้สื่อวีซีดีวิชาเทคนิคการขับรถปลอดภัยและวิชามารยาทในการขับรถที่ได้แจกให้หน่วยงานไปแล้ว เป็นแนวทางในการอบรม

3. สำหรับผู้ขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจและรถยนต์บริการทัศนาจร ซึ่งกำหนดให้มีการอบรมและทดสอบวิชาภาษาอังกฤษโดยการสัมภาษณ์หรือวิธีอื่นตามที่นายทะเบียนเห็นสมควรนั้น อาจใช้ตัวอย่างการอบรมและทดสอบ ตามเอกสารแนบท้าย 2

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ชัยรัตน์ สงวนชื่อ

(นายชัยรัตน์ สงวนชื่อ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

เอกสารแนบท้ายหนังสือ ที่ คค 0408.7/ว.136 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2549
สรุปการดำเนินการอบรมและทดสอบ การขอรับและขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถบางชนิด
ตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ
ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549

ลำดับ ที่	รายการ	สมรรถภาพ ร่างกาย	อบรม	ข้อเขียน	ขับรถ
1	ขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่ทุกชนิดคือรถยนต์ รถยนต์สามล้อ รถจักรยานยนต์ รถแทรกเตอร์ รถบดถนน และรถอื่น ๆ ตามมาตรา 43 (9) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2546	●	●	●	●
2	มีใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราว และขอรับใบอนุญาต ขับรถชนิดส่วนบุคคล 5 ปี - กรณีสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี - กรณีสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี - กรณีสิ้นอายุเกิน 3 ปี	 - * ●	 - * ●	 - ● ●	 - - ●
3	มีใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล 1 ปี และขอต่อ ใบอนุญาตชนิดส่วนบุคคล 5 ปี - กรณีสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี - กรณีสิ้นอายุเกิน 3 ปี	 * ●	 * ●	 ● ●	 - ●
4	เคยมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว หรือใบอนุญาต ขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวมาแล้ว และมีอายุ ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ ส่วนบุคคลชั่วคราว - กรณีสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี - กรณีสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	 * *	 ● ●	 * ●	 * *
5	มีใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล 5 ปี มาขอต่ออายุ เมื่อครบ 5 ปี - กรณียังไม่สิ้นอายุหรือสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี - กรณีสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี - กรณีสิ้นอายุเกิน 3 ปี	 ● ● ●	 ● ● ●	 - ● ●	 - - ●

- อบรมหรือทดสอบ * สะท้อนการดำเนินการอบรมหรือทดสอบ - ไม่ต้องอบรมหรือไม่ต้องทดสอบตามระเบียบฯ

ลำดับ ที่	รายการ	สมรรถภาพ ร่างกาย	อบรม	ข้อเขียน	ขับรถ
6	มีใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ รถบดถนน และรถอื่น ๆ ตามมาตรา 43 (9) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2546 มาขอต่ออายุเมื่อครบ 5 ปี - กรณียังไม่สิ้นอายุหรือสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี - กรณีสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี - กรณีสิ้นอายุเกิน 3 ปี	• • •	• • •	— • •	— — •
7	มีใบอนุญาตขับรถสาธารณะ 1 ปี และขอต่ออายุใบอนุญาตสาธารณะ 3 ปี - กรณีสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี - กรณีสิ้นอายุเกิน 3 ปี	* •	* •	• •	— •
8	มีใบอนุญาตขับรถสาธารณะ 3 ปี มาขอต่ออายุเป็นสาธารณะ 3 ปี - กรณียังไม่สิ้นอายุหรือสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี - กรณีสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี - กรณีสิ้นอายุเกิน 3 ปี	• • •	• • •	— • •	— — •
9	มีใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราวหรือใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล 1 ปี หรือใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล 5 ปี มาขอรับใบอนุญาตขับรถสาธารณะ 3 ปี - กรณียังไม่สิ้นอายุหรือสิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี - กรณีสิ้นอายุเกิน 3 ปี	• •	• •	• •	— •
10	ขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถเพื่อขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการทัศนาจร		•	ทดสอบโดยการสัมภาษณ์ หรือวิธีอื่นตามที่นายทะเบียน เห็นสมควร	

- อบรมหรือทดสอบ * จะลดการดำเนินการอบรมหรือทดสอบ — ไม่ต้องอบรมหรือไม่ต้องทดสอบตามระเบียบฯ กรณีอื่นนอกเหนือจากนี้ ให้ดำเนินการอบรมหรือทดสอบตามระเบียบกรมฯ พ.ศ. 2549

ตัวอย่างภาษาอังกฤษสำหรับผู้ขับรถยนต์สาธารณะ รยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการทัศนาจร

1. คำกล่าวทักทายและการบอกจุดหมายปลายทาง

Good morning (กู๊ด มอร์นิง)	สวัสดีตอนเช้า
Good afternoon (กู๊ด आफเตอร์นูน)	สวัสดีตอนบ่าย
Good evening (กู๊ด อีฟนิง)	สวัสดีตอนเย็น
Hellol! (เฮลโลว)	สวัสดีครับ
Sir/Madame/Madam (เซอร์/มาดาม)	คุณผู้ชาย/คุณผู้หญิง
Yes Madam (เยส, มาดาม)	ครับ คุณหญิง
Yes Sir (เยส, เซอร์)	ครับ คุณผู้ชาย
Please say slowly (พลีส เซ (อี) สโลวลิ)	กรุณาพูดช้า ๆ
I know it (ไอ โนว อิท)	ผมรู้จักครับ
I understand (ไอ อันเดอแอสแตน)	ผมเข้าใจครับ
I don't understand (ไอ ด้อนท อันเดอแอสแตน)	ผมไม่เข้าใจครับ
Can I help you? (แคน ไอ เฮลพ ยู?)	ผมช่วยคุณได้ไหม?
I think it's on Silom Road (ไอ ธิงค อิทส ออน สีลม ไรด์)	ผมคิดว่าอยู่ที่ถนนสีลม
Where do you want to go? (แวร์ ดู ยู ว้อน ทู โกว?)	คุณต้องการไปไหนครับ?
Where would you like to go? (แวร์ วูด ยู ไลค์ ทู โกว?)	คุณต้องการไปไหน?

Certainly
(เชอร์เทนลี่)
Please get in
(พลีส เก็ท อิน)
It's 50 baht
(อิทส ฟิฟตี บาท)
Take me to Sogo
(เทค మీ ทู โซโก)
I have to go to the airport
(ไอ แฮพ ทู โกว ทู ดี แอร์พอร์ท)
We want to go to the railway station
(วี ว็อน ทู โกว ทู เดอะ เรลเว (อี) สเตชัน)
I need to go to the Mandarin Hotel
(ไอ นีด ทู โกว ทู เดอะ แมนดาริน โฮเทล)
We must go to the bus terminal
(วี มัส โกว ทู เดอะ บัส เทอร์มินอล)
I'm rushing to the hospital
(ไอม รัชชิง ทู เดอะ ฮอสปิताल)
Will you take me to a clinic?
(วิล ยู เทค మీ ทู อะ คลินิก?)
Can you take us to the post office?
(แคน ยู เทค อัส ทู เดอะ โพส ออฟฟิศ?)
Do you know where Lumpini Park is?
(ดู ยู แวรว ลุมพินี พาร์ค อีส?)
ศัพท์ที่ควรทราบ
Where (แวร)
pedestrian bridge (พีเคสเตรียน บริดจ)
go (โกว)
several (เซเวรัล)
need/must (นีด/มัส)
branches (แบร๊นเชส)
rushing (รัชชิง)
nearest (เนียเรสท)
take (เทค)

แน่นอน
เชิญขึ้นรถครับ
50 บาท
ส่งฉันที่โซโก
ฉันต้องไปที่สนามบิน
เราต้องการไปสถานีรถไฟ
ฉันจำเป็นต้องไปโรงแรมแมนดาริน
เราจะต้องไปที่สถานีขนส่ง
ฉันกำลังรีบจะไปโรงพยาบาล
คุณจะไปส่งฉันที่คลินิกได้ไหม?
คุณส่งฉันที่ทำการไปรษณีย์ได้ไหม?
คุณทราบไหมว่าสวนลุมพินีอยู่ที่ไหน?
ที่ไหน
สะพานคนเดินข้าม
ไป
หลาย
ต้องการ/ต้อง
สาขา/กิ่งก้าน
รีบ กำลังรีบ
ใกล้ที่สุด
นำ พา เอา

longest (ลองเกสท)	ยาวที่สุด
Wireless Road (วายรเลส โรด)	ถนนวิทยุ
railway station (เรลเว (อี) สเตชั่น)	สถานีรถไฟ
Embassy/Consulate (เอ็มบัสซี/คอนซูละท)	สถานทูต/สถานกงสุล
Traveling (ทราฟเวลลิ่ง)	ท่องเที่ยว
British Council (บริทิช เคานซิล)	บริทิช เคานซิล
Terminal (เทอร์มินอล)	สถานี
close (โคลส)	ปิด ใกล้เคียง
airline (แอร์ไลน์)	สายการบิน
quickly (ควิกลิ)	อย่างรวดเร็ว
shopping (ช็อปปิง)	การจ่ายของ
somewhere (ซัมแวร์)	ที่ไหนสักแห่ง
Air-con (แอร์ คอน)	เครื่องปรับอากาศ
nearby (เนียร์บาย)	ใกล้ ๆ กับ
unwell, sick, ill (อันเวลล์, ซิก, อิล)	ไม่สบาย
remember (รีเม็มเบอร์)	จำ
clinic (คลินิก)	ร้านหมอ
across (อะครอส)	ข้าม
river (รีเวอร์)	แม่น้ำ
nearly (เนียร์ลิ)	เกือบจะ
about (อะบ๊าท)	ประมาณ
more than (มอร์ แดน)	มากกว่า
จำนวน	
One (วัน)	หนึ่ง
two (ทู)	สอง
tree (ทรี)	สาม
four (โฟว์)	สี่
five (ไฟว์)	ห้า
six (ซิกส)	หก
seven (เซเว่น)	เจ็ด
eight (เอ๊ท)	แปด
nine (นายน)	เก้า
ten (เท็น)	สิบ
eleven (อีเลเว่น)	สิบเอ็ด

twelve (ทเวลฟ์)	สิบสอง
thirteen (เธอรทีน)	สิบสาม
fourteen (โฟรวรทีน)	สิบสี่
fifteen (ฟิฟทีน)	สิบห้า
sixteen (ซิกสทีน)	สิบหก
seventeen (เซเว่นทีน)	สิบเจ็ด
eighteen (เอ้ททีน)	สิบแปด
nineteen (นายนทีน)	สิบเก้า
twenty (ทเว้นที)	ยี่สิบ
twenty one (ทเว้นทีวัน)	ยี่สิบเอ็ด
thirty (เธอรที)	สามสิบ
thirty two (เธอรทีทู)	สามสิบสอง
fourty (โฟรที)	สี่สิบ
fourty tree (โฟรทีทรี)	สี่สิบสาม
fifty (ฟิฟที)	ห้าสิบ
fifty four (ฟิฟทีโฟรว)	ห้าสิบสี่
sixty (ซิกสที)	หกสิบ
sixty five (ซิกสทีไฟฟ)	หกสิบห้า
seventy (เซเว่นที)	เจ็ดสิบ
seventy six (เซเว่นทีซิกส)	เจ็ดสิบหก
eighty (เอ้ทที)	แปดสิบ
eighty seven (เอ้ททีเซเว่น)	แปดสิบเจ็ด
ninety (นายนที)	เก้าสิบ
ninety eight (นายนที เอ้ท)	เก้าสิบแปด
one hundred (วัน ฮันเดร็ด)	หนึ่งร้อย
one hundred and nine (วัน ฮันเดร็ด แอนด์ นายน)	หนึ่งร้อยเก้า
one hundred and twenty (วัน ฮันเดร็ด แอนด์ ทเว้นที)	หนึ่งร้อยยี่สิบ
one hundred and ninety nine (วัน ฮันเดร็ด แอนด์ นายนที นายน)	หนึ่งร้อยเก้าสิบเก้า
nine hundred and ninety one (วัน ฮันเดร็ด แอนด์ นายนที วัน)	หนึ่งร้อยเก้าสิบเอ็ด
one thousand (วัน เทาซันด)	หนึ่งพัน
one thousand and tree (วัน เทาซันด แอนด์ ทรี)	หนึ่งพันสาม
two thousand eight hundred and tree	สองพันแปดร้อยสาม
(ทู เทาซันด เอ้ท ฮันเดร็ด แอนด์ ทรี)	

2. การบอกทิศทางและสถานที่

turn left

(เทอร์นเลฟท์)

turn right

(เทอร์นไรท์)

go straight on

(โกว สเตรท ออน)

go back

(โกว แบค)

at the corner

(แอท เดอะ คอรเนอร์)

at the traffic lights

(แอท เดอะ แทรฟฟิค ไลท์ส์)

on your left hand side

(ออน ยัวร์ เลฟท์ แฮนด์ไซด์)

Over there

(โอเวอร์ แดร์)

address

(แอดเดรส)

Express way

(เอ็กสเพรสเว (อี))

toll-way

(โทลเวย์ (อี))

Turn left at the next corner.

(เทอร์น เลฟท์ แอท เดอะ เน็กซ์ท คอรเนอร์)

Now, go Straight ahead.

(นาว, โกว สเตรท อะเฮด)

Turn right the next in tersection.

(เทอร์น ไรท์ แอท เดอะ เน็กซ์ท อินเตอร์เซกชัน)

Then turn left again into the next soi.

(เด็น เทอร์น เลฟท์ อะแกน อินทู เดอะ เน็กซ์ท ซอย)

There, the flat is on your right hand side.

(แดร์ เดอะ ฟเลท อิส ออน ยัวร์ ไรท์ แฮนด์ไซด์)

Do you want to go by the express way?

(ดู ยู ว็อน ทู โกว बाय ดี เอกสเพรส เว (อี))

เลี้ยวซ้าย

เลี้ยวขวา

ตรงไป

ถอยหลัง

ที่มุมตึก/ที่หัวโค้ง

ที่ไฟจราจรข้างหน้า

ทางด้านซ้ายมือ

ตรงโน้น

บ้านเลขที่

ทางด่วน

ทางที่ต้องเสียค่าบริการ

เลี้ยวซ้ายที่หัวมุมหน้า

ตอนนี้ขับตรงไปข้างหน้า

เลี้ยวขวาที่แยกหน้า

เลี้ยวซ้ายอีกที เข้าไปในซอยข้างหน้า

นั่นไง แฟลตอยู่ทางขวามือของคุณ

คุณต้องการไปโดยทางด่วน

หรือเปล่าครับ?

สถานที่ที่ชาวต่างประเทศนิยมไป

Airport (แอร์พอร์ท)	สนามบิน
Victory Monument (วิกตอริ มอนูเม้นท์)	อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ
Railway Station (เรลเว (อี) สเตชั่น)	สถานีรถไฟ
Bus Terminal (บัส เทอร์มินอล)	สถานีขนส่ง
Port (พอร์ท)	ท่าเรือ
National Museum (เนชั่นนอล มิวเซียม)	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
The Southern Bus Terminal (เดอะ เซาท์เทอร์น บัส เทอร์มินอล)	สถานีขนส่งสายใต้
The Eastern Bus Terminal (เดอะ อีสเทอร์น บัส เทอร์มินอล)	สถานีขนส่งสายตะวันออก
Immigration (อิมมิเกรชั่น)	กองตรวจคนเข้าเมือง
Chinatown (ไชนา ทาวน์)	ย่านเยาวราช
Lumpini Park (ลุมพินี ปาร์ค)	สวนลุมพินี
National Assembly (เนชั่นนอล แอสเซมบลี)	รัฐสภา
Tourist Information (ทัวริสท อินฟอร์เมชั่น)	ศูนย์ประชาสัมพันธ์นักท่องเที่ยว
UNESCO (ยูเนสโก)	องค์การยูเนสโก

ศัพท์ที่ควรทราบ

Ask someone (แอสค ซัมวัน)	ถามคนบางคน
Don't worry (ด็อนท วอริ)	อย่าวิตก/อย่ากังวล/อย่าเป็นห่วง
enjoy (เอินจอย)	สนุก/เพลิดเพลิน
keep the change (คีพ เดอะ เซนจ)	เก็บเงินทอนไว้
I'm afraid that... (ไอม อะเฟร็ด แดท)	ผมเกรงว่า...
money (มันนี่)	เงิน
enough (อินฟ)	เพียงพอ
map (แม็ป)	แผนที่
get off (เก็ท อ็อฟ)	ลง (จากรถ)
probably (พร็อบบะบลิ)	อาจจะ
hospital (ฮอสปิทอล)	โรงพยาบาล
sure (ซัวร์)	แน่นอน
find (ฟายนด์)	พบ
exact place (เอ็กแซคท เพลส)	สถานที่แน่นอน
card (คาร์ด)	บัตร
get going (เก็ท โกวอิง)	ไปเลย/ออกเดินทาง
flat (แฟลท)	ห้องพัก
place (เพลส)	สถานที่
guide book (ไกด์ บুক)	หนังสือแนะนำเที่ยว
trip (ทริพ)	การเดินทางระยะสั้น ๆ

3. ค่าโดยสารและเงินทอน

The fare is 60 baht.

(เดอะ แฟร์ อีส ชิกชทิ บาท)

Here's 100 baht. Keep the change

(เฮียร์ส วันฮันเดร็ด บาท. คีพ เดอะ เซนจ)

25 baht.

(ทเว็นตีไฟว์ บาท)

40 baht.

(โฟฟทิ บาท)

OK. (โอเค)

Here is your change, sir.

(เฮียร์ อีส ยัวร์ เซนจ, เซอร์)

I don't have enough change

(ไอ ด็อนท แฮพ อินัฟ เซนจ)

I must get change

(ไอ มัส เก็ท เซนจ)

Can you change five hundred baht?

(แคน ยู เซนจ ไฟว์ ฮันเดร็ด บาท?)

No, not at all. Anything will do.

(โน, น็อท แอท ออล. เอ็นนิซิง วิล ดู)

Yes, it's correct. Fifty baht. Thank you.

(เยส, อิทส คอเร็คท ฟิฟทิ บาท แธ็งค ยู)

Madame, you didn't give me enough money

(มาดาม, ยู ดิ๊นท์ กิฟ มี อินัฟ มัณนิ)

You gave me only 60 baht.

(ยู เกฟ มี โอนลิ ชิกชทิ บาท)

Ten baht is missing

(เท็น บาท อีส มิสซิง)

Oh, really? I'm very sorry. Here's 10 baht more.

(โอ้ เรียลลี่? ไอ้ม เวิร์ ซอริ เฮียร์ส เท็น บาท มอร์)

ศัพท์ที่ควรทราบ

too much (ทู มัช)

confused (คอนฟิวสท)

trunk/boot (ทรวง/บู๊ท)

tip (ทิป)

ค่าโดยสาร 60 บาท

นี่ 100 บาท ดังกัทอนเก็บไว้เนะ

25 บาท

40 บาท

ตกลง

นี่คือเงินทอนของท่านครับ

ผมมีเงินทอนไม่พอ

ผมต้องไปแลกเงินทอน หรือนั้นต้องการทอนเงินด้วย

คุณมีดังกัทอนให้แลกสัก 500 บาทไหม?

ไม่เป็นไรครับ. อะไรก็ได้

ครับ ถูกต้องแล้ว 50 บาท ขอบคุณครับ

คุณผู้หญิงครับ คุณให้เงินผมไม่ครบ

คุณให้ผม 60 บาทเท่านั้น

ขาดอีก 10 บาทครับ

โอ จริงหรือ? ฉันขอโทษอย่างมากนะ นี่อีก 10 บาท

มากเกินไป (เช่น เงินมากเกินไป)

สับสน/งง

กระโปรงรถด้านหลัง

ค่าบริการพิเศษ

generous (เจ็นเนอรัส)
 enjoy (เอ็นจอย)
 difficult (ดิฟฟิคัลท)
 stay (สเต (อ))
 university (ยูนิเวอร์ซิตี)
 journey (เจอร์นีย์)
 anywhere (เอนนิแวร์)
 next time (เน็กซ์ ไทม)

ใจดี/เมตตาอารี/เอื้อเฟื้อ
 สนุกสนาน
 ยากลำบาก
 การพักอาศัย
 มหาวิทยาลัย
 การเดินทางไกล ๆ
 ที่ไหนก็ตาม
 ครั้งต่อไป/ครั้งหลัง/ครั้งหน้า

4. เรื่องทั่วไป

How much it?
 (ฮาว มัช อีส อิท?)
 Yes, that's correct.
 (เยส, แดทส คอเร็คท)
 Here we are.
 (เฮียร์ วี อาร์)

ราคาเท่าไหร่?
 ครับ ถูกต้องแล้ว
 เรามาถึงแล้วครับ

Please speak slowly
 (พลีส สปีค สโลวลิ)

กรุณาพูดช้า ๆ

การบอกเวลา

Seven o'clock (เซเว่น โอ คล็อก)
 Seven fifteen (เซเว่น ฟิฟทีน)
 Seven thirty (เซเว่น เรอทิ)
 Seven forty-five (เซเว่น โฟร์ตี ไฟว)
 at noon (แอ็ท นูน)
 half past eight (ฮาล์ฟ พาสท เอ๊ท)
 a quarter to ten (อะ ควอเตอร์ เตอ ทู เท็น)
 mid night (มิด ไนท์)
 eight fifteen a.m. (เอ๊ท ฟิฟทีน เอ เอ็ม)
 one-thirty p.m. (วัน-เรอทิ พี เอ็ม)

(7)
 (7.15)
 (7.30)
 (7.45)
 (12) เที่ยงวัน
 (8.30)
 (9.45)
 เที่ยงคืน
 (8 โมง 15 นาที)
 (บ่าย 1 โมง 30 นาที)

ศัพท์ที่ควรทราบ

Fast/slow (ฟาสท/สโลว)
 live here (ลิฟ เฮียร์)
 business (บิสิเนส)
 free (ฟรี)
 rainy season (เรนนี ซีซั่น)

เร็ว/ช้า
 อาศัยอยู่ที่นี่
 ธุรกิจ
 ให้เปล่า
 ฤดูฝน

last (ลาสท)	สิ้นสุด
hot season (ฮอท ซีซั่น)	ฤดูร้อน
famous (เฟมัส)	มีชื่อเสียง
floods (ฟลัดส)	น้ำท่วม
advertisements (เอ็ดเวอร์ทิสเมนต์)	การโฆษณา
too busy (ทู บิซซี)	ยุ่งยาก
English station (อิงลิช สเตชัน)	สถานีภาษาอังกฤษ
smoke (สโม๊ค)	สูบบุหรี่
cool (คูล)	เย็นสบาย
cheap (ชีฟ)	ราคาถูก
catch a boat (แคทช อะ บ๊อต)	ขึ้นเรือ
give a try (กิฟ อะ ทราย)	ลองดู
recommend (เร็คคอมเม้นด์)	แนะนำ
special rate/discount (สเปเชียล เรท/คิสเคานท์)	ราคาพิเศษ/ลดราคา
begin (บีกิน)	เริ่มต้น
quietly (ไคว่เอทลีย์)	อย่างเงียบ ๆ
singer (ซิงเกอร์)	นักร้อง

5. การกล่าวขอบคุณและอำลา

Thank you, madame. Have a good day. (แธ็ง คีว, มาดาม แฮฟ อะ กูด เดย์)	ขอบคุณครับ คุณผู้หญิง โชคดีนะครับ
Thank you very much, Enjoy your trip! (แธ็ง คีว เวิร์ มัช, เอ็นจอย ยัวร์ ทริป)	ขอบคุณมากครับ ขอให้เที่ยวให้สนุกนะครับ
I hope you enjoyed Bangkok. (ไอ โฮฟ ยู เอ็นจอยด์ แบงค็อก)	ผมหวังว่า คุณคงชอบกรุงเทพฯ นะครับ
Smooth flight. (สมูธ ฟ্লাйт)	ขอให้เดินทางอย่างราบรื่นนะครับ
Goodbye (Byebye) (กู๊ดบาย บายบาย)	ลาก่อนนะ
Cheerio (เชียร์รีโอ)	โชคดีนะ/ลาก่อนนะ
Good night (กู๊ด ไนท์)	ราตรีสวัสดิ์ครับ

พระราชบัญญัติ
การขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2522
เป็นปีที่ 34 ในรัชกาลปัจจุบัน

หมวด 7
ผู้ประจํารถ

มาตรา 92 ผู้ประจํารถ ได้แก่

- (1) ผู้ขับรถ
- (2) ผู้เก็บค่าโดยสาร
- (3) นายตรวจ
- (4) ผู้บริการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง⁽²⁶⁾

มาตรา 93 ห้ามมิให้ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจํารถ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน
การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง⁽²⁷⁾

มาตรา 94 ใบอนุญาตสำหรับผู้ประจํารถ มี 4 ประเภท คือ

- (1) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ
- (2) ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร
- (3) ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ
- (4) ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ

ใบอนุญาตแต่ละประเภทจะใช้สับเปลี่ยนกันไม่ได้ เว้นแต่ใบอนุญาตประเภทที่หนึ่ง ประเภทที่สาม และ
ประเภทที่สี่ใช้เป็นใบอนุญาตประเภทที่สองได้

⁽²⁶⁾ กฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2525)ฯ กำหนดผู้บริการตามมาตรา 92 (4) ได้แก่ พนักงานต้อนรับประจํารถขนส่งผู้โดยสาร และบริการประจํา
รถขนส่งผู้โดยสาร

⁽²⁷⁾ กฎกระทรวง ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2525)

* **มาตรา 95** ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถมีสี่ชนิด ดังนี้

(1) ชนิดที่หนึ่ง ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถสำหรับรถที่มีน้ำหนักกรและน้ำหนักบรรทุกรวมกันไม่เกินสามพันห้าร้อยกิโลกรัมที่มีได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือสำหรับรถขนส่งผู้โดยสารไม่เกินยี่สิบคน

(2) ชนิดที่สอง ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถสำหรับรถที่มีน้ำหนักกรและน้ำหนักบรรทุกรวมกันเกินกว่าสามพันห้าร้อยกิโลกรัมที่มีได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือสำหรับรถขนส่งผู้โดยสารเกินกว่ายี่สิบคน

(3) ชนิดที่สาม ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถซึ่งโดยสภาพใช้สำหรับลากจูงรถอื่นหรือล้อเลื่อนที่บรรทุกสิ่งใด ๆ บนล้อเลื่อนนั้น

(4) ชนิดที่สี่ ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถสำหรับรถที่ใช้ขนส่งวัตถุอันตรายตามประเภทหรือชนิดและลักษณะการบรรทุกตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ใบอนุญาตแต่ละชนิดใช้สับเปลี่ยนกันไม่ได้ เว้นแต่ใบอนุญาตชนิดที่สอง ชนิดที่สาม และชนิดที่สี่ใช้เป็นใบอนุญาตชนิดที่หนึ่งได้ ใบอนุญาตชนิดที่สามและชนิดที่สี่ใช้เป็นใบอนุญาตชนิดที่สองได้ และใบอนุญาตชนิดที่สี่ใช้เป็นใบอนุญาตชนิดที่สามได้

ประกาศของอธิบดีตามความใน (4) ของวรรคหนึ่ง ให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 96 ผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถตามมาตรา 93 ในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ต้องมีคุณสมบัติและลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) มีสัญชาติไทย

(2) มีความรู้และความสามารถตามที่กำหนดในกฎกระทรวง⁽²⁸⁾

(3) ไม่เป็นผู้มีร่างกายพิการจนเป็นที่เห็นได้ว่าไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วยความสะดวก

(4) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(5) ไม่เป็นผู้มีโรคติดต่ออันเป็นที่รังเกียจ

(6) ไม่เป็นผู้ติดสุราเมาหรือยาเสพติดให้โทษ

(7) ไม่เป็นผู้มีใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถประเภทหรือชนิดเดียวกับที่ได้รับอนุญาตอยู่แล้ว

(8) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ⁽²⁹⁾ เว้นแต่การเพิกถอนใบอนุญาตนั้นพ้นกำหนดสามปีแล้วนับแต่วันที่มิคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535

⁽²⁸⁾ กฎกระทรวง ฉบับที่ 44 (พ.ศ. 2537)

⁽²⁹⁾ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยไว้ว่า คำว่า “ผู้ประจำรถ” ตามมาตรา 96 (8) และคำว่า “รถ” ตามมาตรา 96 (9) นั้น หมายถึง ใบอนุญาตขับรถและรถตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ด้วย คู่บันทึก เรื่อง หาข้อปัญหาข้อกฎหมาย (คำว่า “ใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ” ตามมาตรา 96 (8) และคำว่า “รถ” ตามมาตรา 96 (9) หมายความว่ารวมถึงใบอนุญาตขับรถ และรถตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 หรือไม่)

(9) ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่งที่ชอด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดอันได้กระทำโดยประมาทที่มีใช้เกี่ยวกับการใช้รถในการกระทำความผิดหรือความผิดหุโทษ หรือได้พ้นโทษมาแล้วเกินสามปี

(10) ไม่เป็นผู้เคยถูกควบคุมตัว เพราะมีพฤติการณ์เป็นภัยต่อสังคม หรือเป็นอันตราย เว้นแต่ได้พ้นจากการควบคุมตัวมาแล้วเกินหนึ่งปี

มาตรา 97 ภายใต้บังคับมาตรา 96 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง⁽³⁰⁾ และได้ผ่านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนการขนส่งของกรมการขนส่งทางบกหรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง

การรับรองโรงเรียนสอนขับรถตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง⁽³¹⁾

มาตรา 98 ภายใต้บังคับมาตรา 96 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง⁽³²⁾

มาตรา 99 ผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถในการขนส่งส่วนบุคคลต้องมีคุณสมบัติและมีลักษณะตามมาตรา 96 (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) (9) และ (10) และต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง⁽³³⁾

* **มาตรา 100** ใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ให้มีอายุสามปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถยื่นคำขอต่อนายทะเบียนก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด⁽³⁴⁾

มาตรา 101 ในขณะปฏิบัติหน้าที่ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถต้องมีใบอนุญาตอยู่กับตัว และต้องแสดงต่อนายทะเบียนหรือผู้ตรวจการเมื่อขอตรวจ

(30) และ (32) ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ 52 (พ.ศ. 2541)

(31) ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2524) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการรับรองโรงเรียนสอนขับรถ และกฎกระทรวง ฉบับที่ 36 (พ.ศ. 2535) กำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม

(33) ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ 52 (พ.ศ. 2541)

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2537 ความเดิมเป็นดังนี้

“มาตรา 100 ใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด”

(34) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้อนุมัติไว้ว่า ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถในขณะที่ใบอนุญาตสิ้นอายุโดยมิได้ขอต่ออายุตามมาตรา 100 ถือว่าปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีใบอนุญาตตามกฎหมาย เป็นการฝ่าฝืนมาตรา 93 วรรคหนึ่ง

มาตรา 102 ในขณะปฏิบัติหน้าที่ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ต้อง

(1) แต่งกายสะอาดเรียบร้อยตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง⁽³⁵⁾

(2) ไม่แสดงกิริยาหรือใช้ถ้อยคำเป็นการเสียดสี ดูหมิ่น ก้าวร้าว รังแก ระบาย หรือหยาบหยามผู้หนึ่งผู้ใด หรือแสดงกิริยาว่าหา หรือส่งเสียงด้วยประการใด ในลักษณะไม่สมควรหรือไม่สุภาพ

(3) ไม่เสพหรือเมาสุราหรือของมีนเมาอย่างอื่น

****** (3 ทวิ) ไม่เสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ

****** (3 ตรี) ไม่เสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตหรือประสาทตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

(4) ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่งที่กำหนดในกฎกระทรวง⁽³⁶⁾

**** มาตรา 102 ทวิ** ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถผู้ใด ในขณะปฏิบัติหน้าที่นั้นมีสารอยู่ในร่างกายอันเกิดจากการเสพยาหรือของมีนเมาอย่างอื่น หรือยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ให้ผู้ตรวจการหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจตรวจหรือทดสอบหรือสั่งให้รับการตรวจหรือทดสอบว่าผู้นั้นมีสารนั้น ๆ อยู่ในร่างกายหรือไม่

เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ วิธีการตรวจหรือทดสอบตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา⁽³⁷⁾

มาตรา 103 ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถนอกจากจะต้องปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 102 แล้ว จะต้อง

(1) ไม่ขับรถในเวลาที่ยังง่วงหรือจิตใจอ่อนความสามารถ

(2) ไม่รับบรรทุกบุคคลที่เป็นโรคเรื้อน หรือโรคติดต่อที่น่ารังเกียจไปกับผู้โดยสารอื่น

(3) ไม่รับบรรทุกศพ สัตว์ หรือสิ่งของที่อาจเกิดอันตราย หรือเป็นที่พึงรังเกียจไปกับผู้โดยสาร⁽³⁸⁾

***** (4) ไม่รับบรรทุกน้ำมันเชื้อเพลิง ระเบิด หรือวัตถุอันตรายโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(5) ต้องหยุดหรือจอดรถ ณ สถานที่ขนส่งและปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับสถานที่ขนส่งตามมาตรา 19 (8) และ (10)

**** มาตรา 103 ทวิ** ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ในการปฏิบัติหน้าที่ขับรถในรอบยี่สิบสี่ชั่วโมง ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถปฏิบัติหน้าที่ขับรถติดต่อกันเกินสี่ชั่วโมงนับแต่ขณะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ขับรถ แต่ถ้าในระหว่างนั้นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ได้พักติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าครึ่งชั่วโมง ก็ให้ปฏิบัติหน้าที่ขับรถต่อไปได้อีกไม่เกินสี่ชั่วโมงติดต่อกัน

⁽³⁵⁾ กฎกระทรวง ฉบับที่ 17 (พ.ศ. 2525)

⁽³⁶⁾ กฎกระทรวง ฉบับที่ 22 (พ.ศ. 2526) กฎกระทรวง ฉบับที่ 47 (พ.ศ. 2537) และกฎกระทรวง ฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2534)

****** เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2535

⁽³⁷⁾ คุุประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจหรือทดสอบสารอันเกิดจากการเสพยาเสพติดให้โทษ (ยาบ้า)ฯ ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2541 และประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจหรือทดสอบสารอันเกิดจากการเสพยาฯ ลงวันที่ 11 เมษายน 2540

⁽³⁸⁾ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีคำวินิจฉัย คำว่า “สัตว์” ว่า หมายถึง สัตว์ทุกชนิด ไม่เฉพาะสัตว์ที่อาจเกิดอันตรายหรือเป็นที่รังเกียจของผู้โดยสารเท่านั้น ฉะนั้น สุนัขนำทางคนตาบอดจึงต้องห้าม ดุบันที่กึ่งเรื่อง ดีความคำว่า “สัตว์” ตามมาตรา 103 (3) กรณีสุนัขนำทางคนตาบอด

***** แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535

****** เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2542

มาตรา 104 ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ กระทำการใด ๆ ให้ผู้โดยสารจำต้องลงจากรถก่อนที่จะได้โดยสารถึงจุดหมายปลายทาง โดยที่ได้ชำระค่าโดยสารถูกต้องตามอัตราที่กำหนดแล้ว

มาตรา 105 ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ละเว้นการหยุดรถเพื่อรับหรือส่งผู้โดยสาร ณ ที่ที่มีเครื่องหมายให้รถนั้นหยุด ในเมื่อปรากฏว่ามีผู้โดยสารต้องการให้หยุดรถเพื่อรับหรือส่ง

มาตรา 106 ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ กระทำการใด ๆ อันเป็นการละทิ้งหน้าที่โดยไม่มีเหตุอันสมควร

*** **มาตรา 106 ทวิ** ในกรณีที่มีความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ ว่าด้วยการยอมรับใบอนุญาตขับรถภายในประเทศซึ่งกันและกัน คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และมีใบอนุญาตขับรถที่ออกโดยพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสมาคมยานยนต์ที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลของประเทศที่มีความตกลงดังกล่าวกับรัฐบาลไทย อาจใช้ใบอนุญาตขับรถของประเทศนั้นขับรถในราชอาณาจักรได้ตามประเภทและชนิดของรถที่ระบุไว้ในใบอนุญาตขับรถนั้น แต่ต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาและหรือความตกลงที่มีอยู่ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ และตามบทบัญญัติทั้งหลายในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ขับรถตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 107 ในการขนส่งประจำทาง หรือการขนส่งไม่ประจำทางระหว่างจังหวัดหรือระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถรับบรรทุกผู้โดยสารเกินจำนวนที่นั่งผู้โดยสารที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

มาตรา 108 เมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 96 มาตรา 97 มาตรา 98 หรือมาตรา 99 หรือบกพร่องไปในภายหลังเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้ว ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นเสีย

มาตรา 109 ถ้าผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติทั้งหลายในหมวดนี้ ให้ผู้ตรวจการมีอำนาจยึดใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถของผู้นั้น และสั่งเป็นหนังสือให้ผู้นั้นไปรายงานตนต่อนายทะเบียนภายในเจ็ดสิบสองชั่วโมง คำสั่งนั้นให้ถือว่าเป็นใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถชั่วคราว ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวนั้น

ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นได้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันหรือจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้นเสียก็ได้

มาตรา 110 ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถซึ่งถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา 111 ให้นำบทบัญญัติทั้งหลายในกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ขับรถ ผู้เก็บค่าโดยสาร และนายตรวจมาใช้บังคับโดยอนุโลม

*** เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2530

อัตราค่าธรรมเนียม

(1) ใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางต่อเส้นทางหนึ่ง	ฉบับละ	15,000 บาท
(2) ใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทาง	ฉบับละ	4,000 บาท
(3) ใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก	ฉบับละ	1,500 บาท
(4) ใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคล	ฉบับละ	1,500 บาท
(5) ใบอนุญาตประกอบการขนส่งระหว่างประเทศ		
(ก) ตลอดปี	ฉบับละ	5,000 บาท
(ข) เฉพาะคราว	ฉบับละ	500 บาท
(6) ใบอนุญาตประกอบการรับจัดการขนส่ง	ฉบับละ	5,000 บาท
(7) ใบอนุญาตจัดตั้งและดำเนินการสถานีขนส่ง	ฉบับละ	100,000 บาท
(8) ใบอนุญาตผู้ขับรถและใบอนุญาตนายตรวจ	ฉบับละ	200 บาท
(9) ใบอนุญาตผู้เก็บค่าโดยสารและใบอนุญาตผู้บริการ	ฉบับละ	100 บาท
(10) ใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถ	ฉบับละ	20,000 บาท
(11) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	500 บาท
(12) การโอนทะเบียนรถ	ฉบับละ	200 บาท
(13) แผ่นป้ายเลขทะเบียนรถและเครื่องหมาย	แผ่นละ	100 บาท
(14) ค่าขออนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง	ฉบับละ	100 บาท
(15) ค่าขออื่น ๆ	ฉบับละ	20 บาท
(16) การต่ออายุใบอนุญาต ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตแต่ละฉบับ		

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2525)
ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก
พ.ศ. 2522

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 และมาตรา 93 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ผู้ใดประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบของกรมการขนส่งทางบก พร้อมด้วยหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(1) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ

(ก) ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือภาพถ่ายใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือภาพถ่ายหนังสือเดินทางหรือภาพถ่ายหนังสือสำคัญประจำตัวอย่างอื่น

(ข) สำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้านหรือเอกสารแสดงถิ่นที่อยู่

(ค) รูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาดำ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 6 รูป

(ง) ใบรับรองแพทย์

(จ) ประกาศนียบัตรหรือหนังสือรับรองว่าได้ผ่านการศึกษา และจบหลักสูตรจากโรงเรียนการขนส่งของกรมการขนส่งทางบกหรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง สำหรับกรณีผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยสารขนาดเล็ก ถ้ามี

(ฉ) ประกาศนียบัตรหรือหนังสือรับรองของกรมการขนส่งทางบกว่าเป็นผู้มีความรู้และความสามารถตามกฎกระทรวงออกตามความในมาตรา 96 (2) ในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ถ้ามี

(ช) ใบอนุญาตเป็นผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งหน้าที่ผู้ขับรถออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2497 หรือใบอนุญาตขับรถยนต์ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช 2473 ถ้ามี

(2) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ หรือผู้บริการ

(ก) ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชน

(ข) สำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน

(ค) รูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาดำ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 6 รูป

(ง) ใบรับรองแพทย์

(จ) ประกาศนียบัตรหรือหนังสือรับรองของกรมการขนส่งทางบกว่าเป็นผู้มีความรู้และความสามารถตามกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ถ้ามี

(ฉ) ใบอนุญาตเป็นผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง หรือมีหน้าที่ผู้เก็บค่าโดยสาร หรือหน้าที่นายตรวจออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2597 ถ้ามี

ข้อ 2 การยื่นคำขอตามกฎกระทรวงนี้

(1) สำหรับผู้ขอที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นต่อกรมการขนส่งทางบก

(2) สำหรับผู้ขอที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นต่อสำนักงานขนส่งจังหวัดนั้น ๆ

* ข้อ 3 ใบอนุญาตสำหรับผู้ประจำรถ ให้ใช้แบบใบอนุญาตท้ายกฎกระทรวง ดังต่อไปนี้

(1) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ

(ก) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคลชนิดที่หนึ่ง ให้ใช้แบบ บ.1

(ข) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคลชนิดที่สอง ให้ใช้แบบ บ.2

(ค) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคลชนิดที่สาม ให้ใช้แบบ บ.3

(ง) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก และการขนส่งส่วนบุคคลชนิดที่หนึ่ง ให้ใช้แบบ ท.1

(จ) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก และการขนส่งส่วนบุคคลชนิดที่สอง ให้ใช้แบบ ท.2

(ฉ) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก และการขนส่งส่วนบุคคลชนิดที่สาม ให้ใช้แบบ ท.3

(2) ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร ให้ใช้แบบ กส.

(3) ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ให้ใช้แบบ นต.

(4) ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ ให้ใช้แบบ บก.

ข้อ 4 ผู้ได้รับใบอนุญาตสำหรับผู้ประจำรถผู้ใดประสงค์จะขอรับใบแทนใบอนุญาตที่สูญหายหรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ยื่นคำขอตามแบบของกรมการขนส่งทางบก พร้อมด้วยหลักฐานการรับแจ้งความของสถานีตำรวจหรือใบอนุญาตที่ชำรุดนั้น และรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาคำ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 6 รูป

การอนุญาต คำขอใบแทนใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตออกใบอนุญาตตามแบบใบอนุญาตเดิม แต่ให้ระบุคำว่า “ใบแทน” ไว้ที่ด้านหน้าด้วย

ให้ไว้ ณ วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2525

วีระ มุสิกพงศ์

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 99 ตอนที่ 128 ลงวันที่ 10 กันยายน 2525)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา 93 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 บัญญัติว่า การขออนุญาตและการอนุญาตให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

*ได้มีกฎกระทรวง ฉบับที่ 38 (พ.ศ. 2535)ฯ ให้ยกเลิกใบอนุญาตท้ายกฎกระทรวงนี้ และให้ใช้แบบใบอนุญาตใหม่ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 38 (พ.ศ. 2535)ฯ แทน

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 38 (พ.ศ. 2535)
ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก
พ.ศ. 2522

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 และมาตรา 93 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกแบบ บ.1 บ.2 บ.3 ท.1 ท.2 ท.3 กส. นต. และ บก. ทำयกฎกระทรวงฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2525) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 และให้ใช้แบบ บ.1 บ.2 บ.3 ท.1 ท.2 ท.3 กส. นต. และ บก. ทำยกฎกระทรวงนี้แทน

ข้อ 2 ใบอนุญาตสำหรับผู้ประจำรถที่นายทะเบียนได้ออกให้แก่ผู้ได้รับใบอนุญาตไว้ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าใบอนุญาตนั้นจะสิ้นอายุ

ให้ไว้ ณ วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2535

นุกูล ประจวบเหมาะ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 112 วันที่ 6 พฤศจิกายน 2535)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากแบบใบอนุญาตสำหรับผู้ประจำรถที่กำหนดไว้ ทำยกฎกระทรวง ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2525) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มีรูปแบบและรายการบันทึกสาระสำคัญยังไม่เหมาะสมกับการใช้งานในปัจจุบันสมควรแก้ไขเพิ่มเติมแบบดังกล่าวเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ชนิดที่ 1

(ด้านหน้า)

5.3 ซม.

8.5 ซม.

ตรากรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม

เลขที่.....	ชนิดที่ 1	จังหวัด.....
รูปถ่าย	สำหรับรถที่มีน้ำหนักและน้ำหนักบรรทุกรวมกันไม่เกินสามพันห้าร้อยกิโลกรัมที่มีได้ใช้ขนส่งผู้โดยสารหรือสำหรับรถขนส่งผู้โดยสาร ไม่เกินยี่สิบคน	
	ชื่อ.....	
	ที่อยู่.....	
	เกิดวันที่.....	
ผู้รับอนุญาต	ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเฉพาะส่วนบุคคล	นายทะเบียน

(ด้านหลัง)

5.3 ซม.

8.5 ซม.

วันอนุญาต.....วันสิ้นสุด.....		
ต่ออายุเมื่อ	สิ้นสุดอายุเมื่อ	นายทะเบียน
การย้ายที่อยู่		
บ.1		

ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ชนิดที่ 2

(ด้านหน้า)

เลขที่.....	ชนิดที่ 2	จังหวัด.....
รูปถ่าย	สำหรับรถที่มีน้ำหนักและน้ำหนักบรรทุกรวมกันเกินกว่าสามพันห้าร้อยกิโลกรัมที่มีได้ใช้ขนส่งผู้โดยสารหรือสำหรับรถขนส่งผู้โดยสารเกินกว่าสี่สิบคน	
	ชื่อ.....	
	ที่อยู่.....	
	เกิดวันที่.....	
ผู้รับอนุญาต	ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเฉพาะส่วนบุคคล	นายทะเบียน

5.3 ซม.

8.5 ซม.

ตรากรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม

(ด้านหลัง)

วันอนุญาต.....วันสิ้นสุด.....		
คำอายุเมื่อ	สิ้นสุดอายุเมื่อ	นายทะเบียน
การย้ายที่อยู่		
บ.2		

5.3 ซม.

8.5 ซม.

ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ชนิดที่ 3

(ด้านหน้า)

5.3 ซม.

8.5 ซม.

ตรากรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม

เลขที่.....	ชนิดที่ 3	จังหวัด.....
รูปถ่าย	สำหรับรถซึ่งโดยสภาพใช้สำหรับลากจูงรถอื่นหรือ ล้อเลื่อนที่บรรทุกสิ่งใด ๆ บนล้อเลื่อนนั้น	
	ชื่อ.....	
	ที่อยู่.....	
	เกิดวันที่.....	
ผู้รับอนุญาต	ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ เฉพาะส่วนบุคคล	นายทะเบียน

(ด้านหลัง)

5.3 ซม.

8.5 ซม.

วันอนุญาต.....วันสิ้นอายุ.....		
ต่ออายุเมื่อ	สิ้นอายุเมื่อ	นายทะเบียน
การย้ายที่อยู่		
บ.3		

**ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง
การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก และการขนส่งส่วนบุคคล
ชนิดที่ 1**

(ด้านหน้า)

5.3 ซม.

เลขที่.....	ชนิดที่ 1	จังหวัด.....
รูปถ่าย	สำหรับรถที่มีน้ำหนักและน้ำหนักบรรทุกรวมกันไม่เกินสามพันห้าร้อยกิโลกรัมที่ได้ใช้ขนส่งผู้โดยสารหรือสำหรับรถขนส่งผู้โดยสารเกินกว่าสี่สิบคน	
	ชื่อ.....	
	ที่อยู่.....	
	เกิดวันที่.....	
ผู้รับอนุญาต	ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถทุกประเภท	นายทะเบียน

8.5 ซม.

ตรากรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม

(ด้านหลัง)

5.3 ซม.

วันอนุญาต.....วันสิ้นสุด.....		
ต่ออายุเมื่อ	สิ้นสุดอายุเมื่อ	นายทะเบียน
การย้ายที่อยู่		
ท.1		

8.5 ซม.

**ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง
การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถยนต์เล็ก และการขนส่งส่วนบุคคล
ชนิดที่ 2**

(ด้านหน้า)

5.3 ซม.

8.5 ซม.

ตรากรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม

(ด้านหลัง)

5.3 ซม.

8.5 ซม.

The diagram illustrates the specifications for a vehicle seat. It includes the following elements:

- Dimensions:**
 - Height: 5.3 ซม. (5.3 cm)
 - Width: 8.5 ซม. (8.5 cm)
- Labels and Components:**
 - เลขที่..... (Number.....)
 - ชนิดที่ 3 (Type 3)
 - จังหวัด..... (Province.....)
 - รูปถ่าย (Photo)
 - สำหรับรถซึ่งโดยสภาพใช้สำหรับลากจูงรถอื่น หรือล้อเลื่อนที่บรรทุกสิ่งใด ๆ บนล้อเลื่อนนั้น (For vehicles which by their nature are used for towing other vehicles or wheels carrying anything on wheels)
 - ชื่อ..... (Name.....)
 - ที่อยู่..... (Address.....)
 - เกิดวันที่..... (Date of birth.....)
 - ผู้รับอนุญาต (Licensee)
 - ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถทุกประเภท (All-vehicle driving license)
 - นายทะเบียน (Registrar)
- Caption:**

ตารางการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม (Road Transport Schedule Ministry of Economy and Finance)

5.3 ซม.	วันอนุญาต.....วันสิ้นสุด.....		
	ต่ออายุเมื่อ	สิ้นสุดเมื่อ	นายทะเบียน
	การย้ายที่อยู่		
ท.3			

8.5 ซม.

ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร

(ด้านหน้า)

5.3 ซม.

8.5 ซม.

ตรากรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม

(ด้านหลัง)

5.3 ซม.

8.5 ซม.

นต.

ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ

(ด้านหน้า)

5.3 ซม.

8.5 ซม.

ตรากรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม

(ด้านหลัง)

5.3 ซม.

8.5 ซม.

ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ

(ด้านหน้า)

เลขที่.....	จังหวัด.....
รูปถ่าย	ชื่อ..... ที่อยู่..... เกิดวันที่.....
ผู้รับอนุญาต	ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ นายทะเบียน

8.5 ซม.

5.3 ซม.

ตรากรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม

(ด้านหลัง)

วันอนุญาต.....วันสิ้นสุดอายุ.....		
ต่ออายุเมื่อ	สิ้นสุดอายุเมื่อ	นายทะเบียน
การย้ายที่อยู่		

8.5 ซม.

5.3 ซม.

บก.

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 43 (พ.ศ. 2537)
ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก
พ.ศ. 2522

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 และมาตรา 93 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (ข) และ (ซ) ของข้อ 3 (1) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2525) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

“(ข) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ชนิดที่สี่ ให้ใช้แบบ บ.4

(ซ) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยสารขนาดเล็ก และการขนส่งส่วนบุคคล ชนิดที่สี่ ให้ใช้แบบ ท.4”

ให้ไว้ ณ วันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2537

จรัส พัวช่วย

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 111 ตอนที่ 15 ก วันที่ 13 พฤษภาคม 2537)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา 95 แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2535 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535 ได้กำหนดชนิดของใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ สำหรับรถที่ใช้ขนส่งวัตถุอันตรายเพิ่มขึ้น ประกอบกับ มาตรา 93 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 บัญญัติว่า การขออนุญาต และการอนุญาตให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง สมควรกำหนดแบบใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถสำหรับรถที่ใช้ขนส่งวัตถุอันตราย จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ชนิดที่ 4

(ด้านหน้า)

5.3 ซม.

8.5 ซม.

ตรากรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม

เลขที่.....	ชนิดที่ 4	จังหวัด.....
รูปถ่าย	สำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร	
	ชื่อ.....	
	ที่อยู่.....	
	เกิดวันที่.....	
ผู้รับอนุญาต	ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ เฉพาะส่วนบุคคล	นายทะเบียน

(ด้านหลัง)

5.3 ซม.

8.5 ซม.

วันอนุญาต.....วันสิ้นสุดอายุ.....		
ต่ออายุเมื่อ	สิ้นสุดอายุเมื่อ	นายทะเบียน
การย้ายที่อยู่		
11.4		

ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง
การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก และการขนส่งส่วนบุคคล ชนิดที่ 4

(ด้านหน้า)

5.3 ซม.

8.5 ซม.

ตรากรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม

(ด้านหลัง)

5.3 ซม.

8.5 ซม.

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 44 (พ.ศ. 2537)
ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก
พ.ศ. 2522

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 และมาตรา 96 (2) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิก

(1) กฎกระทรวง ฉบับที่ 15 (พ.ศ. 2525) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

(2) กฎกระทรวง ฉบับที่ 34 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

ข้อ 2 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือ การขนส่งโดยสารขนาดเล็ก ต้องมีความรู้และความสามารถ ดังนี้

(1) มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก ความรู้ในการขับรถ ความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่งและมารยาทในการขับรถ ตลอดจนความรู้ที่จำเป็นอย่างอื่นตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดตามความเหมาะสมของลักษณะการขนส่ง และได้ผ่านการทดสอบความรู้และความสามารถในการขับรถจากกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง

(2) ผ่านการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายในด้านประสาทมือ ปฏิบัติทางสายตาทะเลลึก สายตาทะเลกว้าง และสายตาบอดสี จากกรมการขนส่งทางบกหรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง

ข้อ 3 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ หรือผู้บริการสำหรับรถตามข้อ 2 ต้องผ่านการศึกษา และการฝึกอบรม ตลอดจนผ่านการทดสอบความรู้ภาควิชาการจากกรมการขนส่งทางบก

สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้บริการนั้น ต้องผ่านการทดสอบความรู้ภาคการปฏิบัติหน้าที่จากกรมการขนส่งทางบกด้วย

ให้ไว้ ณ วันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2537

จรัส พัวช่วย

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 111 ตอนที่ 15 ก วันที่ 13 พฤษภาคม 2537)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา 96 (2) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 บัญญัติว่าผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ต้องมีความรู้และความสามารถตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สมควรแก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดความรู้และความสามารถสำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยกำหนดเพิ่มให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถต้องมีความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยและมารยาทในการขับรถนั้นด้วย เพื่อที่ว่าเมื่อเกิดอุบัติเหตุผู้ขับรถจะสามารถแก้ไขสถานการณ์ได้ทันทั่วทั้งที่ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 52 (พ.ศ. 2541)

ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก

พ.ศ. 2522

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 มาตรา 97 วรรคหนึ่ง มาตรา 98 และมาตรา 99 แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ 45 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

ข้อ 2 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ดังนี้

(1) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ

(ก) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่หนึ่ง ในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี

(ข) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่สองและชนิดที่สาม ในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี

(ค) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่หนึ่ง ชนิดที่สอง และชนิดที่สาม ในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยสารขนาดเล็ก ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบสองปี

(ง) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่สี่ ในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล การขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยสารขนาดเล็ก ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปี

(2) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปี

(3) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี

(4) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้บริการ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปี

ให้ไว้ ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

สนธยา คุณปลื้ม

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 115 ตอนที่ 85 ก วันที่ 13 พฤศจิกายน 2541)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการขยายตัวในภาคอุตสาหกรรมทำให้เกิดภาวะการขาดแคลนผู้ขับรถ โดยเฉพาะในประเภทการขนส่งประจำทางและการขนส่งไม่ประจำทาง ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวและส่งเสริมการประกอบอาชีพสุจริต รวมทั้งพัฒนาระบบการขนส่งภายในประเทศ ให้ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันและให้เป็นสากลมากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกับนานาประเทศ สมควรลดอายุของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถชนิดที่หนึ่ง ชนิดที่สอง และชนิดที่สาม ในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็กที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ 45 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 เสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

**ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ
และการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถสำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ
พ.ศ. 2525**

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถและการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถที่ขาดต่ออายุเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อธิบดีกรมการขนส่งทางบก จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ และการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถสำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ พ.ศ. 2525”

ข้อ 2 ให้ยกเลิก “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ พ.ศ. 2523”

ข้อ 3 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ 4* ให้ผู้ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ ตามแบบพิมพ์ที่นายทะเบียนกำหนดพร้อมด้วยใบอนุญาตหรือใบแทน แต่ทั้งนี้เมื่อรวมเวลาก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ และเวลาต่อใบอนุญาตครั้งใหม่แล้ว ต้องไม่เกิน 2 ปี

ในกรณีต้องเปลี่ยนใบอนุญาตใหม่ ให้ถ่ายภาพครั้งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกและไม่สวมแว่นตาดำ ขนาด 1 นิ้ว ซึ่งถ่ายไว้ไม่เกิน 1 ปี จำนวน 2 รูป มาด้วย

ข้อ 5 การต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถทุกประเภทที่ยังไม่ขาดอายุให้ชำระค่าธรรมเนียมและต่ออายุใบอนุญาตได้

ข้อ 6 ให้นายทะเบียนประจำจังหวัดทุกจังหวัด อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 100 แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 กำหนดให้ใช้แบบพิมพ์คำขอต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถของกรมการขนส่งทางบก เป็นแบบพิมพ์ที่นายทะเบียนกำหนดตามข้อ 4

ข้อ 7 การขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) กรณีขาดต่ออายุไม่เกิน 3 ปี ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตใหม่พร้อมด้วยใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน โดยไม่ต้องแสดงเอกสารหลักฐานใด ๆ ไม่ต้องพิมพ์ลายนิ้วมือเพื่อตรวจสอบประวัติ และไม่ต้องทดสอบขับรถ แต่ทั้งนี้ต้องทดสอบปฏิกิริยา ประสาทมือ สายตาทางกว้าง และสายตาทางลึก

(2) กรณีขาดต่ออายุเกินกว่า 3 ปี ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตใหม่พร้อมด้วยใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน และเอกสารหลักฐานสำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวประชาชน และใบรับรองแพทย์ แล้วให้ทดสอบปฏิกิริยา ประสาทมือ สายตาทางกว้าง สายตาทางลึก ทดสอบขับรถตามชนิดของใบอนุญาต และพิมพ์ลายนิ้วมือเพื่อตรวจสอบประวัติ

สำหรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเฉพาะส่วนบุคคลไม่ต้องพิมพ์ลายนิ้วมือเพื่อตรวจสอบประวัติ

* ความในข้อ 4 เดิมถูกยกเลิกโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ และการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถ สำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2527 และได้พิมพ์ข้อความใหม่ไว้แล้ว ระเบียบ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 อยู่ในหนังสือรวมระเบียบ เล่ม 3 หน้า 558 เล่ม 4 หน้า 509

ข้อ 8 การขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ กรณีใบอนุญาตเดิมขาดอายุ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) กรณีขาดอายุไม่เกิน 3 ปี ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตใหม่พร้อมด้วยใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน โดยไม่ต้องแสดงเอกสารหลักฐานใด ๆ แล้วให้ชำระค่าธรรมเนียมได้

(2) กรณีขาดอายุเกินกว่า 3 ปี ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตใหม่พร้อมด้วยใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน และเอกสารหลักฐานสำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวประชาชน และใบรับรองแพทย์ แล้วให้ชำระค่าธรรมเนียมได้

ข้อ 9 การออกใบอนุญาตตามข้อ 7 และข้อ 8 ในกรณีที่ใบอนุญาตเดิมหรือใบแทนยังกรอกข้อความรายการต่ออายุไม่ครบ 2 ช่อง ให้ใช้ใบอนุญาตเดิมนั้นเป็นใบอนุญาตที่ออกใหม่ ทั้งนี้ โดยให้กรอกข้อความ วัน เดือน ปี ที่ออกใบอนุญาตใหม่ในช่องรายการต่ออายุใบอนุญาตช่องถัดไป

ในกรณีผู้ขอไม่มีใบอนุญาตเดิมหรือใบแทนที่ขาดอายุมาแสดง หรือกรณีใบอนุญาตเดิมหรือใบแทนได้กรอกรายการต่ออายุครบ 2 ช่องแล้ว ให้ออกใบอนุญาตฉบับใหม่โดยใช้เลขที่ใบอนุญาตเดิม

ให้ไว้ ณ วันที่ 5 มีนาคม 2525

(ลงชื่อ) จำลอง ศาลิกูปต
(นายจำลอง ศาลิกูปต)
อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

หมายเหตุผู้รวบรวม กรมการขนส่งทางบกตอบข้อหารือของ ขสจ.นครนายก และชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถกรณีใบอนุญาตเดิมขาดอายุ ตามหนังสือ ที่ คค 0301/2403 ลงวันที่ 21 เมษายน 2531 รายละเอียดอยู่ในหนังสือรวมระเบียบ เล่ม 4 หน้า 510

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจํารถ
และการออกใบอนุญาตผู้ประจํารถสำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2527

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจํารถและการออกใบอนุญาตผู้ประจํารถที่ขาดต่ออายุเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อธิบดีกรมการขนส่งทางบก จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจํารถและการออกใบอนุญาตผู้ประจํารถสำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ” (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527”

ข้อ 2 ให้ยกเลิกความในข้อ 4 ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจํารถ และการออกใบอนุญาตผู้ประจํารถ สำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ พ.ศ. 2525 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ข้อ 3 ให้ผู้ประจํารถจะขอต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจํารถ ยื่นคำขออนุญาตทะเบียนก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ ตามแบบที่นายทะเบียนกำหนดพร้อมด้วยใบอนุญาตหรือใบแทน แต่ทั้งนี้เมื่อรวมเวลาก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุและเวลาต่อใบอนุญาตครั้งใหม่แล้ว ต้องไม่เกิน 2 ปี

ในกรณีต้องเปลี่ยนใบอนุญาตใหม่ ให้นำภาพถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกและไม่สวมแว่นตา คําขนาด 1 นิ้ว ซึ่งถ่ายไว้ไม่เกิน 1 ปี จำนวน 2 รูปมาด้วย

ข้อ 4 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2527

สว่าง ศรีนิลทา

(นายสว่าง ศรีนิลทา)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

กองสวัสดิภาพการขนส่ง

โทร. 02784191

**ระเบียบกรรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ
และการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถสำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ (ฉบับที่ 3)
พ.ศ. 2537**

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถและการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถที่ขาดต่ออายุเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อธิบดีกรมการขนส่งทางบก จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถและการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถสำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2537”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในข้อ 4⁽¹⁾ แห่งระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถและการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถ สำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 4 ให้ผู้ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ ตามแบบที่นายทะเบียนกำหนดพร้อมด้วยใบอนุญาตหรือใบแทน ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่เกิน 6 เดือน

ในกรณีต้องเปลี่ยนใบอนุญาตใหม่ ให้นำภาพถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกและไม่สวมแว่นตาคำ ขนาด 1 นิ้ว ซึ่งถ่ายไว้ไม่เกิน 1 ปี จำนวน 2 รูป มาด้วย”

ข้อ 4 ให้ยกเลิกความในข้อ 9⁽²⁾ แห่งระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ และการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถ สำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ พ.ศ. 2525 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

⁽¹⁾ อยู่ในหนังสือรวมระเบียบ เล่ม 3 หน้า 558

⁽²⁾ อยู่ในหนังสือรวมระเบียบ เล่ม 2 หน้า 272 และฉบับรวม เล่ม 1-2 หน้า 277

“ข้อ 9 การออกใบอนุญาตตามข้อ 7 และข้อ 8 ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) กรณีใบอนุญาตหรือใบแทนเป็นใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2537 ให้ออกใบอนุญาตฉบับใหม่โดยใช้เลขที่ใบอนุญาตเดิม โดยรายการวันอนุญาตให้กรอกข้อความ วัน เดือน ปี ที่นายทะเบียนออกใบอนุญาต และวันสิ้นอายุให้กรอกข้อความวัน เดือน ปี ที่ใบอนุญาตอายุครบ 3 ปี นับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

(2) กรณีใบอนุญาตเดิมหรือใบแทนเป็นใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 และยังกรอกข้อความในรายการต่ออายุไม่ครบ 2 ช่อง ก็ให้ใช้ใบอนุญาตเดิมนั้น เป็นใบอนุญาตที่ออกใหม่ได้ต่อไปอีกหนึ่งครั้ง โดยกรอกข้อความวัน เดือน ปี ที่ออกใบอนุญาตใหม่ และวันสิ้นอายุใบอนุญาตในช่องรายการต่ออายุใบอนุญาตช่องถัดไป”

ประกาศ ณ วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2537

(ลงชื่อ) *ประดั่ง ปรีชญางกูร*
(นายประดั่ง ปรีชญางกูร)
อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ระเบียบกรรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ
พ.ศ. 2547

ตามที่ได้มีระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ พ.ศ. 2539 ลงวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 ลงวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2540 ไว้แล้ว นั้น

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงการดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2 และข้อ 3 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 44 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 กรรมการขนส่งทางบก จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ พ.ศ. 2547”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2547 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

(1) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ พ.ศ. 2539 ลงวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539

(2) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 ลงวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2540

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งอื่นใดในส่วนที่มีไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ให้รองอธิบดีกรมการขนส่งทางบก (ฝ่ายปฏิบัติการ) รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด 1
บททั่วไป

ข้อ 5 ผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถใหม่และผู้ขอต่ออายุใบอนุญาต ต้องผ่านการศึกษาอบรม และทดสอบตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ 6 สำหรับผู้ที่มีหนังสือรับรองแสดงว่าได้ผ่านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและทดสอบตามหลักสูตรที่กำหนดจากโรงเรียนการขนส่งของกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรองหรือผ่านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและทดสอบตามโครงการพิเศษร่วมกับหน่วยงานอื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมการขนส่งทางบก หรือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมที่มีการเรียนการสอนขับรถแก่ทหารตามหลักสูตรที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ ให้ถือว่าผ่านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและจบหลักสูตรตามระเบียบนี้แล้ว

ข้อ 7 ผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ต้องปฏิบัติตามในระหว่างที่เข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและทดสอบ ดังนี้

- (1) แต่งกายสุภาพเรียบร้อย
- (2) เข้าและออกจากห้องเรียนตรงตามเวลา
- (3) ไม่ส่งเสียงดังหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนผู้อื่นในขณะที่เรียนหรือทดสอบ
- (4) ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน หรือแบบทดสอบชำรุดเสียหาย และหากเกิดความเสียหายจะด้วยเหตุประการใด ๆ ก็ตาม ให้ชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้น
- (5) แสดงกิริยาจาสุภาพเรียบร้อย ให้เกียรติและไม่พูดจาเสียดสี ดุหมั่น ก้าวร้าว หรือรบกวนต่อผู้สอนหรือผู้ทดสอบ
- (6) ไม่สูบบุหรี่ ดื่มเครื่องดื่ม หรือรับประทานอาหารในขณะที่เข้าเรียนและทดสอบ
- (7) ไม่ดื่มสุราหรือของมึนเมา หรือเสพยาเสพติดให้โทษ และวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทในขณะที่เรียน หรือมีอาการมึนเมาในขณะที่เรียนและทดสอบ

ผู้ขอรับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามอนุหนึ่งอนุใดตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมหรือผู้สอนมีอำนาจสั่งให้ผู้ผู้นั้นออกจากห้องเรียนได้ทันที แต่ในกรณีที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม (7) ให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมหรือผู้สอนมีอำนาจสั่งให้ผู้ผู้นั้นออกจากห้องเรียนและให้หมดสิทธิเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและทดสอบในรุ่นนั้นได้

ข้อ 8 ให้หน่วยงานในสังกัดกรมการขนส่งทางบกต่อไปนี้ เป็นโรงเรียนการขนส่งและมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

- (1) สำนักวิศวกรรมและความปลอดภัย มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและทดสอบตามหลักสูตรระยะยาว และกำหนดหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถทุกชนิด ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตลอดจนออกระเบียบ คำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของโรงเรียนการขนส่ง พร้อมทั้งให้ดำเนินการจัดทำและออกหนังสือรับรองให้แก่ผู้ผ่านหลักสูตรที่กำหนดเพื่อนำไปใช้เป็นหลักฐานในการขอรับใบอนุญาตโดยไม่ต้องเข้ารับการทดสอบใด ๆ อีก
- (2) สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขามีหน้าที่และความรับผิดชอบให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและทดสอบผู้ขอรับและขอต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถทุกชนิดทุกประเภท แล้วแต่กรณี

หมวด 2
ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ
ส่วนที่ 1
การศึกษาอบรม

ข้อ 9 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถใหม่ต้องผ่านการศึกษาอบรมจากโรงเรียนการขนส่ง กรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถเอกชนที่ได้รับการรับรองจากกรมการขนส่งทางบกหรือหน่วยงานที่ได้รับความเห็นชอบในการสอนขับรถหรือศึกษาอบรมวิชาเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับผู้ขับรถจากกรมการขนส่งทางบกและต้องเป็นไป ดังนี้

- (1) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 1 ทดสอบขับรถที่มีน้ำหนักรวมไม่เกิน 3,500 กิโลกรัม ที่มีได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือขนส่งผู้โดยสารไม่เกิน 20 คน
- (2) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 2 ทดสอบขับรถที่มีน้ำหนักรวมเกิน 3,500 กิโลกรัม ที่มีได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือขนส่งผู้โดยสารเกินกว่า 20 คน
- (3) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 3 ทดสอบขับรถลากจูงพร้อมรถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วง
- (4) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 4 ต้องเข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย และผ่านการทดสอบข้อเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

ข้อ 10 หลักสูตรสำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถใหม่ให้เป็นไป ดังนี้

- (1) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 1 และชนิดที่ 2

วิชาที่ต้องศึกษาอบรม	ระยะเวลา
1. กฎหมายว่าด้วยจราจรทางบกและกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ 2. กฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก กฎหมายแพ่ง และกฎหมายอาญา 3. เทคนิคการขับรถอย่างปลอดภัย 4. หน้าที่ผู้ขับรถและการบำรุงรักษารถ 5. มนุษยสัมพันธ์และมารยาทในการขับรถ 6. การส่งเสริมสุขภาพพลานามัย 7. หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ขับรถ 8. หัวใจของการบริการทางการขนส่ง 9. การตรวจความพร้อมของรถก่อนและหลังการใช้งาน	12 ชั่วโมง

- (2) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 3

วิชาที่ต้องศึกษาอบรม	ระยะเวลา
ความรู้เกี่ยวกับรถลากจูงและการขับรถลากจูงอย่างปลอดภัย	3 ชั่วโมง

(3) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 4

วิชาที่ต้องศึกษาอบรม	ระยะเวลา
1. ความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย 2. ความรู้เกี่ยวกับรถบรรทุกวัตถุอันตรายและความรู้เกี่ยวกับหลักการบรรทุกวัตถุอันตราย	6 ชั่วโมง

ทั้งนี้ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 3 ต้องเข้ารับการฝึกอบรมและผ่านหลักสูตรตาม (1) และผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 4 ต้องเข้ารับการฝึกอบรมและผ่านหลักสูตรตาม (1) และ (2) มาก่อนแล้ว

ข้อ 11 หลักสูตรสำหรับการฝึกอบรมผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถให้เป็นไป ดังนี้

วิชาที่ต้องศึกษาอบรม	ระยะเวลา
การขับรถอย่างปลอดภัย	2 ชั่วโมง

ส่วนที่ 2

การทดสอบ

ข้อ 12 ให้ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม และทดสอบสมรรถภาพร่างกายสำหรับการดำเนินการต่อไปนี้

- (1) การออกใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถใหม่ทุกชนิด
- (2) การต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถทุกชนิด

ข้อ 13 การทดสอบให้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

- (1) ทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย
- (2) ทดสอบข้อเขียน
- (3) ทดสอบขับรถ

ส่วนที่ 3

การทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย

ข้อ 14 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถใหม่และผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถทุกประเภทและทุกชนิดต้องผ่านการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย ดังต่อไปนี้

- (1) การทดสอบปฏิกิริยา
- (2) การทดสอบสายตา

ข้อ 15 การทดสอบปฏิกิริยา ให้ทดสอบความสามารถในการใช้เบรกเท้า รวม 3 ครั้ง หากสามารถเหยียบเบรกได้ ในระยะเวลาไม่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.75 วินาที สองในสามครั้งให้ถือว่าผ่านการทดสอบ ในการนี้ หากทดสอบ 2 ครั้งแรกผ่าน ไม่ต้องทำการทดสอบครั้งที่ 3

ข้อ 16 การทดสอบสายตา ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) การทดสอบสายตาทางกว้าง ถ้าผู้เข้ารับการทดสอบสามารถมองเห็นทั้งด้านซ้ายและด้านขวา เป็นมุมกว้าง 75 องศา สองในสามครั้งให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

(2) การทดสอบสายตาทางลึก ให้ทำการทดสอบการมองเห็นในระยะ 2.50-3.50 เมตร รวม 3 ครั้ง หากผลการทดสอบห่างจุดที่กำหนดไม่เกินกว่า 1 นิ้ว สองในสามครั้งให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

(3) การทดสอบสายตาบอดสี ให้ผู้เข้ารับการทดสอบดูสีเขียว สีแดง และสีเหลือง จากเครื่องทดสอบ หรือแผ่นภาพทดสอบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดหรือเห็นชอบ โดยให้ผู้เข้ารับการทดสอบอยู่ห่างจากแผ่นภาพทดสอบ ในระดับสายตาในระยะไม่น้อยกว่า 3 เมตร แล้วให้ผู้เข้ารับการทดสอบอ่านสีตามที่เจ้าหน้าที่กำหนด สีละ 3 ครั้ง หากอ่านได้ถูกต้องสองในสามครั้งให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

ข้อ 17 ในกรณีที่ผู้เข้ารับการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายผู้ใดไม่ผ่านการทดสอบ ให้มีสิทธิทดสอบ แก้วใหม่เฉพาะส่วนที่ทดสอบไม่ผ่านได้อีกครั้งหนึ่งในวันนั้น หากยังไม่ผ่านอีกให้มาทำการทดสอบแก้วใหม่ ในวันทำการถัดไปหรือวันอื่น ภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ทดสอบไม่ผ่านครั้งแรก หากพ้นกำหนด 90 วัน แล้วต้อง ยื่นคำขอรับใบอนุญาตใหม่

ส่วนที่ 4

การทดสอบข้อเขียน

ข้อ 18 ให้ผู้เข้ารับการทดสอบข้อเขียนลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี ที่เข้ารับการทดสอบในสมุดทะเบียนคุม

ข้อ 19 ให้ผู้เข้ารับการทดสอบข้อเขียนทดสอบความรู้วิชาต่าง ๆ ที่กำหนดในหลักสูตรตามแบบทดสอบ และวัดผลที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

ผู้เข้ารับการทดสอบต้องได้คะแนนรวมตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป จึงให้ถือว่าผ่านการทดสอบข้อเขียน

ข้อ 20 กรณีผู้เข้ารับการทดสอบอ่านและเขียนหนังสือไม่ได้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการทดสอบอ่านแบบ ทดสอบให้ผู้เข้ารับการทดสอบฟัง แล้วให้ผู้เข้ารับการทดสอบตอบด้วยปากเปล่า และทำเครื่องหมายกากบาทลงใน กระดาษคำตอบด้วยตนเอง และให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการทดสอบบันทึกในกระดาษคำตอบว่า “สอบปากเปล่า” พร้อมทั้งลงนามกำกับไว้เป็นหลักฐานในการนี้ เพื่อความเหมาะสมให้นำระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือเทคโนโลยีสารสนเทศ หรืออื่น ๆ มาใช้ดำเนินการทดสอบร่วมหรือแทนได้

ข้อ 21 เมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบให้รีบตรวจคำตอบและแจ้งผลการทดสอบให้ทราบโดยเร็ว

กรณีไม่ผ่านการทดสอบให้ทดสอบแก้วได้อีกครั้งหนึ่งในวันนั้น หากยังไม่ผ่านอีกให้มาทำการทดสอบ แก้วใหม่ในวันทำการถัดไปหรือวันอื่น ภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ทดสอบไม่ผ่านครั้งแรก เว้นแต่มีเหตุอันสมควร ให้นายทะเบียนมีอำนาจพิจารณาให้ทดสอบแก้วก่อนระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าวได้เป็นการเฉพาะราย แล้วแต่กรณี หากพ้นกำหนด 60 วัน ต้องยื่นขอรับใบอนุญาตใหม่

ส่วนที่ 5

การทดสอบขับรถ

ข้อ 22 ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี ที่เข้ารับการทดสอบในสมุดทะเบียนคุม

ข้อ 23 ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถต้องคาดเข็มขัดนิรภัย เว้นแต่เป็นรถที่ไม่ได้มีการติดตั้งเข็มขัดนิรภัยตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ 24 การทดสอบขับรถให้ปฏิบัติ ดังนี้

(1) ผู้เข้ารับการทดสอบต้องทดสอบขับรถตามที่กำหนดไว้ สำหรับใบอนุญาตที่ขอรับแต่ละชนิด ดังนี้

(ก) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 1 ทดสอบขับรถด้วยรถที่มีน้ำหนักและน้ำหนักบรรทุกรวมกันไม่เกิน 3,500 กิโลกรัม ที่มีได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือรถขนส่งผู้โดยสารไม่เกิน 20 คน

(ข) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 2 ทดสอบขับรถด้วยรถที่มีน้ำหนักและน้ำหนักบรรทุกรวมกันเกิน 3,500 กิโลกรัม ที่มีได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือรถขนส่งผู้โดยสารเกินกว่า 20 คน

(ค) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 3 ทดสอบขับรถด้วยรถลากจูงพร้อมรถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วง

ข้อ 25 การทดสอบการขับรถให้ใช้ท่าทดสอบและหลักเกณฑ์ วิธีการทดสอบ และวัดผล ดังนี้

(1) ท่าที่ใช้ในการทดสอบ

ท่าที่ 1 การขับรถเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า

ท่าที่ 2 การขับรถเดินหน้าและถอยหลังในทางตรง

ท่าที่ 3 การขับรถถอยหลังเข้าจอดและออกจากช่องว่างด้านซ้าย

ท่าที่ 4 การหยุดรถและออกรถบนทางลาด

ท่าที่ 5 การกลับรถ

ท่าที่ 6 การขับรถเดินหน้าเข้าจอดในช่องที่เป็นมุมฉาก

การทดสอบขับรถให้ทดสอบรวม 3 ท่า คือ ท่าที่ 1 และท่าที่ 2 เป็นท่าบังคับ และเลือกทดสอบอีก 1 ท่าตามความเหมาะสมของสนามทดสอบแต่ละแห่ง

การทดสอบขับรถลากจูงรถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วง ให้ทดสอบท่าที่ 1 ท่าที่ 2 และท่าที่ 3

(2) หลักเกณฑ์และวิธีการวัดผลแต่ละท่าให้เป็นไป ดังนี้

ท่าที่ 1 การขับรถเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า

การทดสอบท่านี้ผู้เข้ารับการทดสอบต้องขับรถเดินหน้าตั้งแต่เริ่มขับรถอย่างต่อเนื่องไปจนถึงจุดทดสอบที่กำหนดให้หยุดรถ โดยให้หยุดรถได้เพียงครั้งเดียว ณ จุดที่กำหนดให้หยุดเท่านั้น

1) ด้านซ้ายของรถต้องขนานขอบทางและห่างจากขอบทางไม่เกิน 25 เซนติเมตร

2) กันชนหน้าหรือล้อหน้าสุดหรือขอบล้อสำหรับรถที่ไม่มีกันชนหน้าต้องไม่ล้ำเกินจุดหยุดรถข้างทาง และต้องอยู่ห่างจากจุดหยุดรถนั้นไม่เกิน 1 เมตร

3) ต้องไม่ขับรถป็นทางเท้าหรือขอบทาง

ท่าที่ 2 การขับรดเดินหน้าและถอยหลังในทางตรง ให้เลือกทดสอบแบบใดแบบหนึ่ง ดังนี้
แบบที่ 1

1) ให้ขับรดเดินหน้าและถอยหลังออกโดยตลอดช่องเดินรด ซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งไว้ในแนวตรงขนานกัน 2 แถว มีความยาวประมาณ 20 เมตร หลักแต่ละหลักในแถวเดียวกันมีระยะห่าง 1.5 เมตร ส่วนความกว้างของช่องเดินรดเท่ากับความกว้างสุดของตัวรถรวมกระจกมองข้างบวกเพิ่มอีก 0.5 เมตร

2) ต้องไม่ขับรดชนหรือเบียดหลัก

3) ให้ขับรดเดินหน้าและถอยหลังได้เพียงครั้งเดียว

4) เครื่องยนต์ต้องไม่ดับ

แบบที่ 2

1) ให้ขับรดเดินหน้าและถอยหลังออกโดยตลอดช่องเดินรด ซึ่งมีขนาดความกว้าง 4 เมตร ยาว 20 เมตร เป็นระยะคงที่ไว้กับรถทุกขนาด

2) ล้อรถต้องไม่ทับเส้น หรือไม่ชนหรือเบียดหลัก

3) ให้ขับรดเดินหน้าและถอยหลังได้เพียงครั้งเดียว

4) เครื่องยนต์ต้องไม่ดับ

ท่าที่ 3 การขับรดถอยหลังเข้าจอดและออกช่องว่างด้านซ้าย

1) ให้ขับรดถอยหลังเข้าจอดในช่องว่างด้านซ้าย ซึ่งประกอบด้วยหลักไม่น้อยกว่า 9 หลัก เป็นช่องกว้างเท่ากับความกว้างของรถรวมกระจกมองข้างบวกเพิ่มข้างละ 0.5 เมตร ความยาวของช่องจอดเท่ากับ ความยาวของตัวรถบวกเพิ่มอีก 4 เมตร สำหรับผู้ขับรดชนิดที่ 1 และ 2 และบวกเพิ่มอีก 6 เมตร สำหรับชนิดที่ 3

2) ตั้งแต่เริ่มเข้าเกียร์ขับรดถอยหลังเข้าจอดจนกระทั่งขับรดเข้าช่องว่างด้านซ้ายต้องเข้าเกียร์ หรือเปลี่ยนเกียร์ไม่เกิน 7 ครั้ง

3) ต้องไม่ชนหรือเบียดหลัก

4) ตัวรถต้องขนานกับขอบทางหรือหลักด้านซ้ายและล้อรถต้องไม่ทับเส้นแบ่งช่องทาง

ท่าที่ 4 การหยุดรถและออกรถบนทางลาด (สำหรับรถเกียร์ธรรมดาเท่านั้น)

1) ให้ขับรดขึ้นเนินหรือสะพานโค้งแล้วหยุดรถบนเชิงลาดของเนินหรือสะพานโค้งนั้น โดยให้กันชนหน้าอยู่ที่จุดหยุดรถแล้วออกรถข้ามเนินหรือสะพานโค้งนั้นไปโดยปลอดภัย

2) ต้องไม่ขับรดในลักษณะที่อาจเกิดอันตรายหรือเป็นเหตุให้ตัวรถเคลื่อนถอยจากจุดที่หยุดเกินกว่า 1 เมตร

ท่าที่ 5 การกลับรถ

1) ให้กลับรถในช่องทางเดินรด ซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งไว้ขนานกัน 2 แถว มีความยาวไม่น้อยกว่า 20 เมตร หลักในแต่ละแถวห่างกัน 4 เมตร ส่วนความกว้างของช่องเดินรดเท่ากับความยาวของรถบวกเพิ่มอีก 6 เมตร

2) ต้องไม่ขับรดชนหรือเบียดหลัก

3) ตั้งแต่เริ่มขับรดเพื่อกลับรถจนกระทั่งกลับรถแล้วเสร็จ ต้องเปลี่ยนเกียร์ไม่เกิน 7 ครั้ง

ทำที่ 6 การขับรถเดินหน้าเข้าจอดในช่องที่เป็นมุมฉาก

- 1) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถจากจุดเริ่มต้นขับเดินหน้าเข้าไปในช่องจอดที่เป็นมุมฉาก ซึ่งประกอบด้วย หลักที่ตั้งเป็นแนวทดสอบ 2 แถว ขนานกันเป็นช่องเดินรถกว้าง 10 เมตร ยาวประมาณ 10-20 เมตร และหลักอีก 2 แถว ที่ตั้งเป็นแนวช่องจอดที่เป็นมุมฉากกับช่องเดินรถที่มีความกว้างเท่ากับ ความกว้างของตัวรถ รวมกับกระจกมองข้างบวกเพิ่มอีกข้างละ 1 เมตร ความยาวเท่ากับ ความยาวของตัวรถบวกเพิ่มอีก 1 เมตร
- 2) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก
- 3) ให้ขับรถเดินหน้าเข้าช่องจอดได้เพียงครั้งเดียว
- 4) ตัวรถต้องขนานกับขอบทางหรือหลักทั้งสองด้าน

ข้อ 26 ผู้เข้ารับการทดสอบต้องปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ จึงจะถือว่าผ่านการทดสอบและให้แจ้งผลการทดสอบขับรถทันทีเมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบ

กรณีผู้เข้ารับการทดสอบไม่ผ่านท่าทดสอบท่าใดให้ทดสอบแก้ตัวใหม่เฉพาะท่าที่ไม่ผ่าน เมื่อพ้นกำหนด 3 วัน นับแต่วันที่ทดสอบไม่ผ่าน แต่ไม่เกิน 90 วัน เว้นแต่มีเหตุอันสมควรให้นายทะเบียนมีอำนาจพิจารณาให้ทดสอบแก้ตัวก่อนระยะเวลาที่กำหนดได้เป็นการเฉพาะราย แล้วแต่กรณี หากพ้นกำหนด 90 วัน นับแต่วันที่ทดสอบไม่ผ่าน ครั้งแรก ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่

ส่วนที่ 6

การเปลี่ยนชนิดของใบอนุญาต

ข้อ 27 ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถอยู่แล้วประสงค์จะขอเปลี่ยนชนิดของใบอนุญาตให้สูงขึ้นจากเดิม ต้องปฏิบัติ ดังนี้

ลำดับที่	ใบอนุญาตเดิมเป็นชนิดที่	ต้องการเปลี่ยนเป็นชนิดที่	การศึกษาอบรมภาคทฤษฎีและทดสอบข้อเขียน	การทดสอบขับรถ
1	1	2	-	ขับรถตามชนิดที่ 2
2	1	3	ความรู้เกี่ยวกับรถลากจูงและการขับรถลากจูงอย่างปลอดภัยตามข้อ 10 (2)	ขับรถลากจูง
3	1	4	(1) ความรู้เกี่ยวกับรถลากจูงและการขับรถลากจูงอย่างปลอดภัยตามข้อ 10 (2) (2) ความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย ความรู้เกี่ยวกับรถบรรทุกวัตถุอันตรายและหลักการบรรทุกวัตถุอันตรายตามข้อ 10 (3)	ขับรถลากจูง
4	2	3	ความรู้เกี่ยวกับรถลากจูงและการขับรถลากจูงอย่างปลอดภัยตามข้อ 10 (2)	ขับรถลากจูง
5	2	4	(1) ความรู้เกี่ยวกับการขับรถลากจูงและการขับรถลากจูงอย่างปลอดภัยตามข้อ 10 (2)	ขับรถลากจูง

ลำดับที่	ใบอนุญาตเดิม เป็นชนิดที่	ต้องการเปลี่ยน เป็นชนิดที่	การศึกษาอบรมภาคทฤษฎีและ ทดสอบข้อเขียน	การทดสอบขับรถ
			(2) ความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย ความรู้เกี่ยวกับ รถบรรทุกวัตถุอันตรายและหลักการบรรทุก วัตถุอันตรายตามข้อ 10 (3)	
6	3	4	ความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย ความรู้เกี่ยวกับ รถบรรทุกวัตถุอันตรายและหลักการบรรทุก วัตถุอันตรายตามข้อ 10 (3)	-

ส่วนที่ 7

คณะกรรมการดำเนินการทดสอบและวิทยากร

ข้อ 28 ให้ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ ผู้อำนวยการสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่
ขนส่งจังหวัด และหัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ภายใน
สำนักงานจำนวนไม่น้อยกว่า 2 คน เป็นคณะกรรมการในแต่ละคณะดำเนินการทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ ดังนี้

- (1) คณะกรรมการทดสอบสมรรถภาพร่างกาย ทดสอบข้อเขียน และตรวจข้อสอบ
- (2) คณะกรรมการทดสอบขับรถ

ในกรณีสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาที่มีเหตุจำเป็นเนื่องจากอัตรากำลังไม่เพียงพอให้แต่งตั้งหรือมอบหมาย
ข้าราชการในสำนักงานบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพียงคนเดียวเป็นผู้ดำเนินการทดสอบได้

ข้อ 29 ให้ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ ผู้อำนวยการสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่
ขนส่งจังหวัด หรือหัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี มอบหมายให้เจ้าหน้าที่
ในสำนักงานเป็นวิทยากรสอนวิชาในหลักสูตรการศึกษาอบรมตามที่เห็นสมควร เว้นแต่จะพิจารณาว่าวิชาใดไม่มีเจ้าหน้าที่
ผู้เหมาะสม ให้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาเป็นวิทยากรสอนได้ ทั้งนี้ โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงิน
สมนาคุณวิทยากรตามที่กระทรวงคลังกำหนด

ข้อ 30 การบันทึกผลการทดสอบและลงนามในแบบบันทึกผลทดสอบ ให้ดำเนินการ ดังนี้

- (1) การทดสอบสมรรถภาพร่างกายและการทดสอบข้อเขียน ให้กรรมการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
บันทึกผลการทดสอบและลงนามในแบบบันทึกผลทดสอบด้วย
- (2) การทดสอบขับรถให้กรรมการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายบันทึกผลการทดสอบพร้อมระบุหมายเลข
ทะเบียนรถที่ใช้ในการทดสอบไว้ในแบบบันทึกผลการทดสอบและลงนามในแบบบันทึกผลทดสอบทุกทำด้วย
แบบบันทึกผลการทดสอบให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้

หมวด 3
ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำหน้าที่ผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ

ส่วนที่ 1
การศึกษาอบรม

ข้อ 31 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำหน้าที่ผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการต้องผ่านการศึกษาอบรมและจบหลักสูตรจากโรงเรียนการขนส่ง กรมการขนส่งทางบก สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี ตามหลักสูตรการศึกษาอบรม ดังนี้

หลักสูตรผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำหน้าที่ผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ

ลำดับที่	วิชาที่ต้องศึกษาอบรม	ระยะเวลา
1	ความรู้ด้านปฏิบัติหน้าที่ผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ	1 ชั่วโมง
	ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก	1 ชั่วโมง
	ความรู้เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์สำหรับผู้ประจำรถ	1 ชั่วโมง
	ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพพลานามัย	1 ชั่วโมง
	รวม	4 ชั่วโมง

ส่วนที่ 2
การทดสอบ

ข้อ 32ให้นำหลักเกณฑ์ในการศึกษาอบรมและทดสอบ และการวัดผลที่ใช้กับผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถมาใช้บังคับแก่ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำหน้าที่ผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ โดยอนุโลม

ข้อ 33 สำหรับผู้ที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประจำหน้าที่ผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ หรือผู้บริการชนิดใดชนิดหนึ่งแล้ว หากต้องการเปลี่ยนใบอนุญาตเป็นอีกชนิดหนึ่ง (นายตรวจ หรือผู้เก็บค่าโดยสาร หรือผู้บริการ) ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเข้าศึกษาอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด แต่ต้องทำการทดสอบข้อเขียนตามชนิดของใบอนุญาตที่ขอใหม่นั้น

ประกาศ ณ วันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2547

ปิยะพันธ์ จัมปาสุต
(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)
อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

คณะผู้จัดทำ

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรด้านงานใบอนุญาต

1. นายไพโรจน์ นันทิยะกุล
ประธานคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรด้านงานใบอนุญาต
ปีงบประมาณ 2550	ที่ปรึกษา
2. นายพงษ์ไชย เกษมทวีศักดิ์
ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ	ประธาน
3. นายอรุณ วิชกิจ
ผู้อำนวยการกองนิติการ	กรรมการ
4. นายอนันต์ วงศ์เบญจรัตน์
ผู้อำนวยการส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ	กรรมการ
5. นางสาวสุภาวดี สุขมั่น
ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการขับรถ	กรรมการ
6. นางพรพิมล กิติปัญญา
หัวหน้าฝ่ายใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลและรถจักรยานยนต์	กรรมการ
7. นางสาวเสาวลักษณ์ หิรัญพฤษย์
หัวหน้าฝ่ายใบอนุญาตขับรถสาธารณะและใบอนุญาตผู้ประจำรถ	กรรมการ
8. นางสาวสุดาพร จาวทวิภาส
หัวหน้าฝ่ายอบรมและทดสอบ	กรรมการ
9. นางสาวดารณี สายสุวรรณ
หัวหน้าฝ่ายพัฒนาบุคคลและสวัสดิการ	กรรมการและเลขานุการ
10. นายไตรสิทธิ์ รัชยาพรสมบัติ
นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล 6 ว
ฝ่ายพัฒนาบุคคลและสวัสดิการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการรวบรวมและตรวจสอบข้อมูล

1. นายอนันต์ วงศ์เบญจรัตน์
ผู้อำนวยการส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ	หัวหน้าคณะกรรมการ
2. นางสาวสุภาวดี สุขมั่น
ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการขับรถ	คณะกรรมการ
3. นายปรีชา คงพิทักษ์
นักวิชาการขนส่ง 6 ว
ฝ่ายใบอนุญาตขับรถสาธารณะและใบอนุญาตผู้ประจำรถ	คณะกรรมการ
4. นายอดุลย์ บัวจงกล
นักวิชาการขนส่ง 5
ฝ่ายอบรมและทดสอบ	คณะกรรมการ
5. นางสาวปริศนา ชมชลศรี
นักวิชาการขนส่ง 5
ฝ่ายใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลและรถจักรยานยนต์	คณะกรรมการ
6. นางฉัฐนรีภัทร์ นาวิเสถียร
นิติกร 4
กลุ่มกฎหมายและระเบียบ 1	คณะกรรมการ
7. นายก่อลาภ ประกอบสุข
ฝ่ายพัฒนาบุคคลและสวัสดิการ	คณะกรรมการ
8. นายไทรสิทธิ์ ธีรยาพรสมบัติ
นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล 6 ว
ฝ่ายพัฒนาบุคคลและสวัสดิการ	เลขานุการคณะกรรมการ

